

ΕΤΟΣ 23° ♦ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2004 ♦ ΑΡ. 274

ΔΑΥΛΟΣ €5

ΤΙ ΕΙΝΑΙ
Ο ΘΕΟΣ ΔΙΑΣ?

ΚΑΘΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΑ ΑΦΟΡΙΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΙΣΗΤΑΙ!

ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΘΕΟΥ

ΠΗΔΑΛΙΟΝ

ΤΗΣ ΝΟΗΤΗΣ ΝΗΣ ΤΗΣ ΜΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ
ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΚΑΝΟΝΕΣ

ΑΠΑΝΤΕΣ ΟΙ ΙΕΡΟΙ ΚΑΙ ΘΕΙΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΝΕΤΕΡΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΤΕ
ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΜΕΡΟΣ ΘΕΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΣΤΗ ΜΕΝ ΧΑΡΙΝ ΑΣΙΟΗΣΕΩΣ ΕΚΤΡΩΜΕΝΟΙ
ΔΙΑ ΔΕ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΚΟΙΝΟΤΕΡΑΣ ΔΙΑΔΕΚΤΟΥ
ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΛΗΨΙΝ ΤΩΝ ΑΝΑΟΥΣΤΕΡΩΝ ΕΡΜΗΝΕΥΟΜΕΝΟΙ

ΠΑΡΑ

ΑΓΑΠΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΙ ΝΙΚΟΛΗΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΚΑΙ ΜΕΤ' ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΑΝΑΚΡΙΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΘΕΝΤΕΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΕΥΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΓΙΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Ἡ ἰσχύουσα σήμερα ἐπίσημη
«Κανονικὴ Συλλογὴ»-Ὁδηγία
πρὸς τοὺς Ἑλλήνες κληρικοὺς

ISSN 1105-9486

9 771105 948009

11

ΠΡΩΤΟΔΙΚΗ «ΔΙΚΑΙΩΣΗ» ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ
ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΤ ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ «Δ»

Ίδρυτής - ιδιοκτήτης,
έκδότης - διευθυντής
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

Κυδαθηναίων 29, Πλάκα,
105 58 Αθήνα.
Τηλέφωνα: 2103223957,
2103314986, 2109841655
Τηλεομοιότυπος: 2103314997

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:
<http://www.davlos.gr>
Ηλεκτρονική αλληλογραφία:
davlos@davlos.gr

Τα Γραφεία του «Δ» λειτουργούν
πρωινές ώρες 9:30-14:30
καθημερινά (και Σάββατο).

Έκτύπωση: PRESS LINE
Μάγερ 11, Αθήνα,
Τηλ.: 210 5225479.

- Τιμή αντίτιπου: € 5.
 - 12μηνη συνδρομή: € 47.
 - Οργανισμών κ.λπ.: € 70,50.
 - Φοιτητών: € 38.
 - Έξωτερικού: 100 δολλ. ΗΠΑ.
 - Η συνδρομή καταβάλλεται
κατά την έγγραφη.
 - Η συνδρομή ανανεώνεται
αυτόματως μετά τη λήξη του 12μήνου.
- Διακοπή της συνδρομής γίνεται μόνον
κατόπιν τηλεφωνήματος
του ενδιαφερομένου.

**ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.**

Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

Όλες οι συνεργασίες και τα
ταχυδρομικά έμβασματα στη διεύθυνση:
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ,
Ποστ Ρεστάντ 175 01, Π. Φάληρο.

- Παραγγελίες μέσω Διαδικτύου
βιβλίων, τόμων, παιαίων τευχών «Δ»
και έγγραφες συνδρομητών:
στην ιστοσελίδα μας www.davlos.gr
- Επίσης έγγραφες συνδρομητών με
ένα απλό τηλεφώνημα στα
τηλέφωνα του «Δ».

Παρακαλούνται οι συνδρομητές
που αλλάζουν διεύθυνση, να το
γνωστοποιούν στο περιοδικό.

Απαγορεύεται η έν δλω ή έν μέρει
ανάδημοσίευση ή άναμετάδοση καθ'
οιονδήποτε τρόπον δημοσιευμάτων
του «Δαυλού» χωρίς τη γραπτή άδεια
του έκδότη.

ΔΑΥΛΟΣ

Μηνιαίο Περιοδικό Πρωτοποριακής Έρευνας

Έτος 23°, Νοέμβριος 2004, Άρ. 274

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρωτόδικη «δικαίωση» λογοκρισίας είς βάρος του «Δ». ... **18062**

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Στήν παγίδα της έλπιδολαγνείας **18070**

ΕΡΕΥΝΕΣ

Γιατί οι Έλληνες; **18075**

«Πηδάλιον»: Οί έπίσημες οδηγίες
άνθελληνικών ένεργειών της

Έλλαδικής Έκκλησίας **18081**

Κάθε έλληνικό να μισήται **18081**

Τί είναι ό Δίας; **18095**

«Τά δέ πάντα οιακίζει κεραυνός» **18095**

Φυτοπροστασία από την προ-Όμηρική έποχή
μέχρι την Κλασική περίοδο **18115**

Νανοτεχνολογία: Η νέα έκρηξη της Επιστήμης **18121**

Η Ιστορία του @ **18126**

Κωνσταντίνος Ε΄ ό «Κορρώνυμος» **18127**

Θρήνος για την άπαγόρευση των Έλευσινίων **18135**

Οί «κακούργοι Σουλζίται» και ή «σκέπη του Βεζύρη» **18137**

«Πολυχρόνιον ποιήσαι τον Σουλτάνον» **18140**

ΓΕΝΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Ρωμιοσύνη ή Θάνατος **18068**

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ **18079**

Ο ΚΑΛΑΘΟΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ **18114**

Μήπως χρήζουν των εύχαριστιών μας οί Τούρκοι; **18137**

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ **18114**

Οί άρχαιοέλληνες άμισθοι ίερείς και οί
χριστιανοί έπαγγελματίες κληρικοί **18145**

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η Εύρώπη, οί ΗΠΑ και ή Θρησκεία **18074**

«Καί πολύ καλά τους έκαναν...» **18091**

«Έκσυγχρονισμός» και νέα «Εύαγγελικά» **18092**

Η τερατοποίηση άρχαίων θεών στα Σχολεία **18113**

Ό ισλαμισμός πηγή διχασμού του Ίσλάμ **18133**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Μιχάλης Κοσμάς **18095**

Έπαμεινώνδας Πανάς **18121**

Ό «Δ» έχει την ευθύνη των κειμένων που δημοσιεύει στis
σελίδες του. Για τις δραστηριότητες, δημοσιεύσεις, διατυ-
πώσεις θέσεων κ.λπ. εκτός «Δαυλού» από πρόσωπα που
γράφουν ή έγραψαν στο Περιοδικό, ό «Δ» δέν ευθύνεται.

ΠΡΩΤΟΔΙΚΗ «ΔΙΚΑΙΩΣΗ» ΘΕΟΔΟΣΙΑΝΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΤ ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ «Δ»

**Ἡ ἀπόφαση ἐφεσιβλήθηκε. – Ἐάν χρειασθῇ:
Προσφυγὴ καὶ στὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριο**

Ὁ Πολυμελὲς Πρωτοδικεῖο Ἀθηνῶν ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴ τοῦ «Δαυλοῦ» κατὰ τῆς ΕΡΤ Α.Ε., τὴν ὁποία ὑποβάλαμε τὸν Μάρτιο τοῦ 2001 καὶ ἐκδικάσθηκε σὲ τακτικὴ δικάσιμο ἐνώπιον τοῦ ἐν λόγῳ Δικαστηρίου στὶς 22 Ἀπριλίου 2004 (ὕστερα ἀπὸ δύο ἀναβολὲς ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς Κρατικῆς Τηλεόρασης). Ἡ ἀγωγὴ μας ὑπεβλήθη ὕστερα ἀπὸ τὴν βάρβαρη, μεσαιωνικοῦ τύπου λογοκρισία, τὴν ὁποία ἡ διοίκηση τῆς ΕΡΤ Α.Ε. («ἀνώνυμης ἐταιρείας», ποὺ ὅμως ζῇ ἀπὸ τοὺς οἰκογενειακοὺς μας προϋπολογισμοὺς –δητε πόσα μᾶς «παίρνει» κάθε δήμενο ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στοὺς λογαριασμοὺς τῆς ΔΕΗ) ἄσκησε εἰς βάρος τοῦ «Δ», ἀπαγορεύοντας τὴν μετάδοση διαφημιστικοῦ μηνύματος γιὰ δημοσίευσμά μας, ποὺ περιεῖχε ρεπορτάζ καὶ εἰδησεογραφία σχετικὴ μὲ τὴν ἀνακάλυψη στὴν Ὀλυμπία ἀπὸ τοὺς ἀνασκαφεῖς Γερμανοὺς ἀρχαιολόγους U. Sinn, P. Siewert, J. Ebert καὶ K. Brodersen ἐνεπίγραφης πλάκας, μὲ τὴν ὁποία ἀπεδείχθη ὅτι οἱ Ἕλληνες συνέχισαν νὰ τελοῦν «ἐκτὸς νόμου» τὶς Ὀλυμπιάδες γιὰ 300 περίπου χρόνια μετὰ τὴν ἀπαγόρευσίν τους καὶ τὴν ἰσοπέδωση τῆς Ὀλυμπίας ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς. Τὰ εὐρήματα αὐτὰ ὁ δρ U. Sinn χαρακτήρισε, μιλώντας στὸν γερμανικὸ Τύπο καὶ τὴν γερμανικὴ Τηλεόραση, ὡς «**ἐπιστημονικὴ ἀνακάλυψη τοῦ αἰῶνα**», γιὰ τὴν ὁποία ὅμως ἐτήρησαν ἀπόλυτη σιγὴ ὅλα ἀνεξαίρετως τὰ ΜΜΕ τῆς Ρωμιοσύνης...

Τὸ πλήρες κείμενο τοῦ διαφημιστικοῦ μηνύματός μας εἶχε ὡς ἐξῆς:

»Στὸν «Δαυλὸ» ποὺ κυκλοφορεῖ:

»Οἱ Ἕλληνες συνέχισαν τὴν «ἐκτὸς νόμου» τέλεση Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων γιὰ 300 χρόνια μετὰ τὴν ἀπαγόρευσίν τους καὶ τὴν ἰσοπέδωση τῆς Ὀλυμπίας ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς.

»Τὰ πρόσφατα εὐρήματα τῶν Γερμανῶν ἀρχαιολόγων, ποὺ ἀνατρέπουν τὴν Ἱστορίαν.

»Στὸν «Δαυλὸ» ποὺ κυκλοφορεῖ, τὸ περιοδικὸ τῆς πρωτοποριακῆς ἱστορικῆς ἐρευνᾶς.»

Τὸ αἰτιολογικὸ τῆς ΕΡΤ Α.Ε. γιὰ τὴν ἀπαγόρευση τῆς διαφήμισης ἦταν ὅτι τὸ παρὰπάνω μῆνυμά μας «**ἐρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ**» (ἐδῶ ἂς μᾶς ἐπιτραποῦν τρία θαυμαστικά: !!!) καὶ ὅτι ἀπὸ τὴν μετάδοση τῆς διαφήμισης αὐτῆς μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ τὸ τηλεοπτικὸ της κοινὸ ὅτι οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες τοῦ «Ἀθῆνα 2004» εἶναι παράνομοι (ἐδῶ ἂς μᾶς ἐπιτραποῦν ἕξι θαυμαστικά: !!!!!). **(Φωτοτυπία τῆς ἀμίμητης αὐτῆς καὶ ἀνυπόγραφης ἀπόφασης τῆς ΕΡΤ βλ. στὴν ἐναντι σελίδα.)** Γιὰ τὰ ἔγγραφα, τὰ κείμενα καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τῆς ἁθλίας αὐτῆς ὑπόθεσης βλ. στὸν «Δ», τ. 231, 232, 233 καὶ συνοπτικὰ στὸ τ. 268, Ἀπρίλιος 2004. ►

FROM : ERT 3 ADV

PHONE NO. : 031299555

Jan. 16 2001 01:14PM P2

15/01/2001 14:36

Σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 1736/1987) οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές της ΕΡΤ-Α.Ε. διέπονται -μεταξύ άλλων- από την αρχή της διαφύλαξης, προαγωγής και διάδοσης του Ελληνικού Πολιτισμού και της Ελληνικής παράδοσης. Με βάση τον ίδιο νόμο η ΕΡΤ μπορεί να υμνηθεί την μετάδοση οποιασδήποτε διαφήμισης και οφείλει να μην μεταδίδει διαφημίσεις, οι οποίες είναι αντίθετες με τις αρχές που διέπουν τις εκπομπές της.

Με την προτεινόμενη διαφήμιση μπορεί εύλογα να δημιουργηθούν εντυπώσεις στο τηλεοπτικό κοινό ότι η οργάνωση και διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων κινούνται σε πλαίσια εκτός νόμου και τούτο σε μία περίοδο που η χώρα μας έχει αναλάβει διεθνείς δεσμεύσεις για την διοργάνωση της επόμενης Ολυμπιάδας του 2004. Και μάλιστα, σε συνδυασμό και με την πρωταρχία της χώρας μας να διοργανώσει, παράλληλα με το αγωνιστικό μέρος των Ολυμπιακών Αγώνων και Πολιτιστική Ολυμπιάδα, με σκοπό ακριβώς την προαγωγή και διάδοση του Ελληνικού πολιτισμού και της ελληνικής παράδοσης.

Η προτεινόμενη διαφήμιση μπορεί να θεωρηθεί ότι έρχεται σε αντίθεση με τις αρχές που διέπουν τις ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές της ΕΡΤ-Α.Ε. και ειδικότερα την αρχή της διαφύλαξης, προαγωγής και διάδοσης του Ελληνικού Πολιτισμού και της Ελληνικής παράδοσης, όπως παραπάνω αναφέρθηκε.

Κατά συνέπεια συντρέχει νόμιμη περίπτωση άρνησης της μετάδοσης της παραπάνω διαφήμισης.

Φωτοτυπία της «θεοδοσιανής» απόφασης της ΕΡΤ Α.Ε.(;), με την οποία «νομιμοποιήθηκε» ή μεσαιωνικού τύπου λογοκρισία που άσκησαν κάποιοι ανώνυμοι εις βάρος του «Δ» τόν Ιανουάριο του 2001. Την απόφαση αυτήν, καθώς και την έκτελέσή της, δηλαδή τη ματαίωση και από τα τρία κανάλια της ΕΡΤ της μετάδοσης διαφημιστικού μας μηνύματος σχετικού με τη συνέχιση των Ολυμπιάδων από τους Έλληνες επί αιώνες μετά τον Θεοδοσιο, «δικαίωσε» ή υπό ημερομηνία 15.7.2004 δημοσιευόμενη στίς επόμενες σελίδες μας απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών: Η εθνική σχιζοφρένεια του ιδεολογήματος «Ελληνοχριστιανισμός», της επίσημης αυτής όσο και κάλπικης πνευματικής βάσης - και πνευματικής ταφόπλακας- του ρωμαίικου κρατιδίου στα 175 χρόνια της ύπαρξής του, επιδεινώθηκε φθάνοντας στην πύδ δραματική ύποτροπή της έν ετει τελέσεως των Ελληνικών Ολυμπιακών Αγώνων στην πρωτεύουσα των σύγχρονων Θεοδοσίων...

Ο «Δ» έφεσίβαλε άμέσως τήν άπόφαση του Πρωτοδικείου, και ή ύπόθεση θα έκδικασθής σύντομα ένώπιον του Έφετείου Άθηνών. Άμετακίνητη άπόφασή μας είναι νά έξαντλήσουμε, άν και πάλι δέν δικαιωθούμε, όλα τά μέσα, δηλαδή θα άσκήσουμε άναίρεση στόν Άρειο Πάγο και έν τέλει, άν χρειασθής, θα προσφύγουμε στο Εύρωπαϊκό Δικαστήριο· θα ένήμερώνουμε δε σχετικά τούς άναγνώστες μας συνεχώς.

Για τούς πρωτοδίκες του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Άθηνών που υπέγραψαν τήν άπορριπτική άπόφαση δέν θα κάνουμε κανένα σχόλιο, γιατί ειλικρινά κατανοούμε τή θέση άνθρώπων που βρίσκονται μπροστά σέ μιá άντιδικία ένδς πολίτη (έκδότη ένδς περιοδικού) και του Κράτους, άπό τó όποίο άποζούν άμειβόμενοι και έξελισσόμενοι έπαγγελματικά. Σ' ό,τι άφορά στήν άπόφαση, τήν δημοσιεύσουμε άπλώς κατά λέξη, χωρίς έπίσης κανένα σχόλιο, διότι βοά άπό μόνη της ή νομική-ήθική-λογική «βάση», έπί τής όποίας «στηρίζεται». Θα έκφράσουμε μόνο τήν όδύνη που μάς προκαλεί ή in vivo θέση του πρωτόγονου και κτηνώδους έξουσιαστικού προσώπου του Νεοελληνικού Κράτους ως συνόλου.

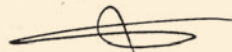
Άπολαύστε τó πλήρες κείμενο τής άπόφασης στήν άπόλυτα αυθεντική του μορφή, δηλαδή σέ φωτογραφική άνατύπωση, ώστε νά μείνη, όπως θα έγραφε ó Θουκυδίδης, «κτῆμα έσαεί» στίς βιβλιοθήκες τών φιλελεύθερων και ύπωψιασμένων Έλλήνων, σημερινών και μεταγενεστέρων. Καί οί κρίνοντες κρίνονται βεβαίως. **Α.Ι.Α.**

4724

Διάβαστη: 15/7/2004

ΠΠρΑθηνών,
Δικ.: 22.4.2004,
Πιν.: Η-8,
Διάδικοι: Δ. Λάμπρου κατά ΕΡΤ ΑΕ,
Εισηγήτρια: Παγώνα Παναγιώτου

Να Δημοσιευτεί

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρου 681Δ' παρ.1 ΚΠολΔ, του άρθρου μόνου παρ. 1 και 4 του ν.1178/1981 και άρθρ.4 παρ.10 του ν.2328/1995, προκύπτει ότι στην ειδική διαδικασία άρθρων 666 επ. ΚΠολΔ υπάγονται οι διαφορές που αφορούν αξιώσεις αποζημιώσεως ή χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, που έχουν ως γενεσιουργό αιτία την προσβολή της προσωπικότητας που προκλήθηκε δια του τύπου (από δημοσιεύματα) ή με ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές, καθώς και οι κατά το ουσιαστικό δίκαιο αξιώσεις προστασίας της προσωπικότητας, προς άρση της προσβολής και παράλειψή της στο μέλλον. Περαιτέρω από τις διατάξεις των άρθρων 237 παρ.1 εδ.α',β' και γ' και 270 παρ.1 εδ.ε' ΚΠολΔ, προκύπτει ότι σε υποθέσεις του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, που εκδικάζονται σε πρώτο βαθμό, κατά την τακτική διαδικασία, όπου και είναι υποχρεωτική η κατάθεση των προτάσεων, αυτή (κατάθεση προτάσεων) γίνεται από 21.8.2002 το αργότερο 20 ημέρες πριν από τη δικάσιμο, αποτελεί δε αναγκαία έγγραφη προδικασία, η τήρηση της οποίας ερευνάται αυτεπάγγελτα από το δικαστήριο. Σε περίπτωση δε που ο διάδικος δέν καταθέσει εμπρόθεσμα τις προτάσεις του, δικάζεται ερήμην και οι προτάσεις του δέν λαμβάνονται υπόψη. Ωστόσο το δικαστήριο προχωρεί στη συζήτηση σαν να ήταν παρών και ο διάδικος αυτός. Στην προκειμένη περίπτωση, από το περιεχόμενο της κρινόμενης αγωγής που εκτίθεται παρακάτω, προκύπτει ότι η διαφορά αφορά αξιώσεις από την προσβολή

προσωπικότητας, η οποία κατά τα επικαλούμενα περιστατικά δεν προκλήθηκε με δημοσίευμα στον τύπο ή με τηλεοπτική εκπομπή. Ως εκ τούτου υπάγεται στην τακτική διαδικασία και όχι στην ειδική διαδικασία των άρθρων 666 επ. σε συνδ. με το άρθρο 681Δ' παρ.1 ΚΠολΔ. Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, η εναγομένη, η οποία παρέστη δια της πληρεξουσίας δικηγόρου της, δεν κατέθεσε εμπρόθεσμα έγγραφες προτάσεις, αλλά τις κατέθεσε αυθημερόν στο ακροατήριο και επομένως δεν παρέστη νόμιμα και πρέπει να δικαστεί ερήμην. Ωστόσο το Δικαστήριο θα προχωρήσει, στη συζήτηση της υπόθεσης σαν να ήταν και αυτή παρούσα, σύμφωνα με όσα αναπτύχθηκαν παραπάνω.

Το άρθρο 5 παρ.1 του Συντάγματος που ορίζει ότι «Καθένας έχει το δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη», προστατεύει την οικονομική ελευθερία στα πλαίσια της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και την ελευθερία της διαφήμισης ως μια ειδικότερη εμφάνιση της οικονομικής ελευθερίας, η οποία ανάγεται σε ατομικό δικαίωμα (Κ.Χρυσόγονου Γνωμοδότηση «Η ελευθερία της διαφήμισης κατά το Σύνταγμα και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», Αρμ. 1996, 530 επ., ΕφΑθ 5760/2001 ΕλΔνη 43. 219). Η ελευθερία της διαφήμισης, ως απόρροια της οικονομικής ελευθερίας δεν βρίσκεται έρεισμα στο άρθρο 14 παρ.1 και 2 Συντάγματος (που κατοχυρώνει την ελευθερία της έκφρασης και του τύπου), διότι τούτο δεν αναφέρεται γενικά σε μετάδοση πληροφοριών, αλλά ειδικότερα σε έκφραση και διάδοση «στοχασμών», δηλαδή καλύπτει εκδηλώσεις ιδεολογικού περιεχομένου με την ευρύτερη δυνατή έννοια και όχι πληροφορίες εμπορικής φύσεως, όπως η διάδοση και διαφήμιση προϊόντων ή υπηρεσιών (ΟΛΣΤΕ 536/1951 Θέμις ΞΒ' 409). Περαιτέρω, με το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), που κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974 και αποτελεί εσωτερικό δικαίο υπερνομοθετικής ισχύος (άρθρο 28 παρ.1 Συντ), το οποίο ορίζει μεταξύ άλλων «1. Παν πρόσωπον έχει το δικαίωμα εις την ελευθερίαν εκφράσεως. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν γνώμης ως και την ελευθερίαν λήψεως ή μετάδοσεως πληροφοριών ή ιδεών, άνευ επεμβάσεως δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων», κατοχυρώνεται η ελευθερία της έκφρασης, όχι μόνο ως ελευθερία της γνώμης ή του στοχασμού, όπως στο άρθρο 14 παρ.1 του Συντάγματος, αλλά και ως ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών. Έτσι η διαφήμιση υπό ευρεία έννοια, ως μετάδοση ή λήψη εμπορικών πληροφοριών, εντάσσεται στο πεδίο προστασίας του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ. Βέβαια, η ελευθερία της διαφήμισης, όπως και η οικονομική ελευθερία, υπόκειται σε περιορισμούς, οι οποίοι είναι θεμιτοί εφόσον α) έχουν αντικειμενικό και απρόσωπο χαρακτήρα και δεν εισάγουν διακρίσεις που θα μπορούσαν να είναι αντίθετες στη συνταγματική αρχή της ισότητας, β) δικαιολογούνται από σοβαρούς λόγους γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος, γ) είναι αναγκαίοι, πρόσφοροι και σύμφωνοι προς την αρχή της αναλογικότητας και δ) δεν αναιρούν τον πυρήνα και την ουσία του συγκεκριμένου ατομικού δικαιώματος, εφόσον μπορεί να χρησιμοποιηθεί άλλο μέσο για την προβολή του διαφημιζόμενου (ραδιόφωνο, τύπος) ή άλλο περιεχόμενο και άλλη μορφή στο διαφημιστικό μήνυμα. (βλ. ΕφΑθ 5760/2001 ο.π.). Τέτοιους περιορισμούς για την τηλεοπτική διαφήμιση θέσπισε ο έλληνας νομοθέτης σε εφαρμογή της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ, με τους ν. 1730/1987 (άρθρο 3), 1943/1991, 1961/1991, 2251/1994. Περαιτέρω, η προσωπικότητα, που συνιστά πλέγμα αγαθών που συνθέτουν την υπόσταση ενός προσώπου και είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με αυτό, όταν παράνομα προσβάλλεται προστατεύεται από τις διατάξεις των άρθρων 57 και 59

ΑΚ. Η προστασία προϋποθέτει προσβολή από τρίτο, η οποία πρέπει να αφορά οποιοδήποτε από τα αγαθά που συνθέτουν ή αποτελούν έκφανση της προσωπικότητας του ατόμου και να συνεπάγεται μειωτική διαταραχή αυτής σε ένα από αυτά, ενώ παράνομη είναι η προσβολή όταν γίνεται χωρίς δικαίωμα ή σε ενάσκηση δικαιώματος μικρότερης σπουδαιότητας ή κάτω από περιστάσεις που καθιστούν καταχρηστική την άσκηση του (ΕΑ 10504/1986 ΕλΔνη 28.1315, ΕφΑθ 4351/2002 ΕλΔνη 44.198). Τέλος, η αθέτηση ενοχικής υποχρέωσης ή η κατ' ενάσκηση διαπλαστικού δικαιώματος λύση του συνδέοντος τα μέρη συμβατικού ενοχικού δεσμού, αυτή καθ' εαυτή δεν αποτελεί προσβολή της προσωπικότητας, χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων που τάσσουν οι διατάξεις των άρθρων 57 και 59 ΑΚ.

Στην προκειμένη περίπτωση, ο ενάγων στην κρινόμενη αγωγή εκθέτει ότι με σύμβαση έργου που συνήψε με την εναγομένη, η τελευταία ανέλαβε την υποχρέωση έναντι αμοιβής να μεταδώσει μέσω του τηλεοπτικού της δικτύου το αναφερόμενο λεπτομερώς διαφημιστικό μήνυμα για το τεύχος Ιανουαρίου 2001 του μηνιαίου περιοδικού ιστορικής έρευνας με τον τίτλο «ΔΑΥΛΟΣ», εκδόσεως και ιδιοκτησίας του ιδίου, το οποίο (τεύχος) περιείχε άρθρο για την ανακάλυψη γερμανού αρχαιολόγου, σχετική με τη συνέχιση τέλεσης των Ολυμπιακών αγώνων κατά τη χρονική περίοδο από το 393 μ.Χ. έως το 620 μ.Χ., παρά την απαγόρευσή τους. Ότι η εναγομένη, κατά παράβαση της άνω συμβάσεως, δεν μετέδωσε την εν λόγω διαφήμιση, επικαλούμενη την αρχή διαφύλαξης, προαγωγής και διάδοσης του ελληνικού πολιτισμού και της ελληνικής παράδοσης, η οποία διέπτε τις ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και διαφημίσεις που μεταδίδει, κατά το άρθρο 3 παρ.2στ του ν.1730/1987 και της παρέχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη μετάδοση διαφήμισης, αντίθετης προς την αρχή αυτή, επειδή κατά «παρανόηση» του κειμένου της διαφήμισης, έκρινε ότι αυτή ενείχε κίνδυνο σύγχυσης του τηλεοπτικού κοινού περί την νομιμότητα ή μη της διεξαγωγής των Ολυμπιακών αγώνων και ως εκ τούτου υπόκειται στον άνω περιορισμό. Ότι η εν λόγω άρνηση της εναγομένης, ισοδυναμεί με λογοκρισία, διότι το άνω περιοδικό ως έντυπο που περιέχει έργα επιστήμης και τέχνης εξαιρείται της κατασχέσεως και της απαγόρευσης της διαφήμισης (άρθρ.14 του Συντάγματος), συνιστά δε παράνομη (αντισυνταγματική) και υπαίτια προσβολή του κύρους και της φήμης του εν λόγω περιοδικού, αφού το δυσφημεί και δημιουργεί εσφαλμένα την εντύπωση ότι τούτο αντιμάχεται τα ιδεώδη και ιδανικά του ελληνικού πολιτισμού. Με βάση το άνω ιστορικό, ο ενάγων, ως φορέας του προσβληθέντος δικαιώματος προσωπικότητας του περιοδικού, ζητεί μετά από παραδεκτό εν μέρει περιορισμό του καταψηφιστικού αιτήματος της αγωγής σε αναγνωριστικό (άρθρο 223, 294, 295 ΚΠολΔ): α) να υποχρεωθεί η εναγομένη να του καταβάλει το ποσό των 293.470 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, νομιμότοκα από την επίδοση της αγωγής, β) να αναγνωρισθεί ότι η εναγομένη επιπλέον υποχρεούται να του καταβάλει για την ίδια αιτία το ποσό των 293.470 ευρώ, νομιμότοκα ως ανωτέρω, γ) να υποχρεωθεί η εναγομένη να προβάλει μέσω του τηλεοπτικού δικτύου της, περίληψη της δικαστικής απόφασης που θα εκδοθεί, επ' απειλή χρηματικής ποινής, δ) να υποχρεωθεί η εναγομένη να άρει την προσβολή, με μετάδοση ανασκευαστικής εκπομπής και να παραλείπει στο μέλλον παρόμοια προσβολή, επ' απειλή χρηματικής ποινής, ε) να κηρυχθεί η απόφαση προσωρινά εκτελεστή και να καταδικαστεί η εναγομένη στη δικαστική του δαπάνη.

Η αγωγή, για το παραδεκτό της συζήτησης της οποίας α) έχει καταβληθεί το απαιτούμενο για το αντικείμενό της τέλος δικαστικού ενσήμου με τις νόμιμες προσauζήσεις υπέρ τρίτων (βλ. 094166, 094167, 094168, 094169, 094170, 094172, 094173, 094159, 094160, 094161, 094162, 094163, 094164, 094165, 094166,

094167, 094168, 094169, 094170, 094151, 094152, 094153, 094154, 094155, 094156, 094157, 094158 δικαστικά ένσημα, με τα επικολληθέντα σε αυτά κινητά ένσημα του ΤΠΔΑ και ΤΝ) και β) έχει τηρηθεί η οριζόμενη εκ του άρθρου 214^Α ΚΠολΔ απόπειρα εξώδικης επίλυσης της διαφοράς (βλ.σχ. το από 29.11.2001 κοινό πρακτικό περί αδυναμίας εξευρέσεως συμβιβαστικής λύσης που υπογράφεται από τους πληρεξουσικούς δικηγόρους των διαδίκων), παραδεκτά και αρμόδια φέρεται προς συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου (άρθρα 7, 9, 18 παρ.1 και 22 ΚΠολΔ), κατά την τακτική διαδικασία. Πλην όμως η αγωγή υπό το άνω περιεχόμενο είναι μη νόμιμη, καθότι η επικαλούμενη άρνηση της εναγομένης να προβάλει την εν λόγω διαφήμιση, δεν συνιστά παραβίαση του άρθρου 14 παρ.1 του Συντάγματος, σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στη μείζονα σκέψη, αλλά ούτε παραβίαση του δικαιώματος εκφράσεως εν γένει (άρθρο 10 ΕΣΔΑ), αφού κατά τα ιστορούμενα περιστατικά η εναγομένη δεν αρνήθηκε γενικά να μεταδώσει διαφήμιση για το εν λόγω περιοδικό, αλλά το συγκεκριμένο διαφημιστικό μήνυμα, όπως είχε διατυπωθεί, θεωρώντας ότι το κείμενο της διαφήμισης μπορεί να παρερμηνευτεί από τους τηλεθεατές, ενόψει και του χρόνου μετάδοσής του (περίοδος προετοιμασίας και διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων 2004), και ως εκ τούτου έκρινε ότι εμπίπτει στον νόμιμο περιορισμό της διαφήμισης (άρθρο 3 παρ.2 στ και 8 του ν.1730/1987), που δίδει τη λειτουργία της και παρέχει σε αυτή το δικαίωμα άρνησης μετάδοσης της διαφήμισης. Υπό τα εκτιθέμενα όμως περιστατικά, η ενέργεια της εναγομένης ήταν σύννομη και θεμιτή, αφού αυτή ενήργησε εντός των ορίων άσκησης νομίμου δικαιώματός της, προβλεπόμενου από τη διάταξη του άρθρου 3 παρ.2 του ν.1730/1987, η οποία (διάταξη) δεν αντίκειται στο Σύνταγμα (άρθρ.5) και θεσπίζει περιορισμό της διαφήμισης, αντικειμενικό, απρόσωπο, επιβαλλόμενο από λόγους γενικότερου δημοσίου συμφέροντος, αναγκαίο και πρόσφορο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό και ο οποίος (περιορισμός) δεν αναιρεί την ουσία και τον πυρήνα του δικαιώματος διαφήμισης. Η εναγομένη βέβαια εξέφρασε αξιολογική κρίση περί την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 3 παρ.2 του ν.1730/1987 και την υπαγωγή σε αυτή της εν λόγω διαφήμισης, πλην όμως η κρίση αυτή, με δεδομένο ότι δεν αφορούσε το ίδιο το διαφημιζόμενο περιοδικό και απευθύνθηκε μόνον στον ενάγοντα ως αντισυμβαλλόμενο της συμβάσεως έργου, χωρίς την επίκληση πρόσθετων περιστατικών (υπέρβαση ορίων του άρθρου 281 ΑΚ, ηθελημένη ενέργεια προσβολής κλπ.), δεν συνιστά παράνομη και υπαίτια προσβολή της προσωπικότητας (άρθρα 57 και 59 ΑΚ), αφού κατά την κοινή αντίληψη, δεν ενέχει ονειδισμό ή αμφισβήτηση του κύρους, της τιμής και της πίστεως του συγκεκριμένου περιοδικού. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η κρίνόμενη αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως νομικά αβάσιμη. Λόγος για δικαστική δαπάνη σε βάρος του ενάγοντος, ως ηττηθέντος, δεν γίνεται διότι η εναγόμενη ερημοδικεί και δεν υπάρχει εκ μέρους της σχετικό αίτημα (άρθρα 106, 176 ΚΠολΔ, βλ.και ΕφΑθ 1182/1990 ΕλΔνη 32.1015). Πρέπει επίσης να οριστεί παράβολο ερημοδικίας για την περίπτωση που η εναγόμενη ασκήσει ανακοπή ερημοδικίας (άρθρα 501, 502 παρ.1 και 505 παρ.2 ΚΠολΔ), δεδομένου ότι η ύπαρξη ή μη ειδικού εννόμου συμφέροντος για την άσκηση ανακοπής ερημοδικίας κρίνεται από το δικαστήριο που θα δικάσει την ανακοπή ερημοδικίας στα πλαίσια έρευνας του παραδεκτού της ανακοπής (ΟΛΑΠ 15/2001 ΕλΔνη 43.71).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει ερήμην της εναγομένης.

Ορίζει το παράβολο ερημοδικίας, για την περίπτωση ασκήσεως ανακοπής ερημοδικίας, σε διακόσια (200) ευρώ.

Απορρίπτει την αγωγή.

Κρίθηκε κλπ.

ποστομωτική απάντηση από τον πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κ. Στεφανόπουλο έλαβε ο προκαθήμενος της Έλλαδικής Έκκλησίας κ. Χριστόδουλος, όταν σέ πρόσφατο κήρυγμά του –παρουσία του Προέδρου– επανέλαβε τὸ γνωστὸ παρὰ λήρημά του «ἐπιστροφή στὶς ρίζες μας, ἐὰν δὲν θέλουμε νὰ ἀφομοιωθοῦμε, νὰ ξερριζωθοῦμε καὶ νὰ χαθοῦμε ἀπ’ τὸ προσκήνιο τῆς ἱστορίας». Ὁ κ. Στεφανόπουλος παρενέβη ἐκφράζοντας ρητῶς τὴ διαφωνία του, σημειώνοντας μὲ νόημα πὼς «πρέπει νὰ προεκτείνουμε τὰ κλαδιά, γιὰ νὰ ὑπάρξουν οἱ ρίζες καὶ νὰ δίνουν τροφή στὰ κλαδιά, τὰ ὁποῖα διαρκῶς μεγαλώνουν, ἐπαναζάνονται καὶ καλύπτουν περισσότερους ὑπὸ τὴν σκιάν των».

Ὅμως σὲ ποιές ρίζες ζητᾷ ἐπιστροφή ὁ Προκαθήμενος; Στὶς ρίζες τῆς βιβλικῆς παράδοσης τῶν Ἰουδαίων; Στὸν ρατσισμό («περιούσιος λαὸς τοῦ Ἰσραήλ»), τὸν ἀνθελληνισμό («ἐξεγερῶ τὰ τέκνα σου, Σιών, ἐπὶ τὰ τέκνα τῶν Ἑλλήνων») ἢ στὸν μισανθρωπισμό (γενοκτονίες, ἐγκλήματα, δολοπλοκίες, ἀνηθικότητα) τῆς Βίβλου; Στὶς ρίζες τῆς Βυζαντινῆς Θεοκρατίας; Στὴν καταστροφή τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, στὴν φυσικὴ ἐξόντωση ἑνὸς μεγάλου μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ στὴν ἀπαγόρευση τοῦ ἐθνικοῦ καὶ πολιτισμικοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ Ἑλλήνος – κι αὐτῆς τῆς ἴδιας τῆς λέξεως «Ἑλληνας» – ἐπὶ ποινῇ θανάτου; Στὶς ρίζες τοῦ τουρκοκρατικοῦ ραγιαδισμού; Στὴ σύναψη «ἱερῆς συμμαχίας» μὲ τὸ Ὀθωμανικὸ καθεστῶς γιὰ τὴν καταδυνάστευση τῶν ἐν ἱστορικῇ ἀφασίᾳ πλέον εὐρισκομένων Ἑλλήνων; Ἡ στὸν (δὺς καὶ τρεῖς) ἀφορισμὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821; Στὶς ρίζες τῆς μετεπαναστατικῆς Ρωμιοσύνης; Στὸν «ἑλληνοχριστιανικὸ» τραγέλαφο, ποὺ ἐπεβλήθη ὡς ἐπίσημη ἰδεολογία τοῦ Ἑλλαδικοῦ κράτους, διατηρώντας ἔτσι τὰ προηγούμενα μεσαιωνικὰ δεσμὰ καὶ ἐμποδίζοντας γιὰ δύο σχεδὸν αἰῶνες τὴν ἐθνικὴ, κοινωνικὴ καὶ πνευματικὴ ἀναγέννηση τῶν Ἑλλήνων;

Τὶς ρίζες αὐτὲς ἐννοεῖ ὁ προκαθήμενος τῆς Έλλαδικῆς Έκκλησίας, θέτοντας ταυτόχρονα τὸ ἀπόλυτο δίλημμα «χριστιανικὴ παράδοση ἢ ἀφανισμός» ἢ ἀκόμη σαφέστερα «Ρωμιοσύνη ἢ Θάνατος». Θάνατος ὅμως καὶ ἀφανισμός γιὰ ποιούς; Σίγουρα ὄχι γιὰ τοὺς Ἑλληνες, καθὼς οἱ πραγματικές τους πνευματικὲς ρίζες βρίσκονται μακριὰ ἀπ’ τὴν ἀσιατικὴ βαρβαρότητα καὶ τοὺς πανικοβλημένους σήμερα ἐκφραστὲς τῆς. Οἱ πραγματικές τους ρίζες βρίσκονται –ποῦ ἄλλοῦ;– στὴν φυσικὴ καὶ πνευματικὴ

Ἡ ΘΑΝΑΤΟΣ

«Ταυρηδὸν ὑποβλέπουσιν» ὁ κ. Χριστόδουλος καὶ οἱ ἄλλοι κληρικοί, ὅπως θὰ ἔλεγε ὁ θεῖος Ὅμηρος, τὸν πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας, τῇ στιγμῇ ποὺ ἐκφράζει δημόσια τὴ διαφωνία του πρὸς τὴν ἀπαίτηση τοῦ ἀρχιεπισκόπου νὰ ἀκολουθήσωμε τὴν (Χριστιανικὴ) Παράδοση, δηλαδὴ τὸν βυζαντινισμό καὶ μεσαιωνισμό, ὡς γραμμὴ πλεύσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

τους γενέτειρα, τὴν Ἑλλάδα. Στὴ γενέτειρα τοῦ Παγκοσμίου Πολιτισμοῦ. Αὐτὲς τὶς ρίζες ἅς βρῇ κι ἅς ποτίσῃ μὲ τὰ νάματα τῆς ἑλληνικότητας, γιὰ νὰ θεριέψῃ, νὰ καρπίσῃ καὶ πάλι τὸ δένδρο τῆς Ἑλλάδας. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἐπιδιώξῃ ποτὲ στὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα: Ὀλόκληρη ἡ ἰδεολογία τοῦ δόγματός του ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἀπαγορευτική.

Ἄλλωστε μέσα στὴν ἑλληνικὴ παράδοση, ὅσο κι ἂν ψάξῃ κανεὶς, δὲν πρόκειται νὰ συναντήσῃ τέτοιου τύπου διλήμματα. Ὁ θάνατος δὲν ἐτίθετο ὡς δίλημμα, ἀλλὰ ὡς δεύτερη ἐπιλογὴ ἐνὸς καὶ μόνο ὑπερτάτου ἀγαθοῦ: Τῆς ἐλευθερίας. Αὐτὰ ἐδίδαξαν παλιοὶ καὶ νέοι Μαραθῶνες, παλιὲς καὶ νέες Θερμοπύλεις.

Υ.Γ. Ἀξίζει ἐπαίνων καὶ συγχαρητηρίων ὁ πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας γιὰ τὴ στάση του στὸ ἐν λόγῳ θέμα, καθὼς ὡς Ἕλληνα ἔπραξε τὸ αὐτονόητο. (Μὰ νὰ δίνουμε συγχαρητήρια γιὰ τὸ αὐτονόητο; Βεβαίως. Διότι κι αὐτό, τὸ αὐτονόητο, τὸ ἔχουμε δυστυχῶς ἀπολέσει.)

Παναγιώτης Κουβαλάκης

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Φιλοσοφική έστιά ἀρχαιοφίλων στην Κάρπαθο

Κύριε διευθυντά,

Το πρώτο δεκαήμερο του Αυγούστου 2004 συγκεντρώθηκαν ἀρχαιοφίλοι της Καρπάθου, προκειμένου να συγκροτήσουν ομάδα ελληνικής-έθνικης δράσης υπό τύπον Φιλοσοφικής Έστίας. Η σύστασή ενός τέτοιου κοινωνικού μορφώματος στην κλειστή κοινωνία της Καρπάθου είναι πρωτόγνωρη, πρωτότυπη και πρωτοποριακή. Ίδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το μέγεθος του συνόλου των μελών, όπως επίσης το εύρος και το βάθος των πολιτιστικών τους αναζητήσεων – φιλοσοφικών, ιστορικών κι επιστημονικών.

Η αντίδραση της Ορθοδοξίας δεν ἄργησε: Ἀρχιμανδρίτης της Καρπάθου ἐξαπέλυσε μύδρους ἐναντίον της ομάδας ἀπὸ ἄμβωνος μέσα στὸν ἴδιο μήνα. Τὸ τελευταῖο δεκαήμερο τοῦ Αυγούστου προσέβη σὲ προσβλητικὲς δηλώσεις κατὰ τῶν Ἑλλήνων της Καρπάθου καθυβρίζοντας τὴν πρωτοβουλία τους. Ὁ σκοταδισμὸς σὲ δράση. «Εἰδωλόλατρες» ἀποκάλεσε ὁ ρασοφόρος τοὺς ἐρευνητὲς τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος ποὺ ἐπιδιώκουν τὴν ἀνασύστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ τῆς αὐθεντικῆς μας παραδόσης. Διήλωσε ἀκόμη πὼς «ἔστροφίσαν» οἱ ἀρχαιοφίλοι ἀπὸ τὸν «ὄρθο» δρόμο τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ φανάτισε τὸ «ποινόν» του.

Παρόμοιες κινήσεις –τόσο Ἑλλήνων, ὅσο καὶ χριστιανῶν– σημειώνονται στὸ σύνολο τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας καὶ ὄχι μόνον: Ἀπὸ τὴ μία ἢ δρά-

ση, ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ ἀντίδραση. Οἱ ἀντιδράσεις τῆς Ἐκκλησίας ποικίλλουν. Στὴν οὐσία καλύπτουν ἓνα φάσμα, τὸ ὁποῖο κυμαίνεται ἀπὸ τὴ σιωπὴ καὶ τὴ φαινομενικὴ ἀδιαφορία ἕως τὴν ὑστερίαν τῆς μισαλλοδοξίας. Ὁ φανατισμὸς τοῦ ὄχλου καὶ τὸ ταίρι του, ὁ σκοταδισμὸς, βάλλουν ἐναντίον τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρευνας. Τὸ ποῦ θὰ κλίνη ὁ ζυγὸς εἶναι προφανές: ὅπου θὰ πρωτανεύσῃ ἡ πειθὴ. Ποιὸν πείθει σήμερὰ ὁ χαρακτηρισμὸς «εἰδωλόλατρες»; Ἐλάχιστους ἀδύναμους λόγῳ ἀγραμματοσύνης. Γιατὶ γιὰ τοὺς σκεπτόμενους εἶναι κοινὸς τόπος ὅτι ἑλληνικὴ εἰδωλόλατρία οὐδέποτε ὑπῆρξε. Ἡ λατρεία ἀποδιδόταν στὴ δύναμη ποὺ ὑποδηλώνοταν μὲ τὸ ξόανο, τὸ ἄγαλμα ἢ τὸ ἀνάγλυφο τῆς θεότητος. Συνειδητοῦν, ἐπὶ πλεόν, ἦταν πὼς τὰ ἀντικείμενα τέχνης –ναοί, ἀγάλματα, ἄγγεῖα– προϋπέθεταν ὑψηλὴ ἐπιστημονικὴ καὶ τεχνολογικὴ κατάρτιση.

«Γιὰ ἀρχιμανδρίτες θὰ μιλοῦμε τώρα;...», θὰ ἀναρωτιόταν ὁ ποιητής. Μολταυτὰ ὅλοι οἱ ἐκνευδῆτοι κι ἐκνευδῆτοι Ἕλληνες «οὐ πολλοὺ δέομεν χάριν ἔχειν τῷ ἀρχιμανδρίτῃ Καρπάθου» (κοντεύουμε –μὲ ἄλλα λόγια– νὰ τοῦ χρωστούμε χάριν τοῦ πανοσιολογιωτάτου) παραφράζοντας τὸν Λυσία, γιὰτὶ ἀναγνώρισε σὺν ὀντότητα, παρουσία καὶ δύναμιν τὴν ἀφύπνισιν τοῦ ἑλληνισμοῦ.

Μετὰ τιμῆς

Λιοτίμα

Φιλολόγος, Θεσσαλονίκη

ΟΛΟΚΛΗΡΟΙ ΛΑΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΓΙΔΑ ΤΗΣ ΘΕΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΛΠΙΔΟΛΑΓΝΕΙΑΣ

Ἀγαπητέ κ. Λάμπρου,

Ἀφορμὴ γιὰ τὴν ἐπιστολή μου αὐτὴν εἶναι τὸ ἐκπληκτικὸ ἐξώφυλλο τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου ποὺ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου νὰ σχολιάζουν εὐμενῶς ἓνας ἐκπαιδευτικὸς καὶ ἓνας ἱερέας(!) μπροστὰ στὴν βιτρίνα ἐνὸς βιβλιοπωλείου. Ὁ ἐκπαιδευτικὸς κουνοῦσε τὸ κεφάλι του δείχνοντας στὸν παπὰ τὸ τρανταχτὸ ἐξώφυλλο τοῦ «Δαυλοῦ», ποὺ κάποιος εἶχε τοποθετήσῃ πάνω-πάνω στὸ ράφι μὲ τὰ περιοδικά. Μὲ ἐκπληξή μου ἄκουσα τὸν κληρικὸ νὰ λέει: «Μὰ τί νόμιζες, δὲν θὰ ἔφταναν καὶ ἐκεῖ; Ἀφοῦ ξεκίνησαν ἀπ' τὴν Παλαιὰ Διαθήκη... δὲν ἦταν μακρὴ καὶ ὁ Χριστός». Ἡ ἐκπληξή μου μεγάλωσε, ὅταν ἔπιασα συζήτησιν καὶ ἔδωσα γνωριμία, γιὰ νὰ διαπιστώσω ὅτι τόσο ὁ παπὰς ὅσο καὶ ὁ ἐκπαιδευτικὸς ἀγοράζουν τακτικὰ τὸν «Δαυλὸ» καὶ εἶχαν διαβάσει καὶ κάποια ἀπ' τὰ δικά μου βιβλία.

Κύριε διευθυντά, δεχθῆτε καὶ τὴν δική μου διαβεβαίωση ἀνάμεσα στὶς τόσες ποὺ καθημερινὰ πρέπει νὰ δέχεστε, ὅτι σοβαρὲς κοινωνικὲς ζυμώσεις συντελοῦνται στὴν κατεύθυνση τῆς ἀφύπνισης. Ὁ Χριστιανισμὸς καὶ τὰ παρελκόμενά του εἶναι οἱ ἀρχαιότεροι καὶ οἱ μεγαλύτεροι ἐχθροὶ τῆς ἀναλυτικῆς σκέψης καὶ τὰ μεγαλύτερα πνευματικὰ ἐμπόδια γιὰ μίαν τελικὴ πανανθρώπινη σοσιεῖρωση, γιὰ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν τὰ καντὰ προβλήματα τοῦ πανέμορφου καὶ φιλόξενου πλανήτη μας. Συγχαρητήρια ἀπὸ καρδιᾶς γιὰ τὴ τολμηρὴ στάση σας!

Πρωτάνεις στην ύπηρεσία της άσιατικής Θεοκρατίας

Κύριε διευθυντά,

Είμαι άναγνώστης του πραγματικά εξαίρετου περιοδικού σας άνελλιπώς άπό τὸ 1993. Σας γράφω γιὰ πρώτη φορά· καὶ αἰτία τῆς παρούσης ἐπιστολῆς μου εἶναι ἡ ἐξῆς φράση: «*Ἡ Ἑλλάς ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρη ἡ Εὐρώπη δὲν θὰ ὑπῆρχαν, ἂν δὲν ὑπῆρχε ὁ Χριστιανισμός. Ἡ προσπάθεια τῶν “νεοπαγανιστῶν” γιὰ ὅποια ἀναβίωση εἶναι καταδικασμένη. Ὁ Χριστιανισμός μὲ τὴν τεράστια προσφορά του δὲν μπορεῖ νὰ ὑπερκερασθῇ*».

Τὴν φράση αὐτὴν εἶπε τὴν Κυριακὴ 8 Αὐγούστου 2004 σὲ πρωινὴ ἔκπομπή του τηλεοπτικοῦ διαύλου ΕΤ1 (τοῦ διαύλου ποῦ, ἂν καὶ συντηρεῖται μὲ χρήματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀπαγόρευσε τὴν διαφήμιση τοῦ περιοδικοῦ «*Δανλὸς*» σχετικὰ μὲ τὴν ἀνακάλυψη Γερμανῶν ἀρχαιολόγων γιὰ τέλεση Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσή του Θεοδοσιανῶν διατάγματος γιὰ τὴν ἀπαγόρευσὶ τους) ὁ πρωτάνης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Μπαμπινιώτης, συνομιλῶν μὲ ἕναν ἐκπρόσωπο τῆς θρησκείας τῆς «*ἀγάπης*» ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων καὶ «*ἀποφεύγοντας*» συστηματικὰ (καὶ οἱ δύο συνομιλοῦντες) νὰ ἀναφερθοῦν στὸ ποῖός καὶ γιὰτὶ κυνήγησε μέχρις ἐξαλείψεως τοὺς Ἀγῶνες.

Τὸ πιὸ τραγικὸ ὅμως τῆς συζητήσεως ἦταν

ὅτι δὲν «*εἶδαν*» οὔτε «*οἶδαν*» αὐτὸ ποῦ βρῖσκεται ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν των, πολλῶ δὲ μᾶλλον οὔτε κἂν τόλμησαν νὰ τὸ ἀναφέρουν: Ὅτι γιὰ 1.800 χρόνια δηλαδή, καὶ παρὰ τὶς «*ἄοκνες*» προσπάθειές των (αὐτὸ «*ὀφείλουμε*» νὰ τὸ ὁμολογήσουμε) ὄχι μόνον δὲν ἔνωσαν τὸν κόσμο μὲ τὸ περίφημο «*καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη*» ποῦ πρεσβεύουν, ἀλλὰ ἀντιθέτως εἰσήγαγαν τὴν διάσπαση τῆς ἀνθρωπότητος σὲ δόγματα καὶ φατρίες, τοὺς θρησκευτικὺς πολέμους, τὸ κυνήγι τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς φιλοσοφίας καὶ τὴν Ἱερὰ Ἐξέταση, καταστάσεις ἄγνωστες στοὺς γεννήτορες τοῦ Παγκόσμιου Πολιτισμοῦ Ἑλληνες. Πανικόβλητοι ὅμως, βλέποντας τὴν Φλόγα ποῦ ξεπηδᾷ κάθε 4 χρόνια ἀπὸ τὴν ἰσοπεδωμένη ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς Ὀλυμπία νὰ ἐνώνει πραγματικὰ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς λαοὺς τῆς γῆς καὶ (προφανῶς μὴ δυνάμενοι νὰ πράξουν ἄλλιως) ἀντιλαμβάνόμενοι ὅτι ἤλθε ἐπιτέλους ἡ ὥρα νὰ ἀποκαλυφθῇ τὸ Μέγα Ἐγκλημα κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀντὶ τῆς ὁποίας συγγνώμης ποῦ ὀφείλουν νὰ ζητήσουν, «*στήνουν*» μεταξὺ τους διάφορες τηλεοπτικὲς ἐκπομπές, γιὰ νὰ δικαιολογήσουν τὰ ἀδικαιολόγητα.

Μετὰ τιμῆς

Μανώλης Καφοῦρος

Πειραιεύς

Ἑλλην, Γραικὸς καὶ οἱ δυσχέρειες προφορᾶς τῶν Ρωμαίων

Κύριε διευθυντά,

Στὸ διπλὸ τεῦχος 272-273 (Αὔγ.- Σεπτ. 2004) τοῦ «*Δανλὸς*» εἶδα νὰ ἐπανερχεσθε στὸ θέμα Ἑλλην-Ἑλλὰς καὶ στὸ «*μοτίβο*», πῶς οἱ Δυτικοί, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοὺς Λατίνους, υἱοθέτησαν τὰ ὀνόματα *Γραικὸς* καὶ *Γραικία* γιὰ νὰ ὑποτιμήσουν τοὺς Ἑλληνες.

Κατὰ τὴ γνώμη μου ἀπλούστατα οἱ Λατῖνοι δὲν μποροῦσαν νὰ προφέρουν τὶς δασυνόμενες λέξεις, γιὰ τὶς ὁποῖες οἱ φίλοι μας οἱ Ἴταλοι ἐξα-

κολουθοῦν καὶ σήμερα νὰ ἔχουν δυσκολίες ἐκφορᾶς. Ἐξ ἄλλου τὸ Γραικὸς εἶναι καὶ αὐτὸ ἑλληνικὸ καὶ μάλιστα ἀρχαιότερο τοῦ Ἑλλην. Ἀκόμα προφανῶς οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες πρόφεραν διαφορετικὰ τὶς λέξεις Ἑλλάς καὶ Ἑλλην ἀπ' τὸ πῶς ἐμείς σήμερα, ἄλλοιως δὲν θὰ δικαιολογεῖτο ἡ ὑπαρξὴ τῆς δασείας.

Μὲ τιμῆς

Παναγιώτης Ν. Δεμερτζῆς

Κτηνιάτρης, Μαρούσι

Ζοῦμε στιγμὲς ἱστορικὲς καὶ τροφοδοτοῦμε κρίσιμες ἐξελίξεις, τὶς ὁποῖες πολλοὶ θὰ ἤθελαν νὰ ζήσουν καὶ νὰ γευθοῦν. Ἑκατομμύρια κεφάλια σηκώνονται καθημερινὰ ἀπὸ τὸν βαρὺ παγκόσμιον λήθαργο καὶ προσπαθοῦν νὰ δοῦν τί ἔχει συμβῇ. Ποιὸς τοὺς πόντιζε τὸ γλυκὸ δηλητήριον τῆς Κίρκης γιὰ τόσους αἰῶνες καὶ ποιοὶ σέρνουν λαοὺς ὁλόκληρους στὴν παγίδα τῆς θανατολαγνείας καὶ τῆς οὐρανομανίας. Ἑκατομμύρια ἀγανακτισμένοι ἄνθρωποι σαρώνουν καθημερινὰ τὸ Ἴντερνετ γιὰ ἀπαντήσεις. Μυριάδες ἀγανακτισμένοι καταθέτουν ποιοτικὲς καὶ κρίσιμες ἐρωτήσεις, ἀναζητώντας τὴν αἰτία γιὰ τὸν πολύτιμο χαμένο χρόνον τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἀπ' τὴν δική μου πλευρὰ σὰς ἐνημερώνω ὅτι ἔχω σχεδὸν τελειώσει τὸ τελευταῖο βιβλίο μου «*Τὸ Θέατρο τῆς Σωτηρίας*» μὲ θέμα τὴν ζωὴ, τὸ ἔργο καὶ τὸν ἱστορικὸ ρόλο τοῦ Ἰησοῦ, ποῦ ἀναδεικνύει τὸ σκοτεινὸ πνευματικὸ περιεχόμενο τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ τὸν ὑπονομευτικὸ γιὰ τὸν πολιτισμὸ ρόλο τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σύντομα θὰ σὰς στείλω κάποιους ὑπότιτλους γιὰ δημοσίευση στὸ περιοδικό σας.

Ἡ ἀναφορὰ τῶν Ἑβραίων «προπατόρων» μας στὶς κηδεῖες

Κύριε Λάμπρου,
Πρὶν λίγο καιρὸ θρήνησα τὸν χαμὸ τοῦ ἀγαπημένου μου ἀδελφοῦ Γιώργου. Τὸ συναίσθημα λύπης καὶ ὀδύνης ἦταν φυσικὸ ἐπακόλουθο τῆς ἀγάπης ποὺ ἔνοιωθα γι' αὐτόν. Αὐτὸ εἶναι κάτι προσωπικὸ ὅμως. Αὐτὸ ποὺ θὰ ἤθελα νὰ μοιραστώ μὲ ἐσὰς καὶ τοὺς ἀναγνώστες τοῦ ἀξιόλογου περιοδικοῦ σας, εἶναι τὸ συναίσθημα ὀργῆς καὶ ἀγανάκτησης ποὺ ἔνοιωσα, ὅταν κατὰ τὴν διάρκεια τῆς νεκρώσεως ἀκολουθήσας οἱ κληρικοὶ μνημόνευσαν τὰ ὀνόματα τῶν «ἀγίων» προπατόρων «ἡμῶν» Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. Στὸ ὅσπιο χαίρει τοῦ ἀδελφοῦ μου δὲν ἄξιζαν νὰ ἀναφερθοῦν αὐτοὶ οἱ Ἑβραῖοι, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ ἦταν ἀφιερωμένη στὴν διαφθορὰ καὶ τὴν ἀπαξίωση κάθε ἀξίας. Ὡς ποτε θὰ ἀνεχώμαστε, Ἑλληνες, νὰ μᾶς καθυβρίζουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο; Ὡς ποτε θὰ λένε οἱ ἱερεῖς μας τὰ τέκνα μας «δούλους τοῦ (Ἑβραίου) θεοῦ»; Ὡς ποτε θὰ κα-

θώμαστε ἄδρανεῖς ἀκούγοντας τὸν ἀνθελληνισμὸ τῶν Πατερικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν κειμένων ποὺ ψάλλονται στοὺς ὁρθόδοξους ναοὺς; Ὡς ποτε θὰ μᾶς λένε πὼς πρέπει νὰ ἐκλιπαροῦμε ἐμεῖς οἱ Ἑλληνες γιὰ τὸ ἔλεος ἐνὸς ἀσήμαντου Ἑβραίου (Ἰησοῦ) καὶ τοῦ πατέρα του (Γιαχβέ);

2.000 χρόνια σκλάβοι εἴμαστε! Ἄς ξυπνήσουμε, εἴμαστε τέκνα τῆς Πύρρας καὶ τοῦ Δευκαλῶνα, τοῦ Ἑλλήνα, τοῦ Σωκράτη καὶ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ ὅχι κάποιων ἄλλων, ποὺ μᾶς τοὺς παρουσιάζουν (ποῦ λέγε καὶ ὁ Κολοκοτρώνης) ὡς προπάτορές μας.

Ἄς ἐκπληρωθῇ ἡ εὐχὴ τοῦ Νίτσε καὶ ἀπὸ ἐλλήνων ζοντα φαντάσματα ἂς γίνουμε πάλι Ἑλληνες!

Μὲ χαιρετισμοὺς σὲ ὅλους τοὺς
συνεργάτες τοῦ «Δαυλοῦ».

Βασίλης Παπαγεωργίου

Φοιτητής, Κυψέλη

Τὸ «πολιτικὸ κόστος» διαιωνίζει τὴ Ρωμιοσύνη

Κύριε διευθυντά,
Αὐτὸ τὸ πολιτικὸ κόστος, τὸ ὁποῖο ἀναγκάζει τοὺς πολιτικοὺς τῆς κυβερνητικῆς μας παρατάξεως καὶ τῆς ἀντιπολίτευσης νὰ σιωποῦν μπροστὰ σὲ ἱστορικὲς ἀλήθειες (νὰ καμαρώνουν π.χ. στὴν πρώτη γραμμὴ στὸν καθεδρικὸ ναό, ὅπως κάθε χρόνο τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅπου ἀκούγαν νὰ ψάλλωνται οἱ ἐπὶ ἀναθεματισμοὶ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, παρόντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου), ἔχει καταντήσει πολιτικὴ κατάρρα τῆς Ρωμιοσύνης. Ἀπορεῖ κανεὶς ἀκούοντας τὸν ἐξωφρενικὸ ἰσχυρισμὸ, δηλαδὴ ὅτι δὲν καταλάβαιναν οἱ κληρικοὶ τοιοῦς ἔβριζαν, ὅταν ἔψαλαν τοὺς ἀναθεματισμούς, αὐτὸ τὸ αἶσχος, τὸ ὁποῖο χρονολογεῖται πρὶν ἀπὸ 1.215 χρόνια! Σίγουρα οἱ ἐπαίσχυντες ὕβρεις κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ δὲν ξέρω πόσο καιρὸ ἀκόμα θὰ συνεχίζοντο, ἐὰν ὁ ἀναγνώστης τοῦ «Δ»

πολιτικὸς μηχανικὸς κ. Χατζηθεοδώρου ἀπὸ τὴ Γερμανία δὲν διεμαρτύρετο στὸν πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας μὲ ἐπιστολὴν τοῦ («Δ», τ. 247). Ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς μᾶς κανεὶς δὲν τόλμησε νὰ βγάλῃ τὰ κάστανα ἀπὸ τὴ φωτιά, οὔτε ἀκόμα καὶ οἱ τῆς προοδευτικῆς λεγομένης παρατάξεως, τοὺς ὁποίους ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ ἁγιασμοῦ στὴν ἐναρξὴ τῆς Βουλῆς παρέκαμψε ἀπαξιωτικά.

Ἕνας εἶναι ὁ δρόμος, γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ κοιτάσουμε τὴ ζωὴ κατὰματα καὶ νὰ γλυτώσουμε ἀπὸ τὰ φαντάσματα καὶ τὰ δεσμὰ τῆς καθοδηγούμενης θεοκρατίας, ποὺ τόσους αἰῶνες μᾶς στέρησε τὸν φιλοσοφικὸ λόγο τῶν προγόνων μας. Ἡ ἐπιστροφὴ μας στὸν Λόγο αὐτόν.

Μετὰ τιμῆς

Γιάννης Γρηγορέας

Ἀθήνα

Στὸ βιβλίο μου αὐτὸ ἀποδεικνύεται πόσο δίκαιο ἔχετε μὲ τὶς καταγγελίες τοῦ «Δαυλοῦ» καὶ τὸ ἐμπνευσμένο ἐξώφυλλο τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἐρευνά μου περὶ τὰνα ὅτι οἱ ἀπειλὲς καὶ ἡ μαύρη μαγεία (δηλητηριοχρησία) τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μὲ τὴν λευκὴ τους πλέον ὄψη (τὴν ἀπατηλὴ ἀγάπη καὶ τὴν ἐλπίδο-λαγνεία) συνεχίζονται καὶ στὴν Καινὴ Διαθήκη σὰν μία φυσικὴ μετεξέλιξις καὶ ἀναβάθμιση τῶν χαλδαϊκῶν πνευματικῶν παγιδεύσεων.

Σὰς στέλνω τοὺς ὁλόθερμους χαιρετισμοὺς τοῦ Συνδέσμου Ἀπομνησιοποιητῶν Θεσσαλονίκης, ποὺ οἶς εὔχονται καλὴ δύναμη καὶ πάντα ἐπιτυχίες στὸν καλὸ καὶ ἐθνοφελὲς ἀγὼνα σας. Τέλος θὰ πρότεινα κάποια ἀπὸ τὰ συγκλονιστικὰ ἄρθρα σας ἐπιλεκτικὰ νὰ μεταφράζονται στὰ Ἀγγλικά καὶ νὰ κοινοποιοῦνται στὸ Διαδίκτυο καὶ στὸν δικτυακὸ σας τόπο, ὥστε νὰ ἔχῃ πρόσβαση στὸ περιοδικὸ σας καὶ ὁ ἀγγλόφωνος κόσμος.

Μὲ φιλικὸς χαιρετισμοὺς

Μιχάλης Καλόπουλος

Συγγραφέας, Θεσσαλονίκη

Τὸ μῖσος τοῦ Ἰησοῦ κατὰ τῶν Ἑλλήνων

Κύριε διευθυντά,

Ἡ στάση τοῦ Ἰησοῦ ἀπέναντι τῶν Ἑλλήνων («Δ», τ. 272-273) δὲν μὲ ἐκπλήσσει, τὴ βροίζω πολὺ «φυσική», καθ' ὅτι ἦταν Ἑβραῖος. Τὸ ἐβραϊκὸ μῖσος ξεκινᾷ ἀπὸ τοὺς Φιλισταίους τῆς Παλαιστίνης ἐπὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, φτάνει μέχρι τὸν Ἀλέξανδρο καὶ τοὺς διαδόχους του καὶ ξεσκεπάζεται στὸ πρόσωπο τῆς Ἑλληνίδας Χαναναίας μὲ τὸν πιὸ ταπεινωτικὸ τρόπο (Ματθ. 15, 22-28, Μάρκος 7, 25-30).

Ὅλες οἱ ἐπισημάνσεις τοῦ κ. Ἰωνος Δημόφι-

λου εἶναι πολιτικά/πολιτισμικά σωστές. Μὰ εἶναι καὶ «στρατηγικά σωστές»; Ὅλες οἱ κατακτητικὲς «ἐπιδρομὲς» ἔχουν τὶς στρατηγικὲς τους. Κι ἐμεῖς γιὰ τὸ 1821 ἀπὸ τὶς παραδουναβίες χώρες ξεκινήσαμε. Μὲ σαμποτάζ πολέμησαμε τοὺς Γερμανοὺς. Κι ὁ Παῦλος ἀπὸ τὶς Συναγωγὲς ξεκίνησε, ὥσπου νὰ «μεγαλώσῃ» ὁ Ἀλάρικος. Θαρρῶ πὺς αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια.

Μὲ τιμὴ
Ἀτταβύριος

Τὸ δόγμα «Ἐξ ἀνατολῶν τὸ φῶς» στὰ σχολεῖα

Κύριε διευθυντά,

Ὀνομάζομαι Δημήτρης Ταχματζίδης καὶ εἶμαι καθηγητὴς ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἀπόφοιτος τοῦ κλασικοῦ τμήματος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Ἰωαννίνων. Ἐργάζομαι σὲ σχολεῖο τῆς Βέροιας, καὶ πρόσφατα στὸν σύλλογο καθηγητῶν τοῦ σχολείου μας ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ στόμα ἐνὸς συναδέλφου μαθηματικοῦ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες ὑστεροῦσαν σημαντικὰ στὴ μαθηματικὴ σκέψη καὶ ἀντίληψη ἔναντι τῶν Αἰγυπτίων, Ἀσσυρίων καὶ Φοινίκων. Ἀντέδρασα σθεναρὰ ἀπέναντι στὴν ἀνιστόρητη αὐτὴ ἀποψη ἀναφέροντας τὰ ὀνόματα τοῦ Πυθαγόρα, τοῦ Εὐκλείδη τοῦ Ἀρχιμήδη καὶ ἰδιαίτερα τοῦ Ἐρατοσθένους τοῦ Κυρηναίου, ὁ ὁποῖος μὲ ξεχωριστὴ ἀντίληψη κατάρθωσε καὶ ὑπολόγισε τὴ διάμετρο τῆς γῆς μὲ ἐξαιρετικὴ ἀκρίβεια. Ἀρχισα νὰ ἀκούω ἀπίστευτα πράγματα γιὰ τὸν Ἐρατοσθέ-

νη καὶ γιὰ τὴν «κλοπὴ» τοῦ ὑπολογισμοῦ ἀπὸ ἀρχαιότερους μαθηματικοὺς τῆς Αἰγύπτου. Σκοπεῖω ὡς ἀπάντηση νὰ διδάξω τὸ πείραμα στοὺς μαθητὲς μας τὸν ἐρχόμενο μῆνα, ἀφοῦ πρῶτα προετοιμασθῶ. Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ ἤθελα τὴ βοήθειά σας: 1. Θὰ ἤθελα νὰ μοῦ ὑποδείξετε ἀν ὑπάρχῃ ὁ ὑπολογισμὸς τῆς διαμέτρου τῆς γῆς ἀπὸ τὸν Ἐρατοσθένη σὲ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ κείμενο καὶ ποιὸς συγγραφέας τῆς ἀρχαιότητος παραδίδει γραπτὰ τὸ κείμενο τοῦ ὑπολογισμοῦ αὐτοῦ. Ἐὰν τὸ κείμενο εἶναι στὰ Λατινικὰ σωσμένο, εἶμαι σὲ θέση νὰ τὸ μεταφράσω. 2. Ποιὰ βιβλιογραφία θὰ μοῦ ὑποδείνυτε, ἔτσι ὥστε νὰ καταρτιστὸν περισσότερο στὴ μαθηματικὴ σκέψη τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Σὰς εὐχαριστῶ θερμὰ
Δ. Ταχματζίδης
Φιλόλογος, Βέροια

Σημ. «Δ»: Ὁ «Δ» ἔχει ἀσχοληθῇ μὲ τὰ θέματα τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν Μαθηματικῶν ἐδῶ καὶ χρόνια μὲ δεκάδες ἔρευνες διάσπαρτες στοὺς τόμους του. Σ' ὅτι ἀφορᾷ στὸ πρακτικὸ «πρόβλημα», στὴν πρόθεση τοῦ ἐπιστολογράφου νὰ ἀντικρούσῃ τὴν ἄγνοια τοῦ συναδέλφου του, ἀντὶ νὰ κουράζεται ζητώντας ὅσα μᾶς ζητᾷ, τοῦ προτείνουμε κατὰ ἀπλὸ, ποὺ πιστεύουμε ὅτι θὰ ὑποψιάσῃ τὸν ἀνυποψίαστο μαθηματικὸ (ποὺ ἄλλωστε ἀνήκει στὴν πλειοψηφία τῶν παραπλανημένων Νεοελλήνων ἀπὸ τὴν προπαγάνδα τοῦ δόγματος «Ἐξ Ἀνατολῶν τὸ φῶς»): Νὰ τοῦ ζητήσῃ νὰ ἀναφέρῃ ἓνα καὶ μόνον ὄνομα Αἰγυπτίου, Ἀσσυρίου, Φοινίκια κ.λπ. μαθηματικοῦ καὶ τὸν τίτλο ἐνὸς καὶ μόνον ἔργου τους, τὸ ὁποῖο ἀντέγραψαν ἢ μιμήθηκαν ἢ ἔκλεψαν Ἑλληνες μαθηματικοί.

Ἡ τελετὴ λήξεως τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων

Κύριε διευθυντά,

Μὲ χαρὰ περιμέναμε τὴν τελετὴ λήξης τῶν «Ὀλυμπιακῶν-Ἀθήνα 2004» καὶ μὲ λύπη εἶδαμε τὸ ἀθλητικὸ στάδιο νὰ μετατρέπεται σὲ «σκυλάδικη πίστα». Playback ἀνατολίτικοι ρυθμοὶ μὲ τσιγγάνικες καρπουζοκαρότσες. Καλὰ ποὺ ἦρθαν οἱ Κινέζοι ἀπὸ τὸ Πεκίνο στὸ τέλος καὶ προσδώσανε λίγη ποιότητα στὴν ἐκδήλωση.

Ποὺ ἦταν οἱ ἑλληνόφωνοι συνθέτες σὰν τὸν Γιάννη Μαρκόπουλο καὶ τὸν Μίκη Θεοδωράκη, ἢ ἐργημεντεῖς σὰν τὴν Λαβίνα καὶ τὸν Γαργαουράκη, ἢ λαϊκοὶ τραγουδιστὲς σὰν τὸν Μητσιὰ καὶ τὸν Σφακιανάκη; Εὐτυχῶς μᾶς παρηγορεῖ ἡ διαχρονικὴ σπουδαία ἑλληνικὴ φιλοσοφία σὰν τοῦ Γιάννη Μαρκόπουλου, ὅταν λέγῃ ὅτι «ἡ μου-

σικὴ, νοιώθω ὅτι εἶναι παράλληλα καὶ μία φνοικὴ εἰκόνα τῆς οὐράνιας ἁρμονίας, ποὺ ἀνερχόμενοι ἀντικρύνουμε, ἔτοιμοι νὰ προσαρμοσούμε τὶς πολὺτιμες σκέψεις μας στὸ ἀέναο πλανητικὸ χρονοδιάγραμμα» (σ. 17, Ἀλέξανδρος Χ. Μήτσιου, Πυθαγόρας καὶ Μουσικὴ) ἢ ὅτι «ἡ ζωὴ εἶναι ἐνέργεια καὶ στὴν ἐνέργεια ταιριάζει ἡ μέρα» (σ. 15, Ἀλέξανδρος Χ. Μήτσιου, Ἰουλιανὸς Ἱερὴ Σοφία)! Ἀλήθεια, τότε θὰ ἐκδοθῇ τὸ βιβλίο τοῦ Μαρκόπουλου, ποὺ προαναγγέλλθηκε σὲ συνέντευξή του στὸν «Δαυλὸ»;

Μὲ ἐκτίμηση
Ἑλενα Κουφουδάκη
Θεσσαλονίκη

Η ΕΥΡΩΠΗ, ΟΙ ΗΠΑ ΚΑΙ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ

υμπληρωματικῶς πρὸς τὸν τόσο λόγο γιὰ τὸ σοβαρώτατο θέμα τῆς θρησκείας καὶ τὶς ἐπιπτώσεις τῆς στὴν ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἀρθρώνεται συστηματικὰ στὸν «Δ», ἔχει ἐνδιαφέρον νὰ δοῦμε πῶς βλέπουν τὸ ζήτημα καὶ κάποιοι ὑπεύθυνοι ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν ἀντίπερα ὄχθη τοῦ Ἀτλαντικοῦ (ὀπωσδήποτε ἀνωτέρου ἐπιπέδου ἀπὸ ἐκεῖνο τοῦ μέσου Ἀμερικανοῦ):

«Τὴν στιγμή ποὺ ὁ Χριστιανισμὸς βγάξει τὸν ἐπιθανάτιο ρόγχο του στὴν Δυτικὴ Εὐρώπη, ἀποδεικνύεται παραδόξως ἰδιαίτερος «εὐρωστός» στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς. Δὲν θὰ πρέπει ὡστόσο νὰ θεωροῦμε παράδοξο τὸ γεγονός, ὅτι οἱ Ἀμερικανοί, τὸ πλουσιώτερο καὶ ἰσχυρότερο ἔθνος τῆς Γῆς, τὸ γεμάτο αὐτοπεποίθηση ἀλλὰ καὶ ἐπιθετικότητα, εἶναι τὸ πιὸ ἐπιδεκτικό, τὸ πιὸ εὐάλωτο σὲ θρησκευτικὰ συναισθήματα. Δὲν χρειάζεται νὰ ἀνατρέξουμε στὴν ἱστορία γιὰ νὰ ἐξηγήσουμε αὐτὸ τὸ φαινόμενο. Ἀπλὴ παρατήρηση τῆς σύγχρονης ἀμερικανικῆς ζωῆς ἀρκεῖ.

»Επὶ μακρὸν εἴχαμε τὴν αἴσθηση ὅτι οἱ φτωχοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἔτειναν πρὸς τὴν θρησκοληψία, γιὰ προφανεῖς λόγους. Ἀπ' ὅ,τι φαίνεται ὅμως, ἡ ὑπερβολικὴ εὐημερία μπορεῖ νὰ ἔχη τὰ ἴδια ἀποτελέσματα.

»Δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ διατηρηθοῦν οἱ ἰσορροπίες στὸν ἀμερικανικὸ τρόπο ζωῆς. Στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων ποὺ κυνηγοῦν ἀενάως τὴν προσωπικὴ τους εὐτυχία ὑπάρχει ἡ αἴσθηση τοῦ κενοῦ. Ὑπάρχει μοναξιά καὶ εὐθύνη γιὰ τὴν ὑπὲρ τὸ δέον ἐκμετάλλευση τοῦ φυσικοῦ κόσμου.

»Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴν ἀναζητᾶ κανεὶς τὴν γαλήνη καὶ τὴν σταθερότητα, τὴν αἴσθηση προσωπικῆς πληρότητας καὶ τὴν εὐδαιμονία τῆς σεμνότητας; Ἡ θρησκεία εἶναι ἡ ἀπάντηση σὲ αὐτὲς τὶς «ὑπερφορτισμένες» ἀνάγκες.

»Οἱ Δυτικοευρωπαῖοι ὑπόκεινται καὶ ἐκεῖνοι ἀσφαλῶς στὴν ἴδια δυναμικὴ, ὅμως ὅχι μὲ αὐτὴν τὴν ἔνταση. Ἐκεῖ αὐτὲς οἱ δυνάμεις ἀμβλύνονται ἀπὸ ἄλλους πολιτιστικοὺς παράγοντες, καθιστώντας τὴν θρησκεία λιγώτερο ἀναγκαία. Ἡ σὲ πιὸ ἀνθρώπινη κλίμακα ἀνάπτυξη, ἡ ὑπαρξη σὲ κάθε σημεῖο τοπικῆς γεωργίας, τὰ παλιὰ ἢ καὶ ἀρχαῖα κτήρια καὶ δρόμοι, ἡ θύμηση τῆς κοινωνικῆς ἱεραρχίας, ἡ λιγώτερη αὐτοματοποίηση στὶς συναλλαγές καὶ μία συνολικὰ ἐντονότερη αἴσθηση ἱστορικότητας καὶ διάρκειας μπορεῖ σὲ ἀτομικὸ ἐπίπεδο νὰ μοιάζουν ἀσήμαντα, ἀλλὰ στὸ σύνολο ἐπιδροῦν καταλυτικά. Στὴν Δυτικὴ Εὐρώπη ὑπάρχει ταυτότητα, σταθερότητα καὶ ἄνεση, ποὺ ὑποκαθιστοῦν τὶς λειτουργίες τῆς θρησκείας. Ἐδῶ, στὴν Ἀμερική, ὅπου ἀπουσιάζουν οἱ ἀρχαῖοι δρόμοι, ποὺ καθοδηγοῦν καὶ χειραγωγοῦν, οἱ νευρώσεις τῆς σύγχρονης ζωῆς λυσοσomaνοῦν ἄγρια καὶ πρέπει νὰ τιθασευτοῦν».

Μετάφραση: **Α.Γ.**

Στέφεν Ε. Σίλβερ

(Περιοδικὸ «Free Inquiry»,
Φθινόπωρο 2002, τεῦχος 22, Ἀρ. 4)

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ;

φίλος μου είπε: «Τί ανακατεύεσαι με τούς Έλληνες, αφού μπορείς να βοηθήσεις και να βοηθηθής, εφευρίσκοντας συσκευές ή προγράμματα, μετέχοντας στην τεχνολογική έκρηξη;». Τοῦ ἀπάντησα: «Δὲν συμπράττω στὴν αὐξηση τῆς ἐξουσίας καὶ περιουσίας τῶν ἐξουσιαστῶν¹ αὐτοὶ ὀρίζουν τὴν Τεχνολογία! Γιὰ μᾶς ἡ εὕρεση τῆς ἀλήθειας σὲ κάθε τομέα, ἡ ἀνακάλυψη τοῦ ἥθους (ὄχι τῆς θρησκευτικῆς ἠθικῆς), ἡ ἀπόκτηση τῆς ἐλευθερίας μέσω τῆς ἀνδρείας εἶναι στόχος ζωῆς»... Ὁ διάλογος ἔλαβε τέλος. Ὁ νοῶν νοεῖτω.

ΟΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΕΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΟΥΝ. Τί ἐννοεῖ ὁ ἀφαιρετικὸς τίτλος; Πολλά! Λ.χ. «Γιατί οἱ Έλληνες, μετὰ τὰ ἐλάχιστα ἐναπομείναντα κείμενα, μποροῦν, μόνοι αὐτοὶ νὰ μᾶς μεταδώσουν ἀξίες γιὰ μία ὁλόκληρη ζωή;» Ἡ: «Γιατί ἐδημιούργησαν τὸν Πολιτισμὸ, τὸν μόνο μετὰ τὴν πραγματικὴ ἐννοια τοῦ ὄρου;». Ἡ: «Γιατί οἱ Έλληνες, μόνον αὐτοί, μποροῦν νὰ σώσουν τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὸν 5^ο κατακλυσμὸ;».²

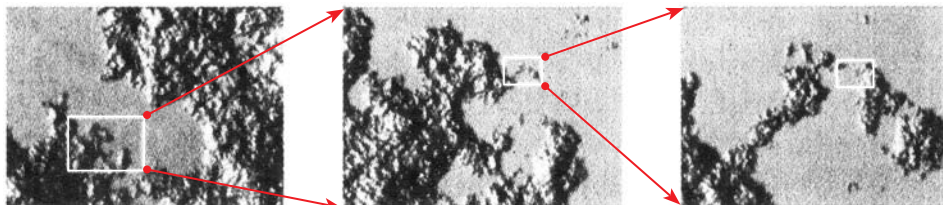
Εἶναι περίεργο ὅτι οἱ Νεοέλληνες δὲν γράφουν σοβαρὰ βιβλία γιὰ τούς ἀρχαίους (καὶ ὅσοι λίγοι θάβονται βαθιά), σὲ ἀντίθεση πρὸς τούς ξένους μετὰ τὰ χιλιάδες συγγράμματά τους (πάμπολλα μεταφρασμένα). Ἀπὸ αὐτοὺς ἄλλοι εἶναι «βαμμένοι» ἀνθέλληνες (ὄρα Μέρναλ: «Μαύρη Ἀθηνᾶ»), ἄλλοι ἀκολουθοῦν τὴν ἀκαδημαϊκὴ γραμμὴ «Ἐξ Ανατολῶν τὸ φῶς» (φοινικιστές, Ἰνδοευρωπαῖστες κ.ἄ.).^{3, 4, 5} Στὴν καλύτερη περίπτωση, παρὰ τὴν σκληρὴ μέλητη καὶ καλὴ διάθεση, δὲν καταλαβαίνουν (σχεδὸν) τίποτα!

Γιατί οἱ Έλληνες ἔχουν τὴν δυνατότητα κατανόησης τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματείας; Φυσικὰ ὄχι λόγω ἰδιαίτερου DNA, ἀφοῦ ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὸν χιμπατζὶ διαφέρουμε λιγώτερο τοῦ 1% τοῦ γονιδιώματος (συνόλον DNA). Μόνο λόγω τοῦ **περιβάλλοντος** –φυσικοῦ/κοινωνικοῦ– ἔχουμε τὴ δυνατότητα ἀντίληψης τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Καὶ ἐννοοῦμε: ❶ τὸ **φυσικὸ οἰκοσύστημα** (τοπίο καὶ κλίμα) τῆς Ἑλλάδας μετὰ **συνεχεῖς ἐναλλαγές** κοντινῶν βουνῶν, ἥπιων λόφων ποὺ περικλείουν κοιλάδες καὶ χειμάρρους μετὰ μία θεὰ πάντα πρὸς τὴ θάλασσα, μετὰ τὶς δαντελωτές⁶ (φρακταλικές) ἀκτὲς [Φωτ. 1]. Ἐπίσης τὴ συνεχεῖ διαδοχὴ καιρικῶν συνθηκῶν, ὑπέροχους σχηματισμοὺς συννέφων, γαλάζιο (ἀπὸ μπλὲ ὡς γλαυκὸ) οὐρανὸ, ἀκτινοβόλο φῶς.

❷ Τὸ **κοινωνικὸ περιβάλλον**, ἥτοι τὰ ἔθιμα, τὸ ἥθος (ὅσο ἀπέμεινε ἀπὸ τὴν ἀλλοτρίωση), τὴ λεβεντιά, τὸ φιλότιμο (ἀμετάφραστες λέξεις), τὸ σέβας.

Ὅλα αὐτὰ μᾶς δίνουν ἓνα μέγα πλεονέκτημα/προβάδισμα ἐναντι τῶν ἄλλων στὴν ἐρευνα «τί εἶναι Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς». Φυσικὰ ὅποιος «ξένος» ζῇ στὶς ἴδιες συνθήκες, στὴ χώρα του ἢ ἐδῶ, ἔχει τὶς ἴδιες πιθανότητες μετὰ μᾶς (λ.χ. οἱ ἀντίποδες μας Ἰάπωνες ἔχουν τὴν ἴδια νοοτροπία καὶ ἥθος.⁷ Ἐπὶ πλέον πλεονεκτοῦμε ὡς πρὸς τὴν ἐκμάθηση τῆς ἀρχαίας μορφῆς τῆς γλώσσας μας, ἀφοῦ ἓνας μαθητὴς Λυκείου μετὰ ἀπὸ μηνιαία ἐντατικὴ αὐτοεκπαίδευση μπορεῖ νὰ κατανοῇ τὰ πρωτότυπα κείμενα.

Φωτ. 1. Άκτι Πελοποννήσου (φρακταλική).

Η ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ. Ἡ ἀνάγνωση καὶ μελέτη τῶν κειμένων δὲν ἀρκεῖ. Ὑπάρχει μία ἐγγενὴς δυσκολία **κατανόησης** τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, γιὰ διαφορετικούς λόγους γιὰ τὴν Τέχνη/Ἐπιστήμη καὶ γιὰ ἄλλους γιὰ τὸ ἦθος/Φιλοσοφία.

① Ἡ Ἑλληνικὴ Τέχνη στηρίζεται στὸ Ὡραῖον (=κάλλος) καὶ στὴν Χάριν,⁸ ὅπως καὶ στὸ Τραγικόν/Κωμικόν, ποὺ ἐπιφέρουν τὴν γαλήνη καὶ τὸν ἔλεον. Ἀντιθέτως ἡ σύγχρονη τέχνη ἔχει ὡς αἰσθητικὴ τὸ Μεγαλειώδες (π.χ. οὐρανοξύστες) καὶ τὸ Ἀ-σχημον (στρέβλωση, ἐκτὸς κλίματος ὅπως ἔργα Πικάσο), ποὺ προκαλοῦν ταραχὴ καὶ συγκλονισμὸ [Φωτ. 2 καὶ 3]. Μὲ διαμορφωμένη πλέον τὴ ματιὰ/ἀκοή μας δὲν μπορούμε νὰ νοιώσουμε τὴν «ἀγαλίασιν τοῦ ἀγάλματος», μόνον τὴ θλίψη, τὸν φόβο, τὴν ἀπέχθεια, τὸ kitsch.

② Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπιστήμη ἐστηρίζετο στὸν λόγο/διάνοια καὶ στὴν παρατήρηση μὲ ἀρωγὴ τὴν προκατακλυσμαῖα Γνώση. Σήμερα ἡ ἐπιστήμη μετατρέπεται σὲ **τεχνολογία** (ἀπαγορευμένη τότε ἀπὸ τοὺς σοφοὺς θεματοφύλακες τῶν Μουσείων). Ἔτσι λ.χ. ὁ γιατρὸς (ὄχι πλέον «ἰητρὸς») μετατρέπεται σὲ χειριστὴ ἡλεκτρονικῶν, ὑπολογιστικῶν καὶ ρομποτικῶν συσκευῶν.

③ Τὸ ἦθος καὶ ἡ Φιλοσοφία (ποὺ ἀναπαράγει τὸ ἓνα τὸ ἄλλο) εἶναι τελείως ἀκατανόητη ἀπὸ τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο. Ἡ σημερινὴ κοινωνία, ἴδια ἀπὸ τὸν 4^ο αἰ. μ.Χ., ἀντικατέστησε τὸ ἦθος μὲ τὴν Ἠθικὴ καὶ τὴν φιλοσοφία μὲ τὸ δόγμα/πίστη. [Δόγμα ὑπάρχει καὶ στὶς Ἐπιστῆμες, ὅπως Ἰνδοευρωπαϊσμός, Big-Bang, συμβατικότης γλώσσας κ.ά.].

Ποιοὶ μᾶς εὐνοοῦσαν, ποιοὶ μετέλλαξαν τὸν ἐγκέφαλό μας, ὥστε νὰ μετατραποῦμε σὲ ἄβουλα πλάσματα καὶ νὰ μὴν ἐννοοῦμε τὰ αὐτονόητα; τὸ «ὄντως ὄν», τὸ «ἀληθές», τὸν «ὀρθὸν λόγον»;

Ο ΔΙΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟΣ ΝΟΥΣ. Ὁ Λόγος (=ὁμιλία, ἀναλογία, διάνοια, συμπαντικὸς νόμος)³ εἶναι γιὰ τοὺς Ἕλληνες τὸ στοιχεῖο ποὺ μᾶς διαχωρίζει πλήρως ἀπὸ τὰ ζῶα. Οἱ λεκτικὲς ἀποχρώσεις ἐντυπωσιακές: Λόγος, νοῦς, διάνοια, νόηση, μυαλό (ἐγκέφαλος), πνεῦμα(;) ἐπιθυμία, σκέψη, ἀντίληψη (ἐπὶ)-γνώση, γνώμη, δόξα, λογικὴ κ.ά. Ὅμως προσδιώριζαν τὸν «ὀρθὸν λόγον» ἀντὶ τοῦ λόγου (ὥπως «ὄντως ὄν», ἀντὶ ὄν).

Γιατὶ ἡ διευκρίνιση; Μήπως γνώριζαν ὅτι ἂν ὁ νοῦς/λόγος δὲν εἶναι ἐλεύθερος, καθαρὸς, δὲν μπορεῖ νὰ γνωρίσῃ τὸ «ἀληθές»; Μήπως τώρα **διαμορφώνεται**⁹ ἀπὸ τὸ κοινωνικὸ περιβάλλον, ἀπὸ τοὺς θεσμοὺς (οἰκογένεια, σχολεῖο, ἐκκλησία κ.ά.) ἔτσι, ὥστε νὰ μὴν εἶναι δημιουργικὸς, νὰ λειτουργῇ σὲ πλαίσια, ἐπαναλαμβανόμενος, μὲ σκέψεις ἀχρηστες, ἐπικίνδυνες;

Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος διαπλάθεται ἀπὸ νήπιο: Ἀπὸ ἐπιθετικούς ἢ ἀδιάφορους γονεῖς δὲν παίρνει ἀγωγή, οὔτε μορφώνει χαρακτῆρα ἡθους (ἀνδρεία, πρωτοβουλία, δίκαιο). Ἀπὸ νοθροὺς δασκάλους μαθαίνει **ἀποστήθιση** ἀχρηστων ἢ λαθεμένων γνώσεων. Ἡ Ἐκκλησία ἀπειλεῖ/δωροδοκεῖ μὲ Δεύτερες Παρουσίες. Τὸ κράτος καὶ τὰ κόμματα μετατρέπουν τὸ ἄτομο σὲ ὁπαδὸ, βάζοντάς το στὴ «γωνία», «μοιραῖο καὶ ἄβουλο ἀντάμα» (Βάρναλης).

Ὅλοι οἱ θεομοὶ λοιπὸν δουλεύουν ἀρμονικὰ γιὰ τὴ δημιουργία ὅχι πλέον πολιτῶν ἀλλὰ **ὑπηκόων μὲ διαμορφωμένο νοῦ**. Δουλεύουν μαζὶ σὰν μία «μαφία», ποὺ μὲ φόβο ἢ ἑξαγορὰ διαπλάθει ιδέες, πλάσματα χωρὶς γνώμη, χωρὶς ἐπίγνωση.

ΤΟ ΕΜΠΟΔΙΟ. Ἄν λοιπὸν δὲν καθάρουμε τὸν «διαμορφωμένο νοῦ» μας, ὅσο καὶ νὰ διαβάζουμε τοὺς Ἑλληνες δὲν θὰ τοὺς κατανοοῦμε ἢ θὰ τοὺς ἀντιλαμβανώμαστε λάθος (ὅπως μᾶς βολεῦει).

Γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε «τίς πταίει» γιὰ τὴ σημερινή κατάντια τῆς κοινωνίας καὶ γιὰ τὴ δυσκολία κατανόησης, πρέπει νὰ ἀποδεχθοῦμε τὴν ἀπλὴ ἀλλὰ κεκρυμμένη ἀλήθεια: **Ὑπάρχουν δύο μόνον ἀντίθετες νοοτροπίες· ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Ἐξουσιαστικὴ.** Αὐτὸ δὲν εἶναι δόγμα, ἀλλὰ ἀποτέλεσμα χιλιάδων ἐρευνῶν («Δαυλὸς») καθὼς καὶ προσωπικῆς ἐπίγνωσης. Καὶ τὸ βασικὸ ἐρώτημα: Τί προκαλεῖ/ἐκτρέφει τὶς νοοτροπίες αὐτές; Εἶναι κάποιο ποῦ ἀποφασίζουν ἢ εἶναι στὴ «φύση» τοῦ ἀνθρώπου;

Ἡ διπολικὴ ἔννοια **καλὸ/κακὸ** εἶναι ἡ βάση τοῦ Ἥθους καὶ τῆς Ἠθικῆς παγκοσμίως καὶ διαχρονικὰ (σὲ κάθε κοινωνία). Ἡ ἑλληνικὴ μυθολογία παρουσιάζει τὸν Ἡρακλῆ νὰ ἐπιλέγῃ μεταξὺ τῶν ὁδῶν(!) τῆς Ἀρετῆς καὶ τῆς Κακίας. Ὁ ὑπαινιγμὸς σαφής: Ὁ συνειδητὸς ἄνθρωπος (Ἡρακλῆς) μὲ ἐπίγνωση διαλέγει μίαν ἀπὸ τὶς δύο νοοτροπίες, τρόπους ζωῆς, κοσμοθεωρήσεις ποῦ ἐνυπάρχουν σὰν τάσεις μέσα του καὶ στὴν κοινωνία. Ἡ **Κακία** εἶναι ἡ νωθρότητα, τὸ εὐκολο, τὸ ἀλήτικο/μαγκιά, ἡ «κονόμα», ὁ «ῶχαδελφισμὸς» – ἐν τέλει ὁ Νεαντερτάλιος τρόπος. Ἀντίθετα ὁ δρόμος τῆς **Ἀρετῆς** εἶναι τὸ ἐλεύθερον, τὸ ἀνδρεῖον, τὸ ἀπλοῦν, τὸ σέβας, ἡ συν-μετοχή, μὲ τέλος τὴ σοφία, τὴν ταύτιση μὲ τοὺς συμπαπτικοὺς νόμους.

Βέβαια σὲ ὑψηλὸ ἐπίπεδο, ὅπως γιὰ τὴν Ἀρετὴ «νοιάζονται καὶ μιλοῦν» οἱ Σοφοί, οἱ Ἥρωες, οἱ Νομοθέτες, οἱ Φιλόσοφοι, ἔτσι καὶ γιὰ τὴν Κακίαν τὴν ἀνθρωποκτόνο (Ἰωάν. 5,44) ἐνδιαφέρονται οἱ Σοφοί τῆς Σιών, οἱ σοφοὶ καθηγητὰδες, οἱ ἐξουσιαστές, οἱ θρησκείες, οἱ κομματάρχες, οἱ μυστικὲς ἐταιρεῖες, οἱ συνωμότες, οἱ διαμορφωτές (ΜΜΕ).

Ἀπὸ πότε ὑπάρχουν; Ἀνέκαθεν. Εἶναι ὁ πανάρχαιος Διόνυσος, ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Λυκοῦργος, ὁ Ἡράκλειτος. Ἀπὸ τὴν ἄλλη οἱ Κρόνιοι («Κρονίων ὄζειν»=βρωμὰ βλακεία), οἱ Φοῖνικες, οἱ Γεφυραῖοι στὴν Ἀθήνα (Ἡρόδ. 5,57). Ἀργότερα οἱ «Νεοκρόνιοι» ἐξουσιαστές, ἐβραιοχριστιανοὶ (Παῦλος) ἢ ἄλλιως Ρωμαιοχριστιανοὶ (Κωνσταντῖνος). [Σημ.: Ἔτσι εἶναι ἡ ἀνθρωπότητα, πότε πάνω πότε κάτω]. Ἀποτέλεσμα τῆς νίκης τους; τὰ Μαῦρα Χρόνια, ὁ Μεσαίωνας, ἡ Ἀναγέννηση(!), ἡ ἐποχή μας. Ὅλα διαδοχικὰ μὲ ἄξονα τὸ ἰδεολόγημα «Θεὸς-Κράτος» μὲ στόχο τὸν Ἀρμαγεδῶνα.

Συμπέρασμα; Ἄν δὲν ὑπῆρχαν μέσα μας οἱ δύο τάσεις (λ.χ. ὀκνηρία/φιλοπονία), ὁ Ἐξουσιασμὸς καὶ ἡ Ἑλληνικότητα δὲν θὰ εἶχαν καμμία ἐπίδραση. «Ἐνδον σκάπτε» (Μᾶρ. Αὐρ.) καὶ «γνώθι σαυτόν». Ἄν δὲν μᾶς ἀρέσῃ ὁ σύγχρονος τρόπος ζωῆς, θὰ πρέπει παρὰλληλα μὲ τὴ γνώση τῶν Ἑλλήνων νὰ καθαρθεῖμε ἀπὸ τὸ μίasma τοῦ Ἐξουσιασμοῦ, ἀφοῦ τὸ γνωρίζουμε βαθιά. Ὁ ἀγὼν διμέτωπος.

ΟΙ ΕΛΛΑΔΕΜΠΟΡΟΙ. Οἱ ἐχθροὶ τοῦ ἑλληνικοῦ τρόπου δὲν εἶναι μόνον οἱ ἐξουσιαστές, εἶναι καὶ ἐσωτερικοί. Πολλοί, εἴτε ἀπὸ ἄγνοια εἴτε ἐξαγορασθέντες, λένε: «Μελετᾶτε τοὺς Ἑλληνες, ἀρκεῖ αὐτὸ γιὰ νὰ φωτισθῇτε». Ἡ λένε: «Χριστιανισμὸς καὶ Ἑλληνισμὸς ταυτοποιοῦνται φιλοσοφικά» (Ἄγ. Θωμᾶς Ἀκινᾶτος στὴ Δύση, στὴν Ὁρθοδοξία τὸ φρικτὸς ἰδεολόγημα: «Οἱ Ἑλληνες φιλόσοφοι, πρὸ Χριστοῦ χριστιανοί»!).

Τέλος ἄλλοι «φέρνουν τὴ γλυκεῖα θολούρα», ὅπως λέγει ὁ ρεμπέτης τραγουδοποιός, ἦτοι: Οὐφολόγοι-ἐλληνιστές, ἐλληναράδες-ντιενειστές (DNA), ἐλληνοβυζαντινιστές, βυζαντινοελληνιστές, ἐλληνοδιδάσκαλοι, μυθοπλατωνιστές, ἐλληνομυστικιστές, ἐλληνομεταφυσι-

Φωτ. 2. Κολοσιαῖο ἄγαλμα ἀνθρώπου Ρότερνταμ.

Φωτ. 3. Πικάσσο «Γκουέρινικα (λεπτομέρεια)».

κοὺς» (ἀφροκεντριστες ἢ μή), ποὺ ἀναπαράγουν τὰ ἀκαδημαϊκὰ ἰδεολογήματα: «Ἕλληνες-κλέφτες» (Ἐξ Ἀνατολῶν τὸ φῶς) καὶ «Ἕλληνες-ἀχρεῖοι» (μισογύνες, δουλοκτητές, πολεμοχαρεῖς, ὁμοφυλόφιλοι!).

ΤΙ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΜΕ. Ἐρευνώντας τὴν Ἑλληνικὴ Γραμματεία βρίσκουμε:

- ① Μία νέα θεώρηση τῆς ζωῆς, νοοτροπία, τρόπο ζωῆς (=δίαιτα), τὴ σοφία.
- ② Τὸν τρόπο λειτουργίας τῆς Φύσης, τὴν οὐσία τῶν πραγμάτων, τὸ ὄντως ὄν, τὸ Ἄληθές, τοὺς συμπαντικοὺς νόμους.
- ③ Τὸ ἦθος τοῦ Πολίτη! (ὄχι τὴν θρησκευτικὴ ἠθικὴ), τὶς ἀρετές, τὶς ἀξίες.
- ④ Τὴν τέχνη ποὺ συγκινεῖ καὶ ἐλευθερώνει.
- ⑤ Τὴν ἀρχαία (καὶ προκατακλυσμαία) ἐπιστήμη μετὰ τὶς ἐκπληκτικὰς ἐφαρμογές.
- ⑥ Τὸ πολιτισμικὸ καὶ πολιτικὸ πλαίσιο τῆς «πόλεως».
- ⑦ Τὴν ἀσύλληπτη μητέρα-γλῶσσα μετὰ τὸν ἀπέραντο ὄγκο, βάθος, τὴ λεπτότητα.
- ⑧ Τὴν παγκόσμια ἐξάπλωση τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ τὶς ἐπιρροὲς σὲ λαοὺς.
- ⑨ Τὴ «θρησκεία» στὴν Ἑλλάδα, λαϊκὴ (πανυγῆρεις) καὶ φιλοσοφικὴ (ἀθεΐα).

Ἡ ἰδεολογία κατὰ τῆς Ἑλλάδας βρίσκεται στὸ ἀπόγειο τῆς δυνάμεώς της (Ἐξουσία), μετὰ ἀποτέλεσμα τὴν καταρράκωση τοῦ ἀρχαίου ἥθους σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα. Κοινωνίες ὅμως χωρὶς ἦθος δὲν μποροῦν νὰ διατηρηθοῦν καὶ ἤδη καταρρέουν παγκοσμίως. Οἱ διαφορὲς **ἰδεολογίες** (ποὺ εἶναι μία) καὶ οἱ -ισμοὶ (ποὺ εἶναι ἕνας) δὲν ξεγελοῦν πλέον κανένα, διαλύονται ὡς πνεῦμα (=ἀέρας φρέσκος). [Σημ.: Λέξη «ἰδεολογία» δὲν ὑπῆρχε στὴν Ἑλλάδα, ὅπως καὶ λέξεις εἰς «-ισμὸς» μετὰ πολιτικὴ ἔννοια, μόνο «χωρισμὸς» κ.τ.τ.].

Θὰ γίνη ἡ ἀναστροφή; Ὁ Ἡρακλῆς θὰ ἐπιλέξῃ πάλι τὴν Ἀρετὴ; Ἐμεῖς ἐρευνώντας τὴν Ἑλληνικὴ Γραμματεία θὰ ἀποκαλύπτουμε τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ Πολιτισμοῦ. Προχωροῦμε χωρὶς νὰ ζητᾶμε κ-οπαδοὺς, «σὰν ἔτοιμοι ἀπὸ καιρό, σὰν θαρραλεοὶ» (Καβάφης).

Βιβλιογραφία

1. Κ. Καρμιράντζος, «Ἡθος Ἑλλήνων», «Δ», τ. 272.
2. Ἡσίοδος, «Ἔργα καὶ Ἡμέραι» καὶ Κ. Καρμιράντζος, «4 μυστικά», «Δ», τ. 243.
3. Μ. Nillson, «Ἑλληνικὴ λαϊκὴ θρησκεία».
4. J. Romilly, «Γιατί ἡ Ἑλλάδα;».
5. E. Hamilton, «Ὁ Ἑλληνικὸς τρόπος».
6. Κ. Καρμιράντζος, «Big-Bang, Φράκταλς», «Δ», τ. 230.
7. Κ. Καρμιράντζος, «Ἱαπωνικὴ γλῶσσα», «Δ», τ. 255.
8. Π. Μιχέλης, «Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ὡς Τέχνη».
9. Κ. Καρμιράντζος, «Ἐπίγνωση», «Δ», τ. 228.

Κωστής Καρμιράντζος
Ἀρχιτέκτων Ε.Μ.Π.

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΑ

«Σκοντάφτει» ή Δικαιοσύνη

«Τὸ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. (Ταμείο Πρόνοιας Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου Ἑλλάδος) ἔχει ἀρκετὴ περιουσία», εἶχε πεῖ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἀπὸ τὴ θέση του ὡς προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. στὴ συνεδρίαση τῆς 13.7.99. Σ' αὐτὴν θεσμοθετήθηκε ἡ παραχώρηση τοῦ παρεκκλησίου ἀγίου Νικολάου Ρηγίλλης στὴ μονὴ Πετράκη -μισοπαράνομα, μισοάτυπα καὶ μισομουλωχτά. (Ἐφημ. «Ἐλευθεροτυπία», 27.9.04). Τὸ ἐν λόγω παρεκκλήσι-ἐπιχείρηση παραχωρήθηκε τὸ 1966 στὸ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. ἀπὸ τὸν τότε ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν. Ποῦ τὸ βρῆκε; Τοῦ δόθηκε ἀπὸ τὸ 11 Σύνταγμα Πεζικοῦ. Ποιὸς τὸ ὶδωσε; Σίγουρα ὄχι κάποιος στρατιωτικὸς διοικητὴς (δὲν ἔχει δικαιοδοσία). Τότε ποιός; Κάποιος πολιτικός. Θεωρεῖται, ὡς γνωστόν, «τσιφλίκι» τῆς ἐξουσίας ἡ ἐθνικὴ περιουσία, δηλαδὴ τῶν Ἑλλήνων ἡ περιουσία, δημευμένη ἢ, μάλλον, κατεσχισμένη μὲ τὸ «ἔτσι θέλω» τῶν κατὰ καιροὺς Ἰουστινιανῶν ἢ Θεοδοσίων, καταπατητῶν, Ὀθωμανῶν καὶ τῆς ἀδυναμίας τοῦ κλήρου.

● Ἡ τελευταία εἰσπραξὶ τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. ἀπὸ τὸ παρεκκλήσι τῆς Ρηγίλλης ἔγινε τὸ Νοέμβριο τοῦ 1999, ἐνῶ

● τὰ καθαρὰ ἔσοδά του ἀπὸ τὸ 1995 ἕως τὸ 1999 ἀνέρχονταν στὰ 25.444.850 δρχ.

Τὸ παρεκκλήσι-«πακτωλός» ἐνδιαφέρει ἰδιαίτερα τὴν Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη, μὰ ἡ ἐπέμβαση τῆς «σκοντάφτει» σὲ συνωμοσίες ἀξιωματούχων -κρατικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν-, καθυστερεῖ καί... «μυρρίζει».

Δ.

Ἑλλαδεμπόριο καὶ Ἑλλάδα

Γράφαμε πρόσφατα ὅτι οἱ ἑλληνοχριστιανοὶ-ἐλλαδέμποροι-τηλεπωλητὲς-ἐκδότες κ.λπ. μποροῦν νὰ πλήττουν μὲ τὴν ἀγνοία τους, τὸν ἐξωνισμό τους, τὴ σύγχυσή τους, τὴν οὐφολογία τους καὶ τὴ χυδαιοτήτά τους περισσότερο ἀπὸ τὸν διεθνή καὶ ἐγχώριο Ἐξουσιασμό τὴν προσπάθεια νὰ ἀπελευθερωθῇ ὁ Τόπος αὐτὸς ἀπὸ τὴν χρονία πνευματικὴ καθυστέρηση. Διαβάστε τὸ «Ε» τῆς «Κυριακάτικης Ἐλευθεροτυπίας» τῆς 26ης Σεπτεμβρίου καὶ θὰ δῆτε πῶς κάποιον, πατώντας στὴν τρισάθλια αὐτὴν εἰκόνα ποὺ ἐμφανίζονται οἱ ἑλληναράδες, διασύρουν τὴν ἴδια τὴν ἑλληνικότητα: Στὸ ἐν λόγω δημοσίευμα γίνεται ἀντιληπτὸ ὅτι δὲν ἀπέχει πολὺ ἀπὸ αὐτὸ ποὺ ἐπιχειρεῖ ὁ ἀρθρογράφος τῆς ἐφημερίδας, δηλαδὴ τὸν διασυρμὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ μὲσω τῶν ἐλλαδεμπόρων, καὶ αὐτὸ ποὺ ἐπιχειροῦν οἱ ἐλλαδέμποροι, δηλαδὴ τὸν διασυρμὸ καὶ πάλι τοῦ Ἑλληνισμοῦ μὲσω τῆς ἴδιας τῆς δικῆς τους χυδαιοτήτας. «Κοντὰ στὰ ξερὰ καίγονται καὶ τὰ χλωρά», λέει ἡ λαϊκὴ σοφία, καὶ αὐτὴν ἀκριβῶς τὴ σοφία ἐφαρμόζουν οἱ συντάκτες τοῦ ἐν λόγω ἀρθρου τῆς «Ε».

Δ.Ι.Α.

Altius - citius - fortius - doppius

Τὸ νὰ κατηγορεῖς ἀθλητὲς ὅτι ντοπάρονται εἶναι τουλάχιστον ἀνήθικο, τὴν στιγμὴ ποὺ ἐστὶν τοὺς σπρώχνεις στὴν ντόπα ὑποχρεώνοντάς τους νὰ ὑπερβαίνουν τὰ ἀνθρώπινα ὅρια κυνηγώντας τὸ ρεκόρ. Ξεχάσανε ὅτι ἡ ὀλυμπιακὴ ιδέα εἶναι τὸ εὐ ἀγωνίζεσθαι καὶ ὄχι τὸ ἄθλιο λατινογενὲς λογότυπο ποὺ ἔχουν καμάρι τους; Ἄς μὴν ἀνησυχοῦν ὅμως, σὲ λίγα χρόνια θὰ ἀπαλλαγούμε ἀπὸ τὰ ἔξοδα τῶν ἀντιντόπινγκ τέσς. Ἔρχεται ὁ βιολογικὰ τροποποιημένος ἀθλητὴς, μὲ πόδια ἀκρίδας γιὰ ἀπίθανα ἄλματα, πνευμόνια γατόπαρδου γιὰ ἀπίθανα sprints κ.ο.κ. (περιοδικὸ «Scientific American», Σεπτ. 2004).

Ἄντε, ποιὸς τὴν χάρη τους! Τὰ ρεκόρ ποὺ θὰ καταρριφθοῦν σὲ μελλοντικούς ἀγῶνες θὰ εἶναι πέρα ἀπὸ κάθε φαντασία (ἀνθρώπινη φαντασία).

Α.Π.

Προλάβετε: Πωλοῦνται καρφιά τῆς Σταύρωσης

Μὲ τίτλο «Ἐπικερδὴ Πάθη» τὸ ἀμερικανικὸ περιοδικὸ «Ἐλεύθερη Ἐρευνα» ἀναφέρει ὅτι τὸν περασμένο Ἀπρίλιο ἡ ταινία «Τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ» τοῦ Μέλ Γκίμπσον βρέθηκε στὴν πρώτη θέση τῶν προτιμήσεων τοῦ κοινοῦ -τὴν στιγμὴ ποὺ οἱ περισσότερες ἄλλες ταινίες σημειῶναν ἀποτυχία- ἀποκομίζοντας κέρδη τῆς τάξεως τῶν 350 ἑκατομμυρίων δολλαρίων καὶ καταλαμβάνοντας τὴν 8η θέση στὴν λίστα τῶν πιὸ δημοφιλῶν ταινιῶν ὅλων των ἐποχῶν. Ἀναμένεται ἐπίσης νὰ ἀποφέρουν κέρδη καὶ οἱ πωλήσεις τῶν «ιερῶν» ἐμπροσμημάτων. Τὰ προῖ-

όντα διατίθενται σὲ πολλὰ χριστιανικὰ καταστήματα καθὼς καὶ στὸ Διαδίκτυο. Οἱ προσφορές, μεταξὺ ἄλλων, περιλαμβάνουν «Κάρτες Μαρτύρων», ἱερές καρφίτσες, ἱερὰ κρεμαστά, ἱερὲς κοῦπες καὶ κορνιζαρισμένες φωτογραφίες ἀπὸ τὴν ταινία, οἱ ὁποῖες συνοδεύονται ἀπὸ λόγια τῆς Βίβλου καὶ τὴν μουσικὴ τῆς ταινίας. Ἴσως τὸ πῶς ἐνδιαφέρουν ἀντικείμενο ποὺ πωλεῖται εἶναι τὸ «Καρφὶ τῶν Παθῶν», ἓνα ἀπὸ τὰ ἱερὰ καρφιά ποὺ χρησιμοποιήθηκαν γιὰ νὰ καρφώσουν τὸν Χριστὸ στὸν σταυρό. Ἡ διαδικτυακὴ τοποθεσία www.sharethepassionofthecrhrist.com πωλεῖ τὰ καρφιά σὲ διάφορα μεγέθη καὶ ὕλικά, καὶ μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς κρεμαστάρια, κρίκοι κλειδιῶν καὶ φερμουάρ γιὰ θήκες τῆς Βίβλου. Σπεύσατε, προτοῦ ἐξαντληθοῦν καὶ χάσετε τὸ εἰσιτήριο γιὰ τὸν Παράδεισο.

A.Γ.

Ὁ Πάστορας

Ἀφορμὴ γιὰ τὸ παρὸν ἀποτελεῖ ἐπιστολὴ διαμαρτυρίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Γεωργίου, ηγούμενου τῆς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου τοῦ Ἀγ. Ὁρους, πρὸς τὴν ἐφημερίδα «Ὁρθόδοξος Λόγος», γιὰ τὶς τιμὲς ποὺ ἐπεφύλαξαν οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες στοὺς προγόνους τους κατὰ τὴν ἀφῆ τῆς Ὀλυμπιακῆς φλόγας. Θορυβεῖται ὁ πανοσιολογώτατος, ποὺ παρὰ τοὺς διωγμοὺς ποὺ ἐξάπλυσαν ἐναντίον τους οἱ «ἄγιοι» προπάτορές του, τὸ πνεῦμα τους παραμένει ἀλώβητο. Ἀγανακτεῖ γιὰ τὴν περιφρόνηση, μὲ τὴν ὁποία ἀντιμετώπισαν τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Ὁρθοδοξίας ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θαυμάζουν τὸ ἀθλητικὸ ἰδεῶδες.

Παραλογίζεται ὁ πανοσιολογώτατος. Ἡ ἀλήθεια εἶναι μία: «ὁ διάβολος κυκλοφορεῖ στὰ στάδια» (ἰδοὺ ἄλλος ἓνας λόγος νὰ μὴν πατήση ποτὲ τὸ πόδι του οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν σὲ τέτοιον ἀνέρο χωρὸ), ἀλλὰ ἐν τέλει ὁ μόνος διάβολος ποὺ κυκλοφόρησε ἐκεῖνες τὶς μέρες ἀνάμεσά μας ἦταν ἐκεῖνος ὁ Ἰστανδὸς πάστορας, ποὺ ἐπετέθη στὸν ἀνυποψίαστο Βραζιλιάνο μαραθωνοδρόμο, προκειμένου νὰ τὸν «τραβήξῃ» ἀπὸ τὸν δρόμο τῆς ἀπωλείας, μὲ ἀποτελεσμα νὰ τοῦ στερήσῃ τὸ χρυσὸ μετάλλιο... Ἄξιος συνεχιστὴς τῆς χριστιανικῆς παραδόσεως!

A.Γ.

Ἡ χρῆση τῶν «Σινούκ»

Σχετικὰ μὲ τὴ χρῆση τῶν «Σινούκ» παρατηροῦμε: 1. Τὰ «Σινούκ» ἀγοράστηκαν μὲ χρήματα τοῦ λαοῦ γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ στρατοῦ, γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῆς χώρας καὶ ἴσως κατ' ἐξαίρεση γιὰ χρῆση τους σ' ἐκτακτὰ συμβάντα, ὅπως θεομηνίες, πυρκαγιές, μεταφορὰ ἀσθενῶν ἀπὸ νησιὰ κ.ἄ. – καὶ ὅχι γιὰ ἄλλους σκοποὺς, ξένους πρὸς τὴν ἀποστολὴν τους. 2. Τὸ Κράτος διαθέτει συγκοινωνιακὰ μέσα, ὅπως λεωφορεῖα, τραῖνα, πλοῖα, ἀεροπλάνα, τὰ ὁποῖα ἔχουν πρῶτη (Α') θέσις γιὰ ἐπισήμους. 3. Ὁ πατριάρχης Πέτρος μὲ τὴν ἀκολονθία του ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιήσῃ ἓνα ἀπ' αὐτὰ τὰ συγκοινωνιακὰ μέσα. 4. Ἄλλωστε οἱ ἐπίσκοποι ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι εἶναι ἔμμισθοι, μὲ μεγάλους μισθοὺς καὶ μποροῦν ν' ἀποφεύγουν νὰ ἐπιβαρύνουν τὸ Κράτος. 5. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἀποστολὴν τους ἔχουν νὰ φυλάνῃ Θερμοπύλες καὶ νὰ ὑπηρετοῦν τὸν λαὸ σὲ ἐκτακτὲς συνθήκες καὶ μόνον. 6. Ἐπιβάλλεται μία τελεσιδικὴ διαταγὴ ἀπαγορευτικὴ τῆς χρήσης στρατιωτικῶν μέσων γι' ἀλλότριους σκοποὺς.

Σ.Φ.

Τί τρέχει στὸ ἄδυτον τοῦ Ναοῦ;

Τὸ συνέδριο τῆς Ὁρθοδοξίας, προεδρευόμενος τοῦ κ. Χριστοδούλου, ποὺ ἔγινε στὴν Τήνον στίς 20-25 Σεπτεμβρίου εἶχε θέμα «Χριστιανισμὸς καὶ Νεοειδολωλατρία! Δὲν ἀνακοινώθηκε τίποτε γιὰ τὰ λεχθέντα. Τὴν ἐπομένη ὁ ἀρχιεπίσκοπος ζήτησε «παρέμβαση» στὴν παιδεία μὲ «διορθωτικὰς ἀλλαγές». (Ἴσως θὰ 'θελε νὰ «κοποῦν» ἡ Φυσικὴ καὶ τὰ Μαθηματικά, ὅπως εἶχε ζητήσει παλαιότερα μὲ δηλώσεις του στὸν τύπο καὶ ἀντ' αὐτῶν οἱ νέοι νὰ «σπουδάζουν» Ἑσδρα, Μακκαβαίους, Λευιτικόν, Ζαχαρία, Ι. Χρυσόστομο, Ἀθ. Πάριο κ.ἄ. Πάντως ἀξίζουν συγχαρητήρια στὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας γιὰ τὴν δημόσια διαφωνία του πρὸς τὸ σκότος καὶ τὴν ὀπισθοδρομικήν, ποὺ ἐπιζητεῖ μὲ μανία ἐδῶ καὶ πολλὴν καιρὸ ἡ Θεοκρατία. Αὐτὰ συνέβησαν μία ἡμέρα μετὰ τὰ μαχαιρώματα ποὺ ἔπεσαν κάτω ἀπὸ τὰ ράσα κατὰ τὴν κηδεῖα τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ τὴν πρώτη ἀνάγνωση τοῦ εὐαγγελίου στὰ νέα Ἑλληνικά, τὴν σύγχρονη αὐτὴ «ἐκδοσις» τῶν «Εὐαγγελικῶν» τοῦ 1901 (βλέπε «Δαυλόν», τ. 270). Σίγουν κατὰ τρέχει στὸ ἄδυτον τοῦ Ναοῦ (τοῦ Σολομώντος, βεβαίως).

B.M.

«ΠΗΔΑΛΙΟΝ»:

Τὸ ἐπίσημο βιβλίο «ὁδηγιῶν»
πρὸς τοὺς ἱερεῖς τῆς Ἑκκλησίας

ΠΩΣ «ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ» Ο ΣΚΟΤΑΔΙΣΜΟΣ

18ος αἰώνας μ.Χ. ἡ «Αἰὼνας τῶν Φώτων» εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ Διαφωτισμοῦ γιὰ τὴν Εὐρώπῃ καὶ τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ γιὰ τὰ καθ' ἡμᾶς. Ὁ ἐλληνογενὴς ὀρθολογισμός, ἡ ὀρθὴ γνώση καὶ οἱ ἐπιστῆμες ἀναδεικνύονται, διδάσκονται καὶ συζητῶνται.

Ἡ καταγραφή, μὲ τὴν ὁποία θὰ ἐπιτυγχανόταν ἓνα εἶδος παγίωσης τῶν ιδεῶν καὶ σταθεροποίησής τους ἐν εἵδει γνώμονος, ἐπιχειρεῖται συστηματικὰ τόσο στὸν εὐρωπαϊκὸ χῶρο ὅσο καὶ στὸν τουρκοκρατούμενο ἀκόμῃ Ἑλληνισμό.

Ἡ δράση καὶ ἡ ἀντίδραση ἀντιπαλεύουν στὸν «Αἰῶνα τῶν Φώτων». Στόχος τῆς δράσης ἡ διαφυγὴ ἀπὸ τὸν σκοταδισμό. Στόχος τῆς ἀντίδρασης ἡ συντήρηση τῆς ισχύουσας τάξης ιδεῶν καὶ πραγμάτων. Οἱ νέοι συγγραφεῖς – φιλόσοφοι, κοινωνιολόγοι καὶ ἐπιστήμονες (Ρουσσώ, Λόκ, Νεύτων) – ἐπηρεάζονται ἢ ἀπλᾶ ἀντιγράφουν τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνες πρῶτους διδάξαντες (Ἀριστοτέλη, Ἀρίσταρχο, Ἀρχιμήδη). Ἔτσι τὸ πνεῦμα τοῦ ὀρθολογισμοῦ φαίνεται νὰ ἐπανιδρύεται στὸν κόσμον ὅλον, στὸν νεώτερο κόσμον. Ὁ ὀρθολογισμὸς – βάση τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ – δὲν εἶναι ἀρεστὸς σὲ ὅλους. Πολεμάται καὶ στὸν πόλεμον τοῦτον – τὸν πολυμέτωπο – κρίνεται ἡ πρόοδος ἢ ἡ ὀπισθοδρόμησις.

«ΚΑΘΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΑ ΜΙΣΗΤΑΙ...»

Πηδάλιο, ὡς γνωστόν, εἶναι τὸ ἐργαλεῖο-μηχανισμός, μέσῳ τοῦ ὁποίου ὁδηγοῦμε ἓνα πλοῖο σὲ συγκεκριμένη πορεία. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ὡς «νοητὴ ναῦς», ἔχει τὸ «πηδάλιόν» τῆς, τὴν ἐπίσημη «Κανονικὴ Συλλογή», ἡ ὁποία περιέχει τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς κανόνες τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ τοπικῶν συνόδων καὶ τῶν θείων Πατέρων, στοὺς ὁποίους προσφεύγουν οἱ κληρικοὶ τῆς γιὰ νὰ ἀσκήσουν «κανονικὰ» τὰ ἱερατικά τους καθήκοντα. Οἱ ἔρρενές μου σχετικὰ μὲ τὶς σχέσεις Χριστιανισμοῦ καὶ Ἑλληνισμοῦ μὲ ὠδήγησαν στὴν «ἀνακάλυψιν» τῶν πρὸ κάτω θείων κανόνων, τοὺς ὁποίους διατάσσονται νὰ ἐφαρμόζουν οἱ Ἑλληνες κληρικοὶ σήμερα καὶ τοὺς ὁποίους ἀντιγράφω ἀπὸ τὸ «Πηδάλιον» καὶ σᾶς τοὺς παραθέτω ἀσχολίαστους:

«Δεκανίκι» τῆς ἀπολυταρχίας εἶναι καὶ τώρα ἡ Ἐκκλησία. Κοινὸ χαρακτηριστικὸ τόσο τῆς Ἐκκλησίας ὅσο καὶ τῆς ἀπολυταρχίας τὸν 18ο αἰῶνα εἶναι ἡ δουλεία (πνευματική, κοινωνική, πολιτική). Ἡ ἐπιβολὴ καὶ συντήρησις τῆς δουλείας καὶ τῆς ἀνελευθερίας συνδύαζεται μὲ τὴ βία τῶν δυνάμεων καταστολῆς κάθε εἵδους φιλελεύθερης ἀντίδρασης. Προϋπόθεσις ὅλων αὐτῶν εἶναι ὁ σκοταδισμός, τόσο ὡς διάκοσμος ὅσο καὶ ὡς ἄξονας καὶ φυσικὰ ὡς περιεχόμενο τῆς σκέψεως καὶ τῆς ἀνθρώπινης δράσης.

Ὁ «πυροβολισμὸς στὸ ψαχνὸ» κρίνεται ἀσύμφορος, ἂν δὲν συνδυαστῇ μὲ τὴν πνευματική, ἠθική, ψυχική καὶ κοινωνική ἐκμηδένισι, ὅπως αὕτη συνάδει μὲ τὴν ὑποτίμησι, τὴν ἀπαξίαν καὶ τὴν ἀπάλειψιν τῆς ὁλότητος «ἄνθρωπος». (Γιὰ τοὺς κατατρεγμένους, ἀφορισμένους καὶ τὴν ἠθική ἐξόντωσιν ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο τῶν μεγάλων Ἑλλήνων διαφωτιστῶν «Σκυλοσόφου», Μεθοδίου Ἀνθρακίτη, Βενιαμὶν Λέσβιου, Ρήγα, Θ. Καΐρη κ.λπ. βλέπε ἔρευνες τοῦ «Δ» στοὺς τόμους 1989, 1991, 1993, 1994, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003). Χρησιμώτερη θεωρεῖται ἡ πνευματικὴ («ποιμαντική») δράσις. Στὸ πλαίσιό της οἱ λαοὶ εἶναι «ποιμνία». Οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι χρίονται «δοῦλοι τοῦ Θεοῦ». Τὰ «ποιμνία» χρῆζον «ποιμένων». Οἱ ἄνθρωποι θεωροῦνται «τὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ» καὶ εἶναι «ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ». Θέλουν ἐπομένως ἐπουράνιο «πατέρα» (θεὸ) καὶ ἐπίγειο (παπὰ) νὰ τοὺς προστατεύῃ, νὰ τοὺς ὁδηγῇ καὶ νὰ τοὺς «χαράξῃ πορείαν». Μόνοι τοὺς θεωροῦνται ἀδύναμοι, ἀνάξιοι καὶ πλάσματα μὲ ἀκάθαρτες τίς βιολογικὰς καὶ πνευματικὰς δραστηριότητές τοὺς (ἀναπαραγωγῆς, διατροφῆς καὶ συμπεριφορᾶς γενικώτερα).

Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ

«Αἰῶνας τῶν Φώτων» εἶναι ἅμεσα συνδεδεμένος μὲ ἐκδόσεις. Ὅτι ἐκδίδεται θεωρεῖται ἀληθινόν, ἄξιον λόγου καὶ ἄξιον προσοχῆς. Ὁ τύπος εἶναι δύναμη. Ἡ ὀρθόδοξη χριστιανικὴ «ἀντεπίθεσις» ποὺ τώρα διαμορφώνεται –μὲ τὴ νέα ταυτότητα τῆς ἐπιστημοσύνης καὶ τῆς ἀληθοφάνειας– στηρίζεται καὶ αὕτη στὸν τύπο: Ἀπὸ τὸν Ἀγιορείτη μοναχὸ Νικόδημο συγγράφεται τὸ «Πηδάλιον», τὸ ὁποῖο πρῶτα ἐκδίδεται στὴν Κέρκυρα ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Πατριαρχείου ἀπὸ τὸ τυπογραφεῖο τῆς Ὁρθοδοξίας «Ὁ Παρνασσὸς» καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκδίδε-

ΚΑΝΩΝ ΞΒ'

“Καλάνδαι ὀνομάζονται αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ κάθε μηνός, εἰς τὰς οποίας οἱ Ἕλληνες ἐσυνήθιζον νὰ ἐορτάζουν, διὰ νὰ ἀπερνοῦν τάχα ὅλον τὸν μῆνα μὲ εὐθυμίαν (2) καὶ τὰ Βοτὰ δέ, καὶ Βρουμάλια, ἑλληνικαὶ ἦτον ἐορταί, τὰ μὲν Βοτὰ, ἦτοι βοσκήματα καὶ πρόβατα, εἰς τιμὴν τοῦ θεοῦ Πανός, ὃς τις ἐνομίζετο ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας ὅτι εἶναι ἔφορος τῶν προβάτων καὶ τῶν λοιπῶν ζώων· τὰ δὲ Βρουμάλια, εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου· Βρόμιος γὰρ ἦτο τοῦ Διονύσου ἐπίθετον κοντὰ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τὸν βρόμον, ὅπου σημαίνει τὸν ἦχον καὶ τὴν βροντήν, ὀνομαζόμενος. Τοῦτο δὲ οἱ Ῥωμαῖοι Βρουμάλιον ὠνόμαζον, ἦγουν τὸν βρόμον· καὶ τὴν ἐορτὴν Βρουμάλια, πληθυντικῶς, ὅπου εἶναι τὸ ἴδιον, ὥσάν τὰ Διονύσια, καθὼς τὰ ἔλεγαν οἱ Ἕλληνες. Προστάζει λοιπὸν ὁ παρὼν Κανὼν, ὅτι τὰ τοιαῦτα Ἑλληνικά, ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ κατὰ τὴν πρώτην Μαρτίου τελουμένη πανήγυρις, διὰ τὴν εὐκρασίαν τάχα τοῦ ἔαρος, νὰ ἀσηκωθοῦν ὁλοτελῶς ἀπὸ τὴν πολιτείαν τῶν Χριστιανῶν. Μῆτε χοροὶ ἀπλῶς δημόσιοι γυναικῶν νὰ γίνωνται, οὔτε ἐορταί, καὶ χοροὶ ἀπὸ ἀνδρας ἢ γυναικας εἰς ὄνομα τῶν Ἑλλήνων ψευδοθεῶν.

ΕΙΣ ΔΟΞΑΝ
ΠΑΤΡΟΣ ΥΙΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΘΕΟΥ
ΠΗΔΑΛΙΟΝ

ΤΗΣ ΝΟΗΤΗΣ ΝΗΟΣ ΤΗΣ ΜΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ
ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΙΚΤΟΚ

ΑΠΑΝΤΕΣ ΟΙ ΙΕΡΟΙ ΚΑΙ ΘΕΙΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΝΕΥΦΗΜΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΤΕ
ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΜΕΡΟΣ ΘΕΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΣΤΙ ΜΕΝ ΧΑΡΙΝ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΕΚΤΙΘΕΜΕΝΟΙ
ΔΙΑ ΔΕ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΚΟΙΝΟΤΕΡΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΤΟΥ
ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΛΗΨΙΝ ΤΩΝ ΑΠΑΟΥΣΤΕΡΩΝ ΕΡΜΗΝΕΥΟΜΕΝΟΙ

ΠΑΡΑ

ΑΓΑΠΙΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΙ ΝΙΚΟΛΗΜΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΚΑΙ ΜΕΤ' ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΑΝΑΚΡΙΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΘΕΝΤΕΣ
ΨΗΦΩ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΓΙΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΟΦΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΚΑΙ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΔΩΡΟΘΕΟΥ.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΤΥΠΟΣ ΕΚΔΟΘΕΝΤΕΣ ΔΕΔΙΑ ΜΕΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΠΙΤΑΓΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΕΠΙΤΑΓΗ ΤΟΥ ΕΝ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΙΣ ΘΕΟΛΟΓΗΤΟΥ ΛΘ. ΤΟΥ ΕΞ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ.

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΔΕ ΥΠΟ Κ. ΓΕΑΡΠΟΛΑ ΤΟΥ ΟΔΥΜΗΟΥ.

ΝΥΝ ΔΕ ΤΟ ΤΡΙΤΟΝ ΥΠΟ

ΣΕΡΓΙΟΥ Χ. ΡΑΦΤΑΝΗ ΠΗΕΙΡΩΤΟΥ

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ο ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

ΣΕΡΓΙΟΥ Χ. ΡΑΦΤΑΝΗ.

Αντιφωνήτης υπὲρ Ν. Ι. Τυροσεπιτάλειου.

ΑΩΞΑ

Φωτοτυπία έκδοσης τοῦ «Πηδαλίου» τὸ 1864. Στὴν εἰσαγωγή ὁ Ἀρχιμ. Εἰρηναῖος Δεληδή-
μος γράφει: «Ἐὰν ἐπραγματοποιῦντο πλήρως τὰ ὄνειρα τῶν ὁπαδῶν τοῦ Διαφωτισμοῦ,
οἱ Ὁρθόδοξοι λαοὶ θὰ ἐξήρχοντο ἐκ τῆς θλιβερᾶς τῶν ἀμαθείας, θὰ εἰσῆρχοντο εἰς τὸν φω-
τεινὸν δρόμον τῆς προόδου, θὰ ἠγάπων τὰς ἐπιστήμας καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ὁρθοῦ λόγου,
θὰ προέκοπτον κοινωνικῶς καὶ οἰκονομικῶς, συγχρόνως ὅμως θὰ ἀπεκόπτοντο ἀπὸ τὰς ρί-
ζας τῶν καὶ ἀντὶ τῆς Ὁρθοδόξου πνευματικότητος, πηγαζούσης ἐκ τῆς ταπεινώσεως τοῦ
ἀνθρώπου ἐνώπιον τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, θὰ ἐπεκράτει καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ ἀλαζονικὴ αὐτο-
πεποίθησις τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας».

ται ἕως σήμερα πάντοτε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ «Πηδάλιον» ἔκτοτε ἀποτελεῖ ἕως σήμερα τὴν Γενικὴ Ὁδηγίαν («Κανονικὴ Σὺλλογὴ») τῆς ἡγεσίας τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰ ἐκτελεστικά της ὄργανα, τοὺς κληρικούς.

Προφανὴς σκοπὸς τῆς ὀρθόδοξης προπαγάνδας ποὺ ἐκπέμπει τὸ «Πηδάλιον», ὅπως ἀναδεικνύεται ἀπὸ τὸ περιεχόμενό του, εἶναι ἡ ἀναπαραγωγή, ὁ ἐκσυγχρονισμὸς καὶ ἡ ἐπιβολὴ τοῦ σκοταδισμοῦ, τῆς μισαλλοδοξίας καὶ τῆς πολιτιστικῆς ὀπισθοδρομίας τῶν Ἑλλήνων. Στὸ «Πηδάλιον» περιλαμβάνονται ὅλες οἱ ἀποφάσεις τῶν οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν συνόδων, διδάγματα ἁγίων καὶ πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καθὼς καὶ σχόλια καὶ ἐπεξηγήσεις τοῦ Νικοδήμου. Ὁ Νικοδόμμος ἐπιδιώκει καὶ ἐπιτυγχάνει τὴν ἐπίσημη καταγραφὴ καὶ διάσωση τῆς θεοκρατικῆς ἀ-λογίας στὸ ἀποκορύφωμά της. Σ' αὐτὴν τὴν ἀ-λογία ἀποσκοπεῖ νὰ «μυήσῃ» τὸν ἀνθρωπο-πιστό, χριστιανὸ ἢ πολίτη. Σκοπὸς ἀπώτερος ἢ ἐπιβολὴ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ μεταφυσικοῦ-θεοκρατικοῦ ἐξουσιασμοῦ.

Ἡ πολιτιστικὴ ἀπενεργοποίηση τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Διαφωτισμοῦ, ποὺ ἐπιχειρεῖται μὲ τὸ «Πηδάλιον», ἀφορᾷ σ' ὅλες τὶς συνιστώσες τῆς ὀντότητας ἀνθρώπου:

- τὴν ὕλική-σωματικὴ,
- τὴν πνευματικὴ-καλλιτεχνικὴ καὶ
- τὴν ψυχικὴ-κοινωνικὴ.

Στὸ «Πηδάλιον» ἡ ἀκαθαρσία τοῦ σώματος παρουσιάζεται ὡς προσόν. Οἱ φυσιολογικὲς-βιολογικὲς λειτουργίαι διαιροῦνται, ταξινομοῦνται καὶ βαπτίζονται «ἁμαρτίες», ποὺ εἶναι δυνατόν νὰ ὀδηγήσουν στὸ «πῦρ τὸ ἐξώτερον» καὶ «τὰ παιδιὰ τῶν καλυτέρων οἰκογενειῶν». Ἡ γυναικεία παρουσία στὸ σῶμα τοῦ χριστεπώνυμου ποιμνίου εἶναι πλημμελὴς ἕως ἀνύπαρκτη – ἀν καὶ ρυπαρὴ «τὰ μάλα». Οἱ ἐπιστῆμες, ἡ τέχνη –μουσικὴ, θέατρο– χρίονται ἄχρηστες ἕως ἐπιβλαβεῖς καὶ ἐπομένως ἐξαφανιστέες. Οἱ ποινὲς –τόσο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς μουσικῆς, τοῦ θεάτρου, τῆς τέχνης γενικώτερα, ὅσο καὶ γιὰ τοὺς φίλους τους– εἶναι ἀυστηρότατες καὶ ἰσχύουν καὶ σήμερα, καθὼς πέρα ἀπὸ τοὺς δημιουργοὺς θεωροῦνται ἀπὸ τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ οἱ θεατὲς αἰρετικοὶ καὶ ἀφοριστέοι.

Ὅριζι δὲ πρὸς τούτοις, ὅτι μήτε ἄνδρας νὰ φορῇ ῥοῦχα γυναικεῖα, οὔτε γυναῖκα ῥοῦχα ἀνδρῆα· ἀλλὰ μήτε νὰ μουρόνωνται μὲ μουντούνας καὶ προσωπίδας Κωμικάς, ἥτοι παρακινούσας εἰς γέλωτας, ἢ Τραγικάς, ἥτοι παρακινούσας εἰς θρήνους καὶ δάκρυα, ἢ Σατυρικάς, ἥτοι ἰδίας τῶν Σατύρων καὶ Βάκχων, οἵτινες εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου, ὡς ἐκστατικοὶ καὶ δαιμονισμένοι, ἐχόρευον (1) καὶ ὅτι τινὰς νὰ μὴν ἐπικαλῆται τὸ ὄνομα τοῦ συγχαμεροῦ Διονύσου (ὃς τις ἐνομίζετο πῶς ἦτο δοτὴρ τοῦ οἴνου καὶ ἔφορος), ὅταν πατῶνται τὰ σταφύλια εἰς τοὺς ληνούς, μήτε νὰ γελᾷ καὶ νὰ καγχάζῃ, ὅταν βάλλεται ὁ νέος οἶνος εἰς τὰ πιθάρια. Λοιπὸν ὅποιος ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, ἀφ' οὗ ἔμαθε περὶ τούτων, ἐν γνώσει ἐπιχειρήσῃ νὰ κάμῃ κἀνένα ἀπὸ τὰ προῃρηθέντα ταῦτα δαιμονιώδη καὶ Ἑλληνικά, εἰ μὲν εἶναι Κληρικός, ἃς καθαίρεται, εἰ δὲ λαϊκός, ἃς ἀφορίζεται. 99

ΚΑΝΩΝ ΟΑ'

“Καθὼς οἱ ἀφρονέστεροι ἀπὸ τοὺς σοφοὺς τῶν Ἀθηναίων ἐσυνήθιζον, ὡς γράφει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος εἰς τὸν ἐπιτάφιον τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, νὰ μάχωνται μὲ τοὺς ἐναντίους αὐτοῖς, καὶ νὰ καταπιάνουσι τὰς πόλεις καὶ τὰς

«ΜΑΛΑΚΙΑ», «ΣΥΓΚΥΛΙΣΜΟΣ», «ΡΕΥΣΙΣ»!

Ἐ τὸ «Πηδάλιον» ἡ χριστιανικὴ σκοταδιστικὴ προπαγάνδα ἀποκτᾷ τὴ «σημαία» τῆς, ποὺ εἶναι ἡ ἀπαξίωση τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καὶ ἡ ἀπάλειψη τῆς ἀξιοπρέπειας κι εὐτυχίας. Οἱ ποινὲς –τὰ ἐπιτίμια– δὲν εἶναι ἀπλῶς ἀφελεῖς, ἀνώφελες καὶ ἀνούσιες πράξεις (μετάνοιες, ξηροφαγία κ.λπ.). Στὸν σύγχρονο ἀναγνώστη –πολὺν εὐκόλα– προκαλοῦν τὸ γέλιο. Καὶ μὴν φανταστῇ κανεὶς χιουμορ, ἀστεϊσμὸς ἢ κωμικότητα – ἔστω. Πρόκειται γιὰ κακογουστιά, ποὺ –συχνότατα– ἀγγίζει τὰ ὅρια τῆς ἀηδίας. Μολαταῦτα ἡ ἀνοησία καὶ ἡ ἀηδία τοῦτῃ ἐπιβιώνουν εἰς τοὺς αἰῶνας ποινικοποιώντας καὶ αὐτὴ τὴν ἴδια τὴ φύση τοῦ ἀνθρώπου.

● Τὸ «ἔς ἔδαφος φέρειν» βρίσκει καὶ στὸ «Πηδάλιον» τὴν ἐκφρασὴ του ὡς ἐξῆς: «Εἰδῶλων ναοὶ καὶ βωμοὶ καὶ ξόανα πρέπει νὰ κατακρημνίζωνται». Οἱ «θεόπνευστες» αὐτὲς ἐντολὲς παρουσιάζονται μὲ κάθε λεπτομέρεια σὲ τέσσερις πυκνογραμμένες σελίδες. Πρόκειται γιὰ ἀποφάσεις ποὺ λήφθηκαν ἀπὸ τὴ Ζ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, ποὺ συγκροτήθηκε τὸ 783 μ.Χ. στὴ Νίκαια τῆς Βιθυνίας ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ τῆς μητέρας του Εἰρήνης. Σ' αὐτὴν συμμετείχαν 367 ὁρθόδοξοι πατέρες.

● Στὸν Κανὸνα ΟΖ΄ τῆς ΣΤ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία συνήλθε τὸ 691 μ.Χ. στὴν Κωνσταντινούπολη, συνιστᾶται στοὺς πιστοὺς νὰ μὴ πλένωνται: «Εἶναι ἀνδρεῖον καὶ σωφρονέστατον πρᾶγμα τὸ νὰ ἀπέχη τις ἀπὸ λουτροῦ... Ἡ ἡδονικὴ ἐκείνη ὑγρασία τοῦ λουτροῦ χαννώνει καὶ ἐκθιλύνει τὸ σῶμα, καὶ ἡ ἐν τῷ λουτρῷ γύμνωσις φέρει εἰς ἐνθύμησιν τὴν ἄδοξον ἐκείνη γύμνωσιν, ὅπου ἔπαθεν ὁ Ἀδὰμ μετὰ τὴν παρακοήν. Καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, τὰ λουτρὰ ἄλλο καλὸν δὲν προξενοῦσιν, πάρεξ ἡδονὰς σαρκικὰς καὶ φαντασίας ἀτόπους, ἔξω μόνον ἂν λούεται τις δι' ἀνάγκην ἀσθενείας». Ἄν δὲν ἀρρωστήσης λοιπόν, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ λουσθῇς.

● «Νὰ μὴ πλησιάξῃ κανεὶς εἰς τὰ θέατρα, ὅτι ταῦτα κάμνουσι τοὺς ἀνθρώπους μοιχοὺς τελείους». Πρόκειται γιὰ ἀπόφαση τῆς ἴδιας συνόδου (Κανὼν ΚΔ΄). Στὴν ἐρμηνεία τῶν ἀποφάσεων τοῦ Νικοδήμου ἀναφέρονται οἱ σχετικὲς διδαχὲς τοῦ Ἰωάννη τοῦ Χρυσόστομου: «Πομπὴ τοῦ σατανᾶ τὰ θέατρα. Ἡ ἐν τοῖς θεάτροις διατριβὴ πορνείας, ἀκολασίας, ἀσελγείας ἀπάσας ἔτεκε». Ὁ Κανὼνας ΟΕ΄ ἐναντιώνεται καὶ

ὁδοῦς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα νὰ κάμουν συνήθη εἰς τοὺς νέους σοφιστάς· τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ τοὺς πολιτικοὺς νόμους διδασκόμενοι Χριστιανοὶ ἐμεταχειρίζοντο τὰ ἑλληνικὰ ταῦτα ἔθιμα, καὶ εἰς τὰ θέατρα ἐκρίνοντο, περὶ τοῦ τίς νὰ γένῃ τυχὸν πρῶτος ἐξ αὐτῶν, καὶ τὰς ὀνομαζομένας κυλίστρας ἔκαμνον (2) ἢ φορέματα ἔξω ἀπὸ τὴν κοινὴν τῶν πολλῶν συνήθειαν ἐφόρουν· ταῦτα δὲ πάντα προστάζει ὁ παρὼν Κανὼν νὰ μὴν κάμνουσιν, οὔτε ὅταν ἀρχινοῦν νὰ μανθάνουν τοὺς νόμους, οὔτε ὅταν εὐρίσκωνται εἰς τὸ μέσον τῆς μαθήσεως, οὔτε ὅταν φθάσουν εἰς τὸ τέλος αὐτῆς. Ὅποιος δὲ εἰς τὸ ἐξῆς τοῦτο ἤθελε κάμνει, νὰ ἀφορίζεται...»

ΚΑΝΩΝ ΗΔ΄

Ἦ τῶν Ἑλλήνων συνήθειαις πρέπει νὰ μισοῦνται ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς, διὰ τοῦτο ὁ παρὼν Κανὼν ἀφορίζει ἐκείνους τοὺς χριστιανούς ὅπου κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Ἑλλήνων ὁμνύουν, ἢ εἰς τοὺς ψευδωνύμους θεοὺς ἐκείνων, λέγοντες μὰ Δία, ἢ εἰς τὰ στοιχεῖα, οἷον μὰ τὸν Ἥλιον, μὰ τὸν Οὐρανόν, καὶ ἄλλα παρόμοια, καθὼς καὶ ὁ ΠΑ΄ τοῦ Βασιλείου Κανὼν εἰς ἐπιτίμια ὑποβάλλει

στη μουσική: «Σφοδρότατα μὲν ἐλέγχει ἐκείνους, ὅπου ἀνακατόνουσι μὲ τὰ πνευματικὰ ἄσματα τὰ ἐξωτερικὰ τῶν θεάτρων σχήματα, καὶ θέσεις, καὶ ἀσήμους φωνὰς (ὅποια εἶναι καὶ τώρα τὰ τερερίσματα, καὶ νενανίσματα, καὶ τὰ ἄλλα ἄσμημα λόγια) καὶ λέγει, ὅτι ταῦτα εἶναι ἴδια, ὅχι τῶν δοξολογούντων τὸν Θεόν, ἀλλὰ τῶν παιζόντων, καὶ ἀνακατονόντων τὰ τῶν δαιμόνων παίγνια». (Ὁ Χρυσόστομος, πὺν εἶναι ὁ συντάκτης τοῦ Κανόνα αὐτοῦ, ἔχει ἀνακηρυχθῇ προστάτης τῆς παιδείας μας κι ἡ μνήμη του τιμᾶται στὰ σχολεῖα τοῦ νεοελληνικοῦ κρατιδίου κατὰ τὴν ἐπίσημη ἀργία τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν στὶς 30 Ἰανουαρίου). Ὁ Κανόνας ΝΑ' ἀπαγορεύει καὶ τοὺς μίμους: «Καθόλου ἀπαγορεύει ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος τοὺς λεγομένους μίμους». Στὸ ἴδιο θέμα ἀναφέρεται κι ὁ Κανὼν ΝΓ' τῆς τοπικῆς συνόδου τῆς Καρθαγένης (418 μ.Χ.): «Οὐτε ἐκείνους ὅπου στήνουνσι σκηνὰς καὶ τέντας καὶ μέσα εἰς αὐτὰς ὑποκρίνονται διάφορα πρόσωπα».

- Δὲν εἶναι μόνον οἱ τέχνες στὸ στόχαστρο τῶν πατέρων. Ὁ Κανόνας ΛΣΤ' τῆς συνόδου τῆς Λαοδικείας (364 μ.Χ.) στρέφεται κατὰ τῶν μαθηματικῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν.

- Στὸν Κανόνα Θ' τοῦ Μεγάλου Βασιλείου περιγράφονται οἱ σχέσεις τῶν δύο φύλων στὸ πλαίσιο τῆς ὀρθόδοξης οἰκογένειας: «Ἡ γυναῖκα δὲν ἔχει τὴν ἀδειαν νὰ ἀφήνῃ τὸν ἄνδρα της, ἀλλὰ κὰν δέξηται αὐτὴν ἐκεῖνος, πρέπει νὰ ὑπομένῃ κι ὅχι νὰ χωρίζεται, κὰν τὴν προικὰ της ἐξοδεύῃ, κὰν εἰς ἄλλας γυναῖκας πορνεύῃ, αὐτὴ πρέπει νὰ καρτερῇ... Ὡστε ἡ μὲν γυναῖκα, ἀφήσασα τὸν ἄνδρα της μοιχαλὶς εἶναι ἂν πάρῃ ἄλλον, ὁ δὲ ἀφεθὲς αὐτὸς ἄνδρας, ἂν πάρῃ ἄλλην, συγχωρεῖται». Ἐπομένως, σύμφωνα μὲ τὴν ὀρθοδοξία, ἡ ἐκμετάλλευση, ὁ ξυλοδαρμὸς καὶ ἡ ὑποβάθμιση –γενικώτερα– τῆς συζύγου εἶναι ἔργο εὐλογημένο.

- «Πρέπει νὰ ἐμποδίζονται ἐκεῖναι αἱ γυναῖκες, ἡ ἄνδρες, ὅπου πηγαίνουν ἐπάνω εἰς τὰ μνήματα τῶν συγγενῶν τοὺς καὶ κλαίουں, ὥσ᾽ νὰ μὴν εἶχαν ἐλπίδα, ὅτι θέλουν ἀναστηθοῦν, μὴ νοοῦντες οἱ ἄγνωστοι, ὅτι ὁ θάνατος τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν δὲν εἶναι θάνατος, ἀλλὰ εἶναι ὕπνος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔχουν νὰ

αὐτούς. Πλὴν ὁ μὲν Βασίλειος ἑνδεκα χρόνους κανονίζει ἐκείνους ὅπου χωρὶς μεγάλην ἀνάγκην βασάνων ἀρνηθοῦν τὴν πίστιν, καὶ φάγουν εἰδωλόθυστα, καὶ ὁμόσουν ὄρκους τῶν Ἑλλήνων, καθὼς αὐτοὶ δηλ. τοὺς πιστεύουσιν. Ὁ δὲ παρὼν Κανὼν τῆς Συνόδου ἀφορίζει, ὡς λέγει ὁ Βαλσαμών, ὅχι μόνον τοὺς ἀλλὰ καὶ τοὺς μὴ ἀρνηθέντας τὴν πίστιν χριστιανούς, ὁμνύοντας δὲ ὄρκους κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Ἑλλήνων. Δι' ὃ καὶ ὁ τοιοῦτος ὄρκος, ἀλλὰ δὴ καὶ πᾶς ὁ κατὰ ἀδοκίμου θρησκείας ὁμοθεῖς, οὐ φυλάττεται, κατὰ τὸ 10^ο κεφ. τοῦ 1^ο τίτλ. Φωτίου.᾽᾽

Λοιπόν, Ἑλλήν ἢ χριστιανός;

Ξεκάθαρα φαίνεται ὅτι σήμερα ἄνθρωπος μὲ κοσμοαντίληψη «Ἑλληνοχριστιανισμοῦ», δηλαδὴ «Ἑλληνοχριστιανός», δὲν δικαιολογεῖται ἀπὸ τοὺς πιὸ πάνω θεῖους Κανόνες. Καὶ ὅσοι μιλοῦν περὶ τοῦ ἰδεολογήματος αὐτοῦ πρέπει... ἀπλῶς νὰ ἀφορίζονται.

Νικόλαος Τσίτσος

Ναυπηγὸς Μηχανολόγος ΕΜΠ
ntsit@tee.gr

Ὁ Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, πού συνέγραψε (μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ἀγαπίου τοῦ ἱερομόναχου) τὸ ἐπίσημο ἕως σήμερα Βιβλίον Ὁδηγιῶν τῆς Ἱεραρχίας πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἱερεῖς, τὸ «Πηδάλιον», ἀνακηρύχθηκε ἅγιος τὸ 1955. Γεννήθηκε στὴ Νάξο καὶ ἀσκήτευσεν ἐπὶ μακρὸν στὸ Ἅγιον Ὄρος. Στὴν ἀρχὴ ἦταν ὑποτακτικὸς ἐνὸς γέροντα μὲ τὸ ὄνομα Ἀρσένιος Πελοποννήσιος στὴ σκήτη τοῦ Παντοκράτορος. Γιὰ ἑξὶ χρόνια ἐπιδόθηκε στὴ μελέτῃ τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης.

ἐξυπνήσουν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως». (Ἀπὸ τὸν Κανόνα ΠΓ' τῆς ΣΤ' οἰκου-
μενικῆς συνόδου).

• Στὸν Κανόνα ΡΣΤ' ἀφορίζονται οἱ ἄνδρες καὶ οἱ γυναῖκες ποὺ περιποιοῦνται τὴν κόμμωσή τους: «Εἰς τὸν ἀφορισμὸν τοῦ Κανόνος τούτου πίπτουν ἐκεῖνοι ὅπου ἀφήνουν ἐπίτηδες τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς διὰ νὰ γίνωνται μεγάλα ἕως εἰς τὸ ζωνάρι ὡσὰν τῶν γυναικῶν, καὶ ἐκεῖνοι ὅπου βάπτουσι τὰ μαλλία των διὰ νὰ γίνωνται ξανθὰ ἢ χρυσᾶ, ἢ μὲ τὰ καλάμια τὰ δένουσι διὰ νὰ γένουν σγουρά, ἢ βάνουσι μπερούκας, καὶ ξένα μαλλία εἰς τὴν κεφαλὴν των. Εἰς τὸν ἀφορισμὸν τούτον εἶναι ὑποκείμενοι καὶ ἐκεῖνοι ὅπου ξουραφίζουν τὰ γένεια, διὰ νὰ γένουν ἴσα καὶ εὐμορφα μετὰ ταῦτα, καὶ ὅχι σγουρά, ἢ διὰ νὰ φαίνωνται πάντοτε ὡσὰν ἀγένειοι... ἢ μὲ τσιμπίδια μικρὰ εὐγάνουν τὰς τρίχας τοῦ προσώπου διὰ νὰ γίνωνται τρυφεροί, καὶ νὰ φαίνωνται εὐμορφοί, ἢ βάπτουσι τὰ γένειά των, διὰ νὰ μὴν φαίνωνται πῶς εἶναι γέροντες. Εἰς τὸν ἀφορισμὸν τούτον ὑποπίπτουσι καὶ αἱ γυναῖκες ἐκεῖναι, ὅπου βάνουσι σουλνμάδες καὶ φτιασίδια εἰς τὸ πρόσωπόν των διὰ νὰ φαίνωνται εὐμορφες, καὶ οὕτω τραβίζουν τοὺς ὀρῶντας ἄνδρας εἰς τὸν σατανικὸν αὐτῶν ἔρωτα...».

• Στοὺς Κανόνες Κ' ἕως ΚΖ' τοῦ Μεγάλου Βασιλείου γίνονται ἐκτενεῖς ἀναλύσεις γὰρ τὶς ἐρωτικὲς σχέσεις καὶ τὶς ποινὲς ποὺ ἐπιβάλλονται σὲ κάθε περίπτωση. Γιὰ παραδειγμα: «πῶς ἐπιτιμῶνται οἱ πορνεύσαντες, ἤτοι φθείραντες πρὸ τοῦ γάμου τὰς γυναῖκας των, καὶ ὅτι πορνεία λέγεται ἢ τούτων φθορά», ἢ «ἐὰν καὶ τελειωθῇ ὁ ἐξ ἀρπαγῆς γάμος αὐτός, ἀναγκαίως πρέπει ὡς πόρνος νὰ ἐπιτιμᾶται ὁ ἀρπάσας καὶ φθείρας τὴν ἀρπαγεῖσαν, εἴτε κρυφίως, εἴτε βιαίως. Τὸ ἐπιτίμιον δὲ αὐτοῦ εἶναι τέσσαρες χρόνοι. Καὶ τῷ μὲν α' χρόνῳ νὰ προσκλαίῃ, τῷ δὲ β' νὰ ἀκροάζεται, τῷ γ' νὰ ὑποπίπτῃ καὶ τῷ δ' νὰ στέκεται μὲ τοὺς πιστοὺς, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ μεταλαμβάνῃ».

• Στὸν Κανόνα ΙΑ' τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ διαβάζουμε: «Ἡ εἰς ἀσπασμοὺς ἀνδρὸς ἐλθοῦσα καὶ ἐπαφάς, μὴ μέντοι διαφθαρεῖσα, τὸ τῆς μαλακίας ἐπιτίμιον δέχεται». Δηλαδὴ ὅποια γυναῖκα φιλήσῃ καὶ χαϊδολογηθῇ μὲ ἄνδρα, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ ὠλοκληρωμένη ἐρωτικὴ ἐπαφὴ μαζί του, θὰ τιμωρηθῇ μὲ τιμωρία ἴδια μὲ ἐκείνῃ τῆς αὐτοϊκανοποίησης («μαλακίας»!).

Ποιά εἶναι ὅμως τὰ εἶδη τῆς αὐτοϊκανοποίησης καὶ πῶς τιμωρεῖται ἕκαστον, θὰ τὸ ἐξετάσουμε στὴ συνέχεια. Ὅλα αὐτὰ ἔχουν προβλεφθῇ καὶ περιγράφονται ἀναλυτικώτατα στοὺς ἱεροὺς Κανόνες τοῦ «Πηδαλίου»-«τῆς νοητῆς νηὸς τῆς μιᾶς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησίας».

Προτοῦ φθάσῃ στὴν αὐτοϊκανοποίηση, τὸ «Πηδάλιον» ἀσχολεῖται ἐκτενῶς μὲ τὴν ρεύση: «Ὅποιος μολυνθῇ τὴν νύκτα μὲ τὴν καθ' ὕπνους ρεῦσιν, νὰ μὴν μεταλαμβάνῃ ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Εἰπὼν δὲ τὸν ν' Ψαλμὸν τοῦ Δαβὶδ, καὶ τεσσαράκοντα ἐννέα μετανοίας ποιήσας, ἔτσι καθαρίζεται ἀπὸ τὸν μολυσμὸν αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αἱ γυναῖκες παθαίνουνσι καθ' ὕπνους ἐνυπνιασμόν, πρέπει παρομοίως μὲ τοὺς ἄνδρας νὰ ἐπιτιμῶνται. Αἱ γυναῖκες ὅμως πρέπει νὰ λαμβάνουν ἀντίδωρον ὅταν δὲν μεταλαμβάνουσι, διὰ νὰ μὴν ἐμβαίνουν εἰς ὑποψίαν οἱ ἄνδρες αὐτῶν». Πρόκειται γιὰ τὸν Κανόνα ΣΤ' τοῦ Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ. Οἱ Κανόνες Ζ' μέχρι ΙΑ' ἀσχολοῦνται διεξοδικὰ μὲ τὸ θέμα: «Ὅποιος δὲ πάθῃ ρεῦσιν ὄντας ἐξυπνος (ξύπνιος), ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ ἐμποδίζεται ἀπὸ τὴν θείαν Κοινωνίαν κατὰ τὸν Κανόνα τούτον, λέγων εἰς κάθε ἡμέραν ἀπὸ αὐτὰς τὸν ν' Ψαλμὸν, καὶ κάμνων καθ' ἡμέραν μετανοίας τεσσαράκοντα ἐννέα».

«Κατὰ τὸ ἔτος 1800, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπέκτα τὸ βιβλίον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁ δημιουργὸς τοῦ Ἀγιορείτης μοναχοῦ Ἅγιος Νικόδημος προσφύεστατα ὠνόμασε “Πηδάλιον”: “Πηδάλιον τῆς νοητῆς νηὸς τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησίας”. Ἡ ἀρτία αὕτη συλλογὴ καὶ διεξοδικὴ ἐρμηνεῖα τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ὁρθοδοξίας ἀποτελεῖ ἐν ἐκ τῶν σημαντικωτέρων ἔργων τὰ ὁποῖα ὁ Ἀγιορείτης Ἅγιος, ἡ μᾶλλον τὸ Ἅγιον Ὅρος δι’ αὐτοῦ, προσέφερεν εἰς τὴν ὅλην Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην ἐποχὴν. Τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας ἔπλεεν ἤδη ἐντὸς τρικυμιώδους θαλάσσης καὶ τὸ “Πηδάλιον” τῆς ἦτο κατ’ ἐξοχὴν χρήσιμον, ὥστε νὰ μεταφέρῃ ἀσφαλῶς τοὺς διαπλέοντας “ἀπὸ τῆς πολυκυμάντου καὶ πολυσάλου ταύτης ζωῆς πρὸς τὸν ἀκύμαντον ἐκείνον βίον τῆς μακαρίας ἡμῶν πατρίδος”». (Ἀρχιμ. Εἰρηναῖος Δεληδήμος, ἀπὸ τὴν Εἰσαγωγὴν τοῦ στοῦ ἰσχύον καὶ σήμερῶς «Κανονικὴ Συλλογὴ» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Πηδάλιον»).

Τί είναι όμως ἡ «μαλακία»; «Εφθάσαμεν τέλος πάντων καὶ εἰς τὴν κατάρατον μαλακίαν, ἥτις τὴν σήμερον ἀληθῶς εἶναι ἡ κοινὴ καὶ ψυχώλεθρος πανούκλα ὁποῦ φθείρει καὶ ἀπολλύει τοὺς περισσοτέρους ἀνθρώπους τοῦ κόσμου, καὶ μάλιστα τοὺς ἀθλίους νέους, κατὰ τῆς ὁποίας ὅσα καὶ νὰ εἴπῃ τινάς, ἔχων σκοπὸν νὰ ἐκριζώσῃ ἀπὸ τὸν κόσμον τοιοῦτον φοβερὸν καὶ θεομίσητον κακόν, ποτὲ δὲν ἤθελαν νομισθοῦν μάταια καὶ περιττά».

«Ἡ δὲ εἰς ἀλλήλους μῖξις, οἷα διπλὴν ἐργαζομένη τὴν μαλακίαν, μέχρις ὀγδοήκοντα ἡμερῶν τὸ δηλωθὲν ἐπιτίμιον δέχεται. Μερικοὶ δὲ μῖξιν ἐννόησαν ἐδῶ τὸν συγκυλισμὸν καὶ τὴν παρατριβὴν τῶν μελῶν, καὶ ὄχι τὴν τέλειαν ἁμαρτίαν. Γίνεται δὲ ὁ συγκυλισμός, ἢ μετὰ δύο ἀνδρῶν, ἢ μετὰ δύο γυναικῶν, ἢ μετὰ ἀνδρὸς καὶ γυναικός. Εἶναι δὲ ὁ συγκυλισμὸς κατὰ τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας ἀναμέσον μαλακίας καὶ πορνείας, τῆς μὲν μαλακίας μεγαλύτερος, τῆς δὲ πορνείας μικρότερος».

Ἔξετε τί παθαίνουν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν «μαλακία»; «κιτρινίζουσι, ἀδυνατεῖ ὁ στόμαχός των καὶ νὰ χωνεύσουν δὲν ἠμποροῦν, ἀσθενεῖ ἡ ὄρασις τῶν ὀφθαλμῶν τους, χάνουσι τὴν φωνήν, χάνουσι τὴν εὐφυΐαν καὶ ὀξύτητα τοῦ νοός, χάνουσι τὴν μνήμην, χάνουσι τὸν ὕπνον μὲ κάποια ταραχώδη ἐνύπνια, τρέμει τὸ σῶμα των, χάνουσι ὅλην τὴν ἀνδρείαν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς καὶ γίνονται ἄνανδροι ὡσὰν γυναῖκες, ἀκολουθεῖ εἰς αὐτοὺς ἡ ἀποπληξία, ἥτοι ὁ ταμπλάς, ἀκολουθεῖ εἰς αὐτοὺς συχνάκις ἡ καθ' ὕπνου ρεῦσις... καὶ τέλος γηράσκουσιν ὀγλήωρα καὶ ἀποθνήσκουσι κακῶς».

Τὰ εἶδη τῆς αὐτοϊκανοποίησης: «Ἡ μαλακία γίνεται τριῶν λογίων, ἢ μὲ τὸ χέρι τὸ ἴδιον τοῦ ἀνθρώπου, ἢ μὲ τὸ χέρι ἄλλον, ἢ μὲ τὸ κοπάνισμα καὶ κτύπημα εἰς τὰ μηρία. Δὲν πρέπει τοῦτο νὰ λανθάνῃ τοὺς Πνευματικὸς Πατέρας, ὅτι ἡ κατάρρατος μαλακία προχωρεῖ καὶ εἰς τὰς γυναῖκας. Διὰ τοῦτο καὶ αὐταὶ πρέπει νὰ κανονίζωνται ὡσὰν οἱ ἄνδρες, ἵνα μὴ λέγω καὶ βαρύτερα».

μέτρον παρόμοια θέματα στὶς 800 πυκνογραμμένες σελίδες –μεγάλου μεγέθους– τοῦ «Πηδαλίου». Ὡλοκληρωμένη κριτικὴ στὸ ἐπίσημο χριστιανικὸ αὐτὸ σύγγραμμα εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνῃ στὸ πλαίσιο ἐνὸς ἄρθρου. Εἶναι δυνατόν –ὥστόσο– νὰ «πάρῃ μία γεύση» ὁ ἀναγνώστης –ἔστω καὶ ἀηδιαστικῇ– ἀπὸ τὸ σύγγραμμα ποὺ ἔχει ἀναγάγει τὴ «μαλακία» σέ... ἐπιστήμη – καὶ μάλιστα θεολογία.

Ἄς γίνῃ –ἐπὶ τέλους– συνείδηση ὅτι τὰ ιδεολογήματα τοῦ «ἐλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ» εἶναι φαιδρὰ καὶ ἀσυνάρτητα. Ὅμως κάποιοι καὶ σήμερον τὰ πιστεύουν, τὰ στηρίζουν καὶ τὰ ὑποστηρίζουν μὲ καταιγισμὸ δημοσιευμάτων, ἐκδόσεων καὶ προπαγανδιστικῶν ἐκπομπῶν ἀπὸ τὴ θέση τῶν «μαϊδανῶν» τῶν τηλεοπτικῶν διαύλων.

Διοτίμα – Δημόφιλος
dhmofilos@freemail.gr

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γεώργιος Γρηγορομχελάκης, «Τὸ Βιβλίον ποὺ ἡ Ἐκκλησία σου δὲν θέλει νὰ Διαβάσῃς», Θεσσαλονίκη 2002.
- Σταῦρος Βασδέκης, «Ἑλληνισμὸς ἢ Θεοκρατία;», Θεσσαλονίκη 2002.

«ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ ΤΟΥΣ ΕΚΑΝΑΝ...»

έχει τώρα οί όπαδοί τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ ιδεολογήματος, στίς κατηγορίες ποῦ ἀποδίδονται στοὺς χριστιανοὺς ὅσον ἀφορᾷ στίς ἰσοπεδώσεις τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ναῶν καὶ στήν ἀνοικοδόμησι στή θέσιν τοὺς χριστιανικῶν, κατὰ κανόνα **«σφύριζαν ἀδιάφορα»**, προσποιοῦμενοι ὅτι δὲν γινώριζαν τίποτε γιὰ τὸ θέμα ἢ ὅτι οἱ κατηγορίες ἦταν ἀνυπόστατες.

Τὸ ἄρθρο γιὰ τὴ «Θαμμένη Θεσσαλονίκη» ὅμως («Δαυλὸς», τ. 272-273), στὸ ὁποῖο φαίνεται μὲ πληθώρα φωτογραφιῶν ὅτι ὅλοι οἱ κεντρικοὶ ναοὶ τῆς πόλεως ἔχουν κτισθῇ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ναῶν, μὲ τὴ χρῆσιν μάλιστα τῶν ἀρχαίων μελῶν ὡς δομικῶν ὑλικῶν, ἦταν μιὰ ἀποστομωτικὴ ἀπάντησι γιὰ ὅλους τοὺς. Θὰ περιέμενε κανεὶς λοιπὸν ὅτι θὰ προβληματίζονταν καὶ θὰ προσπαθοῦσαν νὰ δικαιολογήσουν κατὰ τὸ δυνατόν τὰ ἀδικαιολόγητα. Κι ὅμως ἑλληνορθόδοξος παρουσιαστὴς ἐκπομπῆς τηλεοπτικοῦ διαύλου τῆς Θεσσαλονίκης, ποῦ προωθεῖ πωλήσεις τοστιέρων, ντολμαδιέρων καὶ λοιποῦ οἰκιακοῦ ἐξοπλισμοῦ, σχολιάζοντας τίς φωτογραφίες τοῦ ἁρθρου μας δήλωσε ἀνερευθράστα γιὰ τίς καταστροφές τῶν ἀρχαίων ναῶν: **«Καὶ πολὺ καλὰ τοὺς ἔκαναν»!**

Εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητη ἡ μελέτη τῆς πραγματικῆς μας ἱστορίας, γιὰτὶ μόνο μὲ τὴν ἀληθινὴν γνώσιν τοῦ παρελθόντος μπορεῖ νὰ κατανοήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὸ παρὸν, ὥστε νὰ πορευθῇ μὲ ἀσφάλεια πρὸς τὸ μέλλον. Οἱ Ἕλληνες τὰ τελευταῖα χρόνια δείχνουν ν' ἀφυπνίζονται ἀπὸ τὸν πνευματικὸ λήθαργο τῶν 17 αἰώνων. Οἱ φωνές διαμαρτυρίας πυκνῶνουν τόσο, ὥστε ἀναγκάζουν τοὺς φορεῖς τοῦ πνευματικοῦ κατεστημένου νὰ ὑπαναχωροῦν. Οἱ ψευδοθεωρίες τοῦ ἐξουσιασμοῦ, –ὅπως ἡ δῆθεν φοινικικὴ προέλευσις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, ἡ ἰνδοευρωπαϊκὴ καταγωγὴ τῶν Ἑλλήνων κ.ἄ.– ἔχουν ἤδη καταρρεύσει.

Ὁ «Δαυλὸς» δὲν θὰ σταματήσει νὰ δίνει τὸν ἀγῶνα τῆς διαφώτισης, ὅπως μὲ συνέπεια τὸ κάνει γιὰ 23 χρόνια. Στίς στήλες τοῦ περιοδικοῦ θὰ παρουσιασθοῦν στὸ μέλλον κι ἄλλες πολλὲς καταστροφές ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ναῶν καὶ ἀριστουργημάτων τῆς τέχνης ἀπὸ τοὺς χριστιανούς Ἀλάριχους ὅλων τῶν ἐποχῶν. Τὸ φωτογραφικὸ ἀρχεῖο μας εἶναι πολὺ πλούσιο. Δὲν θὰ μᾶς προκαλέσῃ ἐντύπωση, ἂν σκεφθοῦν νὰ δώσουν ἐντολὴ νὰ σοβατίσουν τοὺς ναοὺς τοὺς, προκειμένου νὰ καλύψουν τὰ αἷσχη τοὺς. Οἱ φορεῖς τοῦ ἑλληνορθόδοξου κατεστημένου βρίσκονται σὲ σύγχυσι. Τὸ ποτάμι δὲν γυρίζει πίσω. Ὁ ἀνατριχιαστικὸς κυνισμὸς τοῦ ὀρθόδοξου κατηχητῆ-Ταλιμπάν, ποῦ ἐκτόξευσε τὴν ἐν ἐπικεφαλίδι φράσιν, δείχνει τὸ ἀληθινὸ πρόσωπο τῶν ὑπηρετῶν τῆς Θρησκείας τῆς Ἑρῆμου.

Διοτίμα - Δημόφιλος

Ο ΔΗΘΕΝ «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ»

ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, ὅπως γνωρίζουμε ὅλοι, ἀπεφάσισε προσφάτως μὲ τὴν σύμφωνη γνώμη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νὰ προχωρήσῃ στὴν καθιέρωση τῆς δημοτικῆς γλώσσας κατὰ τὴν ἀνάγνωση τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ «Ἀποστόλου» τῆς Κυριακῆς. Παράλληλα δὲν καταργεῖται καὶ ἡ ἀνάγνωση στὴν ἑως τώρα καθιερωμένη γλώσσα (δηλ. τὴν Ἀλεξανδρινὴ κοινὴ). Τὴν μετάφραση τῶν «ἱερῶν» κειμένων ἀνέλαβαν καθηγητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς (γεγονὸς καθόλου τυχαῖο, νομίζω).

Ἡ ἐξέλιξη αὐτὴ μᾶς ὁδηγεῖ μοιραῖα καὶ συνειρμικὰ στὸ 1901, ὅταν ἀνάλογη προσπάθεια τῆς βασιλίσσας Ὑλγας προκάλεσε αἱματηρὰ ἐπεισόδια (ἀποτέλεσμα ἀνοήτων παθῶν, φανατισμοῦ, ἀμαθείας ἀλλὰ καὶ σύγχυσης) καὶ τὸν θάνατο 11 ἀτόμων, τὸν τραυματισμὸ ἄλλων 80 καὶ τὴν παραίτηση τῆς κυβέρνης Θεοτόκη καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Προκοπίου.

Τότε τὸ τσακισμένο ἠθικὸ τῶν Ἑλλήνων, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ταπεινωτικὴ ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἥττα τοῦ 1897, ἔγινε ἐργαλεῖο στὰ χέρια τῆς παντοδύναμης Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία προέβαλε τὸν ἐξωφρενικὸ ἰσχυρισμὸ ὅτι αἰτία τῆς συμφορᾶς ἦταν ἡ ἀπομάκρυνση τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὴν Ὁρθοδοξία! Ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, γαντζωμένη μὲ νύχια καὶ μὲ δόντια στὴν ἐξουσία, ἐμπόδιζε κάθε προσπάθεια διαφωτισμοῦ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐναντιώθηκε στὰ σχέδια τῆς ρωσικῆς καταγωγῆς βασιλίσσας Ὑλγας, φοβούμενη μήπως ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία τῆς ἀρπάξῃ τὰ ἡνία. Ἐγινε λόγος γιὰ πανσλανισμό καὶ ἐθνικὸ κίνδυνο, μὲ ἀποτέλεσμα τὸ πλῆθος νὰ φανατισθῇ καὶ νὰ φθάσῃ στὶς ἀκρότητες ποὺ προαναφέραμε. (Περισσότερα γιὰ τὰ «Εὐαγγελικά» τοῦ 1901 βλ. «Δ», τ. 272).

Σήμερα ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος (καὶ βεβαίως ἡ Ὁρθοδοξία, τὴν ὁποία ἐκπροσωπεῖ) ἔρχεται ἀντιμέτωπος μὲ τὴν ἐπιθυμία τῶν Ἑλλήνων νὰ ἐπιστρέψουν στὶς ρίζες τους (τὶς πραγματικὲς ἑλληνικὲς ρίζες καὶ ὄχι τὶς ἐβραιοχριστιανικὲς ποὺ προβάλλει ἐκεῖνος). Ἄρα ἔρχεται πρόσωπο μὲ πρόσωπο μὲ τὴν ἀπομάκρυνσή τους ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία.

Ἡ κίνηση αὐτὴ, ἡ ἐπινόηση δηλαδὴ (ἀνάμεσα σὲ πολλὲς ἄλλες) τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, νὰ ἀναγιγνώσκεται τὸ Εὐαγγέλιο στὴν δημοτικὴ, γίνεται πρὸς πολλὰς κατευθύνσεις.

- Στοχεύει κατ' ἀρχὰς στὴν ἄγραν νέων πιστῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ παρακολουθήσουν τὴν «θεία» λειτουργία ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο κείμενο.
- Δεύτερον, ἀλλὰ ὄχι λιγώτερο σημαντικὸ, ἐπιτρέπει στὸν ἴδιο νὰ φιγουράρῃ ὡς «πρωτοπόρος», «φιλελεύθερος» καὶ «ἐκσυγχρονιστὴς» ἐκκλησιαστικὸς ἡγέτης.
- Τρίτον, ἐλπίζει ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο κυτπᾷ, ἀποδυναμώνει ἐμμέσως τὴν ὀλοένα ἐντεινόμενη τάση πολλῶν Ἑλλήνων νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν Ἑλλη-

ΚΑΙ ΤΑ ΝΕΑ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ»

νική Γλώσσα. [Βέβαια τὸ τελευταῖο αὐτὸ «θεάρεστο» ἔργο, ἡ διάλυση δηλαδή τῆς Ἑλληνικῆς, ἔχει ἤδη ἀναληφθῇ ἀπὸ τοὺς «ἰθύνοντες» τῆς Παιδείας.]

Τὰ ἀνωτέρω εἶναι περισσότερο ἢ λιγώτερο γνωστά. Ἐδῶ θὰ διατυπώσουμε τὴν δική μας κατάληξη στὸ ἐξῆς συμπέρασμα: Τὸ μέτρο αὐτὸ εἶναι εὐεργετικὸ γιὰ ὅλους. Γιατί; Διότι ἐπιτρέπει στοὺς ἀνθρώπους νὰ διαπιστώσουν ἀκούοντας μὲ τὰ ἴδια τοὺς αὐτιά σὲ μία κατανοητὴ σ' αὐτοὺς γλώσσα τί ἀκριβῶς εἶναι ἡ ὀρθόδοξη ἰδεολογία καὶ νὰ ἀποφασίσουν ἂν τοὺς ἐκφράξῃ ὡς κοσμοθεωρία, ὡς στάση ζωῆς ἢ ὄχι. Εἶμαι πεπεισμένη ὅτι μέχρι σήμερα πλῆθος ἀνθρώπων δῆλωναν καὶ πίστευαν ὅτι εἶναι χριστιανοί, χωρὶς νὰ γνωρίζουν τί πραγματικὰ σημαίνει αὐτό. Τώρα πιά δὲν ὑπάρχει ἡ δικαιολογία τῆς ἀγνοίας, τῆς μὴ κατανόησης ἢ τῆς πλάνης. Μποροῦμε νὰ εἴμαστε ὑπεύθυνοι γιὰ τὸν ἑαυτό μας καὶ τὶς ἀποφάσεις μας. Εἴμαστε ἐλεύθεροι νὰ ἐπιλέξουμε γιὰ κάτι ποὺ τὸ ξέρουμε ἀπὸ τὰ ἐπίσημα θεόπνευστα κείμενα.

Τώρα ὅλοι μποροῦν νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι κυρίαρχη ἰδέα, πάγια θέση (θεωρητική καὶ πρακτική) τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ἡ ὑποταγή, ἀκούγοντας τὶς Κυριακές στὶς ἐκκλησίες, στὴν ἀνάγνωση τοῦ «ἀποστόλου», τὸν Παῦλο νὰ κηρύσσει στὴν «πρὸς Ρωμαίους» ἐπιστολή του: *«Κάθε ψυχὴ ἃς ὑποτάσσεται στὶς ἀνώτερες ἐξουσίες. Διότι δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἐξουσία παρὰ μόνο τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἐναντιούμενος στὴν ἐξουσία ἐναντιοῦται στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ καὶ ὅσοι ἀντιδρῶν θὰ τιμωροῦνται [...]. Κάνε τὸ καλὸ καὶ ἡ ἐξουσία θὰ σὲ ἐπαινέσῃ, ἐπειδὴ ὁ ἄρχοντας εἶναι ὁ ὑπηρετὴς τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ καλὸ σου. Ἐὰν ὅμως κάνῃς τὸ κακὸ, τότε νὰ φοβάσαι, διότι δὲν φορεῖ μάτια τὸ μαχαίρι».* («Πρὸς Ρωμαίους», ΙΓ' 1-5). Νομίζω μάλιστα ὅτι θὰ γίνεταί σαφὴς καὶ ἡ ἀπειλή...

Ἐπίσης μποροῦν νὰ ἀκοῦνε νὰ κηρύσσει στοὺς πιστοὺς χριστιανοὺς ὁ Ἀπόστολος Πέτρος («Α' Πέτρου», κεφ. Β'): *«Οἱ δοῦλοι τῆς οἰκίας (ὑπηρετές) νὰ ὑποτάσσωνται μὲ κάθε φόβο στοὺς δεσπότες τοὺς (ἀφεντικά), ὄχι μόνο στοὺς καλοὺς καὶ ἐπεικεῖς ἀλλὰ καὶ στοὺς διεστραμμένους».*

Ἐπίσης τὶς ὁδηγίες τοῦ Ἰωάννη Χρυσόστομου, τοῦ Πατέρα τῆς Ἐκκλησίας «μας» καὶ προστάτη τῆς Παιδείας «μας», οἱ ὁποῖες μποροῦν ἐπιτέλους νὰ γίνουν κατανοητὲς καὶ νὰ ἐφαρμοστοῦν: *«Καὶ μὴ πρὸς τὰ ἥθη τὰ ἐλληνικά. Δὲν εἶναι μικρὴ ἡ ντροπὴ καὶ ὁ κατάγελως, ὅταν σὲ οἰκία χριστιανῶν ἔθιμα ἐλληνικὰ ἐπιτελοῦνται...».*

Τέλος δὲν θὰ ὑπάρξῃ κανενὸς εἶδους παρανόηση στὴν ρήση τοῦ Ματθαίου «οὐ συμφέρει γαμῆσαι» (Κατὰ Ματθαῖον ιθ' 10), ἡ ὁποία θὰ μεταφρασθῇ «δὲν συμφέρει νὰ ἔρθῃ κανεὶς σὲ γάμο» (νὰ πᾶμε ὅλοι στὰ μοναστήρια δηλαδή).

Πολλαπλᾶ τὰ ὀφέλη. Σὲ ὅλους μάλιστα τοὺς τομεῖς τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καὶ δραστηριότητας. Εὐχαριστοῦμε, κ. Χριστόδουλε!

Ἄρτεμις Γεωργιάδου

Ἀρχαιότατη ἀπεικόνιση τοῦ Κεραυνίου Λιός. Ὁ Ζεὺς ὄρθιος κρατᾷ δέσμη κεραυνῶν στὸ δεξιὸ χέρι, δίπλα σὲ ἱερὸ τρίποδα. Θραύσματα πύθον ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Κνωσοῦ. Γύρω στὸ 700 π.Χ. (Μουσεῖο Ἡρακλείου).

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΔΙΑΣ;

ΜΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ «ΘΕΟΣ» ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΑΜΜΙΑ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΕΒΡΑΪΚΗ

Μὲ τὸ θέμα τῶν θεῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἔχουν ἀσχοληθῇ πολλοὶ καὶ πολὺ. Τί ἦταν οἱ θεοί, τί συμβόλιζαν, πῶς προέκυψε ἡ λέξις «θεός», πῶς ἐδόθησαν τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν; Πολλαπλὰ ἐρωτήματα, ποὺ αἰῶνες τώρα ἀποτελοῦν στίβο ἐρευνητικῆς προσπάθειας. Στὸ παρὸν πόνημα σκιαγραφεῖται μία ἀκόμη τέτοια προσπάθεια, ἡ ὁποία, ἐστιάζοντας στὸν πυρῆνα τοῦ θέματος, φιλοδοξεῖ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀνάδυση τῆς ἀλήθειας. Στηρίζεται, ἀποκλειστικὰ στὶς διασωθεῖσες πληροφορίες τῶν ἀρχαίων, ἀπὸ τὶς ὁποῖες καταφαίνεται ὅτι ἡ ἔννοια «θεός» δὲν εἶχε κανένα μεταφυσικό, ἀποκρυφιστικὸ ἢ μυστικιστικὸ περιεχόμενο: Ἡ ἐβραϊκῆς προελεύσεως ἔννοια τοῦ προσυμπαντικοῦ-ἐξωσυμπαντικοῦ θεοῦ δὲν ὑπάρχει πουθενὰ στὶς ἀρχαῖες ἐλληνικὲς ἀντιλήψεις περὶ θεότητος.

«ΤΑ ΔΕ ΠΑΝΤΑ ΟΙΑΚΙΖΕΙ ΚΕΡΑΥΝΟΣ»

Ἔνας φυσικὸς ἐρευνᾷ τὴ σχέση κεραυνοῦ καὶ σεισμῶν-ῆφαιστειῶν

«Τὰ δὲ πάντα οἰακίζει (κατευθύνει ὅπως ὁ τιμονιέρης) κεραυνός». Ὅταν ὁ μέγας Ἡράκλειτος διατύπωνε τὴ φράση αὐτὴν τὸ ἔνανσμά του ἦταν προφανῶς ἡ ἴδια ἡ φιλοσοφία ποὺ εἶχαν ἀναπτύξει οἱ ἀρχαῖοι γύρω ἀπὸ τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν πολυπλοκότητα τῶν κεραυνῶν. Μάλιστα θεωροῦσαν τὶς περιοχὲς ποὺ εἶχαν πληγῇ ἀπὸ κεραυνὸ ἱερές. Ἔδιναν μεγάλο βάρος στὸν κεραυνό, ὁ ὁποῖος ἀποτελέσσε τὸ ὄπλο τοῦ Δία. Στὴ «Θεογονία» συναντᾶμε τὸ ἑξῆς: «...καὶ τοῦ ὅδωσαν (τοῦ Δία οἱ γιοὶ τ' Οὐρανοῦ) τὴ βροντὴ καὶ τὸν λαμπερὸ κεραυνὸ καὶ τὴν ἀστραπὴ... πρὶν τὰ ἔκρυβε ἡ πελώρια Γαῖα... μ' αὐτὰ σίγουρος τοὺς θνητοὺς καὶ τοὺς ἀθάνατους κυβερνάει». Εἶναι σαφές καὶ μέσα ἀπὸ ἀνάλογες ἀναφορὰς ὅτι οἱ πρόγονοί μας πίστευαν ἀκράδαντα στὴ μεγάλη ἐνέργεια ποὺ διοχετεύει ὁ κεραυνὸς στὸ ἐσωτερικὸ τῆς γῆς, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ἀντίληψη δὲν βρῖσκει ἐφαρμογὴ στὴ σύγχρονη ἐπιστήμη.

Ερωτήματα σχετικά με την έννοια του «θείου», τα οποία απασχολούν μερικούς από τους σύγχρονους Έλληνες, φαίνεται ότι είχαν απασχολήσει και τους προγόνους μας. Μόλις ή ποιητική περίοδος έδωσε την θέση της στον πεζό λόγο και την φυσική φιλοσοφία, αρχίζει ένας ανταγωνισμός μεταξύ της μυθολογικής παραδόσεως από την μία πλευρά και των φιλοσοφικών και επιστημονικών θέσεων από την άλλη.¹ Ο ανταγωνισμός αυτός διήρκεσε όσο και ο αρχαίος κόσμος. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η άπαρχή της κριτικής προς την παραδοσιακή θρησκεία και μία διαπάλη μεταξύ της φιλοσοφικής θεολογίας και του λατρευτικού μύθου, που ποτέ δεν κρίθηκε υπέρ της πρώτης, αφού οι ιδέες των σοφών δεν είχαν πλατειά διάδοση στον λαό.¹

Άξιζι να μνημονευθούν για την κριτική τους στάση:

- Ο Ξενοφάνης: Πρεσβεύει ότι ο θεός είναι μὲν κυβερνήτης του κόσμου και πέρα από κάθε αίσθητή παράσταση, αλλά στέκεται μακριά από τα θέματα που αφορούν στον άπλο άνθρωπο.

- Ο Κριτίας (μαθητής του Σωκράτη και ἐκ τῶν τριάκοντα τυράννων): Τοποθετείται κατὰ τρόπο ἄθεο ἀπέναντι στὸ ζήτημα. Ὑπεστήριξε ὅτι οἱ θεοὶ ἀποτελοῦν ἐφεύρημα τοῦ παρελθόντος, ὥστε μὲ τὸν φόβο πὺν ἐκπορεύεται ἀπ' αὐτοὺς νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς τάξεως στοὺς ἀνθρώπους.

- Οἱ Στωικοί: Στὸ κίνημα τῶν στωικῶν ἐπιχειρήθηκε μία ὀρθολογικὴ ἐρμηνεία τῶν μύθων, ἡ ὁποία προεβλήθη πρὸς τὸν λαὸ μέσω δραματοποιῶν (Εὐριπίδης, Ἀριστοφάνης).

- Ο Εὐήμερος: Ὑπεστήριξε ὅτι οἱ θεοὶ ἀποτελοῦν θεοποιημένους βασιλεῖς τοῦ παρελθόντος.

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΟΡΦΙΚΟΥΣ ΥΜΝΟΥΣ

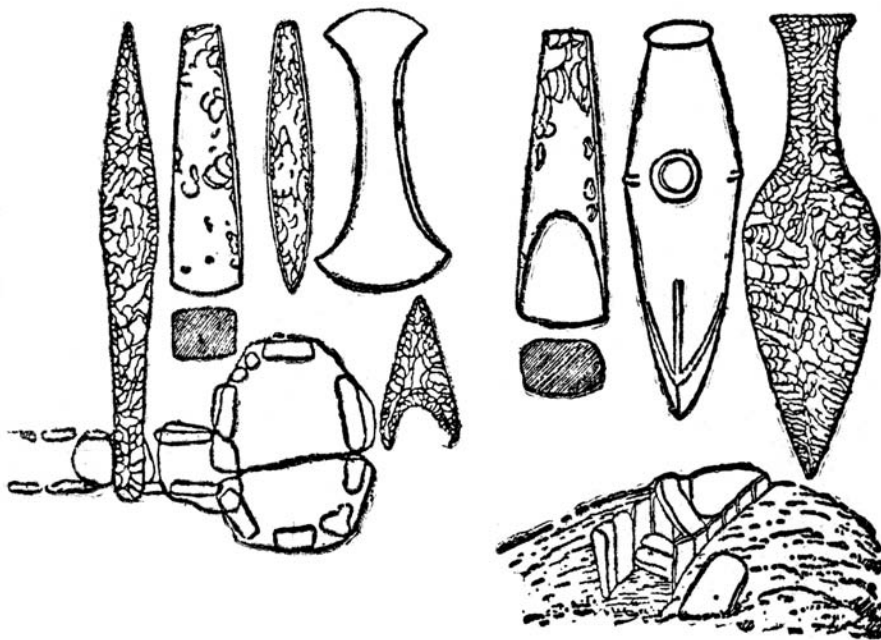
Στον Ὅρφικὸ ὕμνο (Ἄστρον θυμίαμα, Ἄρωμα) ἀναδύονται τὰ ἐξῆς ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα.²

«Τὼν ἀστέρων τῶν ἐπουρανίων τὸ ἱερὸ φῶς ἐπικαλοῦμαι,

Σήμερα ἡ τεκμηριωμένη ἀνάπτυξη μιᾶς ἐρευνας, ἡ φιλοσοφία τῆς ὁποίας ἔχει τὴ βάση της στὶς ἀντιλήψεις τῶν ἀρχαίων περὶ κεραυνῶν, ἔρχεται νὰ ταρακουνήσει τὸν κόσμο τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης καὶ ὅλα ὅσα ἰσχύουν μέχρι τοῦδε. Ὁ φυσικὸς Μιχάλης Κοσμάς παρουσί-ασε τὴν ἐν λόγω ἐρευνά του στὸ 8ο συνέδριο τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Φυσικῶν, κάνοντας λό-γο γιὰ τὴν ἐκρηκτικὴ ἐνέργεια πὺν ὁ κεραυνὸς διοχετεύει στὸ ἐσωτερικὸ τῆς γῆς, καὶ πὺν μὲ τὴ μεσολάβηση τῶν ἀντιστοίχων συνθηκῶν συνδέεται μὲ τὴ γένεση τῶν σεισμῶν καὶ τὴν ἀφύπνιση τῶν ἡφαιστειῶν. Ἡ ἐρευνα βρίσκεται στὸ στάδιο τῆς ὀλοκλήρωσης, μιᾶς καὶ προ-κύπτουν διαρκῶς νέα στοιχεῖα πὺν τὴν ἐπιβεβαιώνουν, στὸν δὲ κύκλο τῶν ἐπιστημόνων οἱ συζητήσεις γύρω ἀπὸ τὸ ἀντικείμενο τῆς ἐρευνας ἔχουν ἤδη ἀρχίσει νὰ πληθαίνουν.

«Α»: Πὺν ἐστιάζετε τὸ ἀντικείμενο τῆς ἐρευνᾶς σας;

Μ.Κ.: Ἡ ἐρευνά μου, πὺν ξεκίνησε πρὶν ἀπὸ 7 χρόνια, ἀφορᾷ στὴν ἀπόδειξη τῆς ἁπο-ψῆς ὅτι ὅλα σχεδὸν τὰ γεωδυναμικὰ φαινόμενα («τεκτονικὸι» σεισμοί, ἡφαιστειακὲς ἐ-κρήξεις (ἡφαιστεια), ὀρογένεση, ὀρυκτογένεση κ.ἄ.) ὀφείλονται σὲ ὑπόγειες καταιγίδες, δηλαδὴ σὲ ὑπόγειους κεραυνούς. Τὰ φορτία τῶν θετικῶν κεραυνῶν τῆς ἀτμόσφαιρας εἰ-σχωροῦν βαθιὰ μέσα στὸ ἔδαφος, ἐλκόμενα ἀπὸ τὸ ἀρνητικὸ φορτίο τῆς Γῆς. Αὐτὴ ἡ δι-είσδυση γίνεται μὲ ἀντίθετη μετακίνηση ἡλεκτρονίων καὶ διαρκεῖ ὅσο ὑπάρχει ἀγώγιμο ἔ-δαφος (κυρίως ἱζηματογενῆ ρηγματωμένα καὶ ἐνυδατωμένα πετρώματα), σταματᾷ ὅταν συναντήσῃ πυριγενῆ ἀρρηγμάτιστα πετρώματα, πὺν εἶναι πολὺ καλοὶ μονωτές. Αὐτὸ βασι-κὰ συμβαίνει σὲ ὑπόγεια σπήλαια, ὅπου στὴν κάτω ἐπιφάνειά τους «ἀποθηκεύονται» τὰ θετικὰ φορτία τῶν κεραυνῶν καὶ ἀπέναντι, στὶς ὀροφές τους, συγκεντρώνονται ἀρνητι-κὰ φορτία ἐξ ἐπαγωγῆς, πὺν ἀποτελοῦν καὶ τὸν πόλο ἑλξης τῶν ἐπομένων θετικῶν φορτί-ων (κεραυνῶν). Τὰ σπήλαια αὐτὰ εἶναι προὶν προηγούμενων σεισμῶν καὶ λιγώτερο ἀπο-τέλεσμα διάβρωσης. Πολὺ πρόσφατα ἔχει βρεθῇ ὅτι καλῶδια θαμμένα σὲ βάθος χιλιάδων

Διάφορα εύρηματα «κεραυνίων», δηλαδή εργαλείων της Παλαιολιθικής Έποχής, κατασκευασμένων από λίθους, που εμφανίζονται σε σημεία πτώσεως κεραυνών.

ποδών, σὲ σήραγγες βουνών, κυτιπιοῦνται καὶ βλάπτονται ἀποδεδειγμένα ἀπὸ κεραυνούς (καθηγ. Martin Uman, Φλόριδα). Ὅταν ἡ συγκέντρωση τῶν ἡλεκτρικῶν φορτίων ξεπεράσῃ μίαν κρίσιμη τιμὴ, ξεσπᾷ ἓνας τεράστιος ἡλεκτρικὸς σπινθήρας (ὑπόγειος κεραυνός). Αὐτὸς ἀναφλέγει τὰ εὐφλεκτά ἀέρια καὶ ὑλικά παρoυσία ὀξυγόνου, ποὺ εἴτε εἰσῆλθε ἀπὸ ρωγμὲς εἴτε προέρχεται ἀπὸ τὴ διάσπαση τοῦ ὕδατος, ποὺ μπορεῖ νὰ συμβῇ σὲ θερμοκρασίες μεγαλύτερες ἀπὸ 1.500 βαθμοὺς. Ὁξυγόνο (O-) ὁμῶς κατέρχεται στὰ προαναφερθέντα σπήλαια ἐλκόμενο ἀπὸ τὰ κατερχόμενα θετικὰ φορτία τῶν κεραυνῶν. Ἄν ἡ παραγόμενη ἀνάφλεξη-πυρκαγιά δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ ἀνεβάσῃ τὴ θερμοκρασία ἀρκετῆς ποσότητας πετρωμάτων στοὺς 1.000 περίπου βαθμοὺς, δὲν ἔχουμε σεισμό, ἀλλὰ ἓνα μπομπουνητό. Ἄν ἀντίθετα, ὕστερα ἀπὸ μίαν σειρά σπινθήρων-κεραυνῶν, ἡ θερμοκρασία ἀρκετῆς ποσότητας πετρωμάτων ξεπεράσῃ τοὺς 1.000 βαθμοὺς (θερμοκρασία αὐτανάφλεξης τῶν περισσοτέρων πετρωμάτων), τότε ἐκδηλώνεται τὸ φαινόμενο τῆς αὐτανάφλεξης (ἀκαριαία ἀνάφλεξη) καὶ τὰ πετρώματα αὐτὰ ἐκρήγνυνται, προκαλώντας σεισμό. Ἡ παρουσία μεγάλων ποσοτήτων νεροῦ στὴν ἐστία τοῦ σειμοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν παροχὴ ὀξυγόνου αὐξάνει καταπληκτικὰ τὶς ἐκρηκτικὲς συνέπειες τοῦ σειμοῦ λόγῳ μετατροπῆς του σὲ πολλαπλάσιο ὄγκο (τεράστιες ποσότητες) ἀτμοῦ. Ἔτσι ἐρμηνεύεται ἡ γνωστὴ σχέση νεροῦ-σεισῶν κι ὅχι, ὅπως λένε, ὅτι τὸ νερὸ... λιπαίνει τὰ ρήγματα. Ἀντίθετα πρέπει νὰ τὰ συγκολλᾷ, ὅπως ἓνα κονίαμα! Ἐάν ἓνας σεισμὸς γίνῃ σὲ μικρὸ βάθος καὶ τὰ ὑπερκεῖμενα πετρώματα εἶναι μικρῆς μηχανικῆς ἀντοχῆς ἢ ὑπάρχουν δίοδοι διαφυγῆς (π.χ. ἡφαιστειακοὶ πόροι), τότε τὸ παραχθὲν τῆγμα τῶν πετρωμάτων (μάγμα) θὰ ἐξέλθῃ μὲ λιγώτερο ἢ περισσότερο βίαιον τρόπο στὴν ἀτμόσφαιρα, ἀνάλογα μὲ τὶς τοπικὲς συνθῆκες. Διαφορετικὰ θὰ παραμείνῃ ἐντὸς τῆς γῆς, προκαλώντας ἰσχυρότερη δόνηση-σεισμό, δημιουργώντας τὶς γνωστὲς «φλέβες» καὶ τοὺς ἄλλους ὑπόγειους πυριγενεῖς σχηματισμοὺς, ἀλλὰ καὶ τὰ λεγόμενα «μαγμα-

καὶ μὲ φωνὲς ἀγιώτατες ἀπευθύνω πρόσκληση πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἀγνοῦς θεοὺς.
 «(ἀστέρες) εἶσθε αἰωνίως οἱ γεννήτορες τῶν πάντων».
 «σεῖς εἶσθε τὸ πεπρωμένο, ποὺ ἐπισημαίνετε κάθε μοιραῖο.
 σεῖς τῶν θνητῶν ἀνθρώπων καθορίζετε τὴν θεϊκὴ πορεία».

Στοὺς στίχους τοῦ ὕμνου τόσο οἱ ἀστέρες ὅσο καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν δυνάμεις παρουσιάζονται ὡς θεοί. Σαφέστατα τοὺς ἀποδίδονται ιδιότητες, ποὺ μόνον οἱ θεοὶ δύνανται νὰ ἔχουν. Οἱ ἀστέρες, ὡς δομημένες συμπαντικὲς οὐτότητες, ἀναλαμβάνουν διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῶν δυνάμεων τοὺς τὴν ἀποστολὴ τοῦ γεννήτορος. Συμβάλλουν στὴν προαγωγὴ καὶ τὴν ἐξέλιξη τοῦ σύμπαντος, μὲ ἄλλα λόγια στὴν περαιτέρω γένεση καὶ δημιουργία. Εἶναι χαρακτηριστικὸς ὁ στίχος στὸν ὁποῖο παρουσιάζονται «ὡς γεννήτορες τῶν πάντων».

Ὁ Ὅρφικὸς ὕμνος τῶν ἄστρον ἀποτελεῖ ἓνα σημεῖο ἐξαιρετικῆς ιδιαιτερότητας. Ἐδῶ σαφῶς γίνεται καταγραφὴ τῆς σχέσεως ἀρχαιοελληνικῆς θεολογίας καὶ κοσμολογίας καὶ μάλιστα τοῦ δανεισμοῦ στοιχείων κοσμολογίας ἀπὸ τὴν ἀρχαιοελληνικὴ θρησκεία. Στὰ σημεῖα τοῦ ὕμνου (καὶ δὲν εἶναι ὁ μοναδικὸς) ποὺ ἀναφέρθηκαν, ἡ κοσμολογία καὶ ἡ θεολογία εἶναι κοντά, πραγματικὰ πολὺ κοντά. Ἡ μία ἀκούει τὴν ἀνάσα τῆς ἄλλης. Ἡ μία πατᾶ στὰ βήματα τῆς ἄλλης. Ἔτσι ἀρχίζει νὰ διαφαίνεται ὅτι, καθὼς βυθίζεται κανεὶς στὸ παρελθόν, ἀναδύονται στοιχεῖα στηριζέως τῆς ἀρχαιοελληνικῆς θεολογίας ἐπὶ φυσικῶν καὶ κοσμολογικῶν δεδομένων.

Καὶ ἐνῷ αὐτὰ καταγράφονται, θὰ μπορούσε ὑπὸ μίαν ἄλλη ὀπτική γωνία νὰ δεχθῇ κάποιος, ὅτι τὴν παραπάνω θεώρηση τῶν πραγμάτων ἀπλῶς ἀναδύονται τὰ φυσιολογικὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχαίας παραδόσεως. Ὑπὸ τὴν ἀπόλυτο ἔννοια μία τέτοια θέση ἐκτιμᾶται ὡς λανθασμένη. Ὅχι διότι ἐλλείπουν φυσιολογικὲς ἀποχρώσεις στὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ παράδοση, κάθε ἄλλο μάλιστα, ἀλλὰ διότι σ' αὐτὴν τὴν παράδοση παρουσιάζονται ἀξιοπρόσεκτες κοσμολογικὲς γνώσεις, καὶ διὰ τῆς τέτοιου ὕψους, ποὺ μόλις πρόσφατα ἡ σύγχρονη ἐπιστὴμη μπόρεσε νὰ συλλάβῃ

τικὰ σπῆλαια». Σὲ μία πολὺ ἰσχυρὴ ἔκρηξη-σεισμὸ σὲ πολὺ μικρὸ βάθος (ὅπως συνέβη τὸ 1980 στὸ ἐνεργὸ ἡφαίστειο τῆς Ἀγ. Ελένης στὴς ΗΠΑ) ἡ παρουσία μεγάλων ποσοτήτων νεροῦ, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὰ διάφορα ἀτμοσφαιρικὰ κατακρηνίσματα τὰ ὁποῖα συγκεντρώθηκαν στὸ μαγνητικὸ θάλαμο μέσα σὲ μεγάλο χρονικὸ διάστημα, μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ ἀνατίναξη μεγάλου μέρους τοῦ ἡφαιστειακοῦ κώνου. Ὅταν αὐτὸ γίνῃ, ἡ θερμότητα ποὺ παράγεται ἀπὸ τὴν ἔκρηξη-σεισμὸ δὲν προλαβαίνει νὰ λειώσῃ μεγάλο μέρος τῶν πετρωμάτων. Γίνεται ὅπως περὶ ποὺ στὴς ἀνατινάξεις ἐκβραχισμοῦ. Ἔτσι ἐκσφενδονίζονται ποσότητες βράχων ὅλων τῶν μεγεθῶν, ἄμμος, σκόνη, τεράστιες ποσότητες ἀτμῶν καὶ ἀερίων (προϊόντα καύσεως) ἀλλὰ καὶ τέφρα ἀπὸ τὴν ὀλοοχερὴ καύση πετρωμάτων εὗρισκομένων πολὺ κοντὰ στὴν ἐστία τῆς ἔκρηξης. Ἡ μικρὴ ποσότητα τοῦ παραχθέντος μάγματος ἀναμιγνύεται μὲ τεράστιες ποσότητες τῶν αερίων τῆς ἔκρηξης καὶ παράγει, ἀφοῦ ψυχθῇ σχεδὸν ἀκαριαῖα μετὰ τὴν ἔξοδό του, τὶς γνωστὲς ἐλαφρόπετρες. Μιὰ ἰδιαίτερα ἐνδεικτικὴ ἀπόδειξη τῶν προηγουμένων εἶναι ὅτι τὸ ἐξερχόμενον μάγμα ἀπὸ ἓνα ἡφαίστειο, ἔχει πάντοτε τὴ θερμοκρασίαν τῆξης τῶν ὑλικῶν ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀποτελεῖται. Τυχὸν περισσότερη παραγόμενη θερμότητα ἀπὸ τὴν ἔκρηξη-σεισμὸ δὲν ἀνεβάζει τὴ θερμοκρασίαν τοῦ μάγματος ἀλλὰ λειώνει μεγαλύτερη ποσότητα πετρωμάτων. Ἡ λάβα π.χ. τοῦ ἡφαιστείου Λογκάι τῆς Τανζανίας εἶναι θερμοκρασίας 500-550 βαθμῶν. Ἐπιπλέον ἂν ὁ μανδύας τῆς γῆς ἀποτελεῖται ἀπὸ μάγμα ποὺ ἀναδενύεται συνεχῶς ἀπὸ τὰ ὑποθετικὰ «ρεύματα μεταφορᾶς», πῶς ἐξηγοῦνται οἱ διαφορετικὲς σύστασις λάβες ἀλλὰ καὶ ἡ τεράστια ποικιλία τῶν χημικῶν διαφορετικῶν ὁρυκτῶν;

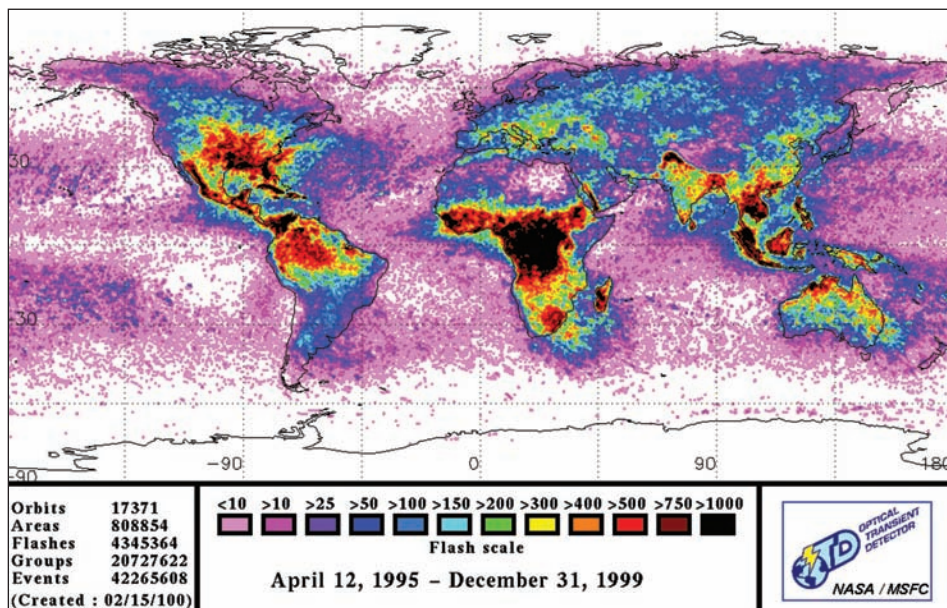
«Δ»: Ποιοὶ παράγοντες σᾶς προβληματίσαν καὶ σᾶς ἔδωσαν τὸ ἔνανσμα γιὰ τὴ συγκεκριμένη ἔρευνα; Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ δὲν σᾶς πείθει καὶ ποὺ καταρρίπτει –σύμφωνα μὲ τὴν ἔρευνά σας– τὰ σημερινὰ δεδομένα;

Χαλκογραφία τοῦ 19^{ου} αἰ., ποὺ ἀπεικονίζει τὴν ὀφιοειδῆ πορεία κεραυνοῦ, ὅπως τὴν περιέγραψαν στοὺς ἐπιστήμονες οἱ αὐτόπτες ἔνοικοι μιᾶς ἀγροικίας στὴν Γαλλία.

Μ.Κ.: Στὴν ἔρευνά μου μὲ «παρώτρυναν» 2-3 «πνευματιστικὰ κείμενα», ποὺ ἀναφέρουν ὅτι ἡ αἰτία τῶν περισσότερῶν σεισμῶν εἶναι οἱ ὑπόγειες ἐκρήξεις, ὀφειλόμενες στοὺς κεραυνούς. Ἐπίσης ἀναφέρονται στὴ σημασία τοῦ νεροῦ, στὴν προέλευση τοῦ ὀξυγόνου καὶ στὴν «ἀποθήκευση» τῶν θετικῶν φορτίων τῶν κεραυνῶν. Ἀρχικὰ ἦμουν ἀρνητικὸς, ὡς φυσικὸς ποὺ διδάχθηκα τελείως διαφορετικὰ πράγματα γιὰ τοὺς σεισμούς. Στὴ συνέχεια ὁμως, μετὰ ἀπὸ μία πιὸ προσεκτικὴ ματιά, ἔκρινα ὅτι ἄξιζε νὰ τὸ ψάξω καὶ ἀποφάσισα νὰ ἀσχοληθῶ, γιὰ ν' ἀποδείξω μὲ ἐπιστημονικὰ ἐπιχειρήματα τίς πιὸ πάνω ἀπόψεις ἢ, διαφορετικὰ, νὰ τίς ἀπορρίψω. Ἔτσι μετὰ ἀπὸ δύο χρόνια ἔρευνας (1999) ὑπέβαλα σχετικὴ περίληψη τῆς θεωρίας μου μὲ τίτλο: «Κεραανοὶ-Σεισμοὶ-Ἡφαίστεια» στὸ 8ο συνέδριο τῆς Ἑνώσεως Φυσικῶν, ποὺ τὴν παρουσίασα καὶ τελικὰ συμπεριλήφθηκε στὰ πρακτικά του. Τὰ σημερινὰ δεδομένα, ὅτι δηλαδὴ αἰτία τῶν σεισμῶν εἶναι τὰ ρήγματα, ἀρχίζουν νὰ μὴν πείθουν καὶ τοὺς ἴδιους τοὺς σεισμολόγους. Ὁ γνωστὸς σεισμολόγος τοῦ Γεωδυναμικοῦ Ἰνστιτούτου Σταῦρος Τάσος ὑποστηρίζει καὶ αὐτὸς ὅτι οἱ σεισμοὶ παράγουν τὰ ρήγματα καὶ ὄχι τὸ ἀντίθετο, ποὺ ὑποστηρίζουν οἱ περισσότεροι. Ὅπως ἀναφέρει ὁ γνωστὸς Ἀμερικανὸς σεισμολόγος B. Bolt, πίστευαν μέχρι τὸ 1891 ὅτι οἱ μεγάλοι σεισμοὶ ἐπιφανείας ὀφείλονται σὲ ὑπόγειες ἐκρήξεις. Δὲν ἤξεραν ὁμως τὴν ἀκριβῆ αἰτία, καίτοι πολλοὶ ὑποστήριζαν ὅτι ὀφείλονται σὲ ὑπόγειες καταγίδες καὶ βασικὰ στὸν ἠλεκτρισμὸ. Σχετικὲς ἀναφορὲς ὑπάρχουν ἀπὸ πολλὰ παλιὰ καὶ μερικὲς βρίσκονται στὸ Internet. Ἡ μεγάλη στροφή ποὺ ὠδήγησε στὰ ρήγματα ὡς... αἰτία τῶν σεισμῶν, εἶναι ἡ ἀποψη ποὺ ἐξέθεσε ἕνας Ἰάπωνας σεισμολόγος τὸ 1891, μετὰ ἀπὸ ἓναν πολὺ ἰσχυρὸ σεισμὸ στὴν Ἰαπωνία, ποὺ προκάλεσε ἓνα ρήγμα μήκους 80 χλμ. Ἔτσι τὸ ἀποτέλεσμα πέρασε σάν... αἷτιο καὶ ἰσχύει ἕκτοτε! Σήμερα, οἱ περισσότεροι ὁμολογοῦν ὅτι ἀγνοεῖται ὁ πραγματικὸς μηχανισμὸς τῶν σεισμῶν, γι' αὐτὸ καὶ περιορίζονται βασικὰ σὲ στατιστικὲς προσεγγίσεις, ὅπως κάνει καὶ ὁ πιὸ γνω-

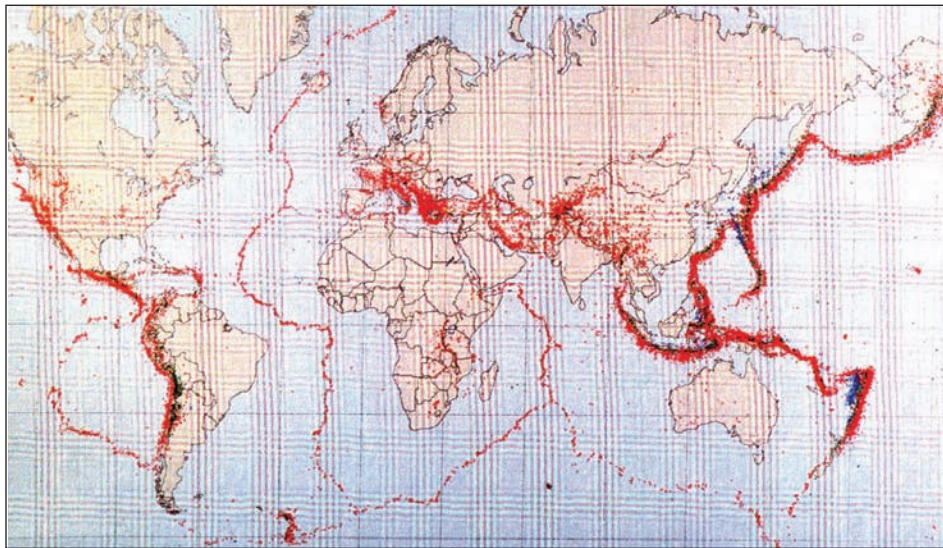

Παγκόσμιος χάρτης της NASA καταγραφής κεραυνών. Χρονική περίοδος από 12 Απριλίου 1995 έως 31 Δεκεμβρίου 1999.

στον Έλληνα σεισμολόγο, ό κ. Β. Παπαζάχος. Υποθέτω ότι η άρνηση της επιστημονικής Κοινότητας να δεχθή τον ηλεκτρισμό ως γενεσιουργό αιτία των σεισμών οφείλεται στο γεγονός, ότι δεν μπορούσαν να εξηγήσουν την είσοδο ηλεκτρικών φορτίων στο έσωτερο της γης. Σ' αυτό βεβαιώθηκε μετά την απόρριψη της εργασίας μου, που υπέβαλα το 20-02 σε γνωστό ιαπωνικό επιστημονικό περιοδικό. Αυτή απορρίφθηκε από εξέταστη καθηγητή ήφαιστειολόγο με βασικό αιτιολογικό-άπορία: «πώς τα ηλεκτρικά φορτία εισέρχονται στο έσωτερο της γης;». Τότε δεν είχα τις επιστημονικές αποδείξεις τις σχετικές με τα φορτία που βρήκα κατόπιν και μέχρι σήμερα δεν επανήλθα, προσπαθώντας να βρω ακόμα περισσότερα στοιχεία.

«Δ»: Είναι μύθος οι τεκτονικές πλάκες;

Μ.Κ.: Οι «τεκτονικές πλάκες» είναι ένας «μύθος», που έβγαλε τους σεισμολόγους από το αδιέξοδο τους και μπορούν να λένε ότι οι σεισμοί γίνονται στα όρια των «τεκτονικών πλακών» και όσοι δεν γίνονται σ' αυτά, οφείλονται στις «θερμές κηλίδες», μιιά δεύτερη επινόηση, από όπου δόθεν ανέρχεται μάγμα από τεράστια βάθη! Η γή δεν μπορεί να είναι πύρινη στο έσωτερο της! Μάγμα εξέρχεται από τα ήφαιστεια, μόνον όσο παράγεται τοπικά μετά μιιά έκρηξη-σεισμό και την πίεση των αερίων της έκρηξης. Διαφορετικά τί έμποδίζει το «μόνιμο» μάγμα να εξέρχεται συνεχώς από τα ένεργα ήφαιστεια... μέχρι να αδειάση το έσωτερο της γης, όταν μάλιστα πιστεύεται ότι υπάρχουν τεράστιες πιέσεις στο έσωτερο της εξαιτίας του βάρους των υπερεκείμενων πετρωμάτων (ένδεικτικά: 2.500 Atm/cm² σε βάθος 10 km); Τέτοιες όμως πιέσεις δεν υπάρχουν, λόγω της έλξης των Σελήνης-Ηλίου και όλων των ουρανίων σωμάτων που περιβάλλουν τη γή. Επιστημονική απόδειξη αυτού είναι οι παλίρροιες, που ανυψώνουν την επιφάνεια της ξηράς μέχρι και 30 έκατ. μόνον εξαιτίας της έλξης Σελήνης-Ηλίου. Έξ άλλων αν τα πετρώματα είναι λειωμένα ύστερα από κάποιο βάθος ή συμπεριφέρονται όπως ή πλαστελίνη ύστερα από ένα πολύν

Παγκόσμιος χάρτης σεισμών του Bruce Bolt. Με το κόκκινο χρώμα διακρίνονται οί σεισμοί. Παρατηρούμε για παράδειγμα στην Αφρική (σε σύγκριση και με τόν χάρτη της NASA) ότι δεν σημειώνονται σεισμοί. Απεναντίας πέφτουν αρκετοί κεραυνοί. Η φύση φρόντισε ώστε όπου δεν γίνονται σεισμοί να σημειώνονται κεραυνοί και αντίστροφα, ώστε να συσσωρευτεί ενέργεια στο έσωτερικό της Γης.

μικρότερο (3-5 km), όπως υποστηρίζεται, πώς αυτά «σπάζουν» και παράγουν σεισμούς μετά τα 3-5 km; Η διάταξη των περισσότερων σεισμών κατά μήκος γραμμών, όπως παρατηρείται π.χ. στο μέσον όλων των ωκεανών (μεσοωκεάνιες ράχες), οφείλεται στα ρήγματα που δημιουργήθηκαν ύστερα από έναν αριθμό τρομακτικών σεισμών και ήφαιστειακών εκρήξεων, που δημιούργησαν πριν εκατομμύρια χρόνια τους ωκεανούς και έξαφάνισαν σχεδόν το 90% των οργανισμών! Έτσι έκτοτε, λόγω της δυνατότητας διεύθυνσης ηλεκτρικών φορτίων και νερού γίνονται εκεί εκρήξεις-σεισμοί και όχι επειδή είναι όρια των... «τεκτονικών πλακών»! Αυτοί οι συνεχιζόμενοι σεισμοί δημιούργησαν και τις μεσοωκεάνιες ράχες και την Ίσλανδία, που αναδύθηκε πριν 20 εκατομ. χρόνια και έκτοτε συνεχώς μεγαλώνει ή έκτασή της και το ύψος της.

«Δ»: Όλη αυτή η συσσωρευμένη ενέργεια στο έσωτερικό της γης από τους κεραυνούς, πέρα από το ότι μπορεί να σχετίζεται με τη γένεση των σεισμών, τί άλλο μπορεί να προκαλή και γενικώς πώς επιδρά κάτω από την επιφάνεια του πλανήτη;

Μ.Κ.: Η «άποθηκευμένη» ενέργεια από τα θετικά φορτία των κεραυνών παράγει σε κατάλληλες χρονικές στιγμές τις εκρήξεις-σεισμούς, που κρατούν σταθερή τη μέση θερμοκρασία που αναδύεται από το έσωτερικό της γης από το παραχθέν μάγμα, αναγκαία για την ύπαρξη φυτικής και κάθε άλλης μορφής ζωής. Χωρίς αυτήν (τη γηγενή θερμότητα) ή γη θα ήταν μία παγωμένη νεκρή σφαίρα! Σχηματίζουν επίσης τα βουνά και γενικά το ανάγλυφο της γης, που είναι κι αυτό απαραίτητο για την ύπαρξη κατάλληλου κλίματος και συνεπώς ζωής. Επίσης παράγουν τη μεγάλη ποικιλία των ορυκτών, όπως συμβαίνει στις ύψικαμίνους. Στην τεράστια ποικιλία των ορυκτών οφείλεται βασικά ο σημερινός τεχνικός πολιτισμός! Τί συμβαίνει όμως στις περιοχές που δεν γίνονται σεισμοί και στις οποίες περιέργως πέφτουν πολλοί περισσότεροι κεραυνοί; Αυτό παρατηρείται σε πεδινές εκτάσεις (μια επιπλέον απόδειξη ότι η ορογένεση οφείλεται στους σεισμούς) και με πολλές βροχές.

καὶ νὰ ἀποδώσῃ. Ἐπὶ παραδείγματι: ἡ γένεση τοῦ σύμπαντος ἀπὸ τὸ αὐγὸ τοῦ Ὁρφικοῦ ὕμνου. Πρόκειται γιὰ μίᾳ καταγραφῇ, ποὺ τόσο στενὰ παραπέμπει στὴν θεωρία τῆς Μεγάλης Ἐκρήξεως. Συνεπῶς εἶναι μᾶλλον ἀπλουστευτικὸ νὰ βαπτίσῃ κανεὶς τὰ κοσμολογικὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχαιοελληνικῆς παραδόσεως ὡς ἀπλῶς φυσιολατρικά.

Φυσικά, ἂν ἀποδεχθῇ κανεὶς ὅτι ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα, δημιουργεῖται ἓνα τεράστιο ἐρώτημα: Εἶναι δυνατόν νὰ διαθέτῃ κοσμολογικὲς γνώσεις ἓνας πολιτισμὸς τοῦ τόσο μακρινοῦ παρελθόντος χωρὶς τὴν ἀπαραίτητη δομημένη ἐπιστήμη καὶ τεχνολογία; Πρόκειται γιὰ ἓνα εὐλόγο καὶ θεμελιώδες ἐρώτημα, ποὺ ἐὰν δὲν ἀπαντηθῇ ἱκανοποιητικά, μπορεῖ νὰ ὀδηγήσῃ σὲ ἐρείπια κάθε προσπάθεια «ἐπιστημονικοποιημένης» θεωρήσεως τῆς ἀρχαιοελληνικῆς κληρονομιάς. Ἡ ἀπάντησις στὸ ἐρώτημα αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ἐπιχειρηθῇ ἀπὸ εἰδικούς, ἀφοῦ προηγουμένως νύθετιθῇ μίᾳ περισσότερο κριτικὴ καὶ λιγώτερο φιλολογικὴ στάσις ἔναντι τῆς μυθολογίας, τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματείας καὶ τῆς ἀρχαιοελληνικῆς κληρονομιάς γενικώτερα. Ἐνα τέτοιο ἐγχείρημα ἀπαιτεῖ βήματα ἀργά, ἀπολύτως προσεγειωμένα, ποὺ νὰ στηρίζονται στὴν λογικὴ προσέγγισις, ἀφοῦ στὴν ὀλισθηρότητα τῶν ἐρμηνειῶν εἶναι δυνατόν νὰ μειώνονται οἱ ἀποστάσεις ἀνάμεσα στὸ ἔλλογο καὶ στὸν παραλογισμό.

Ὅσοι πάντως αἰσθάνονται ὅτι μαγνητίζονται ἀπὸ τὴν κληρονομία τους, ὅσοι αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη ἐκλογικεύσεως τῶν αἰνιγματικῶν στοιχείων ποὺ φθάνουν ἀπὸ τὸ παρελθόν, ὅσοι διερωτῶνται σχετικὰ μὲ τὸ τί ἦσαν οἱ ἀρχαῖοι θεοί, ἴσως βροῦν ἀρωγὴ τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα στὶς ἀναζητήσεις καὶ τοὺς προβληματισμοὺς τους. «Ἀρχὴ σοφίας ὀνομάτων ἐπίσκεψις».

Ο ΘΕΟΣ ΔΙΑΣ - ΖΕΥΣ

Κ. Κερέννι ἀναφέρει ὅτι τὸ ὄνομα Δίας σημαίνει «φῶς τῆς ἡμέρας».³ Ὡς γνωστὸν ὁ Δίας ἀποτελεῖ τὴν ὑψίστη θεότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανθέου. Ἐχει τὸ ὄνομα τοῦ φωτεινοῦ οὐρανοῦ.⁴ Ὅμως ἂν καὶ ὁ ὑπέρτατος τῶν Ὀλυμπίων, ἐν τούτοις γεννῶνται ἐρωτήματα σχετικὰ μὲ τὴν ὀνοματοδοσίᾳ του καὶ ἐν γένει μὲ τὴν φύση του.

Ὁ Δίας ἀποτελεῖ τὴν προσωποποίηση καὶ ἐν συνεχείᾳ θεοποίηση τῶν ιδιοτήτων καὶ δυνάμεων τοῦ θερμότερου καὶ φωτεινότερου οὐρανίου σώματος γιὰ τοὺς κατοίκους τοῦ πλανῆτῃ μας,

Σ' αὐτὲς τὶς περιοχές, ὅπως εἶναι οἱ ζοῦγκλες τοῦ Ἀμαζονίου καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς, ὁ ὕδροφόρος ὀρίζοντας εἶναι πολὺ ψηλά, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δοῦν ὡς μεταλλικὴ πλάκα, ποὺ δὲν ἐπιτρέπει στὰ ἠλεκτρικὰ φορτία τῶν κεραυνῶν νὰ τὴ διαπερνοῦν. Ἐτοί ὅταν τὰ θετικὰ φορτία φθάσουν στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς ἢ λίγο βαθύτερα ξεσπᾷ ἓνας ἠλεκτρικὸς σπινθήρας, ποὺ φθάνει μέχρι τὸν ὕδροφόρο ὀρίζοντα. Αὐτὸ διαπιστώνεται ἀπὸ τοὺς «κεραυνίτες» ποὺ ἀνακαλύπτονται στὸ ἔδαφος καὶ εἶναι «παγωμένοι» ἠλεκτρικοὶ σπινθήρες, συνήθως ἀπὸ λειωμένη ἄμμο σὲ μορφή γναλιοῦ, ὅπως συμβαίνει στὴ Φλόριντα τῶν ΗΠΑ, ὅπου βρέθηκε ὁ μεγαλύτερος μέχρι σήμερα διχαλωτὸς κεραυνίτης μήκους περίπου 17 ποδῶν. Ἐτοί ἡ ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια τοῦ κεραυνοῦ μετατρέπεται σὲ θερμικὴ, ἀντικαθιστώντας τὴ γηγενῆ θερμότητα ἀπὸ σεισμούς.

«Δ»: Πῶς τεκμηριώνετε τὶς ἀπόψεις σας; Πῶς συγκεντρῶσατε τὰ στοιχεῖα ποὺ συνθέτουν καὶ ὑποστηρίζουν τὴν ἔρευνά σας.

Μ.Κ.: Τὰ ἰσχυρότερα ἐπιχειρήματα τῆς θεωρίας τῶν ὑπογεῖν ἐκρήξεων ἀντλοῦνται ἀπὸ τὰ διάφορα ηλεκτρομαγνητικὰ φαινόμενα, ποὺ παρατηροῦνται ἀδιαμφισβήτητα πρὶν, κατὰ καὶ μετὰ τοὺς σεισμούς. Οἱ τεράστιοι ἀριθμοὶ τῶν μετασεισμῶν, μετὰ ἀπὸ ὅλους σχεδὸν τοὺς σεισμούς ἐπιφανείας, εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ ἰσχυρότερα, διότι μετὰ ἀπὸ κάθε ἐκρηξη-σεισμὸ παράγονται καὶ νέα ἠλεκτρικὰ φορτία (λόγω τῶν ὑψηλῶν θερμοκρασιῶν), ποὺ προκαλοῦν νέους κεραυνούς, αὐτοὶ, νέες ἐκρήξεις-σεισμούς κ.ο.κ. Τὸ σπουδαιότερο ἴσως ἐπιχείρημα εἶναι οἱ ἠλεκτρικοὶ ἰσχυροὶ παλμοὶ μεγάλου εὗρους συχνοτήτων, διάρκειας 5 msec, ποὺ «φωτογραφίζονται» κεραυνούς καὶ ἐκπέμπονται λίγα sec πρὶν ἀπὸ ἓνα σεισμὸ-ἐκρηξη, ἐπειδὴ διαδίδονται περίπου μὲ τὴν ταχύτητα τοῦ φωτός, σὲ σύγκρισιν μὲ τὰ σεισμικὰ κύματα, ποὺ ἔχουν πολὺ μικρότερη ταχύτητα (περίπου 5 km/sec). Αὐτοὺς τοὺς παλ-

τοῦ ἡλίου. Οἱ Ἕλληνες, παρατηρητικοὶ καὶ ἀκριβολόγοι, δὲν παρέλειψαν νὰ ἀποτυπώσουν τὰ ἡλιακὰ στοιχεῖα στὸ ὄνομά του. Τόσο τὸ φῶς ὅσο καὶ ἡ θερμότητα προκύπτουν ἀπὸ τὴν καύση. Γι' αὐτὸ οἱ Ἕλληνες ὠνόμασαν τὸν ὑπέρτατο θεὸ τους «Δία»: Ὁ ὅρος προκύπτει ἀπὸ τὸ ρῆμα «δαίω», ποῦ σημαίνει καίω (ἐξ οὗ δάς, δανλός), ρίζα δαF-, μὲ τὸ πρόσφυμα j: δαFj-ω, μὲ ἐπένθεση τοῦ F: δαjF-ω, ὅπου τέλος μὲ ἔκπτωση τοῦ F: δαί-ω.⁵ Ὁ ἥλιος καίει, εἶναι οὕτως εἰπεῖν Δαί-ας καί, προϊόντος τοῦ χρόνου μὲ τὴν φθορὰ τῆς γλώσσας Δίας. Ὁ Ἕλληνας τοῦ χθές, θεοποιώντας τὸ οὐράνιο σῶμα ποῦ τὸν ζέσταινε καὶ τοῦ προσέφερε τὸ πολυπόθητο φῶς τῆς ἡμέρας θὰ τὸ ἀποκαλέσῃ «Δία». Ὡς Dias θὰ φθάσῃ στοὺς Λατίνους, ἐνῶ ἀκόμη στὶς ἡμέρες μας οἱ Βρεταννοὶ ὀνομάζουν day (ἡμέρα) τὴν χρονικὴ διάρκεια τῆς παρουσίας του. Ὁ Κερέννι παρατηρεῖ ὅτι ἀκόμη καὶ σήμερα οἱ Ἕλληνες, κάνοντας λόγὸ γιὰ τὴν δύση τοῦ ἡλίου, χρησιμοποιοῦν τὸν ὅρο «ἐβασίλευσε» (ἡλιοβασιλεμα).³ Ἐν προκειμένῳ ἡ σύνδεση τοῦ ἡλίου μὲ τὸν βασιλέα Δία εἶναι ἄκρως προφανής.

Ὅμως ὁ μέγας θεὸς ὀνομάζεται καὶ Ζεὺς. Καὶ μάλιστα: Ὀνομαστικῇ, ὁ Ζεὺς, Γενικῇ, τοῦ Διὸς (ἀρχαῖος τύπος: τοῦ Ζηνός⁶), Δοτικῇ τῷ Δί, Αἰτιατικῇ τὸν Δία (ἀρχαῖος τύπος: τὸν Ζῆνα⁷), Κλητικῇ ὦ Ζεῦ. Πρόκειται περὶ κλίσεως ἀνωμάλου κυρίου ὀνόματος; Μήπως ἐδῶ τὰ θεοποιημένα ἡλιακὰ στοιχεῖα ἐκφράζονται διὰ δύο διαφορετικῶν ὀνομάτων, ποῦ στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου καὶ μὲ δεδομένο τὸ κοινὸ ἐννοιολογικὸ τους περιεχόμενο συγκεράννυνται; Κάπως ἔτσι φαίνεται πῶς ἔχουν τὰ πράγματα. Ὑπάρχει ὁ Δίας, ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ὁ Ζεὺς. Κατὰ τὴν πρώτη ὀνοματοδοσίᾳ περιγράφεται ὁ θερμὸς καὶ φωτεινὸς ἥλιος. Κατὰ τὴν δεύτερη γίνονται μερικὰ βήματα περισσότερο...

Ὁ ὅρος Ζεὺς προκύπτει ἀπὸ τὸ ρῆμα «ζέω», ποῦ σημαίνει βράζω. Ρίζα ζεσ- καὶ ζέσ-ω (τὸ σῆμα ἀποβάλλεται ἐν μέσῳ δύο φωνηέντων καὶ προκύπτει τὸ ζέω.⁸ Ἄν στὸ θέμα ζεσ- προστεθῇ ἡ κατὰληξις -εως, προκύπτει Ζεσ-εως καὶ μὲ ἀποβολὴ τοῦ σῆμα Ζε-εως, τέλος δὲ Ζεὺς. Τί σημαίνει «Ζεὺς»; Ὁ βραστός! Θὰ ἐδικαιοῦτο κάποιος νὰ ὀνομάσῃ τὸν ἥλιο «ζέοντα»; Ὁ ἥλιος συνιστᾷ μία γιγαντιαία μάζα ἀερῶν ὑψηλῆς θερμοκρασίας. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν πυρῆνα καὶ ἓνα ὄρατο περιβλήμα.⁹ Ἡ ἐνέργεια τοῦ ἡλίου εἶναι προϊόν τῆς λεγομένης θερμοπυρηνικῆς συ-

μοὺς κατέγραψε καὶ πρωτοἀνέφερε ἡ ὁμάδα BAN, ποῦ τοὺς παρατήρησε κατὰ τὸν κύριο σεισμὸ ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλους τοὺς μετασεισμικοὺς τῶν Ἀλκωνίδων τὸ 1981.

«Δ»: *Τὰ δὲ πάντα κυβερνᾷ ὁ κεραυνός». Ποιὰ εἶναι ἡ σχέση τῆς δικῆς σας ἔρευνας μὲ αὐτὸ ποῦ ὁ Ἡράκλειτος εἶπε καὶ γενικώτερα μὲ τὶς ἀρχὲς τῆς ἀρχαιότητος;*

M.K.: Αὐτὸ ποῦ εἶπε ὁ Ἡράκλειτος εἶναι ἀσφαλῶς προϊόν ἐμπνευσης καὶ σήμερα ἐπιβεβαιώνεται μὲ τὴ γνώση ὅτι οἱ κεραυνοί, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς καὶ τὰ ἄλλα γεωδυναμικὰ φαινόμενα, παράγουν τὰ νιτρικὰ ἄλατα –ἀπαραίτητα στὴ ἀνάπτυξη τῶν φυτῶν, τοῦ ὅζοντος, ποῦ μᾶς προστατεύει ἀπὸ τὶς βλαβερὰς ὑπεριώδεις ἀκτίνες τοῦ ἡλίου– καὶ σχηματίζουν τὰ πρῶτα ἀμινοξέα, ἀπαραίτητα γιὰ τὴ δημιουργία τῶν πρωτεϊνῶν.

«Δ»: *Ποιὰ ὑπῆρξε ἡ ἀνταπόκριση στὴν ἔρευνά σας, ποιοὶ εἶναι οἱ ὑποστηρικτὲς σας;*

M.K.: Ἡ ἔρευνά μου ἀποτυπώθηκε λεπτομερέστερα σὲ βιβλίον ποῦ ἐκδόθηκε τὸ 1999. Εἶμαι γνωστός σὲ ὅλους σχεδὸν τοῦ γεωλόγους, σεισμολόγους, γεωφυσικοὺς τῶν Ἑλληνικῶν Πανεπιστημίων, οἱ περισσότεροι τῶν ὁποίων ἔδειξαν, κατ' ἰδίαν, ἐνδιαφέρον καὶ μερικοὶ μὲ παρώτρυναν νὰ ὑποβάλω τὴν ἐργασία μου σὲ ἀναγνωρισμένο διεθνὲς περιοδικό. Εἶναι ὅμως πολὺ δύσκολο νὰ μεταπεισθοῦν καὶ νὰ ἐκδηλωθοῦν θετικὰ ἐπιστημονικὰ ποῦ γιὰ δεκαετίες ἐργάστηκαν ἐπάνω στὶς «τεκτονικὲς πλάκες», ποῦ θεωροῦνται ἴσης σημασίας μὲ τὴ θεωρία τοῦ Δαρβίνου καὶ ποῦ εἶναι μία τόσο διαφορετικὴ θεωρία ἀπὸ τὴ «δική μου». Χαρακτηριστικὰ ἓνας καθηγητὴς γεωλόγος μοῦ εἶπε σὲ ἀνύποπτο χρόνο: «Ἄν ἔχῃς δίκιο, ἐμεῖς πρέπει νὰ πᾶμε στὰ σπῆτια μας!» Κάποιος ἄλλος εἶπε: «Τὸ βιβλίον σου συζητιέται». Ἐξακολουθῶ νὰ συγκεντρώνω ἐπιπρόσθετα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα καὶ πολὺ σύντομα θὰ ὑποβάλω μία νέα βελτιωμένη ἐργασία μου σὲ ἐπιστημονικὸ περιοδικό.

Ταξιαρχούλα Λαδᾶ

ντήξεως. Στην ιλιγγιώδη θερμοκρασία του χώρου άτομα (πυρήνες) υδρογόνου συνενώνονται (συντήκονται) δημιουργώντας το στοιχείο ήλιο. Κατά την σύντηξη ένα μέρος μάζας μετατρέπεται σε ενέργεια (θερμοπυρηνική ενέργεια). Η ποσότητα της εκλυόμενης ενέργειας είναι πραγματικά τεράστια. Η θερμοκρασία στον ήλιακο πυρήνα ανέρχεται σε 15 εκατομμύρια βαθμούς. Αν και αεριώδους ύφους, η πυκνότητα του πυρήνα είναι 28 φορές μεγαλύτερη του ύδατος.⁹ Η δε υπάρχουσα πίεση ανέρχεται σε 100 δισεκατομμύρια ατμόσφαιρες.⁹

Το όρατο περιβλήμα, το οποίο περιβάλλει τον πυρήνα, διακρίνεται σε στρώματα:⁹ ● Το πρώτο εξ αυτών, ονομάζεται **φωτόσφαιρα**. Είναι η ζώνη που διαχωρίζει τα αδιαφανή έσωτερικά αεριώδη ήλιακα στοιχεία από τα διαφανή έξωτερικά. Εκπέμπει σχεδόν ολόκληρο το φως που δέχεται ή γήινη επιφάνεια από τον ήλιο και σχηματοποιεί τον ήλιακο δίσκο, όπως αυτός γίνεται αντιληπτός από την Γη. ● Πάνω από την φωτόσφαιρα εκτείνεται μία στοιβάδα διαχωρισμού των στρωμάτων, γνωστή ως **άνατρεπτική στοιβάδα**. ● Ακολουθεί το στρώμα της ονομαζομένης **χρωμοσφαίρας**. ● Τέλος στο έξωτερο και σε σημαντική έκταση περίξ του ήλιου εκτείνεται το λεγόμενο **ήλιακο στέμμα**.

Η χρωμόσφαιρα αποτελεί ένα αέρινο περιβλήμα άνομοιογενούς πάχους, που έλαβε το όνομά της από το έρυθρό της χρώμα.⁹ Συνίσταται κυρίως από υδρογόνο, ενώ εκεί αποκαλύφθηκε για πρώτη φορά το 1868 ένα άγνωστο έως τότε στοιχείο, το οποίο ονομάστηκε ήλιον. Έπάνω από την χρωμόσφαιρα ύψώνονται επί εκατοντάδων χιλιάδων χιλιομέτρων τεράστιοι πίδακες εκ διαπύρων αερίων συνεχώς μεταβαλλομένης μορφής και σχήματος, οι λεγόμενες προεξοχές.⁹ Στην παρατιθέμενη φωτογραφία παρουσιάζεται μία τέτοια προεξοχή. Παρατηρώντας κανείς την συνολικά διαγεγραμμένη επιφάνεια της χρωμοσφαίρας, διαπιστώνει ότι λόγω της γενικώτερης δραστηριότητάς της αποκτά μία τρόπον τινά «**αναβράζουσα**» **διαμόρφωση**.

Θα μπορούσε κάποιος παρατηρητής να παρομοιάση την επιφάνεια της χρωμόσφαιρας με ύγρο που βράζει και να χαρακτηρίση έτσι τον ήλιο «ζέοντα»; Σαφώς ναί! Το ζέον του ήλιου είναι αποτέλεσμα της απελευθερώσεως τεραστίων ενεργειακών φορτίων. Ο ήλιος είναι τῷ ὄντι Ζεὺς. Ὁ ὀνοματοδότης Ἑλληνας τοῦ παρελθόντος θὰ ἀποδώσῃ αὐτὸ τὸ χαρακτηριστικὸν ήλιακὸν στοιχεῖο στὸ ὄνομα τοῦ κορυφαίου του θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπίσης θὰ ἀποκληθῇ Ζεὺς.

Άμέσως φυσικά ἐγείρεται τὸ προαναφερθὲν ἐρώτημα σχετικῶς μὲ τὴν δυνατότητα γνώσεως αὐτῶν τῶν δεδομένων ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ἀπωτάτου παρελθόντος. Ἐπιπροσθέτως μὴ διαφεύγῃ τὸ γεγονὸς, ὅτι εἶναι ἀδύνατη ἡ οὐσιώδης παρατήρησις τοῦ ήλιακοῦ δίσκου ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς διὰ γυνῶν ὀφθαλμῶν. Εἶναι προὐχόν ἐπομένως ὅτι ἐπιδερμικοῦ χαρακτῆρος προσεγγίσεις περὶ τοῦ ἁπλοῦ καὶ φυσιολατρικοῦ χαρακτῆρα τῆς ἑλληνικῆς παραδόσεως δὲν θὰ μπορέσουν ποτὲ νὰ δώσουν ἱκανοποιητικὰς ἐξηγήσεις καὶ νὰ ἀποτυπώσουν πραγματικὰ τὸν σφυγμὸ τῆς. Τόσο ὁ πατὴρ Ζεὺς (ποὺ τὸν ἐπικαλοῦνται «Ζεὺ πάτερ» οἱ Ὀρφικοὶ καὶ ποὺ τοῦτο περνᾷ ὡς Juppiter στοὺς Λατίνους) ὅσο καὶ οἱ ὀνοματοδοτῆς του θὰ εἶναι παρόντες ἀνὰ τὶς χιλιετίες, προκαλώντας τὴν λογικὴ ἀλλὰ καὶ τὶς γνώσεις ἡμῶν τῶν ἀπογόνων τους.

Ο ΔΙΑΣ ΩΣ ΗΛΙΟΣ

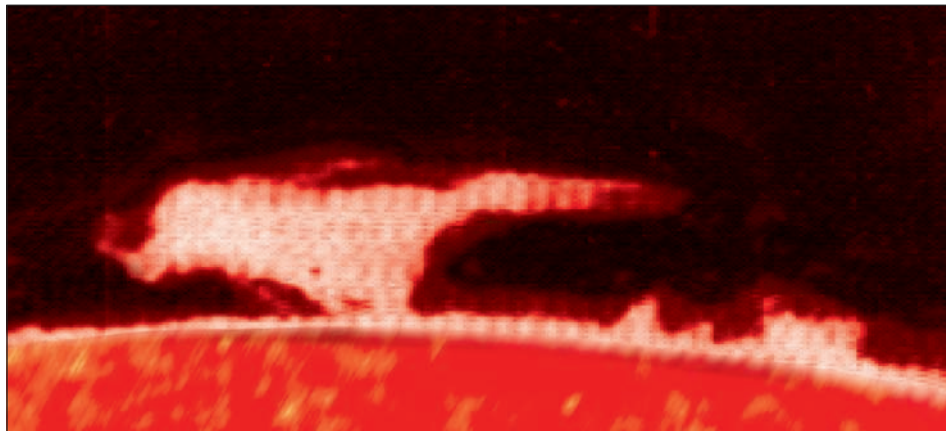

ν δεχθῇ κανεῖς αὐτὸ τὸ πρίσμα ὀπτικῆς των πραγμάτων, τότε αὐτὲς οἱ σκέψεις θὰ πρέπει νὰ συνάδουν μὲ τὶς μυθολογικὰς ἀναφορὰς περὶ τοῦ Διός, καθὼς καὶ μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς παραδόσεως ποὺ διεσώθησαν στὴν ἀρχαιοελληνικὴ γραμματεία. Αὐτὸ ἀκριβῶς πρόκειται νὰ ἐξετασθῇ ἀμέσως τώρα.

- Κατ' ἀρχὰς ὁ Δίας ἀναφέρεται στὸν Ὅμηρο ὡς «πατὴρ θεῶν τε ἀνθρώπων».

«Αὐτὰ εἶπε, καὶ ὁ πατὴρ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων χαμογέλασε».¹⁰

Θα μπορούσε ἐν πρώτοις νὰ θεωρηθῇ ὁ ήλιος ὡς πατὴρ τῶν ἀνθρώπων; Ὁ ήλιακὸς δίσκος ἀποτελεῖ τὴν ἀνεξάντλητη πηγὴ φωτεινῆς καὶ θερμικῆς ἐνέργειας. Εἶναι ἡ καρδιὰ τοῦ πλανητικοῦ ὀργανισμοῦ, ἡ ὁποία μὲ τοὺς φωτεινοὺς, θερμικοὺς καὶ μαγνητικοὺς παλμούς της ἐκρέει τὴν γονιμότητα.⁹ Ὁ ήλιος χάρισε καὶ διατηρεῖ τὴν ζωὴ στὴν Γῆ. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοια

Η χρωμόσφαιρα του ήλιου «ζέουσα».

είναι ο πατήρ κάθε ζωντανού γήινου πλάσματος και φυσικά και των ανθρώπων.

Μπορεί ο ήλιος να θεωρηθῇ πατήρ τῶν θεῶν; Όπως και προηγουμένως ἀναφέρθηκε, στοὺς Όρφικοὺς ὕμνους ἀναδεικνύεται ὅτι στὴν Ἑλληνικὴ παράδοση οἱ ἀστέρες (ἥλιοι ἄλλων πλανητικῶν συστημάτων) ἀλλὰ καὶ ἐτερόφωτα σώματα τοῦ δικοῦ μας πλανητικοῦ συστήματος (π.χ. Σελήνη) θεωροῦνται θεοί.¹¹ Ο ήλιος δὲν ἔχει ἄμεση σχέση με τοὺς ὑπόλοιπους μακρινούς ἡλίους (ἀστέρες), πλὴν βεβαίως τῆς κοινῆς τους καταγωγῆς ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ ἔκρηξη τῆς δημιουργίας. Τοῦτο πάντως δὲν ἐμπόδισε τοὺς Ἕλληνες νὰ συνδέσουν τοὺς ἀστερισμοὺς καὶ τοὺς ἡλίους τους (ἀστέρες) με μύθους, τὸ περιεχόμενο καὶ ἡ ἔννοια τῶν ὁποίων θὰ ἄξιζε νὰ διερευνηθοῦν. Οἱ ὑπόλοιποι ὅμως θεοί, οἱ πλανῆτες τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος, μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν παιδιά του; Σίγουρα νὰί! Όχι μόνο διότι τοὺς συγκρατεῖ με τὴν μᾶζα του στὶς τροχιὰς τους ἐξασφαλίζοντας τὴν παρουσία τους, ἀλλὰ πρωτίστως διότι σύμφωνα με τὶς σύγχρονες θεωρίες γενέσεως τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος συνετέλεσε στὴν δημιουργία τους.¹² Συμφώντας με τὴν πρωτοπλανητικὴ θεωρία ὑπῆρχε ἀρχικῶς ἓνα νεφέλωμα, στὸ κέντρο τοῦ ὁποίου διεμορφώθη πυρὴν, ὁ πρωτοῆλιος (Υπερίων;). Γύρω ἀπ' αὐτὸν ὑπῆρχε ἓνα ἐκτεταμένο κέλυφος ἀεριώδους ὕλης ἀπὸ ὕδρογόνο καὶ ἥλιο καὶ με μᾶζα μόλις τὸ 1/10 τῆς μᾶζας τοῦ πρωτοηλίου. Ο Weizsaecker διετύπωσε τὴν ὑπόθεση, ὅτι ἀπὸ τὸν πρωτοῆλιο διεμορφώθη ὁ σημερινὸς ἥλιος. Στὸ νεφελικὸ κέλυφος λόγω τριβῶν σχηματίσθηκαν στρόβιλοι, οἱ ὁποῖοι διετάχθησαν σὲ δακτυλίους. Τριβὲς μετὰξὺ τῶν ὥς ἄνω σχηματισμῶν ὠδήγησαν στὴν ἐμφάνιση συμπυκνώσεων, οἱ ὁποῖες ἀκολούθως ἀπετέλεσαν τοὺς πλανῆτες. Ο Kuiper ἐπεξέτεινε τὴν θεωρία τοῦ Weizsaecker. Κατ' αὐτὸν οἱ πλανῆτες τοῦ Weizsaecker εἶναι ἀπλῶς πρωτοπλανῆτες, μάλιστα πολλοὶ τὸν ἀριθμὸ. Ο ήλιος διὰ τοῦ βαρυτικοῦ του πεδίου καθώρισε τὶς τροχιὰς τῶν πρωτοπλανητῶν γύρω ἀπ' αὐτόν. Παρὰ ταῦτα στὸ τότε ἀρχέγονο στάδιο ὁ μεγάλος ἀριθμὸς τῶν πρωτοπλανητῶν ὠδήγησε σὲ συγκρούσεις, στὰ σημεῖα ὅπου οἱ τροχιὰς τους πλησίαζαν μετὰξὺ των. Ἔνεκα τούτου ἄλλοι κατεστράφησαν, ἐνῶ ἄλλων ἡ μᾶζα ἠϋξανε. Προϊόντως δημιουργοῦνται οἱ σύγχρονοι πλανῆτες. Τὸ ἡλιακὸ βαρυτικὸ πεδίο ὀδηγεῖ στὴν σταθεροποίηση τῶν τροχιῶν τους, τὴν ἀναστολὴ τῶν περαιτέρω συγκρούσεων καὶ τὴν διατήρηση τῆς ἀρμονίας τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος. Ὑπὸ τὴν ἔννοια αὐτὴν ὁ ήλιος μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ πατήρ θεῶν.

- Στὸν Όρφικὸ ὕμνο τοῦ Ἠλίου (ὁ Ἠλιος) ἀποκαλεῖται Ζεύς.

*«φέρεις τὸ φῶς, ἀναδεικνύσαι ποικίλως, φέρεις τὴν ζωὴ, καρποφόρε, παιᾶνα.
ἀειθαλῆς, ἀμόλυντε, πατέρα τοῦ χρόνου, ἀθάνατε Ζεῦ».¹³*

Καὶ πάλι τὰ σχόλια περικτεεύουν. Καὶ πάλι ἀξίζουν προσοχῆς οἱ ἀποδιδόμενες ἡλιακὲς ιδιότητες.

- Ο Δίας ἀποκαλεῖται στὸν Όμηρο «νεφεληγερέτης»,^{14,15} ποὺ σημαίνει «αὐτὸς ποὺ συγκε-

ντρώνει τὰ σύννεφα».

«... ὁ Ζεὺς ποὺ μαζεῦει τὰ σύννεφα».

Σὲ ἄλλα σημεία ἀποκαλεῖται «**κελαινεφής**»,¹⁶ προσωνυμία ποὺ σημαίνει «μαυροσύννεφος».

«Ζεὺ ἔξοχώτατε καὶ πολυδοξασμένη, μαυροσύννεφε...».

Ἐπίσης συναντῶνται προσωνυμίες τοῦ Διὸς ὅπως Ὁμβριος, Ὑέτιος, Καταιβάτης, Καπώτας καὶ Κεραννός. Ὅλες εἶναι **χαρκτηριστικὲς τῆς ιδιότητός του ὡς θεοῦ τοῦ καιροῦ**.¹⁷

Θὰ μπορούσαν οἱ ιδιότητες αὐτὲς νὰ ἔχουν σχέση μὲ τὸν ἥλιο; Ἡ ἀπάντησι εἶναι ναί! Ὁ ἥλιος εἶναι τὸ αἷτιο ὅλων τῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων ποὺ συμβαίνουν στὸν πλανήτη μας.⁹ Καὶ τοῦτο, παρὰ τὸ ὅτι ἡ γῆ δέχεται μόλις τὸ ἓνα δισεκατομμυριοστὸ τῆς θερμότητος ποὺ ἀκτινοβολεῖται ἀπ' αὐτόν! Ὅλοι οἱ πλανῆτες μαζὶ δέχονται τὸ 1/229.000.000!⁹ Ἡ ὑπόλοιπη θερμότης διαχέεται χάνεται στὸ διάστημα. Παρ' ὅλη τὴν μηδαμινότητα τῶν τιμῶν αὐτῶν, ἡ ἡλιακὴ θερμότης εἶναι ἐκεῖνὴ ποὺ προκαλεῖ τὴν ἐξάτμισι 600 δισεκατομμυρίων κυβικῶν μέτρων τῶν γιγνῶν ὑδάτων, τὰ ὅποια μεταπίπτουν σὲ ἀέρια κατάστασι.⁹ Ὁ ἥλιος ἐπομένως θὰ μπορούσε δικαίως νὰ χαρακτηρίζεται ὡς «νεφεληγερέτης», «ὄμβριος», «ὑέτιος» κ.λπ.

● **Ὁ Δίας σχετίζεται μὲ τοὺς κεραννοὺς.** Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ σύνδεσι τοῦ Διὸς μὲ τοὺς κεραννοὺς, ὅπως αὐτολεξεῖ περιγράφεται στὸν Ὅρφικὸ ὕμνο τοῦ Διός¹⁸:

(«ἐσὺ ποὺ σείεις τὴν γῆ, μεγεθύνεις, καθαρίζεις [ἐξαγνίζεις] καὶ κυβερνᾷς τὰ πάντα, ἀστράφεις, βροντᾷς καὶ ρίχνεις κεραννοὺς, τροφοδότα Ζεῦ».¹⁸

Ὅμως καὶ ὁ Ὅμηρος δὲν φεῖδεται περιγραφῶν, οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται στὴν σχέση τοῦ Διὸς μὲ τοὺς κεραννοὺς.^{19,20,21}

«ὁ Ὀλύμπιος ποὺ ρίχνει ἀστροπελέκια».

«... ἀπὸ τὸν Δία ποὺ τέρεται μὲ τοὺς κεραννοὺς, ὅταν εἶναι μανιασμένος».

«Ὁ Δίας... ποὺ τέρεται μὲ τοὺς κεραννοὺς».

Θὰ μπορούσε ἡ ἐκπομπὴ κεραννῶν νὰ ἔχη σχέση μὲ τὸν ἥλιο; Ὅπως ἀνεφέρθη προηγουμένως, ὁ ἥλιος εἶναι τὸ αἷτιο ὅλων τῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων τοῦ πλανήτη. Ἐτσι ἄλλωστε συνδέεται μὲ τὴν ἀνάπτυξη νεφώσεων. Ἡ συσσώρευσις ὁμως τῶν νεφῶν ὀδηγεῖ στὴν ἐκδήλωσι ἀστραπῶν καὶ κεραννῶν. Οἱ πρῶτες ὀφείλονται σὲ ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσι μεταξὺ δύο νεφῶν, στὰ ὅποια ἔχουν ἀναπτυχθῇ ἀντίθετα ἠλεκτρικὰ φορτία.²² Οἱ κεραννοὶ ὀφείλονται τὴν ἐκδήλωσίν τους στὴν ἀνάπτυξη ἠλεκτρικῆς ἐκκένωσης μεταξὺ θετικῶς φορτισμένου νέφους καὶ τῆς ὑποκειμένης γῆνης ἐπιφανείας (ἡ γῆνι ἐπιφάνεια παρουσιάζει σταθερὸ πλεόνασμα ἀρνητικῶν φορτίων).²² Ἡ διαφορὰ δυναμικοῦ μεταξὺ νέφους καὶ γῆνης ἐπιφανείας ἀνέρχεται σὲ ἑκατομμύρια ἢ δισεκατομμύρια βόλτ κατὰ τὴν στιγμὴ τῆς πτώσεως τοῦ κεραννοῦ.²² Ἡ ἔντασι τοῦ ρεύματος ποὺ ἀντιστοιχεῖ σὲ ἓνα κεραννὸ ἀνέρχεται στὴν ἐκπληκτικὴ τιμὴ τῶν 20.000 ἀμπέρ.²² Ὑπολογίζεται ὅτι ἀνὰ δευτερόλεπτο ἐκδηλώνονται περὶ τοὺς 100 κεραννοὶ ἐπὶ τοῦ πλανήτη!²² Εἶναι πράγματι ἐξόχως τερπικέρανος ὁ Δίας, ὅπως θὰ ἔλεγε καὶ ὁ Ὅμηρος.

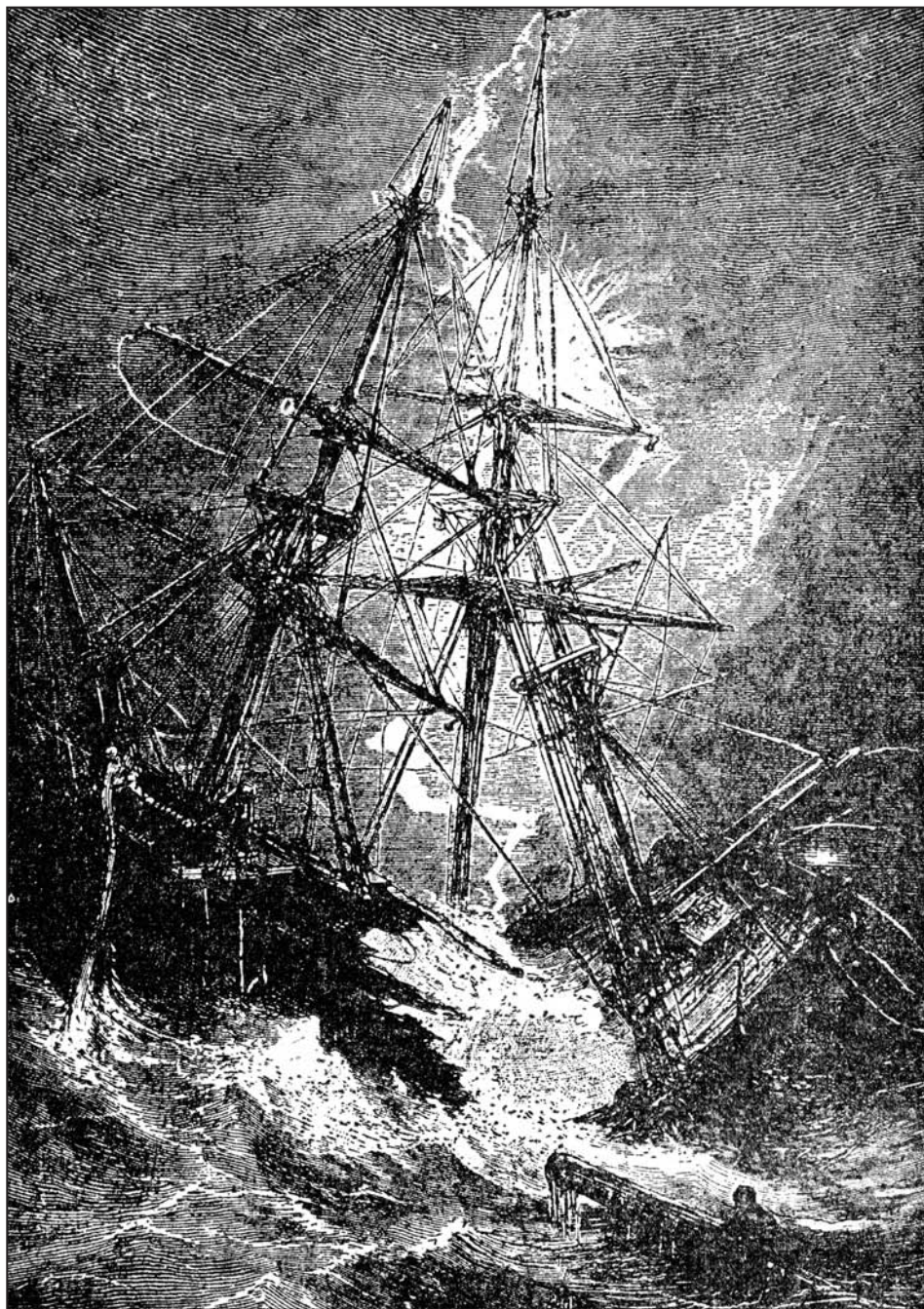
● Σὲ ὅλους εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου ἔθεωρεῖτο ὡς κατοικία τῶν ὁμωνύμων θεῶν, προεξάρχοντος τοῦ Διός. Στὸν Ὅμηρο ὁμως συχνὰ-πυκνὰ ἀναφέρεται ὁ οὐρανὸς ὡς κατοικία τοῦ Διός.²³

«Ὁ Ζεὺς δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου ποὺ ἔχει τὸν θρόνον του ψηλὰ καὶ στοὺς αἰθέρες κατοικεῖ».

Ἡ κατοικία τοῦ Διὸς συνδέεται ἅμεσα μὲ τὸν οὐρανὸ καὶ τὸ ὕψος. Ἴσως ὁ Ὀλύμπος, ὡς ἓνα ὑψηλὸ καὶ λαμπερὸ βουνὸ ἐξ αἰτίας τῆς πολύμηνις χιονοκαλύψεώς του (Ὀλύμπος ἀπὸ τὸ λάμψω), ἐπελέγη λόγῳ τοῦ ὕψους καὶ τῆς λαμπρότητός του ὡς μία τρῶπον τινὰ «ἐπίγειος» κατοικία τοῦ θεοῦ. Νὰ τονισθῇ δέ, ὅτι δὲν εἶναι τὸ μόνο ὑψηλὸ βουνὸ ποὺ συνδέεται μὲ τὸν Δία. Πάλι στὸν Ὅμηρο συναντᾷ κανεὶς μία ἄλλη, ὑψηλὴ ἐπίσης, ἐπίγειο κατοικία τοῦ θεοῦ. Τὴν κορυφὴ τοῦ Κρητικοῦ ὄρους Ἴδη.^{24,25}

«Πατέρα Ζεῦ, ποὺ κυβερνᾷς ἀπὸ τὴν Ἴδη».

Ὁ οὐρανὸς λοιπὸν ἀποτελεῖ πρωτίστως τὴν ἔδρα τοῦ ὀρωμένου ἐκ τῆς γῆς ἡλίου. Ἀντίστοιχα γῆνα δώματα τοῦ θεοῦ θὰ ἐπιτραποῦν μόνο στὶς κορυφὰς ὑψηλῶν ὀρέων.

Χαλκογραφία τοῦ 19 αἰ., ποὺ ἀπεικονίζει τὴν πτόση κεραυνοῦ σὲ πλοῖο ποὺ παρέπλεε στὶς γαλλικὲς ἀκτὲς τῆς Μάγχης. Ἡ κεραυνικὴ ἐκκένωση ἦταν τόσο ἰσχυρή, ὥστε τὸ πλοῖο κόπηκε στὰ δύο.

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΗΛΙΑΚΗ ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΣ

αὶ ἐνῶ ἡ μίξις κειμένων καὶ ἐπιστημονικῆς (κοσμολογικῆς) προσεγγίσεως φαίνεται ὅτι ἔχει δώσει λύση στὸ θέμα τοῦ Διὸς-Ζηνός, ἐν τούτοις τὰ πράγματα δὲν εἶναι καὶ τόσο ἀπλᾶ. Τὰ ἴδια τὰ ἀρχαιοελληνικὰ κείμενα σὲ μία διάθεση διαψεύσεως παρουσιάζουν καὶ ἄλλες θέσεις, δημιουργώντας ἐρωτηματικά καὶ ἀμφιβολίες.

Κατ' ἀρχὴν ὁ Γαληνός δίνει μία διαφορετικὴ ἐτυμολογικὴ προσέγγιση, ἀναφορικὰ μὲ τὸν Δία-Ζήνα:²⁶

«Εἶναι βεβαίως ὁ Ζεὺς ἡ ἀρχὴ τῶν πάντων διότι ὁ Ζεὺς ἔδωκε (ζωὴ)
καὶ ἐγέννησε τὰ ζῶα καὶ τὸν ὀνομάζουν Ζήνα,
καὶ ἀκόμη καὶ Δία, διότι πράγματι ἐξ αἰτίας του δημιουργήθηκαν τὰ πάντα.
ἐνας δὲ εἶναι ὁ πατέρας τῶν πάντων, καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν ἀνθρώπων».

Ἀλλὰ καὶ ὁ Εὐσέβιος ἔρχεται νὰ δώσῃ μία διαφορετικὴ εἰκόνα περὶ τοῦ Διός.²⁷

«Τούτου λοιπὸν [τοῦ Ζηνός] ἡ μὲν κεφαλὴ καὶ τὸ ὥραϊο κατὰ τὴν ὄψιν πρόσωπο εἶναι ὁ λαμπρὸς οὐρανός, γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖον αἰωροῦνται οἱ χρυσεὲς τρίχες τῶν σπινθηροβόλων ἀστεριῶν,

καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη του δύο χρυσὰ ταύρινα κέρατα,
δηλαδὴ ἡ ἀνατολὴ καὶ ἡ δύση, ποὺ εἶναι οἱ ὁδοὶ τῶν ἐπουρανίων θεῶν,
τὰ δὲ μάτια του εἶναι ὁ ἥλιος καὶ ἡ πρὸς συνάντησιν αὐτοῦ βαίνουσα σελήνη.

Νοῦς δὲ αὐτοῦ ἀδιάφενστος, βασιλικός, εἶναι ὁ ἀθάνατος αἰθέρας διὰ τούτου λοιπὸν (τοῦ αἰθέρος) ἀκούει καὶ λέγει τὰ πάντα, καὶ δὲν ὑπάρχει καμμία φωνή,
οὔτε κραυγὴ, οὔτε κρότος, οὔτε βεβαίως φήμη, ἡ ὁποία διαφεύγει τῆς ἀκοῆς τοῦ Διός,
τοῦ ἰσχυροτάτου νιόυ τοῦ Κρόνου.

Ἔτσι λοιπὸν εἶναι ἡ ἀθάνατος κεφαλὴ καὶ ὁ νοῦς τοῦ Διός

τὸ δὲ σῶμα του, ποὺ φέγγει σὰν τὸ πῦρ, καὶ εἶναι ἀπέραντον, ἀδιάσειστον, ἀτάραχον,
μὲ ἰσχυρὰ μέλη, καὶ ἰσχυρότατον, εἶναι κατασκευασμένο ὡς ἑξῆς:

οἱ μὲν ὅμοιοι καὶ τὸ στέρνον καὶ οἱ πλατεῖς γοφοὶ τοῦ θεοῦ

εἶναι ὁ ἰσχυρὸς ἀήρ περὶ δὲ ἐφύτρωσαν στὸ σῶμα του,

μὲ τὰ ὁποία πετὰ ἐπάνω σὲ ὅλα ἔχει δὲ ὡς ἱερὰ κοιλία τὴν γῆ, ποὺ εἶναι

ἡ μητέρα τῶν πάντων, καὶ τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων. Ἡ δὲ μέση ζώνη του (τὸ μέσον τοῦ σώματός του) εἶναι τὸ κύμα τῆς θαλάσσης,

ποὺ ἔχει βαρὺ ἦχο, καὶ τοῦ πόντου τελευταία βάση του εἶναι οἱ ρίζες μέσα στὴν γῆ,

δηλαδὴ τὰ σκοτεινὰ τάρταρα καὶ τὰ ἔσχατα πέρατα τῆς γῆς.

Ἀφοῦ δὲ ἀπέκρινε τὰ πάντα, πάλι ἔμελλε νὰ τὰ φέρῃ ἀπὸ τὴν καρδίᾳ του στὸ φῶς,

ποὺ μᾶς δίνει μεγάλην χαρὰ, κάνοντας θαυμαστὰ ἔργα».

Ὅμως καὶ μέσα ἀπὸ τὰ Ὅρφικὰ, ἐκεῖ ποὺ τόσες φορὲς κατὰ τρόπο ἀπολύτως σαφῆ καὶ ἐμπεριστατωμένο ὁ ἥλιος ἀποκαλεῖται Ζεὺς, ἐκεῖ ἀκριβῶς ἀνιχνεύονται στοιχεῖα ἀντιθέσεως καὶ ἀνατροπῆς. Στὸ Ὅρφικὸ ἀπόσπασμα τῆς λεγομένης Ὀνοματολογίας τῶν Θεῶν ὁ Δίας ταυτίζεται μὲ τὸν Αἰθέρα.²⁸

«... ὁ Ζεὺς ὀνομάζεται καὶ Αἰθέρας, ἄκουσε τὸν Ὅρφέα γιὰ τὸν ὁποῖο εἶπαμε...».

Τί στ' ἀλήθεια συμβαίνει; Τὰ κείμενα φάσκουν καὶ ἀντιφάσκουν; Ἡ ἀπάντησις μπορεῖ νὰ δοθῇ. Ἀπαιτεῖται φυσικὰ διεξοδικώτερη ἀνάλυση.

Ὁ Δίας τοῦ Ἡσιόδου φαίνεται κατ' ἀρχὴν νὰ μὴν σχετίζεται μὲ τὸν ἥλιο, ἀλλὰ νὰ ἐτυμολογῆται ἐκ τοῦ ὅτι προσφέρει τὴν ζωὴ πάνω στὴν Γῆ (Ζήν) καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δημιουργήθηκαν ὅλα δι' αὐτοῦ (Δίας). Πῶς ὅμως ὁ Ζήν προσφέρει τὴν ζωή; Ὑπερβατικά; Ἡ ἀπουσία μηχανισμῶν ζωοδοσίας εἶναι ἐμφανής. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ στὴν ἐτυμολογία τοῦ Διὸς ἀπὸ μία πρόθεση, θὰ περιέμενε κανεὶς ὅτι οἱ συνήθως ἀκριβολόγοι ὀνοματοδότες Ἕλληνες θὰ ὠνόμαζαν τὸν ὑπέρτατο θεὸ τους διὰ μιᾶς λέξεως πλέον οὐσιαστικῆς καὶ ἀναλυτικῆς καὶ ὄχι μέσῳ μιᾶς ἀπλῆς προθέσεως. Μάλιστα ἡ ἀπουσία τῶν μηχανισμῶν τῆς δημιουργίας εἶναι καὶ πάλι ἐμφανέστατη. Ὁ ὑπέρτατος τῶν Ὀλυμπίων προσφέρει τὴν ζωή; Καὶ βέβαια ναί. Πῶς ὅμως; Ὅπως προηγουμένως ἐξηγήθηκε: διότι εἶναι Δαίης-Δίας, καιόμενος καὶ συνεπῶς ἀποδίδων φῶς. Στὸ στοιχεῖο τῆς καύσεως καὶ τῆς παραγωγῆς φωτὸς βρίσκεται ἡ ζωοποιὸς λειτουργία. Ἡ ἐτυμολογικὴ ἀνάλυσίς μὲ ἐργαλεῖο τὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα μπορεῖ νὰ δώσῃ τὴν ἀπάντησις. Ἐπομένως ὁ Ἡσιόδος σφαλᾷ; Ἡ ἀπάντησις

είναι πώς ὄχι. Ὁ Ἡσίοδος προφανώς, ἐπιχειρώντας νὰ ἀπευθυνθῇ σὲ ἀπλοὺς ἀνθρώπους, ἀπαιδεύτους καὶ μὴ δυναμένους νὰ ἀντιληφθοῦν στοιχεῖα κοσμολογίας καὶ μηχανισμοὺς λειτουργίας τοῦ Σύμπαντος, προτίμησε νὰ ἀποδώσῃ περιφραστικὰ τὶς ζωοποιεῖς ιδιότητες τοῦ Διὸς (Ζηγός), ἀποφεύγοντας νὰ ὑπείσέλθῃ σὲ λεπτομέρειες καὶ στὴν βαθύτερη ἐτυμολογία.

Τέλος ὁ Ὀρφικὸς Δίας εἶναι κυμαινόμενος. Κινεῖται μεταξὺ τοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ αἰθέρος. Κατανοητὸ πλέον τὸ ἡλιακὸ ἐπίπεδο, ξενίζει ὅμως ὁ αἰθέρας. Τί εἶναι ὁ αἰθήρ στὴν Ὀρφικὴ σκέψη; Οἱ Ὀρφικοὶ ἐδίδασκαν ὅτι ὅπως τὸ τσόφλι περιβάλλει τὸ αὐγὸ, ἔτσι καὶ ὁ αἰθέρας περιβάλλει τὸν οὐρανόν.²⁹ Οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες φιλόσοφοι ἐκλαμβάνουν τὸν αἰθέρα ὡς φαινόμενο σχετιζόμενο μὲ τὸν ἀέρα καὶ τὴν φωτιὰ (ἐκ τοῦ αἰθω>αῖω). Εἶναι τὸ ἀεριώδες ἀπώτατο στρώμα τοῦ οὐρανοῦ, ποὺ φωτίζεται καὶ θερμαίνεται ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἀστέρων.²⁹ Στὴν περιγραφή τῆς δομῆς τοῦ ἡλίου ποὺ προηγήθηκε, ἀνεφέρθη ὅτι ἀποτελεῖ μία γιγαντιαία μᾶζα ἀερίων ὑψηλῆς θερμοκρασίας. Συνεπῶς ὁ Ὀρφεὺς δὲν ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν ἡλιακὴ φύση τοῦ Διὸς διατυπώνοντας «... ὁ Ζεὺς καὶ Αἰθήρ λέγεται». Ἀντιθέτως μάλιστα, προβαίνοντας σὲ διεξοδικώτερη περιγραφή, κάνει ἀναφορὰ στὸ θερμὸ καὶ ἀεριώδες τῆς ἡλιακῆς δομῆς.

Ἡ ἀναλυτικὴ ἐξέταση αὐτῶν τῶν διαφορετικῶν θέσεων, ποὺ ἀνιχνεύθηκαν στὰ ἀρχαιο-ελληνικὰ κείμενα, δὲν κατέδειξε τελικῶς ἀντιθέσεις ὡς πρὸς τὴν σύλληψη περὶ τῆς ἡλιακῆς φύσεως τοῦ Διὸς οὔτε πρωτίστως ἀναντιστοιχίες μεταξὺ τῶν κειμένων. Βέβαια δὲν θὰ μπορούσε νὰ εἶναι διαφορετικά. Ὁ Ἑλληνικὸς Λόγος εἶναι ἐνιαῖος ἐδῶ καὶ χιλιετίες καὶ μᾶς καλεῖ καθημερινὰ νὰ ἐγκύψωμε καὶ νὰ τὸν κατανοήσωμε.

ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ;

Ἀπόλλων ἀποτελεῖ μία ἀπὸ τὶς γνωστότερες θεότητες τοῦ Δωδεκαθέου. Σαφῶς ἀποτελεῖ μία ἡλιακὴ θεότητα. Μερικὲς μάλιστα φορὲς ταυτίζεται μὲ τὸν ἥλιο.³⁰ Ὅμως ὁ Ἀπόλλων δὲν εἶναι ὁ ἥλιος. Στὸ ἐρώτημα ποίος εἶναι ὁ Ἀπόλλων, τὴν ἀπάντησιν θὰ ἔλθῃ γιὰ μία ἀκόμη φορὰ νὰ δώσῃ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα.

Πρὶν τὴν καθιέρωσιν τοῦ λεκτικοῦ τύπου «**Ἀπόλλων**» ἀναφέρεται ὁ προγενέστερος τύπος «**Ἀπέλλων**», ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο σὲ δωρικὲς πόλεις καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους (**Apello**).³¹ Ὁ τύπος Ἀπέλλων παράγεται ἀπὸ τὸ ρῆμα **ἀπέλλω**, ποὺ σημαίνει ἀπεργάζομαι (τελειοποιῶ κάτι, ἀποτελειῶν).³¹ Ὅπως ἔχει πρὸ πολλοῦ λεχθῇ, τὸ ἡλιακὸ φῶς ἐξασφαλίζει τὴν ζωὴ στὴν Γῆ. Κατ' ἀρχὰς ἡ ἀνάπτυξη τῶν φυτῶν εἶναι ἀδύνατη χωρὶς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Μέσῳ τῆς λειτουργίας τῆς φωτοσυνθέσεως τὰ φυτὰ δεσμεύουν τὴν ἡλιακὴ ἐνέργεια, μετατρέποντάς τιν σὲ χημικὴ ἐνέργεια δικοῦ τους τύπου. Μετὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς χλωρίδος (φυτῶν) προάγεται κατὰ δεύτερο χρόνον ἡ ἀνάπτυξη καὶ τῆς πανίδος (ζώων), ἀφοῦ ἐνεργοποιεῖται ἡ τροφικὴ ἀλυσίδα. Πῶς λειτουργεῖ ἐπομένως τὸ ἡλιακὸ φῶς; Ὡς **ἀπέλλων**, ὡς ἀπεργαζόμενο τὴν τελειότητα τοῦ κόσμου. Ὁ θεϊκὸς Ἀπέλλων (Ἀπόλλων) ὀνοματοδοτεῖται βάσει τῶν ιδιοτήτων του. Γιὰ μία ἀκόμη φορὰ οἱ Ἑλληνες τοῦ ἀπωτάτου παρελθόντος ὀνοματοδοτοῦν στοχεύοντας στὴν οὐσία τοῦ πράγματος.

Σὲ ἐπίρρωση τῶν ἀνωτέρω: ὁ Ἀπόλλων παρουσιάζεται στὸν Ὀρφικὸ ὕμνο ὡς γονιμὸς καὶ βλαστικὸς θεός.³²

«... ἐνὶ ποὺν τὰ κάνεις ὅλα ν' ἀνθίζουν».

Ὅμως ἡ σχέση Ἀπόλλωνος καὶ φωτὸς δὲν σταματᾷ ἐδῶ. Εἶναι γνωστὸν ὅτι διαθέτει τὸ προσωνύμιο **Φοῖβος**. Τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ **φῶς** (φῶς)+ἥβη, δηλαδὴ τὸ νεαρὸ φῶς, τὸ καθαρὸ φῶς. Ὁ Ἀπόλλων εἶναι ἐπίσης γνωστὸς καὶ μὲ τὸ προσωνύμιο **Λυκάιος**, ἐκ τοῦ **λύκη**, ποὺ σημαίνει ἐπίσης φῶς, ἀν καὶ ἀμυδρότερο. Ἐξ οὗ **λυκόφως** (ἀμυδρὸ φῶς, ἄρα σούρουπο) καὶ **λυκαυγὲς** (τὸ ἀμυδρὸ φῶς τῆς αὐγῆς, ὅταν, ὅπως λέμε, «χαράξῃ»). Ποιά εἶναι ἡ κυρία πηγὴ φωτὸς στὴν Γῆ; Ὁ ἥλιος.

Χαρακτηριστικὸ ἐμβλημα τοῦ θεοῦ εἶναι ἡ ἐπτάχορδη λύρα. Πρόκειται γιὰ μία ὁμολογούμενος καταπληκτικὴ ἀπεικόνισις τῶν Ἀπολλωνίων ιδιοτήτων. Τὸ ἡλιακὸ φῶς ἀναλυόμενον ἀποδίδει ἐπὶ τὰ χρώματα (συχνότητες). Ὅπως καὶ ἡ κάθε χορδὴ μιᾶς λύρας ἀποδίδει παλλόμενη μία

μουσική (ήχητική) συχνότητα. Ἡ «παρομοίωση» εἶναι προφανής.

Ἐνα ἄλλο γνωστὸ Ἀπολλώνιο ἔμβλημα εἶναι τὸ τόξο μὲ τὰ βέλη. Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ προσωνυμία τοῦ θεοῦ, «**ἐκρηβόλος**» (αὐτὸς ποὺ βάλλει/ρίχνει ἀπὸ μακριά). Οἱ ἡλιακὲς ἀκτῖνες ἔρχονται πράγματι ἀπὸ μακριά. Τὸ φῶς χρειάζεται 8,5 λεπτὰ γιὰ νὰ φθάσῃ ἀπὸ τὸν ἥλιο στὴν Γῆ. Ἄν ὁ χρόνος αὐτὸς πολλαπλασιασθῇ μὲ τὸν ἀριθμὸ 360.000 (χιλιόμετρα/δευτερόλεπτο, ταχύτητα τοῦ φωτός), τότε εὐκόλα προκύπτει τὸ πραγματικὰ μεγάλο μέγεθος τῆς ἀποστάσεως ποὺ διανύουν οἱ ἡλιακὲς ἀκτῖνες γιὰ νὰ φθάσουν στὴν Γῆ. Ἄν γιὰ λόγους εὐκολίας παρασταθοῦν ὡς βέλη (συνηθίζεται καὶ σήμερα στὶς φυσικὲς ἐπιστῆμες νὰ παρίσταται μὲ βέλος κάποια ἐπενεργοῦσα δύναμη ἢ τὸ ἄνυσμα τῆς ἐντάσεως ἐνὸς πεδίου), τότε ἀναδύεται ἡ γνωστὴ παρομοίωση τῶν Ἀπολλωνίων βελῶν καὶ τοῦ δυνατοῦ τόξου, ποὺ ἀπαιτεῖται γιὰ νὰ ἐκτοξεύσῃ τόσο μακριά.

Σπουδαία εἶναι ἡ σχέση τοῦ Ἀπόλλωνος μὲ τὴν Ἱατρική. Εἶναι γνωστὸν ὅτι στὸ ἀόρατο φάσμα (**τμήμα**) τοῦ ἐκπεμπομένου ἡλιακοῦ φωτὸς ἐμπεριέχεται ἡ ὑπεριώδης ἀκτινοβολία. Ἄν καὶ ἡ ὑπερβολικὴ ἐκθεση στὴν ὑπεριώδη ἀκτινοβολία μπορῇ νὰ προκαλέσῃ σοβαρὰς ἢ καὶ ἀνεπανόρθωτες βλάβες στὴν υγεία τοῦ ἐκτιθεμένου, ἐν τούτοις εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ ὑπεριώδεις ἀκτῖνες διαθέτουν μικροβιοκτόνους ιδιότητες. Ἡ ἡλιακὴ ἀκτινοβολία ἀποτελεῖ ἕνα φυσικὸ ἀπολυμαντικὸ μέσο. Ἀκόμη καὶ σήμερα οἱ νοικοκυρὲς στὰ χωριὰ ἀπλώνουν πάνω σὲ τεντωμένα σχοινιά τὰ κλινোসκεπάσματα, «γιὰ νὰ τὰ δῇ ὁ ἥλιος». Τὰ τραύματα ξηραίνονται καὶ ἐπουλῶνονται ταχύτερα, ὅταν ἐκτεθοῦν ἀπ' εὐθείας στὸ ἡλιακὸ φῶς. Ἡ ἡλιακὴ τέλος ἐπίδραση στὴν ἀνάπτυξη τῶν φυτῶν συμπεριλαμβάνει καὶ τὴν ἀνάπτυξη τῶν βοτάνων, μέσῳ τῶν ὁποίων θὰ γίνῃ ἡ καταπολέμηση τῶν ἀσθενειῶν.

Ὁ Ἀπόλλων ὡς προσωποποίηση τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς εἶναι ἀπολύτως λογικὸ καὶ ἀναμενόμενο νὰ περιγράφεται ὡς υἱὸς τοῦ Διός. Γεννᾶται ἐκ τοῦ Διός.

Παρὰ ταῦτα ὑπάρχει ἕνα ὁλόκληρο σχετικὸ γενεαλογικὸ δένδρο.³³ Ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ καὶ τὴν Γαῖα γεννήθηκε ὁ Τιτᾶνας Κοῖος. Ὁ **«Οὐρανός»** ἐν προκειμένῳ δὲν κωδικοποιεῖ αὐτολέξει τὸν περιβάλλοντα τὴν Γῆ οὐρανό, οὔτε βεβαίως ὁ ὅρος «γῆ» τὸν πλανήτη μας. Πρόκειται γιὰ ἀναφορὰ σὲ πρῶμα στάδια τῆς δημιουργίας. Ἀεριώδη νέφη ἀπὸ τὴν μία καὶ συμπυκνωμένες στερεοποιημένες δομὲς ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἐκ τῶν ὁποίων συνεχίσθηκε ἡ ἐξέλιξη τοῦ θαύματος τῆς δημιουργίας. Τὸ ὄνομα τοῦ Τιτᾶνα **Κοῖος** σημαίνει **«σφαῖρος»**, δηλαδὴ οὐράνια σφαῖρα.³³ Ὁ Κοῖος συνευρέθη μὲ τὴν Τιτανίδα Φοῖβη. Τὸ ὄνομά της σημαίνει νεαρὸ φῶς. Ἀνιχνεύονται δύο ἐκδοχὲς σχετικῶς μὲ τοὺς καρποὺς τῆς συνευρέσεώς τους. Κατὰ τὴν πρώτη προκύπτουν τρεῖς θεές, ἡ Λητώ, ἡ Ἄρτεμις καὶ ἡ Ἑκάτη (δηλαδὴ ἡ μακρινὴ) καθὼς καὶ ἕνας θεός, ὁ Ἀπόλλων.³³ Κατὰ τὴν δευτέρη ἐκδοχὴ προκύπτουν ἡ Λητώ καὶ ἡ Ἑκάτη. Μητέρα τοῦ Ἀπόλλωνος ἦταν ἡ Λητώ, ἀπὸ τὴν συνευρέσῃ της μὲ τὸν Δία. Γονεῖς λοιπὸν τοῦ Ἀπόλλωνος: ὁ Δίας καὶ ἡ Λητώ.

Τί κωδικοποιεῖ ὅμως ἡ γένεση τοῦ Ἀπόλλωνος ἀπὸ τὸν Δία καὶ τὴν Λητώ; Ὁ Δαῖας (Δίας) καίει καθημερινά. Τί καίει; Τὴν ἴδια του τὴν ὕλη. Τόνοι ἡλιακῆς μάξης ἀναλίσκονται καθημερινῶς. Ἄς προσεχθῇ κάτι: Πῶς λέγεται ἡ μητέρα τοῦ Ἀπόλλωνος; Λητώ. Μήπως πρόκειται γιὰ ἕνα πανάρχαιο ὄνομα, ποὺ προκύπτει ἀπὸ τὴν δωρικὴ λέξη **lā** (στερεὰ ὕλη, λίθος), στὴν ὁποία προστίθεται ἡ θηλυκὴ κατάληξη -τώ, λατώ; (Στὴν ἰωνικὴ διάλεκτο ἔγινε τὸ κύριο ὄνομα Λητώ). Ἡ Λητώ συνευρέθη μὲ τὸν Δία γιὰ νὰ γεννηθῇ ὁ Ἀπόλλων. Τί κωδικοποιεῖται τότε στὸν μῦθο γενέσεως τοῦ Ἀπόλλωνος; Ὅτι ἀκριβῶς συμβαίνει στὸν ἥλιο! Δηλαδὴ τὸ σύνολο τῶν χημικῶν συνδέσεων (ἀντιδράσεων) οἱ ὁποῖες λαμβάνουν χώρα μέσα στὸ πυρακτωμένο ἡλιακὸ περιβάλλον, ὀδηγώντας στὴν παραγωγὴ ἐνεργείας καὶ φωτός. Τὴν συνεύρεση στερεᾶς ὕλης καὶ πυρός. Τὴν συνεύρεση Διὸς καὶ Λητοῦς. Ὁ ἥλιος καίει καὶ καταστρέφει τὴν ὕλη του, γιὰ νὰ παραχθῇ τὸ ἡλιακὸ φῶς.

Συνάδουν τὰ ἀνωτέρω μὲ τὸν γνωστὸ μῦθο τῆς Ἀπολλωνίου γενέσεως; Ἡ ἀπάντηση εἶναι ναί!

● Σύμφωνα μὲ τὰ μυθολογικὰ δεδομένα ὁ Ἀπόλλων ἔπρεπε νὰ γεννηθῇ σὲ τόπο τὸν ὁποῖο δὲν εἶχε δεῖ ποτὲ ὁ ἥλιος.³¹ Τί στ' ἀλήθεια δὲν ἔχει δεῖ ποτὲ ὁ ἥλιος; Μὰ βέβαια τὰ ἴδια του τὰ σπλάγχνα. Ἐκεῖ ἀκριβῶς ὅπου γεννᾶται ὁ Ἀπόλλων.

• Ἡ Λητὼ περιπλανᾶται γιὰ νὰ τὸν γεννήσῃ.³¹ Ἡ παραγωγή τοῦ φωτὸς σχετίζεται μὲ τὴν περιγραφεῖσα διεργασία θερμοπυρηνικῆς συντήξεως. Ὅμως ἡ σύντηξη (σύνδεση) τῶν τεσσάρων πυρηνῶν ὑδρογόνου πρὸς ἥλιο καὶ ἐνέργεια προϋποθέτει τὴν περιστροφή καὶ περιπλάνησὶ τους πρὸς ἐπίτευξη τῶν ἰδεωδῶν συνθηκῶν ποὺ ἐξασφαλίζουν τὴν ἔνωση (σύντηξη).

• Ποιὸς ἀντιστρατεύεται τὴν γέννηση τοῦ Ἀπόλλωνος; Ἡ Ἥρα.³¹ Τὸ ὄνομα «Ἥρα» ἐτυμολογεῖται ἐκ τῶν αἰε (πάντοτε) καὶ ρέω. Αἰ+ρέω → Αἰείρα → Ἥρα. Ἡ παρουσία τῆς Ἥρας στὸν μῦθο κωδικοποιεῖ τὴν δυσχέρεια συνδέσεως (συντήξεως) τῶν πυρηνῶν ὑδρογόνου λόγω τῆς τεράστιας κινητικῆς ἐνέργειας ποὺ προσλαμβάνουν ἐντὸς τοῦ ἱλιγιδωδῶς πυρακτωμένου ἡλιακοῦ περιβάλλοντος.

• Ὡς τόπος γενέσεως ἀναδύεται ἡ Δῆλος.³¹ Ὁ ὄρος «Δῆλος» σημαίνει τὴν φανερό. Στὴν ἐκτεθεῖσα δομὴ τῆς ἡλιακῆς σφαίρας εἶχε ἀναφερθῇ ὅτι ἡ φωτόσφαιρα ἀποτελεῖ τὴν ζώνη ποὺ διαχωρίζει τὰ ἀδιαφανῆ ἐσωτερικὰ ἀεριοδῆ ἡλιακὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὰ διαφανῆ ἐξωτερικὰ. Ἡ φωτόσφαιρα εἶναι ἡ ζώνη ποὺ γίνεται φανερὴ (δῆλος). Τί ἄλλη ιδιότητα διαθέτει ἡ φωτόσφαιρα; Ἐκπέμπει σχεδὸν ὁλόκληρο τὸ φῶς ποὺ δέχεται ἡ γήινη ἐπιφάνεια ἀπὸ τὸν ἥλιο. Τὸ ἡλιακὸ φῶς δὲν ἐκπέμπεται ἀπὸ τὸν ἀδιαφανῆ πυρήνα ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πρώτη ζώνη, ποὺ καθίσταται φανερὴ (δῆλος). Ἡ ἀντιστοιχία μύθου καὶ ἐπιστημονικῆς πραγματικότητος εἶναι ὑπεράνω σχολίων.

• Τὰ σπάργανα ποὺ τυλίχθηκε ὁ νεογέννητος θεός, σύμφωνα μὲ τὸν μῦθο περιεβάλλοντο ἀπὸ μία χρυσὴ ταινία.³¹ Ἡ ἀντιστοιχία τοῦ χρώματος τῆς ταινίας μὲ τὸ χρυσιζόν ἡλιακὸ φῶς εἶναι προφανής.

• Ἡ νῆσος Δῆλος ἔγινε καταπράσινη κατὰ τὸν μῦθο μετὰ τὴν γέννηση τοῦ Ἀπόλλωνος.³¹ Ἀπολύτως φυσικὸ, θὰ ἔλεγε κανεὶς, ἀφοῦ τὸ ἡλιακὸ φῶς προάγει τὴν ἀνάπτυξη τῶν φυτῶν μέσῳ τῆς λειτουργίας τῆς φωτοσυνθέσεως.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΞΧΩΡΙΣΤΟΣ ΘΕΟΣ ΗΛΙΟΣ;

Ἑλληνικὴ Θεογονία μᾶς παρουσιάζει τὸν Ἥλιο ὡς γιὸ τοῦ Ὑπερίωνος, ποὺ εἶναι καὶ αὐτὸς μιὰ ἡλιακὴ μορφή καὶ ἀδελφὸς τῆς Σελήνης καὶ τῆς Ἥρας. Ἀνήκει σὲ μιὰ παλαιὰ Τιτανικὴ ομάδα, στενὰ συνδεδεμένη μὲ τὰ φυσικὰ φαινόμενα.³⁴ Στὴν αὐγὴ λοιπὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ὁ Ἥλιος ἀπετέλεσε μιὰ ἀνεξάρτητη καὶ κυρίαρχη θεότητα. Ὁ Πλάτων λέει πῶς οἱ πρῶτοι Ἕλληνες ὑπάκουαν στὸν ἀνατέλλοντα καὶ δύοντα Ἥλιο.³⁵ Ὅμως κατὰ τὴν δόμῃ τοῦ δωδεκαθέου ὁ θεὸς Ἥλιος εἶναι ἀπών.³⁵ Προφανῆς ἡ ταύτισή του μὲ τὸν μεγάλο Δία. Στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα τῶν ἱστορικῶν χρόνων, ἂν καὶ ὑπάρχουν ἴχνη ἀρχαιοτέρων τελετῶν, ἐν τούτοις ὑπάρχει πολὺ περιορισμένη ἄμεση λατρεία τοῦ Ἥλιου.³⁵ Στὴν νῆσο Κρήτη ὁ Ἥλιος λατρεύτηκε μὲ τὴν μορφή ταύρου. Ὁ μῦθος ἐξ ἄλλου τῆς Πασιφάης (πάσι+φάος=φῶς, ποὺ φωτίζει τὰ πάντα), τῆς κόρης τοῦ Ἥλιου ποὺ ἐρωτεύεται ἕναν ταῦρο, ἀνάγεται σὲ μιὰ παλιὰ ἀντίληψη, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ὁ ἡλιακὸς θεὸς μὲ τὴν μορφή ταύρου καὶ ἡ θεὰ τῆς Σελήνης μὲ τὴν μορφή ἀγελάδας ἐνώθηκαν σὲ ἱερὸ γάμο.³⁵

Ὁ Πανσανίας στὸ «Ἑλλάδος Περιήγησις» ἀναφέρει ἀρκετοὺς βωμοὺς ἀφιερωμένους στὸν Ἥλιο, κυρίως σὲ ἀπομονωμένες περιοχές. Ἀλλὰ τὸ κέντρο τῆς λατρείας του στὴν ἡπειρωτικὴ Ἑλλάδα βρισκόταν στὴν Κόρινθο, ποὺ ὠνομαζόταν καὶ Ἡλιούπολις.³⁶ Στὸ νησί τῆς Ρόδου ὑπῆρχε ἰσχυρὴ ἄμεση λατρεία τοῦ Ἥλιου. Σύμφωνα μὲ τὸν τοπικὸ μῦθο τὸ νησί βγήκε ἀπὸ τὴν θάλασσα ὡς ἀποξημίωση στὸν Ἥλιο γιὰ τὸν ἀποκλεισμό του ἀπὸ τὸ Δωδεκάθεο.³⁵

ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ ΔΙΑΣ

Ἀνωτέρω ἐξετέθη ἡ σχέση τῆς ὑπεράτης ἀρχαιοελληνικῆς θεότητος μὲ τὸν ἥλιο καὶ ἡ ὀνοματοδοσία τῆς βάσει ἡλιακῶν στοιχείων. Ὅμως οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχαν ἐπίσης ἀποκαλέσει Δία τὸν μεγαλύτερο πλανήτη τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος. Μάλιστα γνωρίζαν καλὰ τὸν πλανήτη, πέτυχαν νὰ ὑπολογίσουν τὴν περιφορὰ του, ἐνῷ ἤξεραν ὅτι βρίσκεται πολὺ μακριὰ καὶ ὅτι εἶναι πολὺ λαμπρὸς.³⁷ Οἱ Ἕλληνες ὠνόμασαν ἥλιο τὸ φωτεινότερο οὐράνιο σῶμα θεώμενο ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς Γῆς, λόγῳ αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς φωτεινότη-

τητός του. Ἡ ὀνομασία προέρχεται ἀπὸ τὸν ὄρο «σέλας», ποὺ σημαίνει φῶς.³⁸ Ὅμως τὸ φῶς τοῦ ἡλίου δὲν προκύπτει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ βάσει κάποιων διεργασιῶν. Κατὰ τὴν θεοποίηση τοῦ ἡλίου ἡ προφανὴς γνώση αὐτῶν τῶν διεργασιῶν ἀποτυπώθηκε στὰ ὀνόματα Δίας/Ζεύς. Ἡ ὀνοματοδοσία τοῦ ἄστρου ἀκολουθεῖ μία διαφορετικὴ πορεία. Κατ' ἀρχὴν γίνεται σὲ χρόνους πολὺ μεταγενέστερους. Ὑπάρχει ἤδη δομημένη ἡ ὀνομασία καὶ ἡ ὑπέρτατη θέση τοῦ θεοῦ Διός. Ἐτεῖ γίνεται δανεισμός τοῦ ὀνόματός του, γιὰ νὰ ὀνοματοδοτηθῇ ὁ μεγαλύτερος ἀστὴρ τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. «Κριτικὲς τῆς Θρησκείας στὴν Ἀρχαιότητα». Στό: Ἑλλάδα: Ἱστορία καὶ Πολιτισμός. Ἐκδόσεις Μαλλιάρης - Παιδεία, Ἀθήνα 1995, 3: 42-43.
2. Ὀρφικὸς Ὕμνος: *Ἀστρον θυμίαμα, ἄρωμα*.
3. Κερένυϊ Κ., «Ἄδης καὶ Περσεφόνη». Στό: Ἡ Μυθολογία τῶν Ἑλλήνων. Ἀθήνα 1995, 218.
4. «Ζεύς». Στό: Ἑγκυκλοπαίδεια «Δομή». Ἐκδόσεις Δομή. Ἀθήνα, 6:239.
5. «Λεξικὸν Ρημάτων» Θ. Κοντέος. Ἐκδοτικὸς Ὄργανισμός Θ. Κοντέου. Θεσσαλονίκη 1971, 1:339.
6. Ὀρφικὸς Ὕμνος: *Κουρητῶν θυμίαμα, λίβανον*.
7. Ὀμήρου, *Ἰλιάς*. Ραψωδία Θ, στ.23.
8. «Λεξικὸν Ρημάτων» Θ. Κοντέος. Ἐκδοτικὸς Ὄργανισμός Θ. Κοντέου. Θεσσαλονίκη 1971, 1:572.
9. «Ἥλιος». Στό: Ἑγκυκλοπαίδεια «Δομή». Ἐκδόσεις Δομή. Ἀθήνα, 6:312.
10. Ὀμήρου *Ἰλιάς*. Ραψωδία Ε, στ. 426.
11. Ὀρφικὸς Ὕμνος: *Σελήνης θυμίαμα, ἄρωμα*.
12. Χασάπη Κ. - Κωτσάκη Δ., *Ἡ Πρωτοπλανητικὴ Θεωρία*. Στό: Κοσμογραφία. Ἀθήνα 1975: 136-37.
13. Ὀρφικὸς Ὕμνος: *Ἥλιον θυμίαμα, λιβανομάνναν*.
14. Ὀμήρου, *Ἰλιάς*. Ραψωδία Α, στ. 517.
15. Ὀμήρου, *Ἰλιάς*. Ραψωδία Ε, στ. 889.
16. Ὀμήρου, *Ἰλιάς*. Ραψωδία Β, στ. 412.
17. Κερένυϊ Κ., *Προσωπνιμὲς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας*. Στό: Ἡ Μυθολογία τῶν Ἑλλήνων. Ἀθήνα 1995, 118.
18. Ὀρφικὸς Ὕμνος: *Διὸς θυμίαμα, Στύραξ*.
19. Ὀμήρου, *Ἰλιάς*. Ραψωδία Α, στ. 580.
20. Ὀμήρου, *Ἰλιάς*. Ραψωδία Θ, στ. 2.
21. Ὀμήρου, *Ἰλιάς*. Ραψωδία Β, στ. 781.
22. Μάζη Α., *Τὸ Γήινο Ἡλεκτρικὸ Πεδίο*. Στό: Φυσική. Ἀθήνα 1975: 254.
23. Ὀμήρου, *Ἰλιάς*. Ραψωδία Δ, στ. 165.
24. Ὀμήρου, *Ἰλιάς*. Ραψωδία Γ, στ. 276.
25. Ὀμήρου, *Ἰλιάς*. Ραψωδία Η, στ. 202.
26. Γαληνοῦ, *Ἀλληγορίαι εἰς τὴν Θεογονίαν τοῦ Ἡσιόδου*, σ. 278.
27. Εὐσεβίου, *Scr. Eccl. Theol.*, «*Εὐαγγελικὴ Προπαρασκευή*», 3.9.2, 11-3.
28. Io. Diac., *Allegor. In Hesiod.*, σ. 305,2.
29. «*Αἰθέρας*». Στό: Ἑγκυκλοπαίδεια «Κοντέου». Ἐκδόσεις Θ. Κοντέου, Θεσσαλονίκη 1969. 1:351.
30. «*Ἀπόλλων*». Στό: Ἑγκυκλοπαίδεια «Δομή». Ἐκδόσεις Δομή, Ἀθήνα, 6:315.
31. «*Ἀπόλλων*». Στό: Ἑγκυκλοπαιδικὸ Λεξικὸ Ἐλευθερουδάκη. Ἐκδοτικὸς Οἶκος Ἐλευθερουδάκη. Ἀθήνα 1927, 2:318.
32. Ὀρφικὸς Ὕμνος: *Ἀπόλλωνος θυμίαμα, μάνα*.
33. Κερένυϊ Κ., «*Λητώ, Ἀπόλλων, Ἀρτεμις*». Στό: Ἡ Μυθολογία τῶν Ἑλλήνων. Ἀθήνα 1995, 129.
34. Ἡσιόδου, *Θεογονία*, στ. 371-74.
35. Στήβ Οὐάϊλερ, «*Ἡλιακὰ Σύμβολα*».
36. Πανσανίας II. 3,2.
37. «Ζεύς». Στό: Ἑγκυκλοπαίδεια «Δομή». Ἐκδόσεις Δομή, Ἀθήνα, 6: 240.
38. Γιοβάννη Χρ., «*Λεξικὸ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας*». Ἐκδόσεις Χρ. Γιοβάννης, Ἀθήνα:1478.

Κωνσταντῖνος Στρατῆς

Ἱατρὸς χειρουργός

Η ΤΕΡΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΘΕΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ἐ τὴν «εὐγενική στήριξη τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων» πρὸς τὸ Διεθνὲς Κέντρο Ὀλυμπιακῆς Ἐκεχειρίας (Ὀλυμπία - Λωζάννη - Ἀθήνα) ἐκδόθηκε καὶ παραδόθηκε δωρεὰν στὴ μαθητιῶσα νεολαία τῆς Ἑλλάδος ἓνα ἑγχρωμο πολυσέλιδο ἔντυπο μὲ κόμικς: *«Επιχείρηση Ἐκεχειρία»*.

Προλογικὰ (ἢ προκαταβολικὰ) προτάσσονται οἱ θεοὶ –οἱ δώδεκα– καὶ οἱ ἥρωες (τέσσερις). Οἱ ἥρωες προέκυψαν ἀπὸ τὸ... πουθενά· τὸ ἴδιο καὶ οἱ θεοί. Ὁ

Ποσειδῶν παρουσιάζεται –ἀν ὅχι σχιζοφρενῆς– κυκλοθυμικός. Ἡ Ἥρα πονηρή. Ὁ Διόνυσος νὰ νομοθετῇ μεθυσμένος!

Οἱ συγγραφεῖς τοῦ ἐντύπου ἢ ἀγνοοῦν τὴν ἱστορία τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἢ αὐτὸ θέλουν νὰ νομίσουμε. Γιὰ μία ἀκόμη φορὰ ὁ ἀποπροσανατολισμὸς τῆς νεολαίας ἐχρίσθη μὲ τὶς εὐλογίες καὶ τὴ χρηματοδότηση τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Τὸ ἐν λόγῳ Ὑπουργεῖο ἔβαλε καὶ πάλι τὰ χέρια του βαθιὰ στὶς τσέπες τοῦ Ἑλληνα φορολογούμενου, προκειμένου νὰ προπαγανδίσῃ τὴν ἀνοησία καὶ νὰ διογκώσῃ τὸν πνευματικὸ καὶ κοινωνικὸ ἀλληθωρισμό.

Διοτίμα

Αὐτὸ τὸ ἀποτρόπαιο ὄν τῆς εἰκόνας εἶναι ὁ Ἕλληνας θεὸς Ἥφαιστος σύμφωνα μὲ τὸ ἔντυπο «Ὀλυμπιακὴ Ἐκεχειρία», ποὺ χρηματοδότησε τὸ ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Ο ΚΑΛΑΘΟΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ

Ὁ Αὐγερινὸς τῆς Παραδόσεως

Ἄντε λοιπόν! Μὴν τὸ σκέφτεστε! Τηλεφωνήστε ποῦ, νὰ σᾶς πάρῃ καὶ νὰ σᾶς σηκώσῃ. Δὲν ἀκοῦτε τοὺς τηλε-ἑλληναράδες πῶς τσιρίζουν γιὰ νὰ πουλήσουν τὴν πραγματείᾳ τους; Ἐλεος δηλαδή, δὲν ἔχετε καρδιὰ ψωρο-ρωμοί; Θέλετε νὰ τοὺς μείνῃ «στὸν» τόσο τυπωμένο χαρτὶ καὶ νὰ βρεθοῦν ξαφνικὰ χρεωκοπημένοι στὸν Κορυνδαλλό; (ἢ μᾶλλον, στὰ Διαβατὰ ἢ τὸ Ἑπταπύργιο, ποῦ τοὺς πέφτουν καὶ πιδ κοντά)! Σηκώστε λοιπὸν τὸ ἀκουστικό, καλέστε τὸν ἀριθμὸ ποῦ βλέπετε στὸ κάτω μέρος τοῦ τηλεοπτικοῦ δέκτη σας καὶ τὸ ἀνέσπερο φῶς τῆς ἑλληνογνωσίας θὰ καταναγάσῃ τὸ εἶναι σας.

Τὰ συγγράμματα τῶν φωστήρων καὶ προφητῶν τοῦ σύγχρονου ἑλληνισμοῦ θὰ σᾶς ἔρθουν σακέττο (παρντόν, «πακέττο» ἐννοοῦσα) στὸ σπίτι ἔναντι εὐτελοῦς ἀντιτίμου. Δηλαδή τί «εὐτελοῦς» «τζάμπα», γιὰ νὰ ἀκριβολογοῦμε! Διότι τί εἶναι μερικὲς δεκάδες εὐρώπουλα μπροστὰ στὴν ἀφθονή πνευματικῆ τροφῆς ποῦ θὰ καταβροχθήσετε. Καὶ τί δὲν περιλαμβάνει τὸ μενοῦ τῆς ἐθνικῆς σας αὐτογνωσίας. Συνωμοσιολογίες, μυστικολογίες, πρωτοκολλολογίες, οὐφολογίες, σειριολογίες. Εἰδικὰ οἱ τελευταῖες ἔχουν τὸ ζουμί, καθὼς θὰ πληροφορηθῇτε πῶς οἱ μακρινοὶ σας πρόγονοι ἤλθαν ὡς ἕτεροι Ρουβάδες, οὐρανοκατέβατοι, ἀπὸ τὸ λαμπρὸ ἄστρο καὶ συνέχισαν τὴν παράδοσή τους διαπλανητικά, δημιουργώντας πολιτισμὸ καὶ σ' αὐτὸν τὸν φτωχὸ πλανήτη. Κι ὅταν ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐμφανίστηκαν οἱ ἐπίσης (φυσικὰ) ἑλληνογενεῖς Μαρία ἢ Παρθένος καὶ Ἰησοῦς Χριστὸς (ἢ Ἰάσων, ἂν προτιμᾶτε) καὶ σφράγισαν τὸ πεπρωμένο τῆς οἰκουμένης. Νομίζετε, βρὲ ἀφελεῖς, ὅτι τυχαία ἦταν ἡ ἀναφορὰ τοῦ προκαθημένου σας στὸν «Αὐγερινὸ τῆς Παραδόσεως» πρὸ καιροῦ στὸ κήρυγμά του γιὰ ἐπιστροφή στὶς ρίζες; Τὸν ἀστερισμὸ τοῦ Κυνὸς ἐννοοῦσε, βρὲ! Αὐτὰ εἶναι γιὰ πολλὸν προχωρημένους καὶ μπασμένους, ποῦ γνωρίζουν ποῦ καὶ πῶς νὰ «προσ-κυνοῦν». Ἐπίσης θὰ μάθετε, μέσα ἀπὸ τὶς σελίδες τῶν περισπούδαστων αὐτῶν πονημάτων, γιὰ τὴν Ὁμάδα Ἑψίλον καὶ τὴν κάστα τῶν ἀνθρώπων ποῦ τὴν ἀποτελοῦν. Αὐτοὶ μιὰ μέρα θὰ κάνουν ἓνα ξεγυρισμὸ γιουρούσι, ὡς ἕτεροι «Ζοροί», καὶ θὰ κόψουν τὸν... κόρφο τῶν σκοταδιστῶν καὶ τῶν τυράννων τῆς ἀνθρωπότητος ἀποκαθιστώντας τὴν ἑλληνικότητα στὴν παγκόσμια διάστασή της, λουσιμένη στὸ φῶς τοῦ Αὐγερινοῦ τῆς Παραδόσεως, ἥτοι τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ γίγνεσθαι – μὲ διαστημοπολιτισμικὲς πινελιές, ἔτσι γιὰ «μαϊντανό»!

Γι' αὐτὸ λοιπόν, ὦ ἀμαθεῖς καὶ ἀπαίδεντοι, μὴν κάθεστε καθόλου. Τηλεφωνήστε τώρα, γιὰ νὰ μάθετε πρῶτοι αὐτὰ ποῦ θὰ συμβοῦν στὸ ἄμεσο μέλλον. Τηλεφωνήστε τώρα, γιὰ νὰ πληροφορηθῇτε τὶς λοβιτοῦρες τῶν κακῶν, ποῦ ὑποκινοῦν ἓνα σωρὸ συμφορῆς, ποῦ ἐσεῖς οἱ μικροὶ καὶ ἀδύναμοι δέχεστε μὲ περισσὴ μοιρολατρία ὡς «θελήματα θεοῦ». Τηλεφωνήστε τώρα, γιὰ νὰ ἀποκτήσετε πρόσβαση στὴν γραμματεία τῶν ἀρχαίων σοφῶν σας, ποῦ ἐμεῖς μεταφράζουμε, ἀντιγράφουμε καὶ ὑπομνηματίζουμε σωστά. Τηλεφωνήστε τώρα, γιὰ νὰ χορτάσετε τὴν πνευματικὴ σας πείνα καὶ δίψα, καὶ φυσικὰ γιὰ νὰ μὴν πεινάσουμε καὶ διψάσουμε κι ἐμεῖς οἱ καημένοι, ποῦ ξελαρυγγιαζόμαστε σὰν κρᾶχτες καὶ διαλαλοῦμε τὸ πιασάρικο ἐμπόρεμά μας. Εὐτυχῶς γιὰ τὴν ὥρα εἴμαστε λίγοι. Γιὰ σκεφτῇτε ἀργότερα νὰ μυριστοῦν κι ἄλλοι τὸ «ψητὸ» καὶ νὰ ἀρχίσουν τὶς ἀντιγραφές. Θὰ βλέπετε σὲ κάθε κανάλι καὶ ἀπὸ ἓναν «Δελαπατρίδη» νὰ πουλᾷ βιβλία, γνώση τυποποιημένη καὶ δυστυχῶς εὐάλωτη σὲ παραμαζώμα ἀπὸ τὸ

Σάρωθρον

Η ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟ-ΟΜΗΡΙΚΗ ΕΩΣ ΤΗΝ ΚΛΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

Ώρισμένες μέθοδοι εφαρμόζονται και σήμερα

τὴν Ἑλλάδα βρέθηκε ἡ πρώτη ἐξακριβωμένη γεωργικὴ οἰκονομικὴ ἐκμετάλλευση τῆς Εὐρώπης, ἐνῶ παράλληλα εἶναι ἡ χώρα μὲ τὴν παλαιότερη συνεχῆ πολιτιστικὴ παράδοση στὸν κόσμον (Theocharis 1973, 1981, Renfrew, C. 1973, Renfrew, J. 1973, Sarpaki 1990). Ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑβδομῆς χιλιετίας π.Χ. ἡ γεωργικὴ ἀνάπτυξη καὶ ἐξέλιξη μὲ τὴν ἀναπόφευκτη ἐντατικοποίηση τῆς γεωργίας (Halstead 1990) καὶ τὴν ἀνάγκη καθαρότητας τῆς τροφῆς (Renfrew, C. 1972, 1973, Renfrew, J. 1973, Theocharis 1973) εἶναι βέβαιο ὅτι αὐξήσε τὴ γεωργικὴ γῆ σὲ βάρος τῶν δασικῶν ἢ λειβαδικῶν ἐκτάσεων. Ἡ διαφοροποίηση αὐτὴ εἶναι βέβαιο ὅτι θὰ ἔδωκε τὴ δυνατότητα στὴν ἀνάπτυξη διαφορῶν ἀσθενειῶν ἢ ἐχθρῶν τῶν φυτῶν, ἰδιαίτερος μὲ τὴ χρησιμοποίηση ἐπιλεγμένων ποικιλιῶν. Σήμερα θεωροῦμε ὅτι ἀρκετὸς ἀριθμὸς παρασίτων, ποὺ προκαλοῦν φυτικὲς ἀσθένειες, ἀναπτύχθηκαν σὲ συνεπιβίωση μὲ τοὺς ξενιστὲς τοὺς στὴ διάρκεια τῶν τελευταίων 4-5 χιλιετιῶν. Ἡ αὐξηση ἐπίσης τῶν ἐκτάσεων ποὺ καλύπτονταν μὲ τὴν καλλιέργεια ἑνὸς φυτικοῦ εἴδους ἦταν ὅπωςδήποτε ἓνας ἀκόμη εὐνοϊκὸς παράγων γιὰ τὴν ἀνάπτυξη, πολλὰς φορὲς, ἐπιδημικῶν φυτικῶν ἀσθενειῶν. Ἡ δυνατότητα ἀνάπτυξης σοβαρῶν ἀσθενειῶν σήμερα φαίνεται ὡς φυσικὴ συνέπεια, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸ ὅτι τὰ παθογόνα τῶν φυτῶν, καὶ ἰδιαίτερος οἱ μύκητες, ὑπῆρχαν πάντοτε (ἔχουν βρεθῇ ἵχνη τοὺς σὲ ἀπολιθώματα).

Γεωργία καὶ ζημιὲς ὥς τὸ 3000 π.Χ.

γνωεῖται ὅτι γιὰ τὶς ἐποχὲς ἐκεῖνες δὲν ὑπάρχουν γραπτὲς μαρτυρίες -πρὸς τὸ παρὸν τοῦλάχιστον- καὶ μόνον εἰκασίες ἐπιτρέπονται. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ὑπῆρχαν, θὰ ἦταν ἀπίθανο νὰ εἶχαν τὴ δυνατότητα νὰ γράψουν κάτι οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης, ἀφοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ ἀντιληφθοῦν τὸν μικροκόσμον μὲ τὶς τότε δυνατότητές τοὺς. Εἶναι ὅμως βέβαιο ὅτι ἡ γεωργία, ὅπως ὑπῆρξε ἡ ἀφετηρία τῆς πολιτισμικῆς ἀνάπτυξης τῆς ἀνθρωπότητας, σίγουρα ὑπῆρξε καὶ τὸ ἔναυσμα τῆς ἀνάπτυξης τῶν βιολογικῶν ἐπιστημῶν. Εἶναι ἀδύνατον οἱ ἄνθρωποι ἀκόμη καὶ τῆς Νεολιθικῆς ἐποχῆς νὰ παρέμεναν ἀδιάφοροι καὶ ἀσυγκίνητοι ἐμπρὸς στὴν καταστροφὴ ποὺ ὑφίσταντο οἱ καλλιέργειές τοὺς ἀπὸ μία θεομηνία, ὅπως παγετό, χαλάξι, πλημμύρα ἢ ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξη κάποιας ἀσθένειας ἢ κάποιου ἐχθροῦ. Καὶ τὸν μὲν ἐχθρό, μὴ πρόνυμφη ἢ ἓνα σκαθάρι π.χ., ποὺ κατέτρωγε τὴν καλλιέργεια, τὸν ἔβλεπαν, τὴν ἀσθένεια ὅμως δὲν ἦταν δυνατόν νὰ τὴν ἰδοῦν καὶ νὰ τὴν κατανοήσουν. Θεωρῶντας ὡς ἀφετηρία τὴν περίοδο ἀκμῆς Μινωικοῦ-Μυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ, μπορούμε νὰ γνωρίζουμε σήμερα ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτῆς τῆς ἐποχῆς, ὕστερα ἀπὸ μία συνεπιβίωση μὲ τὶς

καλλιέργειες για χιλιετίες, εκτός από τον άλλο πολιτισμό που είχαν αναπτύξει σε διάφορα θέματα, ήταν ήδη γνωστές των βιολογικών φαινομένων που επηρέαζαν τις καλλιέργειές τους (Όμηρος).

Γεωργία και ζημιές μετά το 3000 π.Χ.

τὰ κείμενα τῶν Ὀρφικῶν ὕμνων, ὅπως ἀναφέρονται στὴν ἔκδοση τῆς Λειψίας (Eschenbachio 1689, Γιαννάκης 1982, Πασσᾶς 1984) καὶ ποὺ σύμφωνα μὲ τὴ μελέτη τοῦ Κ. Χασάπη (1965) τὰ ὅσα περιγράφονται σὲ αὐτοὺς ἔχουν συμβῆ ἀπὸ τὴν τρίτη ὡς τὴ δεύτερη χιλιετία π.Χ., σημειώνεται σαφῶς ἡ ἀσθένεια στὸν ἄνθρωπο, ὅπως στοὺς ὕμνους τοῦ Λυσία καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἐνῶ ἀπὸ τοὺς ὕμνους τῆς Φύσεως καὶ τῆς Δήμητρας εἶναι σαφὴς ἡ γνώση τῆς καλλιέργειας τῆς γῆς καὶ φαίνεται ὅτι ἡ ἄρωση τῆς γῆς μὲ ξευγάρι βοδιῶν ἦταν ἤδη γνωστὴ, ὅπως γίνεται ἀντιληπτὸ ἀπὸ τὸν στίχο: «*πρώτη ὑποξεύξασα βοῶν ἀροτῆρα τένοντα*», καὶ ἐπίσης στὴν Ὀδύσσεια, ραψ. Θ, 130 καὶ Σ 375). Ἐνῶ στὴν Ἰλιάδα, ραψ. Σ 561-565, ἀναφέρεται μὲ ἔξοχο τρόπο ἡ ἀμπελοφυτική τεχνικὴ καὶ ἡ διαδικασία τοῦ τρυγητοῦ. Ἐν τούτοις ἀκόμη ἡ ἐννοία τῆς ἀσθένειας καὶ γενικώτερα τῶν καταστροφῶν δὲν ἀναφέρονται στὰ διασφθέντα κείμενα, χωρὶς βέβαια αὐτὸ νὰ σημαίνει ὅτι δὲν ὑπῆρχαν. Ἀπὸ τὰ Ἀργοναυτικά τῆς ἐποχῆς τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας ὡς τὸν Ὀμηρο φαίνεται σαφῶς ἡ παρουσία ἐχθρῶν καὶ ἀσθενειῶν στὶς καλλιέργειες. Στὴν Ἰλιάδα (ραψ. Α 38) ἀναφέρεται ὁ Ἀπόλλων ὡς Σμινθέας, ποὺ ἐπιτρέπει βεβαίως νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἦταν γνωστὲς οἱ καταστροφὲς ἀπὸ τοὺς ποταμούς, ἐνῶ στὴ ραψ. Φ 11-14 σὲ μιὰ ἐκπληκτικὴ περιγραφή ἀναφέρεται ὅτι οἱ Ἀχαιοὶ κολυμποῦσαν ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἀπὸ κεῖ, στριφογυρνώντας μέσα στὶς δίνες, «*ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ ριπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἡερέθονται ποταμὸν δέ τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ ὄρμενον ἐξαίφνης, ταὶ δὲ πτώσουσι καθ' ὕδωρ*» (ὅπως ὅταν ἀπὸ τὴν ὀρμὴ τῆς φωτιᾶς μαζεῦνται οἱ ἀκρίδες γιὰ νὰ φύγουν κατὰ τὸν ποταμὸ, κι ἡ ἀκούραστη φωτιὰ σηκώνεται ξαφνικὰ καὶ ἀνάβῃ κι ἐκεῖνες φοβισμένες ζαρώνουν στὸ νερό). Εἶναι σαφὲς λοιπὸν ὅτι οἱ γεωργοὶ ἀπὸ τὴν προ-ὀμηρικὴ καὶ ὀμηρικὴ τοῦλάχιστον περιόδου γνώριζαν ἓνα τρόπο ἀντιμετώπισης τῶν ἀκριδῶν, παρόμοιο μὲ τοὺς σημερινοὺς ἰδίως σὲ ὅχι καὶ τόσο ἀναπτυγμένες περιοχές.

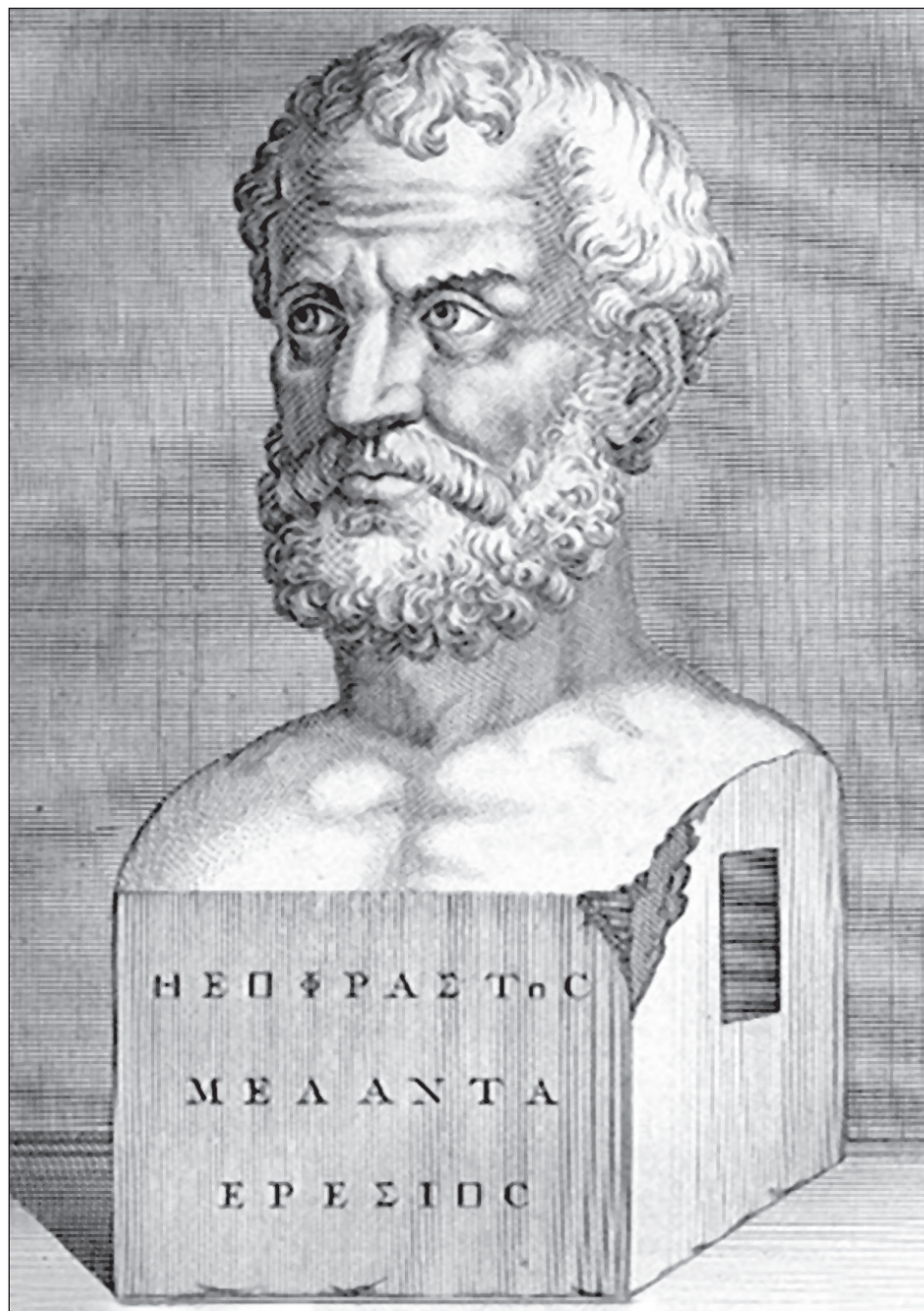
Περιγραφή ἀσθένειας

τὶς διάφορες περιγραφὲς τοῦ ἔργου «*Ὀρφῆως περὶ λίθων*» ἀναφέρεται ἡ πρώτη σαφὴς (Eschenbachio 1689, Πασσᾶς 1984) φυτοπαθολογικὴ περιγραφή γιὰ τὴ σκωρίαση τῶν σιτηρῶν καὶ ταυτόχρονα ἡ πρώτη καταπολέμιση ἀσθένειας, στίχοι 88-97:

«Ὅλων δὲ τούτων θὰ μάθῃς ὅτι (τὸ κοράλλι) εἶναι ἰσχυρότατο ἀντίδοτο φάρμακο· ἀφοῦ δὲ τὸ κόψῃς σπείρε το ἀναμειγνύοντας αὐτὸ μὲ τὴν ξανθὴν Δήμητρα –τὸ σίτο– καὶ βεβαίως πᾶσα καταστροφὴ θὰ ἀποδιώξῃ μακριὰ ἀπὸ τὴ δική σου γῆ καὶ θὰ ἀποδιώξῃ ἐπίσης τὶς ξηρασίεις, ποὺ ἀπορροφοῦν τὸ γάλα ἀπὸ τὰ στάχια, ἀκόμη καὶ τὸ καταστρεπτικὸ χαλάξι, τὸ ὁποῖο μὲ τὰ ἀπειράριθμα βέλη του προξενεῖ τραύματα στὰ φυτὰ, ποὺ εἶναι δύσκολο νὰ θεραπευθοῦν ἐπίσης καταστρέφει τὸ γένος ὅλων ἐκεῖνων ποὺ κατατρώγουν τοὺς καρπούς, δηλαδὴ τὰ σκουλήκια, τὶς κάμπιες καὶ τὴν εὐρισκόμενη στὸν αἰθέρα ἐρυσίβη, ποὺ πετάει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μὲ τὸ ἐρυθρὸ τῆς χρώμα κάτω στὰ στάχια, κάθεται γύρω τους καὶ τὰ καταστρέφει».

Ἡ περιγραφή τῆς ἐρυσίβης, ἡ ὁποία δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴ σκωρίαση, εἶναι καταπληκτικὴ, καὶ δείχνει ὅτι γνώριζαν ὅχι μόνον τὸ βασικὸ σύμπτωμα ποὺ προκαλεῖ, δηλαδὴ τὸ κόκκινο χρῶμα ἐπὶ τῶν φύλλων καὶ τῶν στελεχῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιδημιολογία τῆς (ἢ *τε κατ' οὐρανόθεν πατιμένη*) καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς προσβολῆς. Ἦσαν ἀκόμη γνωστὲς τῶν ζημιῶν ποὺ προκαλεῖ τὸ χαλάξι ἀλλὰ καὶ ἡ ξηρασία. Εἶναι

Ὁ ιδρυτὴς τῆς ἐπιστῆμης τῆς Φυτολογίας-Βοτανολογίας καὶ διάδοχος τοῦ Ἀριστοτέλη στὴν πρυτανεία τοῦ Λυκείου Θεόφραστος ὁ Ἐρέσιος. Τὰ μέτρα φυτοπροστασίας ποὺ περιγράφει στὰ ἔργα του ἐφαρμόζονται ἔως σήμερα.

μᾶλλον βέβαιο ὅτι δὲν ἦταν δυνατόν νὰ γινώριζαν τὸ παθογόνον αἴτιο τῆς σκωριάσεως, καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς Ὀμηρικῆς ἐποχῆς εἶχαν παρατηρήσει ὅτι οἱ ἀσθένειες θὰ μπορούσαν νὰ ἀντιμετωπισθοῦν καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδίους. Μὲ τὰ μέσα τῆς ἐποχῆς θεωροῦσαν ὅτι τὸ τριμμένο κοράλλι ἀναμειγνύμενο μὲ τὸν σπόρο ἔδινε τὴ δυνατότητα ἀντιμετώπισης πολλῶν παρασίτων, φυσικῶν καταστροφῶν καὶ τῆς σκωρίασης. Αὐτὴ ἡ προσπάθεια ἀντιμετώπισης εἶχε κάποια εὐεργετικά ἀποτελέσματα, δεδομένου ὅτι τὸ κοράλλι σὲ ποσοστὸ περὶ τὸ 9% περιέχει ἀνθρακικὸ μαγνήσιο, σύμφωνα μὲ τὶς σημερινὲς γνώσεις (Efron and Setlow 1953), τὸ ὁποῖο ἐνδεχομένως νὰ δροῦσε ἐνισχυτικά στὴν ἀνάπτυξη τοῦ σίτου, ἐνδυναμώνοντάς τον ἔναντι τῶν ἀσθενειῶν. Εἶναι ἄλλωστε συχνὲς οἱ τροποπενίες μαγνησίου στὰ ἑλληνικά χωράφια.

Ἀντίθετα στὴν ἴδια περίπου ἐποχὴ τὰ βιβλικά κείμενα –Δευτερονόμιο, Βασιλειῶν, Γιοέλ, Ἄμιος– ἀναφέρουν τὰ σημαντικώτερα ἔντομα καὶ τὶς σοβαρὲς ἀσθένειες τῶν φυτῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, σκωριάσεις, ἴσως ἀνθρακες κ.λπ., ὅμως σὲ καμμιά περίπτωση δὲν ἀναφέρεται ἡ λέξις ἀσθένεια καὶ ὅλα θεωροῦνταν ὡς κατὰρα ἢ ὀργὴ Θεοῦ, καὶ φυσικὰ οὔτε ἰδέα ἀναφορᾶς ὑπάρχει σχετικὰ μὲ τὴν καταπολέμηση τῶν ἀσθενειῶν ἢ τῶν ἐχθρῶν (Βίβλος). Ἐδῶ εἶναι φανερὴ ἡ διαφορὰ τῶν δύο πολιτισμῶν, τοῦ ἐνὸς θεοκρατικοῦ τῆς ἐρήμου καὶ τοῦ ἄλλου καθαρὰ πνευματικοῦ, μὲ ἐλευθερία στὴ σκέψη καὶ τὴν ἔρευνα.

Ἔννοια τῆς ἀσθένειας τῶν φυτῶν

Περὶ τὸ 500 π.Χ. ὁ μαθητὴς τοῦ Πυθαγόρα Ἀλκμαίων ὁ Κροτωνιάτης θεώρησε ὅτι ἡ ὑγεία εἶναι μία «ἰσονομία δυνάμεων», δηλαδὴ μία ἰσορροπία καὶ σύμμετρη μίξις τῶν συστατικῶν τοῦ ζῶντος ὄντος. Ὅπως δὴποτε ὁ Ἀλκμαίων θεωρεῖται ὅτι ὑπῆρξε ἀνατόμος καὶ φυσιολόγος τοῦ ἀνθρώπου, ὅμως ἡ ἔννοια τῆς ὑγείας καὶ κατ' ἐπίπτωσης τῆς ἀσθένειας θεωρεῖτο ὡς μιὰ ἔλλειψη ἢ πληθώρα τροφῆς καὶ ἐπίδραση ἐνὸς πλήθους ἐξωτερικῶν παραγόντων, ὅπως ποιότητα τοῦ νεροῦ, συνθήκες τοῦ περιβάλλοντος, πληγὲς κ.λπ., καὶ εἶναι οἱ αἰτίες ποὺ προκαλοῦν ἀσθένειες σὲ ὅλα τὰ γένη (Sarejanni, 1951). Ἀπὸ τοὺς προσωκρατικούς φιλοσόφους ὁ Δημόκριτος στὰ μέσα τοῦ 5ου π.Χ. αἰῶνα ἀναφέρθηκε στὶς ἀσθένειες τῶν φυτῶν μὲ ἀρκετὰ σαφὴ τρόπο, θεωρώντας ὅτι ὑπάρχει σχέση ἀνάμεσα στὴ μορφολογία τῶν ριζῶν καὶ τὴν εὐπάθεια ἢ τὴν ἀντοχὴ τῶν φυτῶν στὴ μεγάλη ξέστη ἢ τὸ κρύο.

Ἡ πρώτη ὅμως ἀναφορὰ τῆς ἀσθένειας γίνεται στὸ Συμπόσιο τοῦ Πλάτωνα, στὶς ἀρχὲς τοῦ 4ου π.Χ. αἰῶνα, ὅπου στὸν διάλογο μὲ τὸν Ἐρυσίμαχο ὁ τελευταῖος θεωρεῖ ὅτι ἡ ἀσθένεια καὶ ἡ ὑγεία ἐξαρθῶνται ἀπὸ τὸν διπλὸ Ἔρωτα, ὁ ὁποῖος ἀπλώνει τὴν ἐνέργειά του στὸ Σῦμπαν, καὶ συνεχίζοντας ἀναφέρει:

«... ὅταν ὁμως ἐπικρατήσῃ ὁ χυδαῖος ἔρως στὴ σύσταση τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους, φέρνει πάντοτε πολλὰς καταστροφὰς καὶ ζημιὰς. Διότι καὶ οἱ ἐπιδημίες στοὺς ἀνθρώπους προέρχονται συχνὰ ἀπὸ τέτοιες ἀνωμαλίες καὶ ἄλλα ἐπίσης ὅμοια νοσήματα καὶ στὰ φυτὰ ἀκόμη. Πράγματι οἱ πάχνης καὶ τὸ χαλάξι καὶ οἱ ἐρυσίβες προέρχονται ἀπὸ ὑπερβολικὴ καὶ ἀκανόνιστη ἐρωτικὴ ἀμοιβαία σχέση καὶ ἀνάμειξις τῶν στοιχείων αὐτῶν ποὺ ἔλεγα...».

Εἶναι φανερὸ ὅτι ὁ Πλάτων συσχετίζει τὶς περιβαλλοντικὲς συνθήκες μὲ τὴν κατάστασι τῆς ὑγείας ὅλων τῶν ὄντων. Θεωρεῖ ὅτι ἐπιδημίες καὶ ἄλλα νοσήματα προέρχονται ἀπὸ ἀνωμαλίες, ὄχι μόνο στοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ καὶ στὰ ζῷα καὶ τὰ φυτὰ, στὶς ὁποῖες ἀναφέρονται οἱ πάχνης, τὸ χαλάξι καὶ οἱ ἐρυσίβες. Δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ παράδοξο ὅτι ὅλοι οἱ συγγραφεῖς ἀπὸ τὴ βαθεὴ ἀρχαιότητα ἀναφέρονται στὴν ἐρυσίβη τῶν σιτηρῶν. Τὰ τελευταῖα γιὰ χιλιετίες ὑπῆρξαν καὶ εἶναι ἀκόμη ἡ βάση τῆς διατροφῆς τοῦ ἀνθρώπου γένους καὶ σήμερα, παρὰ τὴν πρόοδο στὴ Φυτοπαθολογία, ἡ μαύρη σκωρίαση τοῦ σίτου (ἐρυσίβη) θεωρεῖται ἡ σοβαρώτερη ἀσθένεια τῶν φυτῶν, ποὺ ἡ ἐπίδρασί της ἄλλαξε τὴ ροὴ πολιτισμῶν τοῦ κόσμου.

Στον ίδιο αιώνα –άλλα πρὸς τὸ τέλος του ἀρχῆς τοῦ ἐπόμενου– ἐμφανίζεται ὁ Θεόφραστος ὁ Ἑρέσιος, μαθητὴς τοῦ Ἀριστοτέλη. Τὸ τεράστιο ἔργο του ὑπῆρξε μνημειώδης καὶ σήμερα θεωρεῖται ὁ θεμελιωτὴς τῆς Βοτανικῆς καὶ τῆς Φυτοπαθολογίας. Ὁ Θεόφραστος εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ περιέγραψε σαφῶς τὶς τροφοπενίες ἢ τὴν πληθώρα τροφῆς ὡς καὶ τὴν παροχὴ κακῆς ποιοτικῶς διατροφῆς ὡς αἰτία ἀσθενειῶν (**τῶν δὲ νόσων ἀρχαί, ἢ ἀπ' αὐτῶν ἢ ἀπὸ ἔξωθεν καὶ ἢ φθορὰ ἢ ὅλως ἢ εἰς καρπογονίαν. Ἀπ' αὐτὴν μὲν ὅταν ἢ πλήθος ἢ ἔνδεια τροφῆς ἢ ποιότης**). Ἐνῷ περιγράφει πλήρως τὴν ἐπίδραση τοῦ ψύχους, τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνα, τῶν ὑπερβολικῶν ἢ λίγων βροχῶν, τοῦ χαλασίου καὶ τῶν πληγῶν ποὺ οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοὶ προκαλοῦν στὰ δένδρα τους. Μετὰ τὴ λεπτομερὴ περιγραφή τῶν ἀνωτέρω αἰτιῶν καταλήγει στὰ μέτρα προστασίας, τὰ ὁποῖα, μὲ τὶς σύγχρονες ἀπόψεις, ἐφαρμόζονται ἀκόμη καὶ σήμερα, ὅπως π.χ. ἡ χαρὰγῇ, τὸ ξεφύλλισμα κ.λπ. Μὲ σαφήνεια περιγράφει ἐπίσης τὶς ζημιὲς ἀπὸ παγετὸ ποὺ προκαλεῖ ἡ πάχνη, ἐνῷ ἀντίθετα τὸ χιόνι δὲν ἔχει τὶς ἴδιες καταστροφικὲς ἐπιδράσεις. Περιγράφει ἐπίσης θαυμάσια τὰ δύο παρασιτικά φυτὰ, τὸν ἰξὸ (*Viscum album*) καὶ τὴν στελίδα (*Loranthus europeus*):

«Θαυμασιώτατον δ' ἂν δόξειεν, καὶ ὅλως ἄτοπὸν τι καὶ παρὰδόξον εἶναι, τὸ ἔνια μὴ δύνασθαι βλαστάνειν ἐν τῇ γῇ καὶ σπέρματα καὶ φυτὰ, καθάπερ ἡ ἰξία καὶ ἡ στελὶς καὶ τὸ ὑφέαρ, ὧν τὴν μὲν καλοῦσι Εὐβοεῖς τὸ δ' ὑφέαρ Ἀρκάδες ἡ δὲ ἰξία κοινηή». Ἐπίσης θεωρεῖ ὅτι στὰ ἄγρια φυτὰ δὲν ἀναφέρονται ἀσθένειες (νοσήματα), ἐνῷ στὰ καλλιεργούμενα ὑπάρχουν πολλὰ. «νοσήματα δὲ τῶν ἀγρίων (δένδρων) οὐ λέγεται τῶν δ' ἡμέρων λέγεται πλείων, τάχα δὲ καὶ ἔστι διὰ τὴν ἀσθένειαν, ὧν τὰ μὲν ἀνώνυμα, τὰ δ' ὀνομασμένα, καθάπερ ἡ ψώρα καὶ ὁ σφακελισμὸς καὶ ἀστρόβλητα καὶ σκωληκόβροτα γίνεσθαι».

Ὁ Θεόφραστος ἐπίσης εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ δίνει τὸν ὀρισμὸ τῆς ἀσθένειας, ὁ ὁποῖος δὲν θὰ μποροῦσε νὰ λεχθῇ ὅτι διαφέρει ἀπὸ τὸν σημερινό: (βιβλίο V, 8.1).

«Οἱ ἀσθένειες δύνουν τὴν ἐντύπωση ὅτι εἶναι ἀφύσικες, διότι εἶναι συνεχῆς ἐκτροπὴ καὶ σύγχυση τοῦ φυσικοῦ ἢ ἀσθένεια, ἐκείνο δὲ ποὺ εἶναι συνηθισμένο καὶ συμβαίνει συνήθως θεωρεῖται φυσικό, τὸ ἴδιο στὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ.»

Αὐτὸ ποὺ γίνεται συνήθως τὸ θεωροῦμε φυσικό, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸ εἶναι ἀποτέλεσμα ἀσθένειας, ὅπως π.χ. ἡ πολυχρωμία στὰ ἄνθη τῆς τουλίπας. Ἐκείνο ὅμως ποὺ ἐντυπωσιάζει, εἶναι ὁ ὀρισμὸς τῆς ἀσθένειας «ἐκβασίς γάρ τις αἰεὶ καὶ σύγχυσις τοῦ κατὰ φύσιν ἢ νόσος». Ὁ ὀρισμὸς αὐτὸς εἶναι σχεδὸν ὅμοιος μὲ τὸν σημερινό: «Ἀσθένεια εἶναι ἡ κάτῳ ἀπὸ ἰδανικῆς συνθήκης λειτουργικὴ συνάρτηση τοῦ ξενιστῆ, τοῦ αἰτίου καὶ τῶν συνθηκῶν τοῦ περιβάλλοντος ἐκδήλωση μιᾶς κατάστασης ἀνώμαλης καὶ καλὰ καθωρισμένης μὲ ὁρισμένους χαρακτηριστῆρες, ποὺ προκαλεῖ φυσιολογοανατομικὲς καὶ βιοχημικὲς ἀλλοιώσεις στὸν ξενιστῆ, παροδικὲς ἢ μόνιμες, ποὺ ἐπηρεάζουν τὴν κανονικὴ ἀνάπτυξή του» (Sarejianni 1951, Walker 1957, Ζάχος 1966, Δημητριάδης 1976 Johnson 1982, Agrios 1988). Ὁ ὀρισμὸς τοῦ Θεόφραστου μὲ τὴ λέξη «σύγχυση» καλύπτει ὅλο τὸ φάσμα τῶν φυσιολογοανατομικῶν καὶ βιοχημικῶν ἀλλοιώσεων, ἐνῷ ἡ λέξις «αἰεὶ» (αἰεὶ) δίνει τὸν σαφέστατο χαρακτήρα τῆς ἀσθένειας, ποὺ ὀφείλεται σὲ συνεχῆ ἐπίδραση κάποιου αἰτίου, καὶ συνεπῶς ἀποκλείει τὶς ἐπιδράσεις τοῦ περιβάλλοντος ὅπως χαλάζι, παγετὸ κ.λπ. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ διατυπώθηκε ὁ ὀρισμὸς αὐτός, χρειάστηκε νὰ περάσουν δύομισι περὶπου χιλιετίες γιὰ νὰ ξαναδιατυπωθῇ ἐλαφρὰ διωρθωμένος, παρὰ τὶς δυνατότητες τῶν σημερινῶν μέσων παρατήρησης καὶ ἐρευνας.

Ἀλλὰ ὁ πρωτοπόρος αὐτὸς ἐρευνητὴς καὶ φυσιολόγος δὲν σταματᾷ ἐκεῖ. Διατυπώνει τὴν πρῶτη πρόταση: «... χρὴ δὲ καὶ τὰ οἰκεία σπέρματα πρὸς εὐφορίαν καὶ τὰ νοσήματα τὰ συμβαίνοντα λαμβάνειν, οἷον ἐρυσίβας...». (Πρέπει δηλαδὴ νὰ διαλέγωνται οἱ κατάλληλοι σπόροι γιὰ νὰ ἀποκτηθῇ μία καλὴ συγκομιδὴ καὶ νὰ ἀποφευχθοῦν

οί ασθενείς που συμβαίνουν, όπως οι σκωριάσεις). Με άλλα λόγια και χωρίς καμιά αμφιβολία είναι η πρώτη άναφορά, παγκοσμίως φυσικά, επιλογής ανθεκτικών ποικιλιών για την αντιμετώπιση των ασθενειών και ιδίως της σκωρίασης, κάτι που γίνεται και σήμερα.

Από όσα εκτέθηκαν ως εδώ, φαίνεται ότι στις χιλιετίες που κύλησαν από τη νεολιθική επανάσταση, που έκανε τη γεωργία ένα από τους βασικούς οικονομικούς κλάδους της ανθρωπότητας, το Έλληνικό πνεύμα με την τεράστια δημιουργικότητά του έδωσε έννοιες και όρισμους που κανένας άλλος λαός μέχρι και την Έλληνική κλασική περίοδο δεν μπόρεσε να αναπτύξει. Από την εποχή αυτή, κι αφού μεσολάβησαν σκοτεινές πνευματικές περιόδους, χρειάστηκαν περίπου δύομισι χιλιετίες για να κατορθώσει η ανθρωπότητα να ξαναβρεί και να εκμεταλλευθεί τις ελληνικές γνώσεις, αναδιατυπώνοντας τους όρισμούς και συμπληρώνοντας τις γνώσεις αυτές με τα σύγχρονα πλέον μέσα. Η παγκοσμιότητα και η διαχρονικότητα του Έλληνικού πνεύματος είναι αναμφισβήτητη σε οποιοδήποτε τομέα της ανθρωπίνης γνώσης, και αυτό γίνεται πιο βέβαιο όσο τα αρχαία κατάλοιπα αποκαλύπτουν τα μυστικά τους.

Βιβλιογραφία

- Agrios, G. 1988. *Plant Pathology*. Acad. Press, p. 803.
- Γιαννάκης, Γ. Ν. 1982. *Όρφως, Λιθικά*. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιον Ίωαννίνων, σελ. 260.
- Δημητριάδης, Σ. Δ. 1976. *Μαθήματα Γενικής Φυτοπαθολογίας*. Αθήναι, σελ. 319.
- Efron, J. and Setlow, J. K. 1953. *The elementary chemical composition of marine organisms*. Yale Univ., New Haven, p. 647.
- Eschenbachio, A. G., 1689. *Orphei, Argonautica hymns et de Lapidibus*, p. 329.
- Ζάχος, Δ. Γ. 1966. *Μαθήματα φυτοπαθολογίας*. Θεσσαλονίκη, σελ. 527.
- Halstead, P. 1990. *Agriculture in the Bronze Age Aegean*, in Wells, B. (ed.) 1992. *Agricultural in ancient Greece*. Proc. 7th Intern. Symposium Swedish Inst. of Athens, p. 105-117.
- Holy Bible, ed. Gideons Intern.
- Θεοχάρης, Δ. Ρ. 1981. *Νεολιθική Ελλάδα*. Έκδ. Έθνική Τράπεζα της Ελλάδος, σελ. 194.
- Θεόφραστος, *Περί φυτών αιτιών*.
- Johnson, K. B. 1982. *The role of predictive systems in disease management*. In Teng, P. S. (ed.). *Crop loss assessment and pest management*. APS Press, St Paul Minnesota, p. 176-190.
- Όμηρος: *Ιλιάδα και Οδύσσεια*. Έκδ. Ι. Ζαχαρόπουλος.
- Πασσάς, Ι. Δ. 1964. *Τὰ Όρφικά*. Έκδ. Έγκυκλοπαίδειας του «Ήλιου», σελ. 447.
- Πλάτων: *Συμπόσιον*. Έλληνικό και αγγλικό κείμενο, Έκδ. Page, T. E. et al. 1980, The Loeb Classical Lib.
- Renfrew, C. 1972. *The emergence of civilization*. Methuen and Co Ltd. p. 595.
- Renfrew, C. 1973. *Trade and craft civilization*. In Theocharis, D. (ed.) *Neolithic Greece*, National Bank of Greece.
- Renfrew, J. 1973. *Agriculture*. In Theocharis, D. (ed.) *Neolithic Greece*, National Bank of Greece.
- Sarejianni, J. A. *Essais sur le concept de la maladie en pathologie vegetale*. Ann. Instit. Phytopath, Benaki, annee 5, 2:88-127.
- Sarpaki, A. 1973. *The paleoethnobotanical approach*, in Wells, B. (ed.) 1992. *Agricultural in ancient Greece*. Proc. 7th Intern. Symposium Swedish Inst. of Athens, p. 61-76.
- Theocharis, D. R. 1973. *The Neolithic civilization, a brief survey*. In Theocharis, D. (ed.) *Neolithic Greece*, National Bank of Greece.
- Χασάπης, Κ. Σ. 1965. *Ύμνοι Όρφως*. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Αθηνών. Στδ Ι. Πασσάς, 1984, *Τὰ Όρφικά*, έκδ. Έγκυκλοπαίδεια Ήλιος, σελ. 41-128.
- Walker, J.C. 1957. *Plant Pathology*. Acad. Press., p. 803.

Κ.Κ. Θανασουλόπουλος
Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΚΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ, ΟΙΚΟΔΟΜΟΙ, ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ...

Νανοτεχνολογία: Ή νέα έκρηξη τής ΄Επιστήμης

Πρόκειται για έναν πολλά υποσχόμενο και εξελίξιμο τεχνολογικό τομέα με απεριόριστες δυνατότητες. Οί επιστήμονες μιλούν ακόμη και για «θαύματα» στην εφαρμογή του σε όλους σχεδόν τους τομείς τής σύγχρονης ζωής. Ό λόγος για τή νανοτεχνολογία. Ένδεχομένως νά ακουστή ως υπερβολή, αλλά οί αρχές της έχουν βάση στα χρόνια τής αρχαιότητας, όταν οί φιλόσοφοι Δημόκριτος και Λεύκιππος υποστήριζαν τήν ιδέα ότι ή ύλη φτειάχεται από πολὺ μικρὰ καὶ αδιαίρετα άτομα. Πολλοὺς αἰῶνες μετὰ ό Dalton ἦταν ό πρῶτος πού ἐπιβεβαίωσε τή θεωρία τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων, ἀποδεικνύοντας μετὰ ἀπό πολλὰ χρόνια ἐρευνῶν καὶ μελέτης ότι ή ύλη ὄντως φτειάχεται ἀπό άτομα, εἰσάγοντας ἔτσι τήν ἀνθρωπότητα στήν Ἀτομική Ἐποχή.

Ή νανοτεχνολογία εἶναι ή ἐπιστήμη πού βασίζεται στή θεωρία τοῦ Dalton, μιᾶς καὶ ἔχει τή δυνατότητα νά ἐλέγχει τή δομή τῆς ὕλης, δηλαδή τὰ άτομα. Μπορεῖ δηλαδή νά ἐπεμβαίνει στὸν κόσμον τῶν ἀτόμων, νά τὰ ἀπομονώνει, νά τὰ ἐπεξεργάζεται καὶ νά τὰ ἀποκωδικοποιῇ.

Τὸ νανόμετρο εἶναι ή μονάδα μέτρησης πού χρησιμοποιεῖται στή νανοτεχνολογία. Πρόκειται για μετρήσεις με προσέγγιση πού φθάνει ἀπὸ τὸ ἓνα ἑκατομμυριοστὸ τοῦ ἑκατοστοῦ μέχρι τὸ ἓνα δισεκατομμυριοστὸ τοῦ μέτρου! Φανταστῆτε τίς δυνατότητες πού μποροῦν νά ἀναπτυχθοῦν, ἀνάλογα με τίς ἐντολές πού θὰ δοθοῦν στὸ νανόμετρο.

Ἀρχαία Νανοτεχνολογία;

Εκπληξη προκαλεῖ ή ἀνακάλυψη ἀπὸ Ρώσους χρυσοθήρες στὸν ποταμὸ Νανράντα, στήν ἀνατολική πλευρὰ τῶν Οὐραλίων, μικρῶν ἀντικειμένων κυρίως σὲ σχῆμα σπирάλ. Τὸ μέγεθός τους κυμαίνεται ἀπὸ 3 μέχρι 0,003 ἑκατοστά. Καὶ ἀν ή ηλικία τους δὲν κυμαίνεταν μεταξύ 20.000 καὶ 318.000 ἐτῶν, σίγουρα δὲν θὰ ὑπῆρχε ἐνδιαφέρον γιὰ αὐτὲς τίς ἀνακαλύψεις. Τὰ μυστηριώδη αὐτὰ ἀντικείμενα μελετῶνται ἀπὸ τή Ρωσική Ἀκαδημία Ἐπιστημῶν στήν Syktyvka τῆς Μόσχας, ὅπως καὶ στὸ Ἰνστιτοῦτο Ἐπιστημῶν τῆς Φινλανδίας, μιᾶς καὶ τὰ πρῶτα συμπεράσματα δείχνουν ότι ή νανοτεχνολογία δὲν ἀποτελεῖ ἀνακάλυψη τῶν τελευταίων χρόνων, ἀλλὰ προφανῶς προϋπῆρχε -σὴν ἀπλή της ἴσως μορφῇ- ἀπὸ χιλιετίες. Τὰ συγκεκριμένα ἀντικείμενα, πού ἐντοπίστηκαν στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Nargada, γιὰ τήν ἐποχή τους θεωροῦνται σαφέστατα πρωτοποριακά. Καὶ σήμερα ὅμως ὅ,τι θεωρεῖται πρωτοποριακὸ τεχνολογικά, σὲ λίγα μόλις χρόνια θὰ φαντάζει πρωτόγονο λόγω τῶν ραγδαίων ρυθ-

*Σπιδάλ ήλικίας χιλιάδων έτων,
πιδ βρέθηκε σιδ Ουράλια:
Αρχαία Νανοτεχνολογία;*

μϊν άνάπτυξης τής νανοτεχνολογίας. Μικροσκοπικά ρομπότ, πιδ είναι ιδιαιτέρα δύ-
σκολο νά τά παρατηρήσει κανείς ακόμη και με τδ πιδ ισχυρδ μικροσκόπιο, θά άναλαμ-
βάνουν τήν άποστολή τους και θά μποροϋν μέσα σε έλάχιστα 24ωρα νά κατασκευά-
σουν ολόκληρες πόλεις. Στδ βιβλίο «Idoru», τδ τελευταίο μπέστ-σέλλερ τοϋ διάσημου
συγγραφέα William Gibson, άναφέρεται ύποθετικά ή ισοπέδωση τοϋ Τόκνυ μετά άπδ
έναν καταστροφικδ σεισμό, τήν άνοικοδόμηση τοϋ όποίου άναλαμβάνουν αϋτοί οί ιδι-
όμορφοι μικροσκοπικοί στρατιώτες! Άκούγεται άκραίο και ως σενάριο έπιστημονικής
φαντασίας, όμως οί έπιστήμονες μιλοϋν με βεβαιότητα για αϋτήν τή μορφή έπανάστα-
σης, πιδ έρχεται νά συνταράξει στδ μέλλον τδν πλανήτη.

Οί έφαρμογές και οί άνησυχίες τϊν έπιστημόνων

Οί πρώτες έφαρμογές τής νανοτεχνολογίας θά γίνουν στς έπιστήμες τής
ιατρικής και τής πληροφορικής. Σε σχέση με τήν ιατρική, μέσω τής νανο-
τεχνολογίας και έπειβαίνοντας σιδ κύτταρα, θά θεραπεϋωνται ασθένειες.
Τά νανορομπότ μέσα άπδ τά άγγεία θά φθάνουν στδ κύτταρο και θά τδ
έπιδιορθώνουν! Στίν πληροφορική ό όγκος τϊν πληροφοριϊν θά είναι ακόμη μεγαλύ-
τερος και οί ύπολογιστές θά καταναλώνουν λιγότερη ένέργεια. Δυνατότητες άνοίγονται
ακόμη και στδ διαστημική έρευνα, άφοϋ με τς νανομηχανές με έξαιρετική ταχύτη-
τα και ασφάλεια θά μποροϋμε νά έξερενοϋμε τδ πλανητικδ σύστημα, και κυρίως νά
έγκαταθιστοϋμε ύποστηρικτικούς μηχανισμούς σε διάφορα σημεία τοϋ σύμπαντος. Για
όλα αϋτά τδ έρώτημα πιδ γεννάται είναι, κατά πόσο μπορεί νά είναι αξιόπιστες οί νανο-
μηχανές, για τδ αν θά τηρήσουν έπακριβώς τήν άποστολή πιδ θά τοϋς άνατεθι και
φυσικά ποιός έγγυάται ότδ δεν θά είναι καταστροφικές για τδ άνθρώπινο γένος. Σύμ-
φωνα με ώρισμένους έπιστήμονες είναι τόσο μεγάλη ή ταχύτητα έξέλιξης τής συγκεκρι-
μένης έπιστήμης, όπως και τδ ένδιαφέρον νά έρευνηθοϋν όλες οί δυνατότητές της, πιδ
ύποσκελίζουν τήν προσπάθεια νά μελετηθοϋν οί έπιπτώσεις και οί έπιπλοκές της!

Οί επενδύσεις

Εκατοντάδες δισεκατομμύρια δολάρια έχουν ήδη επενδυθι σε έρευνες γύρω
άπδ τή νανοτεχνολογία. Οί Η.Π.Α., με κέντρο τήν Ύπηρεσία Τεχνολογικών
Έρευνϊν τοϋ Ύπουργείου Έθνικής Άμυνας, τδ 2001 άνακοίνωσαν τή χρημα-
τοδότηση ένδς έθνικοϋ προγράμματος νανοτεχνολογίας με 500 έκατομμύρια

δολάρια. Το Πανεπιστήμιο Cornell έχει εξελιχθεί σε εθνικό κέντρο νανοτεχνολογίας. Κύριος αντίπαλος της Αμερικής σε αυτήν την περίπτωση ή Ιαπωνία, που αντιμετωπίζει τη νανοτεχνολογία ως τον κλάδο που θα στηρίξει δυναμικά την οικονομία της. Εθνικά προγράμματα έρευνών γύρω από τη συγκεκριμένη επιστήμη έχουν επίσης εφαρμόσει ή Γερμανία, ή Γαλλία, το Ήνωμένο Βασίλειο και ή Κορέα.

Όσο ενδιαφέροντα ακούγονται όλα αυτά, άλλο τόσο τρομάζει ή σκέψη ότι ένας ολόκληρος κόσμος θα περιστρέφεται γύρω από τις έντυπωσιακές ικανότητες των λιλιπούτειων μηχανών. Μία άπλη έντολή θα αρχή, για να τεθούν σε λειτουργία, να αναλάβουν πρωτοβουλία και να κατασκευάσουν ή θεραπεύσουν. Πόσο ελεγχόμενοι και αλάνθαστοι όμως μπορούν να είναι αυτοί οι τεχνολογικοί στρατιώτες; Μέχρι ποιο σημείο μπορεί να φτάση ή τεχνητή νοημοσύνη τους, ώστε να μὴν ὑπερβοῦν ή παραποιήσουν την αποστολή τους; Ένα μεγάλο κεφάλαιο της ανθρωπότητας μόλις άνοιξε.

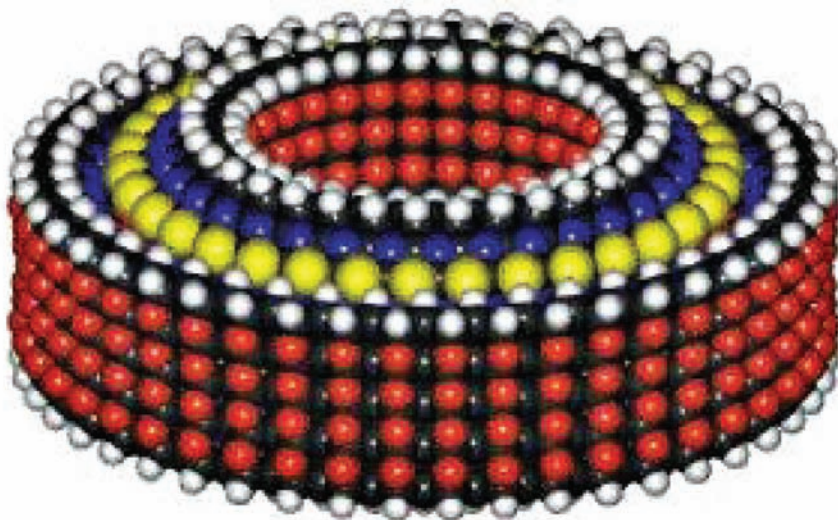
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ Ε. ΠΑΝΑ

αρακαλέσαμε έναν ειδικό να μᾶς μιλήσει για τον τομέα της Νανοτεχνολογίας, τον καθηγητή του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Επαμεινώνδα Πανά. Ίδου οι άπαντήσεις του στις σχετικές ερωτήσεις μας:

— Τί είναι ή νανοτεχνολογία και ποιές οί αρχές της, ή φιλοσοφία της;

— Νανοτεχνολογία είναι ένας καινούργιος τομέας της επιστήμης, που ξεφεύγει από τον κόσμο των μορίων και των ατόμων και προχωρεί στα σωματίδια πολλών μικρών διαστάσεων (νάνο από την αντίστοιχη ελληνική λέξη). Ένα νανόμετρο = 10^{-9} , που σημαίνει ότι το 1 νανόμετρο είναι $1000 \times 1000 \times 1000$ φορές μικρότερο από το ένα μέτρο. Η διαφοροποίηση της νανοτεχνολογίας στηρίζεται στο γεγονός ότι -όπως συμβαίνει και στα κύτταρα των ζωικών οργανισμών- οί ιδιότητες των ὕλικων σε μικροκλίμακα

Μία από τις χιλιάδες νανομηχανές, που έχουν ήδη κατασκευαστή.

είναι τελείως διαφορετικές. Πρωτοπόρος στον τομέα αυτόν υπήρξε ο Norio Taniguchi, μηχανικός του Πανεπιστημίου του Τόκιο, που μετωνόμασε τη μηχανική σε μικρομετρική κλίμακα σε νανοτεχνολογία το έτος 1974. Ακολούθησε το 1986 ο έρευνήτης του MIT Eric Drexler με την έκδοση του βιβλίου του «Engines of Creation», που έθεσε και τους πρώτους προβληματισμούς για το μέλλον αυτού του νέου τομέα έρευνας. Το βιβλίο του έτυχε ένθουσιώδους υποδοχής από το ακαδημαϊκό κοινό. Τέλος, το έτος 1996, ο Spallay και οι συνεργάτες του κερδίζουν το βραβείο Nobel στη χημεία εφαρμόζοντας την επιστημονική έρευνα στη νανοτεχνολογία. Η κοινωνία μας έχει βασίσει τη λύση πολλών θεμάτων που την απασχολούν στα μελλοντικά έπιτεύγματα και τις εφαρμογές της νανοτεχνολογίας, που θεωρείται μία μικρή τεχνολογική επανάσταση (νέα προϊόντα, νέες βιομηχανικές δομές).

— Υπάρχει συσχέτιση της νανοτεχνολογίας με γνώσεις που υπήρχαν στην αρχαιότητα; Μπορεί δηλαδή κάποιες από τις αρχές της να βασίζονται στη φιλοσοφία των αρχαίων Ελλήνων;

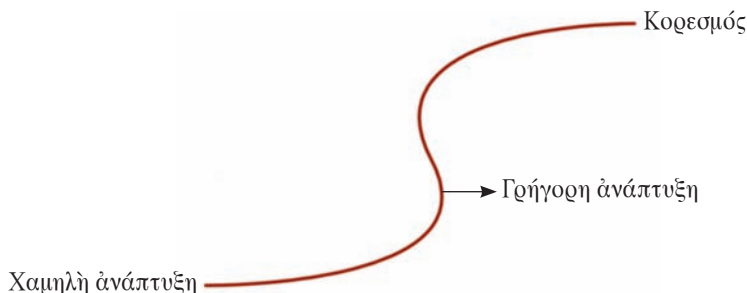
— Οι αρχαίοι Έλληνες ήδη από την εποχή του Λεύκιππου και του Δημόκριτου ανακάλυψαν τη δυνατότητα «της συνεχώς μικρότερης ύλης», που κρύβεται πίσω από την ύλη. Ήταν οι πρώτοι που έδωσαν «νοητά» την έννοια του ατόμου, πάνω στην οποία στηρίχθηκε η γνωστή ατομική θεωρία (μόρια, άτομα, ηλεκτρόνια, ποζιτρόνια, πρωτόνια, νετρόνια κ.ο.κ.).

— Ποιά είναι τα κυριότερα έπιτεύγματά της;

— Τα κυριότερα έπιτεύγματα της νανοτεχνολογίας έστιάζονται στον χώρο της μικροηλεκτρονικής. Για την ιστορία αναφέρουμε ότι το 1959 δημιουργήθηκε το ολοκληρωμένο κύκλωμα. Μετά από αυτό ο αριθμός των τρανζίστορς που μπορούν να χωρέσουν σε ένα μόνο τσιπ διπλασιάζεται κάθε 18 μήνες, και αυτός ο ρυθμός είναι γνωστός ως Νόμος του Moore. Ο Νόμος του Moore είναι κλασικό παράδειγμα μικρο-διαδικασίας: ανάγει το ένα τρανζίστορ στο ολοκληρωμένο κύκλωμα με 100 έκατομμύρια στοιχεία σε 40 μόνο χρόνια. Ένα τρανζίστορ σήμερα έχει διάμετρο 350 νανομέτρων και σε λίγα χρόνια 100 τρανζίστορ θα καταλαμβάνουν τον χώρο που καταλαμβάνει σήμερα ένα τραν-

Νανοτεχνολογία σε «πρωτόγονη» μορφή: Μερικά ακόμη εύρηματα των Ουραλίων, ηλικίας επίσης χιλιάδων έτων.

Σχήμα 1. Σιγμοειδής καμπύλη που περιγράφει την εξέλιξη του κλάδου της αγοράς νανο-προϊόντων.

ζίστορ. Αναμένονται λοιπόν εκπληκτικές βελτιώσεις των υπολογιστών και μείωση της τιμής τους. Σήμερα τα επιτεύγματα της νανοτεχνολογίας επεκτείνονται στον χώρο της βιολογίας, της φυσικής, της χημείας και της μηχανικής.

— Έγκυμονεί κίνδυνους για την ανθρωπότητα ίσως, παρὰ τὰ πλεονεκτήματά της;

— Ἡ νανοτεχνολογία ὡς ἐπιστήμη κυρίως τῶν ὑλικῶν, στοχεύοντας στὴ δημιουργία νέων ἐπαναστατικῶν ὑλικῶν μὲ βελτιωμένη δομὴ καὶ καλύτερη ἀνταπόκριση, μιμούμενη τὰ ζῶντα ὀργανικὰ συστήματα καὶ μὲ τὴν πείρα ποὺ ὑπάρχει ἀπὸ τὶς ἀρνητικὲς ἐπιπτώσεις ἐφαρμογῶν τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας, δὲν ἐγκυμονεῖ κίνδυνους γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ ἐφόσον ὁ ἄνθρωπος τὴν διαχειριστῇ σωστά, τότε θὰ ἔχῃ μόνο πλεονεκτήματα στοὺς τομεῖς ἐφαρμογῶν τῆς.

— Ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἐπενδύσει στὴ νανοτεχνολογία;

— Ἡ χώρα μας δὲν ἔχει ἀκόμη ἐπενδύσει οὐσιαστικά σ' αὐτὸν τὸν τομέα, καὶ ἴσως εἶναι τώρα ἡ καλύτερη ἐποχὴ νὰ μπῇ δυναμικὰ σὲ ἐφαρμογὲς ἔστω τῆς νανοτεχνολογίας, προσαρμόζοντας τὶς κλασικὲς δομὲς πολλῶν κλάδων. Τὸ πρῶτο βῆμα θὰ εἶναι ἡ εἰσαγωγή σὲ ἐφαρμοσμένο ἐπίπεδο τῆς νανοτεχνολογίας ὡς μαθήματος στὰ Πανεπιστήμια τῆς χώρας καὶ ἡ δημιουργία πολιτικῶν προγραμμάτων ἔρευνας.

— Πῶς προδιαγράφεται τὸ μέλλον τοῦ συγκεκριμένου τεχνολογικοῦ τομέα;

— Τὸ μέλλον τοῦ συγκεκριμένου τομέα προδιαγράφεται εὐοίωνο. Μὲ τὴ διάχυση γνώσεων ἀναμένεται νὰ ἐπηρεάσῃ πολλὲς ἐπιστῆμες, ὅπως τὴ φυσικὴ, τὰ μαθηματικά, τὴ χημεία κυρίως (ἀλλάζοντας τὶς κλασικὲς μεθόδους χημικῆς σύνθεσης), τὴ βιοχημεία καὶ τὴ βιολογία. Οἱ ἐφαρμογὲς τῆς νανοτεχνολογίας προβλέπεται ὅτι θὰ ἀλλάξουν ριζοσπαστικά –κάτι ἀνάλογο ἔγινε στὴ βιομηχανικὴ ἐπανάσταση– τὸ ἐμπόριο, τὴν ἀπασχόληση, τὸ περιβάλλον, τὴν υἰεία καὶ ἐν γένει τὴν κοινωνία. Τὸ 1/5 τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ΗΠΑ ποὺ χρησιμοποιοῦν νανοτεχνολογία ἐπικεντρώνονται στὴ βιοτεχνολογία, μὲ στόχο τὴν παρασκευὴ φαρμακευτικῶν προϊόντων καὶ τὴ βελτίωση τῆς υἰείας. Ἡ USNSF (U.S. National Science Foundation) προβλέπει ὅτι ὁ τζίρος τῆς ἀγορᾶς τῶν νανο-προϊόντων θὰ φθάσῃ τὸ 1 τρὶς ἑκατ. δολλάρια κατ' ἔτος τὸ 2005. Ἡ περιγραφή τῆς ἐξέλιξης τοῦ κλάδου μπορεῖ νὰ γίνῃ μέσῳ τῆς σιγμοειδοῦς καμπύλης (Βλ. **Σχήμα 1**).

Ταξιαρχούλα Λαδᾶ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ @

ὁ μικρὸ αὐτὸ σημάδι/ψηφίο/σύμβολο @, τὸ ὁποῖο βρίσκεται παντοῦ πλέον: στὰ γραπτά μας, στὶς ἐφημερίδες, στὰ περιοδικά, στὴν τηλεόραση, στὶς κάρτες ἐπιχειρήσεων, στοὺς ὑπολογιστὲς κ.λπ., μέχρι σήμερα εἶναι ἐπίσημως ἀνώνυμο, ἐνῶ χρησιμοποιεῖται εὐρύτατα ἀπὸ ἑκατομμύρια χρήστες σὲ ὅλον τὸν κόσμον. Τὸ @ εἶναι ὁ ἐπίσημος κώδικας γιὰ τὴν ἀποστολὴ μιᾶς ἠλεκτρονικῆς ἐπιστολῆς, ἡ ὁποία ἀποκαλεῖται πλέον «ἱμεῖλ» –ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ electronic mail καὶ σὲ συντομογραφία e-mail– μὲ τὴ βοήθεια ἑνὸς ὑπολογιστῆ μέσω μόντεμ ἢ τηλεφώνου. Δηλ. ὁ ἀποστολέας καὶ ὁ παραλήπτης ἔχουν μίᾶ ἠλεκτρονικὴ διεύθυνση, συνήθως μὲ τὸ ὄνομα πρώτα, μετὰ τὸ σῆμα τοῦτο @, ἐνῶ ἀκολουθεῖ ἡ ὑπηρεσία διεκπεραίωσης. Ἔτσι μόνον μὲ τὸ @ στέλνουμε καὶ λαμβάνουμε τὴν ἠλεκτρονικὴ ἀλληλογραφία μας.

Εἶναι ἀνάγκη τὸ σῆμα αὐτὸ νὰ ἔχη ὄνομα; Ἀσφαλῶς ναί! Ἐν τούτοις κάνουμε τὴ δουλειά μας –γιὰ χρόνια τώρα– χωρὶς νὰ τὸ ἔχουμε ὀνομάσει ἐπίσημως. Ἀνεπίσημως ὅμως τοῦ δώσαμε ἓνα πεζὸ ὄνομα, γιὰ νὰ κάνουμε τὴ δουλειά μας ὅταν ἀναφερόμαστε σ’ αὐτό. Οἱ Ἕλληνες ἐπίσημως/ἀνεπίσημως τὸ ὀνομάσαμε **παπάκι**. Μία ἄστοχη ὀνομασία, νὰ στέλνουμε πρὸς γρήγορα –ἀστραπιαῖα– γράμματα/ἐπιστολές/σήματά μας μὲ ἓνα... παπάκι. Τὸ ἴδιο κάνανε καὶ ὅλοι οἱ λαοὶ τοῦ κόσμου, δίνοντάς του ὀνόματα ἀπὸ τὸ σχῆμα τοῦ @, τὸ ὁποῖο ὅταν τὸ δῇ κανεὶς μὲ διάφορα ἐθνικὰ μάτια φαίνεται ἀλλιώτικο καὶ ὄχι μόνον ὡς παπάκι. Οἱ ἀγγλόφωνοι τὸ ὀνόμασαν σαλιγκάρι, ρουφήχτρα, γυρισμένο φύλλο ἀκόμη καὶ τσουρέκι. Οἱ Τοῦρκοι τὸ εἶπαν αὐτί, οἱ Σουηδοὶ χοιροσουρά καὶ οἱ Ρῶσοι βάτραχο. Στὸ Διαδίκτυο θὰ βρῆτε ὅλες τὶς «ἑξυπνες» ἐθνικὲς ὀνομασίες –κατὰ δεκάδες, παρακαλῶ–, ἀλλὰ πούθενά δὲν συμφωνοῦμε γιὰ ἓνα διεθνὲς ὄνομα κύριου.

Λέγεται ὅτι κατὰ τὴν Ἀναγέννηση οἱ ἔμποροι οἶνον τῆς Φλωρεντίας χρησιμοποιοῦσαν τὸ σῆμα τοῦτο @, τὸ ὁποῖο ἀντιπροσώπευε ἓναν ἀμφορέα γιὰ τὴ μέτρηση τοῦ κρασιοῦ. Δηλαδή ἂς ποῦμε ἓνας ἀμφορέας τιμᾶται 15 εὐρώ. Σὲ συντομογραφία 1 @ 15 €, καὶ αὐτὸ μοιάζει μὲ ἀμφορέα, ἀφοῦ ἔχει χερούλια καὶ ἀπὸ τὶς δύο μεριεὶς (αὐτὸ σημαίνει τὸ **ἀμφί**: τὸ *φέρω* καὶ ἀπὸ τὶς δύο πλευρές), καὶ δὲν θὰ ἦταν ἄσχημα νὰ τὸ ὀνομάσουμε ἀμφορέα, ὅπως τὸ € τὸ ὀνομάσαμε εὐρώ! Εἶναι ὅμως δυνατόν δύο νέα σήματα παγκόσμιας ἐμβέλειας καὶ ἀκτινοβολίας νὰ βγοῦνε μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ Ἑλληνισμοῦ; Καὶ γιατί ὄχι; Ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι ὁ ΛΟΓΟΣ!

Τὸ σῆμα ἀμφορέας @ πρωτοπαρουσιάστηκε στὸ πληκτρολόγιο τῶν πρώτων τυπογραφικῶν μηχανῶν Underwood τὸ 1885 καὶ παρέμεινε σ’ αὐτὲς μέχρι τὶς μέρες μας ἀνώνυμο, ὅταν οἱ ὑπολογιστὲς τὸ πήραν γιὰ τὴ χρῆση στὴν ἠλεκτρονικὴ ἀλληλογραφία. Στὶς ἀρχὲς τοὺς οἱ ὑπολογιστὲς καὶ τὸ Διαδίκτυο οἰκιοποιήθηκαν τὸν ἀμφορέα @ ὡς σῆμα κατατεθέν τους, ἀλλὰ ὁ κόσμος φαίνεται ὅτι δὲν τοὺς ἀκολούθησε καὶ ἡ πρακτικὴ αὐτὴ ἐγκαταλείφθηκε.

Γιὰ τὴν ἱστορία πάντως πρέπει νὰ προσθέσουμε ὅτι ἡ λατινικὴ πρόθεση ad = *εἰς*, πρὸς (τὸ) καὶ ἑλληνικὰ σήμερα *στό*, συντομογραφήθηκε σὲ @ γιὰ λόγους εὐκολίας καὶ συντομίας καὶ ἔχει χρησιμοποιηθῇ σὲ ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ ἐμπορικὴ ἀλληλογραφία. Στὰ Ἀγγλικά ἡ ἴδια πρόθεση ἔγινε at (προφέρεται ἔτ), ἀπὸ ὅπου εὐλόγα φτάνει κανεὶς στὸ @. Ἡ συντομογράφηση αὐτὴ βεβαίως σὲ καμμιά περίπτωσιν δὲν εἶναι «πνευματικὸ προϊόν» τῆς ἐποχῆς τῶν ὑπολογιστῶν, ἀν καὶ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν ἠλεκτρονικὴ ἀλληλογραφία ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς δεκαετίας τοῦ 1970.

Θωμᾶς Γ. Ἡλιόπουλος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ε΄ Ο «ΚΟΠΡΩΝΥΜΟΣ»

Πώς διασύρθηκε μιὰ προσπάθεια ἐκκλησιαστικῆς μεταρρυθμίσεως

Τὸ ἔτος 726 μ.Χ. στὴν παρακμάζουσα Ἀνατολικὴ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία, στὰ χρόνια τῆς βασιλείας τοῦ Λέοντος Γ΄ τοῦ Ἰσαύρου, ξέσπῃ ἓνας ἀκόμη ἐμφύλιος θρησκευτικὸς πόλεμος, ἡ γνωστὴ σὲ ὅλους «Εἰκονομαχία». Ὁ Ὀρθόδοξος Χριστιανισμός, ποὺ καθιέρωσε ὁ «Μέγας» Κωνσταντῖνος, ἔχει κυριαρχήσει ὁλοκληρωτικὰ στὰ ἐσωτερικὰ δρώμενα τῆς αὐτοκρατορίας μὲ ἀνελέητες σφαγὲς ἐναντίον ὅλων τῶν ἀντιπάλων του. Μέσα σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ κατάφεραν νὰ ἐξοντώσουν ὅλες τὶς ἄλλες συνυπάρχουσες θρησκείες, λατρεῖες καὶ αἱρέσεις καὶ νὰ καταστρέψουν ὅλα τὰ λαμπρὰ πολιτιστικὰ μεγαλουργήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ἐνῶ παραλλήλως ἐγκαθίδρυσαν τὸ πρῶτο θεοκρατικὸ καθεστῶς. Ὁ Ἑλληνορωμαϊκὸς κόσμος μεταλλάχθηκε σὲ Χριστιανορωμαϊκὸ καὶ σὰν ὁδοστρωτῆρας θὰ ἰσοπεδώσῃ ὅλες τὶς πολιτιστικὲς κατακτήσεις χιλιετιῶν, ἐξαπλώνοντας τὸν τρόμο, τὸ σκότος καὶ τὸν μεσαίωνα στὴν οἰκουμένη.

Μὲ τὴν τεράστια αὐξηση τῆς γαιοκατοχῆς, τῶν κερδῶν καὶ τῶν ἀμυθήτων θησαυρῶν ποὺ λήστευσαν ἀπ' τοὺς ἀρχαιοελληνικοὺς ναοὺς καὶ τοὺς πολίτες τοῦ Ἀνατολικοῦ Κράτους οἱ κληρικοὶ δημιούργησαν ἓνα πάμπλουτο παρακράτος, ποὺ ὑποστηριζόταν ἀπὸ ἓνα μεγάλο ἄτακτο στρατὸ καλογήρων καὶ μοναχῶν καὶ ἀπειλοῦσε τὴν ἐπιβίωση τῆς Αὐτοκρατορίας. Οἱ δύο Ἰσαυροὶ αὐτοκράτορες Λέων ὁ Γ΄ καὶ ὁ υἱὸς του Κωνσταντῖνος ὁ Ε΄ μὲ τὴν θρησκευτικὴ καὶ τὴν κοινωνικὴ μεταρρύθμιση ποὺ θὰ πραγματοποιήσουν, θὰ ἐπιφέρουν τὴν ὑποταγὴ τῆς Ἐκκλησίας στὸ κράτος, καθὼς θὰ περιορίσουν τὴν δύναμή της, θὰ κοινωνικοποιήσουν (κοίνωσις) τμήματα τῆς περιουσίας μονῶν καὶ ἐπισκοπῶν καὶ θὰ κατασχέσουν μεγάλες ποσότητες χρυσοῦ καὶ χρημάτων. Ἡ ὀρθολογικὴ αὐτὴ μεταρρυθμίσις καταγράφηκε ἀπ' τοὺς ἱστορικοὺς τῶν εἰκονοφίλων μὲ τὸν ἀρνητικὸ ὄρο «Εἰκονομαχία». Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία θὰ ἐπανέλθῃ δομιύτερη λίγο ἀργότερα μὲ τὴν ἀντιμεταρρύθμιση τῆς αὐτοκρατείας Εἰρήνης καὶ τὴν πρώτη «ἀναστύλωση τῶν εἰκόνων». Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου στὴν Νίκαια τῆς Βιθυνίας τὸ 787 μ.Χ. ἡ Ἐκκλησία θὰ ἐπανακτίσῃ στὸ ἀκέραιο τὴν περιουσία ἀλλὰ καὶ τὴν πολιτικὴ δύναμη ποὺ ἀπώλεσε κατὰ τὴν διάρκεια τῆς «Εἰκονομαχίας». Ἡ «Εἰκονομαχία» θὰ περάσῃ σὲ δευτέρη φάση ἀπὸ τὸ 813 μ.Χ. ἕως τὸ 843 μ.Χ. Ἡ δευτέρη καὶ ὀριστικὴ «ἀναστύλωσις τῶν εἰκόνων» θὰ γίνῃ ἀπὸ τὴν αὐτοκράτειρα Θεοδώρα (σύζυγο τοῦ αὐτοκράτορος Θεοφίλου), ποὺ ἐπανάφερε τὰ ἰσχύοντα τῆς Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνό-

δου, με την Ἐκκλησία νὰ γίνεται δυνατώτερη ἀπὸ ποτε, ἐορτάζεται δὲ μέχρι καὶ σήμερα τὴν «Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας». Ἡ ἀντιμεταρρυθμίσις αὐτὴ ὑπῆρξε ἡ ὀριστική ταφόπλακα τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπαρχὴ τῆς μεγάλης παρακμῆς τῆς Νέας Ρώμης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ε΄: Η ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣΙΣ ΕΝΟΣ ΣΟΦΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ὁ ἔτος 741 μ.Χ. αὐτοκράτωρ τῆς Νέας Ρώμης στέφεται ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Ε΄, υἱὸς τοῦ Λέοντος τοῦ Γ΄, ὁ ἐπονομαζόμενος ἀπ' τὴν ἱστορίαν «Κοπρώννυμος» καὶ «Καβαλλῖνος», διότι «ἀφώδευσε μέσα στὴν κολυμβήθρα κατὰ τὴν διάρκεια τῆς βαπτίσεώς του»!

Ἐγεννήθηκε τὸ 718 μ.Χ. καὶ ἀνακηρύχθηκε ὑπὸ τοῦ πατρὸς του συμβασιλεὺς ἀπ' τὴν ἡλικίαν τῶν 2 ἐτῶν. Ἡ σταδιοδρομία του στὸν θρόνον τῆς Νέας Ρώμης (Κωνσταντινουπόλεως) ὑπῆρξε λαμπρὴ. Ὁ Κωνσταντῖνος ἀκολούθησε καὶ πραγματοποιήσε κατὰ γράμμα τὸ μεγαλοφυὲς σχέδιο τῆς θρησκευτικῆς καὶ κοινωνικῆς μεταρρυθμίσεως ποὺ ἐνεπνεύσθη ὁ πατέρας του Λέων ὁ Γ΄ με σκοπὸ τὴν ἀναγέννηση τῆς αὐτοκρατορίας. Τὸ 742 μ.Χ. ὁ γαμπρὸς του Ἀρτάβαζος, ὑποκινούμενος ἀπ' τὸ ὀρθόδοξο ἱερατεῖο τῶν εἰκονοφίλων με ἀρχηγὸν τὸν ἐπίσκοπο Γαγγρηνῶν Μαρκελλῖνο καὶ τὸν πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Ἀναστάσιο, στασιάζει ἐναντίον του κατὰ τὴν διάρκεια ἐκστρατείας τοῦ τελευταίου ἐναντίον τῶν Ἀράβων καὶ καταλαμβάνει τὴν Κωνσταντινούπολη. Ἐκεῖ ὁ Ἀναστάσιος θὰ χρῆσῃ τὸν Ἀρτάβαζο αὐτοκράτορα. Ἡ σφοδρὴ ἐμφύλια σύγκρουσις θὰ ἐπέλθῃ τὸν Μάιο τοῦ 743 μ.Χ. Τὸν Σεπτέμβριο τοῦ ἰδίου ἔτους καὶ ὕστερα ἀπὸ πολιορκία ὁ Κωνσταντῖνος θὰ εἰσέλθῃ νικητὴς στὴν βασιλεύουσα τιμωρώντας τοὺς ἀντιπάλους του παραδειγματικῶς με τὴν κατηγορία τῆς ἐσχάτης προδοσίας.

Ὁ Κωνσταντῖνος ὑπῆρξε δίκαιος καὶ φιλεὐσπλαχνος ἡγεμόνας καὶ ἕνας μεγάλος κοινωνικὸς μεταρρυθμιστής, ποὺ κατάφερε νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν τάξη στὰ ἐσωτερικὰ τοῦ κράτους του, περιορίζοντας τὴν χασομὴ παρα-ἐξουσία ποὺ ἀσκούσε ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία στὴν μέχρι τότε πολιτικὴ ζωὴ τῆς αὐτοκρατορίας.

Ὁ Κ. Παπαρογόπουλος στὸ ἔργο του «Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους» (τόμ. 3^{ος}, σελ. 331-332, «Ἀπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ μέχρι τοῦ Βασιλείου τοῦ Α΄», κεφ. Γ'- Κωνσταντῖνος Ε΄) χαρακτηρίζει τὸν Κωνσταντῖνο Ε΄ ὡς ἕναν ἐκ τῶν μεγαλοφυεστέρων Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων· καὶ μᾶς ἐξηγεῖ γιὰ τίς ὕβρεις ποὺ συνοδεύουν ἕως καὶ σήμερα τὸ ὄνομά του· «Ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Λέοντος Κωνσταντῖνος Ε΄ ὄχι μόνον ἔμεινε πιστὸς εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα ἀνεδείχθη πολὺ τολμηρότερος. Τούτου ἕνεκα προσεκάλεσε κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ ὕβρεις καὶ συκοφαντίας τῶν ἀντιπάλων του, πολὺ δεινότερας τῶν ὄσων κατὰ τοῦ Λέοντος ἐπενοήθησαν. Ἦρχισαν δὲ λοιδοροῦντες αὐτὸν ἐξ αὐτῆς τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐδέχθη τὸ ἅγιον βάπτισμα, διότι ἐρρήθη ὅτι ἐνῶ ἐβαπτίζετο ἐμόλυνε τὴν ἁγίαν κολυμβήθραν διὰ τῆς κόπρου αὐτοῦ, ἐκ τούτου δὲ ἐπωνομάσθη Κοπρώννυμος. Ἀναφέρονται τὰς ἀηδεῖς καὶ ἀνυποστάτους καὶ συγκεχυμένας ταύτας εἰδήσεις μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ καταδείξωμεν μέχρι τίνος βαθμοῦ μανίας ἐφθασαν περὶ τὰς ὕβρεις αὐτῶν οἱ πολέμιοι τῆς μεταρρυθμίσεως χρονογράφοι[...]. Καὶ ὅμως παρέμειναν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τὸ ἐλεεινὸν τοῦτο ἐπώνυμον προσηρτημένον εἰς ἕνα ἐκ τῶν μεγαλοφυεστέρων βασιλέων τοῦ μέσου αἰῶνος».

Ὁ εἰκονολάτρης πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Νικηφόρος ὁ Α΄ πατῆς ἐπὶ τοῦ πτώματος μεταρρυθμιστὴ εἰκονομάχου. Στὸ ἐπάνω μέρος τῆς εἰκόνας καὶ ἄλλος ἱερωμένος σκοτώνει τὸ θῦμα του. Ἡ θρησκεία τῆς «ἀγάπης» σὲ ὅλο της τὸ μεγαλεῖο.

Ὁ χριστιανὸς χρονογράφος Θεοφάνης, ὁ δημιουργὸς τῶν ἐπωνύμων «Κοπρώνυμος» καὶ «Καβαλλίνος», στὸ ἔργο του «Χρονογραφία» γράφει γιὰ τὸν Κωνσταντῖνο Ε΄ καὶ τὸν πιστό του στρατηγὸ Μιχαὴλ Λαχανοδράκοντα: «Ὁ στρατηγὸς τῶν Θρακησίων Μιχαὴλ Λαχανοδράκων με ἐντολὴ τοῦ αὐτοκράτορα πούλησε ὅλα τὰ μοναστήρια, ἀνδρικὰ καὶ γυναικεῖα καὶ ὅλα τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ τὰ βιβλία καὶ τὰ κτήνη καὶ ὅλα τὰ ὑποτακτικά τους καὶ τὴν τιμὴ τους. Ὅσα ἐπίσης βιβλία μοναχικὰ καὶ πατερικὰ βρῆκε τὰ ἔκαψε στὴν φωτιά. Κι ἂν κάποιον ἀνεκάλυπτε νὰ ἔχῃ κάποιος στὴν φυλακὴ του λείψανο ἁγίου κι αὐτὸ τὸ ἔρριχνε στὴν φωτιὰ καὶ τὸν κάτοχό του τιμωροῦσε ὡς ἀσεβῆ. Τελικὰ δὲν ἄφησε οὔτε ἓναν ἄνθρωπο με τὸ σχῆμα τοῦ μοναχοῦ». Ὁ Παπαρρηγόπουλος ὁμοῦς ἀναφέρει γιὰ τὸν Θεοφάνη ὅτι «ὁ χρονογράφος οὗτος ψεύδεται ἀσυστόλως» (σελ. 344). Ἡ πραγματικότης εἶναι ὅτι ἡ κοινωνικὴ μεταρρύθμισις μετὰ τὴν κατάσχεση τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, τὴν κατάργηση τοῦ μοναχισμοῦ καὶ τὸν περιορισμὸ τοῦ πλουτισμοῦ τῶν εἰκονολατρῶν κληρικῶν, δυσaráστησε σὲ τέτοιο βαθμὸ τὴν Ἐκκλησίαν, ποὺ οἱ ἱστορικοὶ τῆς κακοποίησαν μετὰ χυδαῖο τρόπο τοὺς δύο μεταρρυθμιστὲς Ἰσαύρους.

Στὶς σελ. 349-350 ἀναφέρει ὁ Παπαρρηγόπουλος: «Ἐὰν πιστεύσωμεν τοὺς χρονογράφους, τοὺς συναξαριστὰς καὶ τινὰς τῶν νεωτέρων ἱστορικῶν, ὁ Κωνσταντῖνος ἐξετράπη ἐν ταῖς χώραις ταύταις εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφασισθέντων, εἰς φοβερὰς βασάνους, μαστιγώσεις, τυφλώσεις, γλωττοκοπίας καὶ ἄλλους ἀκρωτηριασμούς. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἶναι πρόδηλοι ὑπερβολαὶ[...] πάλιν δὲν κατήντησε ποτὲ εἰς τὰ τερατώδη ἐκεῖνα κακουργήματα, ὅσα ἀπεδόθησαν εἰς αὐτὸν ὑπὸ πολεμίων ἀσπόνδων». Κατὰ τὸν συγγραφέα τὰ ἔργα ἄλλων χρονογράφων, ὅπως τοῦ Γεωργίου τοῦ Ἀμαρτωλοῦ (ὠνομάσθηκε ἔτσι ἀπ' τοὺς εἰκονοφίλους λόγῳ τῆς ἀληθοῦς παρουσιάσεως τοῦ βίου τοῦ Κωνσταντίνου Ε΄), τοῦ Νικηφόρου κ.ἀ., «ἐξηφανίσθησαν ὡς μὴ ὥφειλεν ὑπὸ τῆς θρησκομανίας τῆς μετέπειτα θριαμβευσάσης ἀντιπάλου μερίδος, ὑπὸ τοῦ Θ' κανόνος τῆς ἐν Νικαίᾳ ἐβδόμης οἰκουμένης συνόδου» (σελ. 371).

Ἄς φανταστοῦμε στὴν σημερινὴ ἐποχὴ ἓναν πρωθυπουργὸ ἢ ἄλλον πολιτικὸν ἄνδρα, ν' ἀποφασίζῃ νὰ χωρίσῃ τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τὸ κράτος, νὰ κατασχέσῃ καὶ νὰ φορολογήσῃ τὴν ἀμύθητὴ ἐκκλησιαστικὴ περιουσία, ἀλλὰ καὶ νὰ περιορίσῃ τὶς ἀσύδοτες ἐξουσίες της, ὅπως ἤθελε ὁ ἀείμνηστος Ἀντώνιος Τρίτης, ἢ ὅπως παλαιότερα ὀρθῶς ἔπραξε ὁ μέγας βασιλεὺς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος Ὁθων, ὅταν ἔκλεινε τὰ μοναστήρια καὶ χώριζε τὸ κράτος ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. «Τρελλὸς» χαρακτηρίσθηκε ὁ πρῶτος καὶ πέθανε κάτω ἀπὸ περιέργες καὶ ἀδιευκρίνιστες συνθήκες ἀπὸ ἀνεύρυσμα ἐγκεφάλου, «σκληρὸς δυνάστης» ὁ δευτέρος, καὶ ἐκδιώχθηκε ἀπ' τὸ χριστιανικὸ ποίμνιον μετὰ ἐπανάστασι! Ἄς μὴν ξεχνοῦμε τί χαλασμοὶς ἔγινε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ὅταν ἡ προηγουμένη κυβέρνησις ἀπεφάσισε ὀρθῶς ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν ἀναγραφὴ τοῦ θρησκευματοῦ στὶς ταυτότητες τῶν πολιτῶν τῆς καὶ νὰ περιορίσῃ τὸν αντισυνταγματικὸ προσηλυτισμὸ τῶν μαθητῶν στὰ σχολεῖα μέσῳ τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν.

Οἱ νικηφόροι πόλεμοι τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Ε΄ ἐναντίον τῶν μωαμεθανῶν Ἀράβων, τῶν Συρίων, τῶν Σλαύων καὶ τῶν Βουλγάρων ἐξασφάλισαν τὰ σύνορα, τὸ ἔδαφος καὶ τὸ κῆρος τῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ Κωνσταντῖνος ὑπῆρξε ὁ πρῶτος πολιτι-

«Ο Κωνσταντῖνος Ε΄ διατάσσει τοὺς στρατιῶτες τοῦ τὴν καταστροφὴ μοναστηρίου.» Ἡ εἰκόνα εἶναι ἐμπνευσμένη ἀπ' τὸν εἰκονολάτρη χρονογράφο Μανασσῆ καὶ σύμφωνα μὲ τὸν Κ. Παπαρηγόπουλο οὐδεμία σχέση ἔχει μὲ τὴν πραγματικότητα. Ἱστορικὴ διαστρέβλωση μέσθ' τῆς εἰκονογραφίας λόγῳ θρησκευτικοῦ μίσους.

κὺς ἄνδρας ποὺ ἔσπασε τὸ ἀπόστημα τοῦ μοναχισμοῦ. Ἐκλείσε πολλὰ μοναστήρια καὶ τὰ μετέτρεψε σὲ στρατῶνες ἢ δημόσια κτίρια καὶ ἀνάγκασε τοὺς μοναχοὺς νὰ ἐπανέλθουν στοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας. Πολλοὺς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀνάγκασε νὰ νυμφευθοῦν, γιὰ νὰ δώσουν παιδιὰ στὸ κράτος. Κατήργησε τὴν λατρεία τῶν εἰκόνων (τοτεμισμὸς) καὶ τὸν πλουτισμὸ τῶν ἱερωμένων ἀπὸ αὐτές, γι' αὐτὸν τὸν λόγο λοιδορήθηκε ἡ σπουδαία μεταρρυθμίσις του ὡς «Εἰκονομαχία». (Ἡ μάστιγα τῆς εἰδωλολατρίας τῶν εἰκόνων ἀπ' τὸ ποίμνιον καὶ ὁ ἄκρατος πλουτισμὸς τῶν κληρικῶν ἀπ' αὐτὲς συνεχίζεται μὲ ἀμείωτη ἔνταση μέχρι σήμερα). Περιορίσε τὶς λειτουργίες, τὶς ἀγρυπνίες, τὶς νηστείες, τὶς ἐξομολογήσεις καὶ μείωσε στὸ ἐλάχιστο τὸν ἀριθμὸ τῶν μοναχῶν. Ἄν καὶ ἐμφανίζεται ἀπὸ κάποιους ἱστορικοὺς ὡς χριστιανὸς, ὑπῆρξε λάτρης τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος καὶ τοῦ τρόπου ζωῆς τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Θεοφάνης καὶ οἱ λοιποὶ διώκτες του τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἐλάτρευε κρυφὰ Ἑλληνες θεοὺς καὶ τὴν θεὰ Ἀφροδίτη «θύων αὐτῇ ἐν νυκτὶ ἀνθρώπινα θύματα!» Ἦταν ὁ πρῶτος αὐτοκράτωρ ποὺ εἰσήγαγε τὸν ἐξελληνισμὸ τῶν νομισμάτων τῆς Nova Roma καὶ τῶν δημοσίων ἐγγράφων της. Τὰ χρυσὰ νομίσματα τῆς ἐποχῆς του ἀναγράφουν τὸν τίτλο «Δεσπότης» ἀντὶ τοῦ «Dominus» καὶ τὰ χάλκινα ἀναγράφουν τὸ «Ἐν τούτῳ νίκα». Ἐκανε πολλὰ δημόσια ἔργα, ὅπως ἡ ἀνακατασκευὴ τῶν τειχῶν καὶ τοῦ ὕδραγωγεί-

ου τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀναδιωργάνωσε πλήρως τὸν στρατό. Γράφει ὁ Παπαρηγόπουλος στὴν σελ. 372: «*Ἡ στρατιωτικὴ ἱκανότης τοῦ Κωνσταντίνου Ε΄ εἶναι ἀναμφισβήτητος. Ὁ στρατὸς τοῦ ἀνατολικοῦ κράτους ὀργανώθη ὑπ' αὐτοῦ ἐπιτηδειότατα καὶ πολλάκις ἐνίκησε νίκας λαμπράς. Ἀλλὰ καὶ ἡ δίκαιη νομοθεσία του, ὅπως ἡ κατάργησις τῆς διακρίσεως στὴν ἐπιβολὴ ποινῶν, ὁ νόμος ποὺ προνοοῦσε γιὰ τὰ ὄρφανὰ καὶ τὶς χῆρες μητέρες, ἡ μείωσις τῶν φόρων στοὺς φτωχοὺς, ἡ στήριξις τοῦ οἰκογενειακοῦ θεσμοῦ καὶ τῶν πολυτέκνων, ἡ κατάργησις τοῦ θεσμοῦ τῆς δουλοπαροικίας στοὺς ὑπηκόους του, τὰ κίνητρα γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς γεωργίας θὰ περάσουν στὰ “ψιλὰ” τῆς παραϊστορίας, ποὺ τὸν θέλει “Κοπρῶννιμο” καὶ “Καβαλλῖνο”». Ἀκόμη καὶ σήμερα τὰ ἐλεγχόμενα βιβλία ἱστορίας τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Λυκείων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων παραποιοῦν τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια καὶ διαπομπεύουν τὸ ὄνομά του.*

Στὴν «*Ἱστορία Ρωμαϊκὴ καὶ Βυζαντινὴ*» τῆς Β΄ Λυκείου (σελ. 244) τοῦ Κ. Καλοκαιρινοῦ διαβάξουμε: «*Ἡ ἐμφύλια κρίσις ἔγινε ὀξύτερη στὴν βασιλεία τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Ε΄ τοῦ Κοπρῶννιμου*». Παρομοίως καὶ στὸ βιβλίο τῆς Β΄ Γυμνασίου τοῦ Λ. Τσακτίρα καὶ τοῦ Ζ. Ὁρφανουδάκη ὑπάρχουν πλείστες ὑβριστικὲς ἀναφορὲς ἐναντίον του. Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Ε΄ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ μόνος πραγματικὸς «*Μέγας*», προσωνυμία ποὺ ἐδόθη ἐπὶ σκοπῷ στὸν ἄλλο ἅγιο καὶ «*Μέγα*» Κωνσταντῖνο τὸν υἱοκτόνο, συζυγοκτόνο καὶ ἀδελφοκτόνο.

Ἐδῶ ὅμως τίθεται ἓνα ἐρώτημα: Πῶς τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας δέχεται νὰ στιγματίζονται ἱστορικὰ πρόσωπα καὶ νὰ γελοιοποιῶνται ἀλλὰ καὶ νὰ παραποιῶνται ἡ ἱστορία; Γιατί τὰ παιδιά μας θὰ πρέπει νὰ ἀποβλακώνωνται, νὰ προσηλυτίζωνται στὴν θρησκεία τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ νὰ μαθαίνουν τόσα ψεῦδη; Ἀντίστοιχη ἱστορικὴ παραποίησις συμβαίνει καὶ μὲ τὸν «*Παραβάτη*» καὶ «*Ἀποστάτη*» τοῦ νόμου τοῦ Γαβρέ Ἰουλιανό, ἐνῶ οἱ καταστροφεῖς τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ Κωνσταντῖνος, Θεοδόσιος, Ἀρκάδιος, Ἰουστινιανὸς καὶ διάφοροι ἄλλοι ἐγκληματίες, ὅπως ὁ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας ἢ ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, παρουσιάζονται ὡς «*Μέγιστοι*» καὶ «*Ἅγιοι*». Μέχρι πότε ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία θὰ ἐλέγχει καὶ θὰ διαστρεβλώνει τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια σύμφωνα μὲ τὰ συμφέροντά της;

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

πως ἀκριβῶς συμβαίνει στὴν σημερινὴ ἐποχή, «*ὁ Κωνσταντῖνος ἐπείθετο ὅπως καὶ ὁ πατὴρ του ὅτι ἡ κοινωνία ἐκείνη νοσεῖ ἔνεκα τῶν ἡμαρτημένων αὐτῆς δοξασιῶν*». Ὁ σοφὸς αὐτοκράτωρ εἶχε διαπιστώσει ὅτι «*τὸ κύριον τῆς νόσου ταύτης φάρμακόν ἐστι τὸ ὄργανον τῆς ὅσον ἐνδέχεται ἐκτενεστέρας διαδόσεως τῆς παιδείας εἰς τὸν λαὸν καὶ ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ μεταρρυθμίσις ἀρκεῖ νὰ θεραπεύσῃ τὴν καχεξίαν ταύτην*». Ὅμως γιὰ κακὴ του καὶ γιὰ κακὴ μας τύχη ὁ λαὸς (τὸ ποιμνιον) «*τὸ πλεῖστον τοῦ ἔθνους ἀπέκρουε τὴν προτεινομένην αὐτῷ θεραπείαν*» καὶ τέλος «*ἄν ὁ βασιλεὺς οὗτος ἐλάμβανε διάδοχον ὁμοιον ἑαυτοῦ, τὸ τῆς μεταρρυθμίσεως ἔργον ἤθελε πιθανῶς τελεσφορήσει*». (Κ. Παπαρηγόπουλος, σελ. 372).

Στὴν σημερινὴ Ἑλλάδα πότε τὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μεταρρυθμίσεως ἔργον ἐπιτέλους θὰ τελεσφορήσῃ;

Βασίλειος Μαυρομμάτης

Ο ΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ ΠΗΓΗ ΔΙΧΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΙΣΛΑΜ

**Ἑστίες ἐσωτερικῶν συγκρούσεων
σὲ ὅλον τὸν Μουσουλμανικὸ κόσμον**

ταν ἦμουν μαθητὴς στὴν Ἀγγλία, ὁ ὅρος Χριστιανισμὸς ἦταν ἀκόμη σὲ χρῆση. Τὸν συναντούσαμε στὸ μάθημα τῆς Ἱστορίας καθὼς καὶ σὲ παλαιὰ θρησκευτικὰ κηρύγματα καὶ ἡ εἰκασία ὅτι ὁ «πολιτισμὸς» μας ἦταν χριστιανικὸς (πολὺν περισσότερο ἀπ' ὅτι «δυτικὸς») ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐπιβιώνει κατὰ κάποιον τρόπο στὰ μυαλὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐξουσίας. Τὸ ἴδιο συνέβαινε καὶ μὲ ἄλλους συναφεῖς ὅρους ἢ χαρακτηρισμούς, ποὺ ἀπεδίδοντο στοὺς λιγώτερο τυχεροὺς ἢ μᾶλλον περισσότερο «φωτισμένους» καὶ τοὺς ὁποίους κάποιον χωρὶς αἰδῶ ἀποκαλοῦσαν **παγανιστές**. Λέω «κατὰ κάποιον τρόπο», διότι κάτι τέτοιο δὲν μπορούσε νὰ ἀντιταχθῇ στὴν σθεναρὴ ἐπιχειρηματολογία ποὺ διέθεταν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀντίθετης ἄποψης.

Δὲν μᾶς δίδαξαν καὶ πολλὰ γιὰ τὸν Τριακονταετῆ Πόλεμο, ποὺ δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ σφαγὴ ἀνάμεσα σὲ ἀλληλοσυγκρουόμενες χριστιανικὲς αἱρέσεις, ὅμως μία ματιὰ στὴν Εὐρώπῃ τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα ἀρκεῖ. Ὅλες οἱ Ἐκκλησίες σὲ ὅλες τὶς χώρες διεκήρυξαν **«ὅτι ὁ θεὸς ἦταν μὲ τὸ μέρος τους»** καὶ μάλιστα ὄχι σ' ἓναν ἀλλὰ σὲ δύο παγκόσμιους πολέμους. Σημειωτέον ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ διέδιδαν τὰ ὡς ἄνω εἶχαν, ἔστω καὶ ἡμισυνειδητῇ, ἐπίγνωση τῆς ἀχρεϊότητός τους καὶ τῆς ἀπάτης ποὺ διέπρατταν.

Ὅλα αὐτὰ ἐρχονται στὸ μυαλό μου κάθε φορὰ ποὺ διαβάζω τάχα «φλογερά» κείμενα, ὅπου ἐπισημαίνεται ὅτι οἱ ΗΠΑ πρέπει νὰ φυλάγονται ἀπὸ τὶς ἀνταγωνιστικὲς «μουσουλμανικὲς» ἢ «ἰσλαμικὲς» χώρες. Μερικοὶ ψευδοδιανοούμενοι τοῦ ἀντιπολεμικοῦ στρατοπέδου καταγίνονται μὲ ὅλα αὐτά, λὲς καὶ ὑφίσταται πραγματικὰ αὐτὸ ποὺ ἀποκαλοῦμε «ἰσλαμικὸς κόσμος». Ὡστόσο ἔστω καὶ ἐλάχιστη προσπάθεια ἐλλογῆς σκέψης ὁδηγεῖ στὸ ἀντίθετο συμπέρασμα. Ἡ Βόρειος Συμμαχία στὸ Ἀφγανιστάν γιὰ παράδειγμα δὲν εἶναι λιγώτερο «μουσουλμανικὴ» ἀπ' ὅτι οἱ Ταλιμπάν. Ἀπλῶς ἐπέδειξε μεγαλύτερο «ζήλο» στὴν ἐξόντωση τῶν ὑποστηρικτῶν τῶν Ταλιμπάν. Ἡ ἐπόμενη κυβέρνησις τοῦ Ἰράκ μπορεῖ νὰ μὴ εἶναι ἀμιγῶς μουσουλμανικὴ (παρ' ὅλο ποὺ ἡ πλειοψηφία τῶν Κούρδων, ὁ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν διακαῶς «ἀλλαγὴ καθεστῶτος», ἀνήκουν σ' αὐτὸ τὸ θρήσκευμα), ὅμως θὰ ἀποτελεῖται ὅπωςδὴποτε ἀπὸ Μουσουλμάνους. Ὅπως καὶ νὰ ᾔχη ἡ ὑπόθεση, δύσκολα ἡ ἀνθρωπότητα θὰ γνωρίσῃ στιγμὲς βιαιότητος ἀνάλογες μὲ ἐκεῖνες ποὺ σημειώθηκαν στὴν σύγκρουση Ἰράν-Ἰράκ στὶς ἀρχὲς τῆς δεκαετίας τοῦ 1980.

Τὸ ἴδιο σφάλμα συντελεῖται, μὲ διαφορετικὸ βέβαια τρόπο, καὶ ἀπὸ ἐκείνους τοὺς μουσουλμάνους ποὺ ἀντιμετωπίζουν τοὺς δυτικούς ὡς «σταυροφόρους». Ὁ σὲρ Στήβεν Ράνσιμαν, ὁ μεγάλος ἱστορικὸς ἐκείνης τῆς ἐγκληματικῆς ἐκστρατείας, ἐπέσήμανε ὅτι οἱ μεγαλύτερες βαρβαρότητες ποὺ διεπράχθησαν ἀπὸ τοὺς σταυροφόρους ἦταν εἰς βάρος τοῦ χριστιανικοῦ καὶ ὀρθόδοξου Βυζαντίου, τὸ ὁποῖο λειλάτησαν καὶ κατερείπωσαν καθ' ὁδὸν πρὸς τὴν Παλαιστίνη. (Θύματα τῶν σταυροφόρων ἦσαν ἐπίσης οἱ Ἑβραῖοι τῆς Εὐρώπης). Ὅπως ἀκριβῶς στὴν Βόρειο Ἰρλανδία χριστιανοὶ σκο-

τώνουν και βασανίζουν χριστιανούς, ἔτσι καὶ στὸ Ἀφγανιστὰν οἱ πολῖτες οἱ ὁποῖοι ὑπέφεραν περισσότερο ὑπὸ τὸ καθεστῶς τῶν Ταλιμπὰν ἢ τὰν οἱ μουσουλμάνοι Shi'a Hazara, ποὺ ἔχουν πνευματικὴ καὶ ἐθνικὴ συγγένεια μὲ τὸ Ἰράν.

Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ πακιστανικοῦ στρατοῦ στὸ Μπαγκλαντές τὸ 1971, ὅταν κατέσφαξε τοὺς μουσουλμάνους τῆς Ἀνατολικῆς Βεγγάλης, ἀποτελεῖ, ἀνάμεσα σὲ πολλές ἄλλες, ἀτράνταχτη ἀπόδειξη ὅτι **ἡ θρησκεία δὲν καθορίζει τὴν ἐθνικότητα**. Τὸ Πακιστὰν, τὸ πρῶτο κράτος στὸν κόσμῳ τὸ ὁποῖο δημιουργήθηκε ἀποκλειστικὰ σὲ θρησκευτικὴ βάση, παραμένει μόνιμη ἐστία ἐμφυλίων συγκρούσεων ἀνάμεσα σὲ ἀνταγωνιστικὲς ἰσλαμικὲς φατρίες καὶ ὁ αὐτοπροσδιορισμὸς του εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς λόγους τῆς ἐξαθλίωσής του.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διαβάζουμε τὰ ἀνακοινωθέντα τῶν «Ἰσλαμικῶν Συνόδων Κορυφῆς», ποὺ ὑποτίθεται ὅτι πρεσβεύουν τὴν ἰσλαμικὴ πίστη. Οἱ βαρύγδουπες δηλώσεις, ποὺ ἐκστομίζονται στὴν συνέχεια αὐτῶν τῶν συναντήσεων, στεροῦνται οὐσί-ας (ἀλήθεια, ποιὸς μπορεῖ νὰ θυμῇ ἔστω καὶ μία πρόταση μὲ λογικὸ εἰρμό, ἀπὸ αὐ-τές). Δὲν ὑφίσταται πραγματικὴ ἀλληλεγγύη ἢ κοινὸ συμφέρον ἀνάμεσα, ἃς ποῦμε, στὴν Μαλαισία καὶ τὴν Ἰνδονησία. Ἡ Ἀλγερία εἶναι ἕνα ἰσλαμικὸ κράτος ποὺ κατέστει-λε μὲ ἰδιαίτερη σκληρότητα μία ἰσλαμικὴ ἐξέγερση στὸ ἐσωτερικὸ τῆς. Ἡ εἰσβολὴ τοῦ Ἰράν στὸ κυριαρχούμενο ἀπὸ τοὺς Ταλιμπὰν Ἀφγανιστὰν ἀπετράπη τὴν τελευταία στιγμή μετὰ ἀπὸ ἐκκλήση τῆς κυβέερνησης Κλίντον, ἀφοῦ ὅμως εἶχε προηγηθῇ ἡ σφα-γὴ τῶν ὁμοθρήσκων τοὺς Shi'a(ς). Οἱ μουσουλμάνοι τῆς Βοσνίας καὶ τοῦ Κοσόβου ἀ-πέκρουσαν τὶς προσπάθειες τόσο Ἰρανῶν μουσουλμάνων ἐξτρεμιστῶν (Wahhabi) ὅσο καὶ Σαουδαράβων χρηματοδοτῶν νὰ τοὺς ἐπιβάλλουν τὴν ἱερατικὴ τους κυριαρχία καὶ τὴν θρησκευτικὴ τους «ὀρθοδοξία».

Καμμία ἰσλαμικὴ χώρα, ἡ ὁποία ἔχει ἐμπλακὴ σὲ ἐδαφικὴ διένεξη μὲ ἄλλη ἰσλαμι-κὴ χώρα, δὲν ἐφαρμόζει τὴν ἀρχὴ τῆς ἐκχειρίδας κατὰ τὸ Ραμαζάνι. Οὐτὲ βέβαια οἱ χριστιανοὶ σταματοῦν νὰ ἀλληλοεξοντώνονται κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Πάσχα. Στ' ἀλήθεια φαντάζει πολὺ γελοῖο στὸν ὁποιοδήποτε σκεπτόμενο ἄνθρωπο τὸ ἐνδεχό-μενο Συνάντηση Κορυφῆς «Δυτικῶν» Δυνάμεων καὶ ἡ ἐκδοσὴ ἀνακοινωθέντων στὸ ὄνομα τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. (Κατ' ἀρχὰς θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποκλείεται ἡ συμμε-τοχὴ τῆς Ἰαπωνίας ἀπὸ τέτοιες συναντήσεις, πράγμα τὸ ὁποῖο βεβαίως ἐπὶ τοῦ πα-ρόντος δὲν γίνεται καθὼς καὶ τῆς Κίνας, ἡ ὁποία ἐλπίζει ὅτι θὰ συμμετέχῃ ἐπίσης στὸ ἐξῆς. Καὶ αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ, πρὶν οἱ Ρῶσοι καὶ οἱ Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι ἀρ-χίσουν νὰ τσακώνονται μὲ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς καὶ τοὺς Καλβινιστές).

Ἡ πίστη, ἡ ὁποιαδήποτε θρησκευτικὴ πίστη, μοιραία εἶναι σχισματικὴ, γιὰ τὸν πολ-λὺ συγκεκριμένο λόγο ὅτι **ὁ Θεὸς εἶναι δημιουργὸς τῶν ἀνθρώπων** καὶ ὄχι τὸ ἀν-τίθετο. Ἡ θρησκεία ἀπλῶς εἶναι ἕνας ἄλλος ὅρος γιὰ τὶς λέξεις φατρία, αἵρεση ἢ κόμ-μα· δὲν ἔχει καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ νόημα ὑψηλότερο ἀπὸ αὐτό. Εἶναι φανερὸ πλέον ὅτι ἡ Δύση ὀρίζεται ἐν μέρει (μετὰ ἀπὸ ἀτελείωτες καὶ ἐνίοτε συγκρούσεις γιὰ τὴν «πίστη») ἀπὸ τὸν χωρισμὸν κρατῶν καὶ Ἐκκλησίας. Τί κρῖμα, πού, ὅταν παρα-κολουθοῦμε τὸν ἀγῶνα ἄλλων κοινωνιῶν νὰ φθάσουν στὴν ἴδια ἀπλὴ διαπίστωση, ἔ-χουμε τὴν τάση νὰ φανταζώμαστε ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ἀνθρωπολογικὰ διαφορετικοὶ ἀπὸ ἐμᾶς. Δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ μαγικὸ στὴν λέξη Ἰσλάμ, καὶ ὅπωςδήποτε οἱ πιστοὶ του δὲν κατάφεραν νὰ τὸ καταστήσουν κοινό, ὑψηλό τους σκοπὸ. Γιατί νὰ ἐπιτύχουν ἐκεῖ, ὅπου ὁποιαδήποτε ἄλλη «πίστη» ἀπέτυχε;

Μετάφραση: **Α.Γ.**

Christopher Hitchens

Ο ΘΡΗΝΟΣ ΤΟΥ ΑΙΛΙΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ

«Οὐαί, σείς ποὺ παύσατε τὰ Ἐλευσίνια Μυστήρια!»

ὁ 170 μ.Χ. μιὰ περίεργη ἐπιδρομὴ τῶν βαρβάρων Κοστοβόκων στὴν Ἑλλάδα εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν καταστροφὴ μεγάλου μέρους τοῦ Ἱεροῦ τῆς Ἐλευσίνος. Οἱ βάρβαροι αὐτοὶ κατοικοῦσαν πάνω ἀπὸ τὴν Δακία. Τότε αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης ἦταν ὁ Μάρκος Αὐρήλιος. Τὰ ἐρεῖπια τῆς Ἐλευσίνος ἀντίκρουσε ὁ ρήτωρ Αἴλιος Ἀριστείδης, ὁ ὁποῖος εἶχε ἔδρα τὴν Σμύρνη καὶ ταξίδευε συχνὰ στὴν Ἀττικὴ. Ἀπὸ τὴν θέα τῆς ἀδιανόητης αὐτῆς καταστροφῆς ἔγραψε τὸν Ἐλευσίνιο θρήνο, ἀποσπάσματα τοῦ ὁποίου γιὰ πρώτη φορὰ βλέπουν ἐδῶ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος.

Ἄν καὶ ξανακτίσθηκε τὸ Ἱερὸν καὶ λαμπρύνθηκε ὁ ἐξωτερικὸς χώρος μὲ τὰ Μεγάλα Προπύλαια ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου, ποὺ τὸ προεκάλεσε κυρίως ὁ Ἀριστείδης μὲ τοὺς λόγους του, ὁ Ἐλευσίνιος θρήνος ἔμελλε νὰ προφητεῦσῃ τὰ γεγονότα ποὺ συνέβησαν τρεῖς αἰῶνες μετὰ. Δηλαδή τὴν ὀριστικὴ παῦσι τῶν Ἐλευσινίων Μυστηρίων ἀπὸ τὸν Θεοδόσιο (392 μ.Χ.) καὶ τὴν ἰσοπέδωσι ὅλων τῶν Ἱερῶν Ναῶν (Τριπολέμου, Ἀρτέμιδος καὶ Ποσειδῶνος κ.ἄ.) καὶ τοῦ Τελεστηρίου τῆς Δήμητρος ἀπὸ τοὺς Γότθους καὶ τὸν Ἀλάρικο (395 μ.Χ.), ποὺ εἶχαν ἐκχριστιανισθῇ. Νὰ σημειώσουμε πῶς τὸ μῖσος τῶν τότε χριστιανῶν ἐστρέφετο ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων μὲ λόγους, μὲ νόμους καὶ μὲ ἄφθονη δρᾶσι.

**Ὡ πάλαι ποτὲ Ἐλευσίς, ἐμοὶ τις Ὀρφεὺς
ἢ Θάμυρις ἡδίων ἄδειν, ἢ ποῖος Ἐλευσίνιος
οἰκήτωρ Μουσαῖος ἀρκέσει τοσοῦτ' ἡ πράγματι;**

**Ποίαις κιθάραις ἢ λύραις τὸ κοινὸν πῶμα,
τὸ κοινὸν τῆς γῆς ἀνακλαύσεται; Τίνα
ταύτην προύβαλες ὦ Ζεῦ τὴν ὑπόθεσιν;**

**Τίς γὰρ Ἑλλήνων ἢ τις βαρβάρων οὕτω
σκαιῶς ἢ ἀνήκοος, ἢ τις οὕτω σφόδρα ἔξω
τῆς γῆς ἢ θεῶν, ἢ καλῶν ἀναίσθητος, πλὴν
τῶν κάκιστ' ἀπολουμένων οἱ ταῦτ' ἔδρασαν,
ὅστις οὐ κοινόν τι τῆς γῆς τέμενος τὴν
Ἐλευσίνα ἡγεῖτο, καὶ πάντων ὅσα θεῖα ἀνθρώποις;**

Τίνι δ' ἄλλῳ χωρίῳ ἢ μύθῳ φῆμαι θανμαστότερα ἐφύμνησαν, ἢ τὰ δρώμενα μεῖζον ἔσχε τὴν ἐκπληξιν, ἢ μᾶλλον εἰς ἐφάμιλλον κατέστη ταῖς ἀκοαῖς τὰ ὁρώμενα, ὅσα μὲν δὴ θέας ἐχόμενα εἶδον γενεαὶ παμπληθεῖς εὐδαιμόνων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἃ δ' εἰς τὸ μέσον ποιητὰι καὶ λογοποιοὶ καὶ συγγραφεῖς πάντες ὑμνοῦσι.

Ὡ Ἐλευσίνα, ποῦ χάθηκες, ποῖος Ὀρφεὺς, ποῖος Θάμυρις γλυκὰ θὰ τραγουδήσῃ, ποῖός Μουσαῖος Ἐλευσίνιος μπορεῖ νὰ μᾶς μιλήσῃ;

Μὲ ποιῆς κιθάρες καὶ ποιῆς λύρες θὰ σὲ κλάψουν τῆς γῆς οἱ ἄνθρωποι; Τί μᾶς ἔκανες, Θεέ μου;

Ποιός ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἢ ποιός ἐκ τῶν βαρβάρων εἶναι τόσον ἀμαθὴς ἢ τόσον ἀσεβὴς ἢ ἄξεστος καὶ ἀναίσθητος, ἐκτὸς αὐτῶν ποὺ ἔπραξαν τοῦτο τὸ κακὸ, ὥστε νὰ μὴν γνωρίζῃ ὅτι ἡ Ἐλευσίς εἶναι ὁ Ναὸς τῆς Οἰκουμένης;

Μὲ ποιόν ἄλλον τρόπο ἢ σὲ ποιόν ἄλλον τόπο τὰ λεγόμενα θανμαστότερα ἐψάλησαν; Ἡ τὰ δρώμενα προκάλεσαν μεγαλύτερο δέος; Ἡ τὰ δεικνύμενα κατέστησαν ἐφάμιλλα; Πόσα ἀλήθεια δὲν εἶδαν γενεὲς ὁλόκληρες εὐδαιμόνων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ποὺ δόξασαν ἅπαντες οἱ ποιητὰ καὶ οἱ συγγραφεῖς;

Μόνοις Ἐλευσινίοις ὑγίαιεν ἡ Ἑλλάς, καὶ σαφέστατα δὴ πανήγυρις αὕτη καθάρσιον ἦν καὶ μανιῶν καὶ πάσης ἀτόπου συμφορᾶς.

Ναυμαχίαι καὶ πεζομαχίαι καὶ νόμοι καὶ πολιτεῖται καὶ φρονήματα καὶ φωναὶ καὶ πάνθ' ὥς εἰπεῖν ἐπέλιπεν, ἀντεῖχε δὲ τὰ μυστήρια.

Ταῦτα μὲν δὴ μέχρι τῆς σχετλίας ἡμέρας. Ἄ δὲ νῦν ὁρᾶν τε καὶ ὑμνεῖν ὁ δαίμων παρέδωκε τίς θρῆνος Ἀργεῖος, τίς Ἐλευσίνιος Αἰσχύλος πρὸς χορὸν ἄσεται;

Ἦ δᾶδες, ὕφ' οἶων ἀνδρῶν ἀπέσβητε; Ἦ δεινὴ καὶ ἀφεργῆς ἡμέρα, ἢ τὰς φωσφόρους νύκτας ἐξεΐλες. ὦ πῦρ οἶον ὦφθης Ἐλευσίνι, οἶον ἀνθ' οἶον;

Ἦ νεφέλη καὶ σκοτόμαινα, ἢ νῦν ἐπέχεις τὴν Ἑλλάδα.

Ἦ Δήμητρα, ἢ πάλαι μὲν αὐτόθι τὴν κόρην εὗρες, νῦν δέ σοι ζητεῖν ὁ νεὼς λείπεται. Καὶ δὴ προσάγει μὲν, ὦ γῆ καὶ θεοί, τὰ μυστήρια. Βοηδρομιῶν δὲ οὗτος ἑτέρας τὰ νῦν δεῖται βοῆς.

Ἦ πρόρρησις, ὦ τῶν ἱερῶν ἡμερῶν καὶ νυκτῶν κατάλογος, εἰς οἷαν ἡμέραν ἐτελευτήσατε;

Ποτέροις καὶ ἄξιον στενάξαι μεῖζον; Πότερον τοῖς ἀμυήτοις ἢ τοῖς μεμνημένοις; Οἱ μὲν γὰρ ὧν εἶδον, οἱ δ' ὧν εἶχον ἰδεῖν τὰ κάλλιστα ἀπεστερῇται. Ἦ κακῶς ἐξορχησάμενοι τὰ μυστήρια. Ἦ τὰ ἄφαντα φήναντες, κοινοὶ τῶν ὑπὸ γῆς καὶ ὑπὲρ γῆς θεῶν πολέμιοι.

Ἦ πάλαι τε δὴ καὶ νῦν ὡς ἀληθῶς παῖδες Ἑλλήνες, οἱ τοσοῦτον κακοῦ προσιόντος περιεΐδετε, οὐκ ὦ θανάσιοι νῦν γέ τι ἐν ὕμῶν αὐτῶν ἔσεσθε; Οὐ τὰς γε Ἀθῆνας αὐτὰς περισώσατε;

Ἄνθρωποι ἀκοῦστε, μόνο μετὰ τὰ Ἐλευσίνια Μυστήρια ὑγίαινε ἡ Ἑλλάς! Καὶ σαφέστατα αὕτη ἡ πανήγυρις ἔσφξε τὸν κόσμον ἀπὸ μανιῶν καὶ πάσης φύσεως συμφορᾶς.

Τόσες ναυμαχίες ἔγιναν, τόσες πεζομαχίες, τόσα πολιτικὰ συστήματα πέρασαν καὶ πολιτῶν φρονήματα καὶ ἐξεγέρσεις, ὅμως τίποτα δὲν πείραξε τὰ Ἐλευσίνια Μυστήρια.

Ὅμως φεῦ, ὅλα τοῦτα τέλειωσαν....

Γιὰ ὅσα τώρα ἐρείπια καὶ ἀποκαΐδια βλέπουμε, πέστε μου ποῖός θρῆνος Ἀργεῖων μπορεῖ νὰ ἡχήσῃ, ποῖός χορὸς τραγωδίας τοῦ Αἰσχύλου μπορεῖ νὰ ψάλλῃ;

Ἦ δᾶδες θεϊκές, ποιοὶ ἄθλιοι σᾶς ἔσβησαν; Τὶς φωσφόρες νύκτες τῶν Μυστηρίων ποιά ἀφεργῆς καὶ μαύρη μέρα διαδέχθηκε; Ποιό θεῖον πῦρ σὲ ἔφεγγε Ἐλευσίνια καὶ τί φωτιά σ' ἀνάψανε οἱ βέβηλοι; Ἦ Ἑλλάδα μας, ποῖο νέφος καὶ σκοτάδι τώρα σὲ σκεπάζει;

Ἦ Δήμητρα, ἐσὺ ποὺ κάποτε βρῆκες ἐδῶ τὴν Κόρη σου, ψάξε πάλι νὰ βρῆς τὸν Ναό σου! Ἦ Μάνα Γῆ καὶ σεῖς Θεοί, φέрте μας πίσω τὰ Ἅγια Μυστήρια! Ὁ Βοηδρομιῶν ὁ μῆνας θέλει πάλι νὰ ἀκουστῇ ἡ βοή τῶν Μυστῶν δρομέων.

Ἄχ, γιατί δὲν ἀκούγεται τοῦ Κήρυκος ἡ πρόρρησις καὶ ὁ κατάλογος τῶν ἐννέα ἀγίων ἡμερῶν;

Τί ἀλήθεια εἶναι ἄξιον στεναγμοῦ, αὐτὰ ποὺ εἶδαν οἱ μνημένοι ἢ ὅσα στεροῦνται πλέον οἱ ἀμυήτοι; Οὐαὶ ἐσεῖς ποὺ παύσατε τὰ Μυστήρια, μισαλλόδοξοι πολέμιοι τῶν χθονίων καὶ ἐπουρανίων θεῶν.

Ἦ ἀρχαῖοι καὶ σημερινοὶ παῖδες Ἑλλήνων γνήσιοι, δὲν θὰ κάνετε τὸ θαῦμα σας, δὲν θὰ σώσετε τὰς Ἀθῆνας!;

ΟΙ «ΚΑΚΟΥΡΓΟΙ ΣΟΥΛΙΩΤΑΙ» ΚΑΙ Η «ΣΚΕΠΗ ΚΑΙ ΧΑΡΙΣ ΤΟΥ ΒΕΖΥΡΗ ΑΛΗ ΠΑΣΣΑ»

Ἀπειλητικὲς ἐπιστολὲς πρὸς Παργινούς
τοῦ μητροπολίτη Ἰωαννίνων Ἱεροθέου

ἄγνωστος στοὺς πολλοὺς ρόλος ἑνὸς ἀνώτερου κληρικοῦ στὴν περίοδο τοῦ ἡρωικοῦ ἀγῶνα τῶν Σουλιωτῶν ἐναντίον τοῦ τυράννου τῶν Ἰωαννίνων Ἀλῆ Πασσᾶ (1081-103), ποὺ κατέληξε στὴν καταστροφή τοῦ Σουλίου, ἑνὸς ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα σημεῖα ἀντιστάσεως τοῦ σκλαβωμένου Ἑλληνισμοῦ πρὶν τὸ 1821, ἀποκαλύπτεται στὸ σπανιώτατο βιβλίον τοῦ ἀγωνιστοῦ Χριστόφορου Περραιβοῦ «Ἱστορία τοῦ Σουλίου καὶ Πάργας», ἐκδόσεως 1857. Ὁ Περραιβός, ὁ ὁποῖος ἔπαιξε σημαντικό ρόλον κατὰ τὴν ἐν λόγῳ περίοδον, καταγράφει ντοκουμέντα-ἐπιστολὲς τοῦ μητροπολίτη Ἰωαννίνων Ἱεροθέου, στίς ὁποῖες καταφαίνεται ὅτι δροῦσε ὡς ἐκτελεστικὸ ὄργανον καὶ συνεργάτης τοῦ Τούρκου σατράπη, παρακινώντας μὲ ἀπειλὲς τοὺς Παργινούς, ποὺ ἦταν τὸ βασικὸ στήριγμα τῶν Σουλιωτῶν κυρίως στὸν τομέα τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τους μέσῳ τοῦ λιμανιοῦ τῆς Πάργας, νὰ στραφοῦν ἐναντίον τῶν «κακούργων φερμανλήδων» ἐχθρῶν τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ καὶ τοῦ «κραταιότατου Σουλτάνου», ἄλλοιῶς «ὁ θεὸς μέλλει νὰ τοὺς παιδεύσῃ διὰ τὴν παρακοήν των». Ὁ ἐν λόγῳ μητροπολίτης ἀπειλητικὰ ὑπενθυμίζει καὶ τὸ πάθημα τοῦ Ρήγα Φερραίου, ὁ ὁποῖος πρὶν τρία χρόνια (1798) εἶχε ἀφορισθῇ ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο καὶ στραγγαλισθῇ στὸ Βελιγράδι. Ἄλλω-

ΜΗΠΩΣ ΟΙ ΟΘΩΜΑΝΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΤΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΜΑΣ;

μετάβαση ἀπὸ τὴν Ρωμαϊκὴ στὴν Ὀθωμανικὴ ὑποδούλωση ὑπῆρξε μίᾱ ἀδιάφορη ἐξέλιξη γιὰ τοὺς χριστιανούς, ἀλλὰ μίᾱ ἀνακοπὴ ἀπὸ τὸν ἐξαφανισμὸ γιὰ τοὺς Ἕλληνες. Τὰ τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς μὲ τοὺς Ὀθωμανοὺς μποροῦν νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς μίᾱ ἀνασυνγκρότηση τοῦ ἔθνικοῦ μας αἰσθήματος (μὲ τὴν ἀποβολὴ τοῦ διαρκοῦς φόβου ἐξοντώσεως), ποὺ μας ὡδήγησε στὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821. Ἐπεκτείνοντας τὰ ἀνωτέρω, λέγω, ὅτι ἐὰν τὸ Βυζάντιον δὲν ἔπεφτε, ὁ Ἕλλην καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς θὰ εἶχαν εἰσαχθῇ στὰ ἐξαφανισθέντα εἶδη. Ἐπ' αὐτῆς τῆς βάσεως δοξολογῶ τὴν διάσωση τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τὴν ἀφάνισιν τοῦ Βυζαντινοῦ σφαγέα. Δὲν ἀντιλέγω γιὰ τὸν ἀφανισμὸ Ἑλλήνων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Τουρκοκρατίας, ἀλλὰ οἱ ἀριθμοὶ εἶναι κατὰ πολὺ μικρότεροι ἀπ' αὐτοὺς τῶν Ἑλλήνων ποὺ οἱ χριστιανοὶ κατακερμάτισαν. Τὸ παρὰπαν δέ, ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς τῶν θανατωθέντων κατὰ τὰ τετρακόσια χρόνια τοῦ Ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ ἐγένεε ἔμμεσα μὲ ὑποκίνηση τῆς Ἐκκλησίας.

στε μετὰ ἀπὸ τρία χρόνια (1805) τὸ Πατριαρχεῖο θὰ ἀφορίσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ θὰ συνεργήσῃ στὴν ἐξόντωσή τους (τὸ πλήρες κείμενο τοῦ ἀφορισμοῦ αὐτοῦ βλ. στὸν «Δαυλός», τ. 266, Φεβρουάριος 2004 καὶ τὶς συνέπειες του, τὴν προδοσίᾳ τῆς Κλεφτουριᾶς ἀπὸ τοὺς ραγιαδες βλ. στὸν «Δ», τ. 267, Μάρτιος 2004), ὅπως θὰ ἀφορίσῃ καὶ τὴν Ἐπανάστασι τοῦ '21 μὲ τρεῖς ἄλλεπάλληλους ἀφορισμοὺς (τὰ πλήρη κείμενα τῶν ὁποίων βλ. στὸν «Δ», τ. Μαρτίου 2001 καὶ Μαρτίου 2002). Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι τὸ «ποιμνιον» τοῦ Ἱεροθέου ἀπέρριψε μὲ σαρκαστικὲς καὶ εἰρωνικὲς ἀπαντήσεις τὶς «πατρικὲς νουθεσίες» τοῦ προδότῃ «ποιμένος» του, ἀλλὰ καὶ ὁ ὑφιστάμενός του ἐπίσκοπος Πάργας δὲν συμμορφώθηκε πρὸς τὶς ἐντολὲς τοῦ μητροπολίτη, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐξοντωθοῦν συγγενικά του πρόσωπα.

Στὴ συνέχεια δημοσιεύουμε μὲ τὴν ὀρθογραφίᾳ τῆς πρώτης ἐκδόσεως καὶ χωρὶς σχόλια τὸ κείμενο καὶ τὰ ντοκουμέντα ποὺ δημοσίευσε πρὶν ἀπὸ 147 χρόνια ὁ Περραιβός, τὰ ὁποῖα ἀποσιωπήθηκαν ἀπὸ τοὺς περισσότερους ἱστορικοὺς τοῦ Ρωμαίου, γιὰ νὰ μὴ θιγῇ ὁ μῦθος ὅτι ἡ ἀναγέννησι τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἔγινε δῆθεν «γιά τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστι τὴν ἁγία» καὶ νὰ ἐδραιωθῇ τὸ ὄψιμα χαλκευμένο ἰδεολόγημα τοῦ «ἐλληνοχριστιανισμοῦ», ποὺ δυστυχῶς ἀποτελεῖ καὶ τὴν ἐπίσημὴ ἰδεολογία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἕως σήμερα. (Χριστόφορος Περραιβός, «Ἱστορία τοῦ Σουλίου καὶ Πάργας», τόμος Α', σσ. 89-97, ἐν Ἀθήναις 1857).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

Δευτέρα πρότασις εἰρήνης.

Ἀφοῦ καὶ τὸ ἀνωτέρω στρατήγημα ἐπέφερε δυσάρεστα ἀποτελέσματα, καθότι κατέστησε τοὺς ἐχθροὺς του (Σουλῶτες) τολμηρότερους καὶ σχεδὸν ἀπληπισμένους, (ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς) ἐπρότεινε δευτέραν καὶ διαφορετικὴν διόλου τῆς πρώτης εἰρήνην, ὑποσχόμενος νὰ τοῖς δώσῃ δύο χιλιάδες πμουγκεῖα (τάλαντα), δεκαετὴ ἀσυδωσίαν (1), καὶ ὅποιαδήποτε ἄλλην τοποθεσίαν ἐκλέξωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ κατοικίαν· ἐπὶ ταύτας τὰς προτάσεις ἐπεκρίθησαν τὰ ἐξῆς:

Ὁ Edward Gibbon (1737-1794) στὸ βιβλίον του «Ἡ Παρακμὴ καὶ Πτώσις τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας» ὑπολογίζει τοὺς φονευθέντες (ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους, ὅχι τοὺς Ἕλληνες) χριστιανοὺς ὅτι δὲν ξεπερνοῦν τὶς 180 χιλιάδες. Τὰ ἑξὶ ἑκατομμύρια καὶ πλέον τῶν σφαγιασθέντων Ἑλλήνων δὲν χρῆζονται μνείας ἐκ μέρους τῶν ταγῶν τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας; Δηλαδή δίκαια ἐθανάτωσαν οἱ χριστιανοὶ τοὺς Ἕλληνες; Οἱ θρησκευτικοὶ μας ἡγέτες δύνανται νὰ μᾶς ἀναφέρουν ὠρισμένους ἀπὸ τοὺς «ἄγιους» ποὺ θανατώθηκαν ἀπὸ Ἕλληνες; (Ἐὰν αὐτὸ εἶναι δυνατόν, τότε θὰ εἶναι μία πρωτιά γιὰ τοὺς τὸ σκότος σκορπίζοντας.)

Ἔχω γνώσῃ γιὰ τοὺς κληρικοὺς ποὺ ἦταν καὶ εἶναι κατὰ πρότον Ἕλληνες καὶ κατὰ δεύτερον ἱερωμένοι. Στοιὺς ἀποβιώσαντες ἀποδίδω φόρο τιμῆς καὶ στοὺς ἐπιζῶντες τὸ σέβας μου. Τὸ λυπηρὸν εἶναι ὅτι ἦταν καὶ εἶναι πολὺ λίγοι. Ἡ δὲ φωνὴ τους πνιγὸταν καὶ πνίγεται μέσα στὴν Ἰουδαϊκὴ χάβρα.

Δρ Εὐάγγελος Ἀρκὰς
evan@arkas.org.uk
Λονδῖνο

230

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

230

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟΥ

ΣΟΥΛΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΓΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ

Τὴν χρονολογίαν αὐτῶν, τὰς πρὸς τοὺς
Ὀθωμανοὺς μάχας, κυρίως δὲ τὰς πρὸς
τὸν Ἀλῆ Πασᾶ Σατράπην τῆς Ἡπείρου.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΑ

ΠΑΡΑ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΠΕΡΡΑΙΒΟΥ

ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΥ

ΔΙΠΡΗΜΕΝΗ ΕΙΣ ΤΟΜΟΥΣ ΔΥΟ.

ΤΟΜΟΣ Α'.

ΑΝΑΤΥΠΩΣΗ ΜΕ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΤΥΠΟΙΣ Φ. ΚΑΡΑΜΠΙΝΗ ΚΑΙ Κ. ΒΑΦΛ.

(ΠΑΡΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΒΥΣΣΗΣ ΑΡΙΘ. 301.)

1857.

 ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΝΟΤΗ ΚΑΡΑΒΙΑ
ΑΘΗΝΑ MCMXCVII

Φωτοτυπία τοῦ ἐξωφύλλου τῆς «Ἱστορίας τοῦ Σουλλίου καὶ Πάργας», ἐν Ἀθήναις 1857,
τοῦ ἀγωνιστοῦ Χριστόφορου Περραιβοῦ.

« Βεζύρ Ἀλῆ Πασᾶ σὲ καireτοῦμεν·

» Ἡ πατρίς μας εἶναι ἀσυγκρίτως γλυκύτερα καὶ ἀπὸ τὰ πουγκεῖά σου, καὶ ἀπὸ τοὺς εὐ-
τυχεῖς τόπους, τοὺς ὁποίους ὑπόσχεσαι νὰ μᾶς δώσης· ὅθεν ματαίως κοπιᾷζεις, ἐπειδὴ
ἡ ἐλευθερία μας δὲν πωλεῖται, οὐτ' ἀγοράζεται σχεδὸν μὲ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς
γῆς, παρὰ, μὲ τὸ αἶμα, καὶ θάνατον ἕως τοῦ τελευταίου Σουλτᾶνου.

» Ὅλοι οἱ Σουλτᾶνοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι.»

(Ὁ Ἀλῆς) ἀπεφάσισε νὰ μεταχειρισθῇ καὶ τὰ μέσα τοῦ ἱερατείου, νομίζων ἴσως τὴν θρη-
σκειαν ἐπιτυχέστερον ὄργανον τοῦ σκοποῦ του· καὶ ἀλλαχοῦ εἶρηται, ὅτι τὸ μόνον ἐπιστή-
ριγμα τοῦ Σουλτᾶνου μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Πρεβέζης, ἔμεινεν ἡ Πάργα, ἀφ' ἧς ἐπορίζοντο
τροφὰς πολεμοφόδια καὶ πᾶν ἀναγκαῖον· τοῦτο λοιπὸν μὴ δυνηθεὶς νὰ καταβάλλῃ, ἐσκέφθη
νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τοῦ κλήρου, διὰ τοῦ Μητροπολίτου δηλαδὴ Ἰωαννίνων καὶ ἐπισκόπου Παρα-
μυθίας, Σουλτᾶνου καὶ Πάργας, διατελοῦντος ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἰωαννίνων Μητρο-
πολίτου, ὡς ἐκ τῶν παρακατιῶν γραμμάτων ἐξάγεται ἡ ἀλήθεια.

« Πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον Παραμυθίας.

» Θεοφιλέστατε Ἐπίσκοπε Παραμυθίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὴ ἀδελφὲ καὶ συλλει-
τουργὲ κύρ Χρῦσανθε, χάρις εἴη σοι τῇ θεοφιλίᾳ καὶ εἰρήνῃ παρὰ θεοῦ.

» Φαίνεται οἱ ἐπαρχιωταὶ σου οἱ Παργινοὶ πῶς ἔχασαν τὸν νοῦν τους, καὶ δὲν ἤξεύ-
ρουν τί κάμουν· ὅθεν ἰδοὺ ὁποῦ τοὺς γράφω διὰ νὰ ἀπέχουν ἀπὸ τοὺς Σουλτᾶνας, καὶ νὰ
μὴ τοὺς βοηθοῦν καὶ μὲ ἀνθρώπους καὶ μὲ βαροῦτια καὶ μὲ ζαῖρέδες· νὰ τοὺς συμβουλεύ-
σῃς καὶ ἡ θεοφιλία σου, καθὼς γράφω, διατὶ ὕστερον, ὅ,τι ἀκολουθήσῃς ὅσωνται μοῦ
κακοφαίνεται ὅμως, ὁποῦ κοντὰ εἰς αὐτοὺς κακοπαθαίνεις ὕστερον καὶ ἡ θεοφιλία σου.

(1) Τὸ τουρκικὸν τάλαντον ὑπελογίζετο ἐκ πεντακοσίων γροσίων, τὸ δὲ γρόσιον εἶχε ἰσοδύναμον ἄ-
ξιαν μὲ τὴν σημερινὴν δραχμὴν. (Σημείωση Περραιβοῦ.)

«ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΝ ΠΟΙΗΣΑΙ ΤΟΝ ΣΟΥΛΤΑΝΟΝ...»

ἄς παρακαλῶ ὄχι καὶ τόσο πόλεμο ἐναντίον τοῦ Ἀνθελληνισμοῦ – συγγνώ-
μη Ἑλληνισμοῦ ἤθελα νὰ γράψω, ἀλλὰ ἡ γλῶσσα, βλέπεις, καὶ ἡ διάνοια
ἄλλα ἔγραψαν. Συχνὰ πυκνὰ γράφετε στὸν «Δ» γιὰ τὸν ρόλο τῆς Ἐκκλησί-
ας στὰ κατὰμαυρα χρόνια τῆς Ὀθωμανικῆς κατοχῆς. Ὅμως ἡ Ἐκκλησία ἦ-
ταν τόσο φιλελληνική, ποὺ ὄχι μόνον βοηθοῦσε τοὺς ἀγῶνες τοῦ Γένους μὲ (ἀνύπαρ-
κτα) κρυφὰ σχολεῖα, καὶ ἀφορισμούς, ἀλλὰ μπροστὰ στὴν Γενοκτονία, τὸ ἐξανδραπο-
δισμό τῶν Ἑλλήνων, τὴν Γενιτσαροποιήση τῶν Ἑλληνοπαίδων, τί νομίζετε ἔκαναν οἱ
Τεράρχες; Ἐψέλναν πολυχρόνια στὸν σουλτάνο! Ἄς ἀπολαύσῃ ἕνα ἀπ' αὐτὰ κάθε πι-
κραμένος! Τὸ πολυχρόνιον αὐτὸ ἀνήκει στὸν αἰμοσταγὴ σουλτάνο Ἀβδοῦλ Χαμίτ.

**Ἦχος πλάγιος τοῦ τετάρτου. Πολυχρόνιον ποιῆσαι Κύριος ὁ Θεὸς τὸν μεγαλειό-
τατον καὶ κραταιότατον ἡμῶν ἄνακτα, Σουλτάνον Ἀβδοῦλ Χαμίτ, αὐθέντην ἡμῶν.
Κύριε φύλαττε αὐτὸν εἰς πολλὰ ἔτη. Εἰς πολλὰ ἔτη. Εἰς ποσοοὶα ἔτηρητη!!!**

Ἄ, ὅσον ἀφορᾷ στοὺς ἥρωες τοῦ 1821; Αὐτοὺς τοὺς πολυχρόνιζαν μὲ ἀφορισμούς.
Καὶ ἄς μὴ νομίζωμε ὅτι μπόρα ἦταν καὶ πέρασε! Ἄς θυμηθοῦμε ὅτι ὁ νῦν Βαρθολο-
μαῖος φέρει τὸν βαθμὸ τοῦ ἐφέδρου ὑπολοχαγοῦ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ.

Δημ. Χαλέας

Σύμβουλος Ἐπιχειρήσεων, Σικάγο

Τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου Ἀβδούλ Χαμίδ

Εἰς ἤχον λ π δλ

Τοῦ αὐτοῦ

Πο λυ χρο ο νι ι ι ο ο ο ο ν γη ποι η η η

η η η σαι Κυ υ υ ρι ος ο ο Θε ε ος γη

το ον Με γα λει ο ο ο ο ο ο ο τaton και κρα ται

ω ω ω τaton η η η η η μων Α α α α

α α α α α α α α να α α ακ τα Σουλ

ταν Αβ δουλ Χα μι ι ιτ χαν γη αυ θε ε ε ε εν

την η η η η η μων Κυ υ ρι ε φυ λατ τε αυ

τον εις πολ λα ε ε ε τη ει εις πολ λα α

ε ε ε ε ε τη ει εις πο ολ λα α ε ε ε τη η

η η η η η η η

Φωτοτυπία σελίδας λειτουργικοῦ βιβλίου τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μὲ τὸ κείμενο καὶ τὴ βυζαντινὴ μουσικὴ σημειογραφία τοῦ πολυχρονισμοῦ τοῦ ἡμιπαράφρονα σουλτάνου Ἀβδούλ Χαμίτ Χάν.

» Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις εἶη μετὰ σοῦ.

» 1801 Ἰουλίου 5 Ἰωάννινα.

» Ὁ Ἰωαννίνων Ἱερόθεος
καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

» Εὐγενεῖς προεστῶτες καὶ λοιποὶ κάτοικοι τῆς Πάργας σᾶς εὐχομαι καὶ σᾶς εὐλογῶ πατρικῶς.

» Ἐνας καλὸς καὶ ἄγρυπνος ποιμὴν, χρεωστῇ νὰ προφυλάτῃ πάντοτε τὰ πρόβατά του ἀπὸ κρημνούς, βράχους καὶ –ἄγρια θηρία, καὶ τότε τὰ κερδίζει καὶ τὰ χαίρειται καὶ ἐγὼ λοιπὸν ὡς καλὸς ποιμὴν τῶν λογικῶν μου προβάτων, χρεωστῶ νὰ προφυλάττω αὐτὰ πάντοτε ἀπὸ πᾶσαν βλάβην καὶ ἀπώλειαν καὶ ἄλλοτε σᾶς ἔγραψα, καὶ προφορικῶς, ὅταν ἀπέρασα ἀπὸ τὴν πατρίδα σας, ὠμίλισα καὶ σᾶς ἐσυμβούλευσα πνευματικῶς καὶ πατρικῶς νὰ τραβήξετε χέρι ἀπὸ τοὺς Σουλλιώτας, νὰ μὴ τοὺς δίδετε κἄμμίαν βοήθειαν, οὔτε εἰς τὸν τόπον σας νὰ τοὺς δέχησθε, ἐπειδὴ εἶναι κακούργοι καὶ φερμανλίδες ἀπὸ τὸ δεβλέτι, καὶ ὅποιοι δέχεται τοιοῦτους κακούργους πίπτει καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἴδιαν ὀργὴν τοῦ ὑψηλοῦ δεβλετίου, καὶ εἰς τὸ τέλος ἀφανίζεται ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς· σεῖς ὅμως, ἢ ἀπὸ ἀνοησίαν σας, ἢ ἰσχυρογνωμίαν σας, ἢ ξένας κακὰς συμβουλὰς παρακινούμενοι, δὲν ἐδώκατε ποτὲ ἀκρόασιν καὶ κλίσιν εἰς τὰς πατρικὰς καὶ σωτηριώδεις διὰ τὴν πατρίδα σας νοουθεσίας μου· ἀκοῦτε καὶ ἀκολουθᾶτε, ὡς μανθάνω, τὰς συμβουλὰς τοῦ Πεῤῥαιβοῦ, ὁ ὁποῖος σᾶς ἀπατᾷ, δὲν ἠξεύρετε, ὅτι αὐτὸς μὲ κάποιον Ῥήγαν Θεσσαλὸν καὶ ἄλλους μερικὸς παρομοίους λογιωτάτους συνεννοημένοι μὲ τοὺς Φραντζέζους ἐσκόπευον νὰ κάμνουν ἐπανάστασιν κατὰ τοῦ κραταιοτάτου Σουλτάνου; Ἀλλ’ ὁ μεγαλοδύναμος θεὸς τοὺς ἐπαίδευσεν, κατὰ τὰς πράξεις των μὲ τὸν θάνατον, ὅπου τοὺς ἔπρεπε, μόνος δὲ ὁ Πεῤῥαιβὸς ἐσώθη διὰ τὰς ἰδικὰς σας ἀμαρτίας· λοιπὸν, ἂν θέλῃτε τὴν σωτηρίαν καὶ εὐτυχίαν σας, τραβάτε χέρι, ὡς προεῖπα, ἀπὸ τὴν φιλίαν τῶν Σουλλιωτῶν καὶ συμβουλὰς τοῦ Πεῤῥαιβοῦ, καὶ ζητήσατε τὸ γρηγορότερον τὴν χάριν καὶ σκέπην τοῦ ὑψηλοτάτου Βεζύρη, τὴν ὁποίαν ἐλπίζω νὰ τὴν λάβετε, ἐπειδὴ, ὅταν ἰδῶ τὴν μετανοίαν σας, θέλει προσπέσω εἰς τὰ γόνάτα του νὰ τὸν παρακαλέσω νὰ συγχωρήσῃ τὰ ἀπερασμένα σφάλματά σας, ὅπου ἀρνηθήκατε τὴν συμφωνίαν ὅπου ἐκάμετε μὲ τὴν ὑψηλότητά του, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι, δὲν θὰ πέσει κάτω ὁ ῥιτζᾶς μου (1)· ἐὰν ὅμως μείνῃτε ἀμετανόητοι, καθὼς ἕως τῶρα, τότε ὁ θεὸς μέλλει νὰ σᾶς παιδεύσῃ γιὰ τὴν παρακοήν σας, καὶ τὸ κρίμα τῶν φαμελιῶν σας ἃς ἦνε εἰς τὸν λαιμόν σας καὶ εἰς τοῦτον καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον· ἐγὼ τὸ πνευματικὸν καὶ πατρικὸν χρέος τὸ ἔκαμα, ὅθεν δὲν σᾶς μένει πλέον κανένα παράπονον ἐναντίον μου καὶ ὑγιαίνετε.

» Ἰωάννινα 1801 Ἰουλίου 5.

» Ἱερόθεος Μητροπολίτης Ἰωαννίνων·
καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης.»

Ἀπάντησις·

« Παναριώτατε μητροπολίτα ὑἱκῶς προσκυνοῦμεν. Τὴν σεβαστὴν ἐπιστολήν σας ἐλάβομεν, ἠθέλαμεν βέβαια παραδεχθῇ τὰς συμβουλὰς σας, ἐὰν αὐταὶ ᾔσαν σύμφωνοι μὲ τὰς περιστάσεις καὶ συμφέροντα τῆς πατρίδας μας· ὀρθὴ τῷ ὄντι, καὶ κατάλληλος ἡ παραβολὴ τοῦ ποιμένος, τὴν ὁποίαν μᾶς προτείνετε, ἀλλ’ ὅταν ὁ ποιμὴν πάσχη, κατὰ δυστυχίαν, ἀπὸ ὀφθαλμίαν, καὶ βραδυποδίαν, πῶς δύναται τότε, πανιερώτατε, νὰ προφυλάξῃ τὰ πρόβατά του ἀπὸ κακοτοπίας, καὶ ἄγρια θηρία; μᾶς συμβουλευέετε νὰ μὴ δεχώμεθα, οὔτε βοηθῶμεν τοὺς Σουλλιώτας κακούργους ὄντας, ὡς λέγετε, καὶ ἀποκεκρυγμένους τοῦ Δουβλετίου· ἡμεῖς συμμαχίαν τινά, ἢ ἐταιρείαν μυστικὴν ἢ φανεράν μ’ αὐτοὺς δὲν ἔχομεν, διὸ τοὺς δεχόμεθα εἰς τὴν πατρίδα μας ὅχι ὡς κακούργους, καὶ φερ-

(1) Ἡ παράκλησίς μου. (Σημείωση Πεῤῥαιβοῦ).

**Ὁ δυνάστης τῆς Ἠπείρου Ἀλῆ Πασσᾶς. Στὸν πολύχρονο πόλεμό του ἐναντίον τῶν Σουλτι-
ωτῶν σύμμαχος καὶ συνεργός του λίγο πρὶν τὴν τελικὴ καταστροφὴ τοῦ Σουλίου (1803)
ὕπηρξε ὁ μητροπολίτης Ἰωαννίνων Γερόθεος. (Πίνακας τοῦ Λουὶ Ντυπρέ, 1819.)**

μανλίδας, ἀλλ' ὡς ὑπερμάχους τῆς πατρίδος των, καὶ φορολογουμένους ὑπηκόους τοῦ Σουλτάνου, πρὸς τοὺς ὁποίους πωλοῦντες τὰ προϊόντα τοῦ τόπου μας ὠφελοῦμεθα· τὸ αὐτὸ σύστημα διατηροῦμεν ἔκπαλαι καὶ ἥδη μὲ τοὺς λοιποὺς τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους Τούρκους, καὶ χριστιανούς, διότι δὲν δυνάμεθα ἄλλως νὰ ποριζώμεθα τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα.

» Καὶ ἡμᾶς ἀδικεῖτε, πανιερώτατε, καὶ τὸν Πεῤῥραιβὸν συκοφαντεῖτε λέγοντες, ὅτι ἀκο-
λουθοῦμεν αὐτοῦ, καὶ οὐκί τῆς πανιερότητός σας τὰ συμβουλὰς· βεβαιωθῆτε, ὅτι καὶ ἡ-
μεῖς πάντες γνωρίζομεν τῆς πατρίδος τὰ συμφέροντα, καὶ ὁ Πεῤῥραιβὸς τὰ αὐτὰ αἰσθή-
ματα τρέφει· ὅθεν οὐτ' αὐτὸς ἡμᾶς ἀπατᾷ, οὔτε ἡμεῖς παρ' αὐτοῦ πλανώμεθα. Τὸν κατα-
κρίνετε πρὸς τούτοις, διότι συνέπραξε μετὰ τοῦ ἀοιδίμου Ῥήγα, καὶ ἄλλων, ὡς λέγετε, λο-
γιωτάτων ὁμογενῶν κατὰ τοῦ Σουλτάνου· ἡ κατάκρισις αὐτῇ ὑπάρχει, νομίζομεν, ἀντίχρι-
στος, διότι ὁπότεν ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μᾶς διδάσκει τρανώτατα, λέγων. «Μάχου ὑ-
πὲρ πίστεως, καὶ πατρίδος». Τίς ἄρα φιλόχριστος, καὶ φιλόπατρις τολμᾷ ἔπειτα νὰ καταδι-
κάζῃ τοῦ Ῥήγα, καὶ τῶν συνεταίρων αὐτοῦ τὰς πράξεις; Οὔτε τῆς παρουσίας ἐποχῆς, οὔτε
τῆς ἰδικῆς μας δυνάμεως ἔργον εἶνε, πανιερώτατε, νὰ διακρίνωμεν τὰ ἐμβριθῇ αὐτῶν αἰ-
σθήματα, ἐπ' ἄλλων εὐνοϊκῶν περιστάσεων τοῦ ἔθνους μας, ἡ ἀμερόληπτος ἱστορία μέλ-
λει βέβαια νὰ ἐξιχνιάσῃ, καὶ εὐκρινήσῃ τὰς πράξεις αὐτῶν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα.

» Ὅπαδοι λοιπὸν ὄντες καὶ ἡμεῖς πάντοτε, καὶ ἐκτελεσταὶ τοῦ προμνησθέντος θεοῦ ῤη-

τοῦ, σὰς ἀπαλλάτομεν εἰς τὸ ἐξῆς, πανιερώτατε, ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν ὑψηλότατον Βεζύρην, ὡς μᾶς ὑπόσχεσθε, μεσιτείαν, καὶ ἵκεσίαν σας ὑπὲρ ἡμῶν, διότι ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς ἡ σκέπη καὶ εὐνοία τοῦ ὑψηλοῦ καὶ κραταιοῦ Δουβλετίου, τὴν ὁποία σεβόμενοι, καὶ διατηροῦντες χρεωστικῶς, δεόμενοι πρὸς τούτοις τοῦ ὑψίστου ὑπὲρ τῆς μακροβιότητος, καὶ εὐημερίας τῆς Μεγαλειότητός του, δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι θὰ σκέπει, καὶ διατηρεῖ ἡμᾶς πάντοτε ὡς πιστοὺς ὑπηκόους, καὶ εὐπειθῆ τέκνα του.

» Εὐγνώμονοῦντες ἐν τοσοῦτῳ, πανιερώτατε διὰ τὰς πνευματικὰς, καὶ πατρικὰς πρὸς ἡμᾶς συμβουλὰς σας, ὑποσημειούμεθα μὲ βαθύτατον σέβας.

» 1801 Ἰουλίου 10·

» Τῆς ὑμετέρας πανιερότητας
τέκνα ἐν Χριστῷ εὐπειθῆ

οἱ προεστῶτες, καὶ ἅπας ὁ λαὸς τῆς Πάργας.»

Ἑτέρα ἐπιστολὴ τοῦ μητροπολίτου πρὸς τὸν ἐπίσκοπον.

« Πρὸς τὸν πανιερώτατον μητροπολίτην τῶν Ἰωαννίνων κύριον Ἱεροθέον.

» Ἀδελφέ, ἅγιε Παραμυθίας, ἤξευρε, ὅτι ὁ ἀδελφὸς τοῦ κακοῦσῃφ (1) ἦλθεν εἰς τὸν ἐφέντη μας (τὸν Ἀλῆ Πασᾶ), καὶ τὸν ἐπαρεκάλεσε διὰ τὸν ἀδελφόν του, καὶ μ' ἐπρόσταξεν, ὅθεν ἂν ἔλθῃ νὰ προσπέσῃ νὰ τὸν συμπαθήσῃς, καὶ νὰ μᾶς γράψῃς· ἂν θέλῃς ὅμως καὶ νὰ τὸν ἐξορίσω, καὶ νὰ κόψω, καὶ τὰ μαλιά του, νὰ μὲ γράψῃς καταλεπτῶς μόνος σου μυστικῶς πότεν ἐπαρακινήθησαν οἱ Παργινοὶ νὰ βοηθοῦν τοὺς Σουλλιωτάς, καὶ πόσῃν βοήθειαν τοὺς ἔδωκαν, καὶ τί καὶ τί, καὶ τοὺς σκοποὺς τῶν Παργινῶν, καὶ τῶν Σουλλιωτῶν. Μουτλάκ κάθετι νὰ μὲ ἰδεάσῃς, διὰ νὰ ἡμπορέσω ὕστερον νὰ σὲ διαφεντεύσω, καὶ νὰ μὴ χαθῇς, ἀγκαλὰ ἐδῶ ὅλα τὰ μανθάνομεν, μὰ θέλω νὰ μὲ τὰ γράψῃς γιὰ τὸ καλὸν σου.

» 1801 Σεπτεμβρίου 7 Ἰωάννινα

» Ὁ Ἰωαννίνων Ἱεροθέος.»

Εἰς ὅλα αὐτὰς τὰς ἐγγράφους, καὶ διαφόρους ἄλλας προφορικὰς παρακινήσεις τοῦ μητροπολίτου δὲν ἔδωκε τὴν παραμικρὰν ἀκρόασιν ὁ καλὸς ἀρχιερεὺς, ἐξ ἐναντίας, τοὺς μὲν Σουλλιωτάς, καὶ Παργίους ἀδιακόπως ἐνεθάρρυνε, πρὸς δὲ τὸν μητροπολίτην ἀπεκρίνετο ὅτι, δὲν λείπει ἐνεργῶν προθύμως τὰς συμβουλὰς του, ἀλλὰ, κατὰ κακὴν τύχην, οὐ μόνον δὲν εἰσακούεται, ἀλλὰ πολλάκις ὑβρίζεται, καὶ ἐπαπειλεῖται ἀμφοτέρωθεν. Καὶ συνεχίζει ὁ Περραιβὸς γράφωντας: (Ὁ Ἀλῆς) Ἐρρίψεν ὅθεν ἀνυπερθέτως εἰς σκοτεινὴν εἴρκτην σιδηροδεσμίους τοὺς συγγενεῖς τοῦ ἐπισκόπου, μπέτερα, δύο ἀδελφούς, καὶ δύο ἀδελφὰς μετὰ τῶν συζύγων αὐτῶν, ἐξ ὧν ἡ μήτηρ καὶ εἰς υἱὸς μὴ δυνηθέντες μετὰ πενταμηνίαν νὰ ὑποφέρωσιν τὰ τρομερὰ κολαστήρια, ἐκπλήρωσαν ἐν εἴρκτῃ τὸ κοινὸν χρέος, οἱ δ' ἄλλοι μεθ' ἐνὸς ἔτους φυκάκισιν διὰ μεσιτειῶν, καὶ δόσεως χρημάτων ὑπὲρ τὴν δύναμιν αὐτῶν, μόλις εἶδον τὸ φῶς τοῦ ἡλίου· μ' ὅλα ταῦτα ὁ φιλόχριστος ποιμὴν παρὰ τῶν συγγενῶν, ἐπεθύμει μᾶλλον πολλῶν χιλιάδων ψυχῶν τὴν σωτηρίαν, ψυχῶν ἐκ γενετῆς, καὶ προγόνων ἐλευθέρων· παράδειγμα τῷ ὄντι χριστομίμῃτον, καὶ ἀναγκαῖον πρὸς πάντας τοὺς ποιμένας, ἀλλὰ, κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον, ὑπάρχουσι κατὰ δυστυχίαν τινὲς ἐξ αὐτῶν λύκοι βαρεῖς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου.

(1) Αὐτὸς ἦτον Ἱερομόναχος, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς Πάργας, ἡ οἰκογένειά του, καὶ φυλὴ του ὠνομάζετο Καλούλιδες καὶ Τζίγκανοι· ἦσαν κακοήθους πατρός, κακοθέστεροι τρεῖς υἱοί· ὁ ἀρχιερεὺς εἶχεν ἐξεκκλησίασιν, καὶ ἀφορίσιν αὐτὸν τὸν Ἱερομόναχον διὰ τὰς βδελυράς του πράξεις, οἱ δὲ Πάργιοι ἐξώρισαν ἐπομένως ὅλην τὴν οἰκογένειαν, ἥτις κατέφυγεν εἰς τὸν Ἀλῆ Πασᾶ. (Σημείωση Περραιβοῦ.)

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

Νεοναζιστικός άνθελλνισμός και σιωνιστική συνεργία

Πρόσφατα κυκλοφόρησαν δύο πολύ αξιόλογα βιβλία. Τὸ πρῶτο ἔχει τίτλο: «*Νέα ἔκδοση - Πειρατές καὶ Αὐτοκράτορες, Παλαιοὶ καὶ Νέοι*» σὲ μετάφραση τοῦ Νίκου Βουλγαρη καὶ τὸ δεῦτερο «*Μαῦρος Ἥλιος*» σὲ μετάφραση τοῦ Νάσου Κυριαζόπουλου. Κάλιστα θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ μὴν συμφωνήσῃ ἐξ ὁλοκλήρου μὲ τὶς τοποθετήσεις τῶν συγγραφέων τους, εἶναι ὅμως ἀναμφισβήτητα πολὺ σημαντικὲς οἱ πληροφορίες ποὺ μᾶς παρέχουν.

Συγγραφέας τοῦ πρώτου εἶναι ὁ παγκοσμίως γνωστὸς φιλόσοφος καὶ καθηγητὴς γλωσσολογίας στὸ τεχνολογικὸ ἴδρυμα τῆς Μασαχουσέτης (Μ.Ι.Τ.) Νόαμ Τσόμσκι. Παρὰ τὴν ἐβραϊκὴ καταγωγή του ὁ Τσόμσκι συγκαταλέγεται στοὺς δομεῖς ἐπικριτὲς τῆς πολιτικῆς τῶν Η.Π.Α. καὶ τοῦ Ἰσραὴλ. Συχνὰ τὸν κατηγοροῦν ἐβραϊκῶν συμφερόντων ὁργανώσεις γιὰ «ἀντισημιτισμό», μιὰ κατηγορία ποὺ ἀπορρίπτει ἐξ ὀρισμοῦ ὁ ἴδιος θεωρώντας πὼς δὲν ὑφίσταται ὡς ὅρος μὲ οὐσία, ἀλλὰ ἔχει ἐφευρεθῇ γιὰ νὰ στιγματίζῃ ὅποιονδήποτε ἀνθίσταται στὴν σιωνιστικὴ πολιτικὴ. Ὁ Τσόμσκι ἐκδηλώνει ξεκάθαρα τὴν ἀντίθεσή του στὸν σιωνισμό καὶ ὑπενθυμίζει πὼς πρόκειται γιὰ μιὰ ἀπάνθρωπη καὶ ἐγκληματικὴ ἰδεολογία, ποὺ ἔχει καταδικαστῇ ἐπίσημως μὲ ψήφισμα τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ὁ ἀντιεξουσιαστὴς θαυμαστὴς τοῦ Ἀριστοτέλη στοχαστὴς εἶναι ὑποστηρικτὴς τῆς ἐξεύρεσης οὐσιαστικῆς λύσης γιὰ τὸ παλαιστινιακὸ ζήτημα πρὸς ὄφελος τῶν συμφερόντων τῶν Παλαιστινίων καὶ ζητᾷ ὑποχώρηση τῶν Ἰσραηλινῶν. Δὲν θεωρεῖ διαφορετικὸς τοὺς «Δημοκρατικούς» ἀπὸ τοὺς «Ρεπουμπλικάνους» ὡς πρὸς τὴν οὐσία τῆς διακυβέρνησής τους καὶ ἐπισημαίνει ὅτι τὸ Ἰσραὴλ θὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ προωθῇ τὴν ἀνὰ τὸν κόσμον ἀπάνθρωπη καὶ ἀντιδημοκρατικὴ θέλησή του, ἂν δὲν εἶχε τὴν ἀμέριστη συμπαράσταση τῶν Η.Π.Α. Καταγγέλλει ἐπίσης τὴν παραπληροφόρηση τῆς κοινῆς γνώμης, ποὺ πραγματώνεται ἀπὸ τὰ μαζικὰ μέσα ἐνημέρωσης ὑπὲρ τῶν Ἰσραηλινῶν συμφερόντων. Κατηγορεῖ μάλιστα συλλήβδην τὶς πολιτικοστρατιωτικὲς ἡγεσίες τῶν ΗΠΑ καὶ τοῦ Ἰσραὴλ ὅτι ἐκπαιδεύουν, χρηματοδοτοῦν καὶ προωθοῦν ναζιστὲς βασανιστὲς καὶ δολοφόνους, στρατιωτικοὺς καὶ πολιτικοὺς στὶς χώρες τοῦ «Τρίτου Κόσμου» καὶ εἰδικὰ στὴν Κεντρικὴ καὶ Νότια Ἀμερικὴ, γιὰ νὰ κρατοῦν τὶς χώρες ἐκεῖ μὲ τὴν βία ὑπὸ τὴν ἄμεση ἐπιτροπὴ τους, καὶ ὅτι διατηροῦν ναζιστικῶν προτύπων στρατόπεδα ἐκπαίδευσης ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ ἐδάφους τους.

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΕΣ ΑΜΙΣΘΟΙ ΙΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Εν ἀναδιφοῦσα στὶς ἐπιστολὲς τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Δ» στὸ τεῦχος 271, μοὺ τράβηξε τὴν προσοχὴ τὸ γράμμα τοῦ δόκτορος Μ. Καμπούρη καὶ συγκεκριμένα ἡ ἀναφορὰ του στὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἱερατεῖα. Μὲ σεβασμὸ στὶς ιδέες τοῦ δρ. Καμπούρη θὰ ἤθελα νὰ καταθέσω ὅτι εἶναι τοῦλάχιστον ἀφελὲς νὰ συγκρίνουμε τὰ ἱερατεῖα τῶν προγόνων μας μὲ ἄλλα καὶ νὰ τὰ ἐξισώνουμε-ἰσοπεδώνουμε. Ποιᾶς ἐποχῆς καὶ ποιᾶς χώρας τὰ ἱερατεῖα συγκρίνουμε μὲ τὰ ἑλληνικὰ ποιᾶς ἱστορικῆς περιόδου; Εἶναι συγκρίσιμα τὸ ἱερατεῖο τῆς σημερινῆς Χ.Ο. Ἐκκλησίας μὲ τοὺς σοφοὺς χρησιμοδότες τοῦ μαντείου τῆς Δωδώνης ἢ τῶν Δελφῶν; Μὲ τί σημερινὸ ἢ μὴ ἑλληνικὸ μπορούν νὰ συγκριθοῦν τὰ Ἐλευσίνια Μυστήρια ἢ τὰ Ὀρφικά; Ἐχει καμμία σχέση τὸ ἑλληνικὸ «θρησκεύεσθαι» τῆς νοήσεως τοῦ θεοῦ καὶ τῆς κωδικοποιημένης γνώσης μὲ τὸ χριστιανικὸ δογματικὸ παραλήρημα; Εἶναι σωστὸ νὰ βγάζουμε συμπεράσματα γιὰ ἀνθρώπους, καταστάσεις καὶ κοινωνίες ποὺ ἀπέχουν χιλιάδες χρόνια ἀπὸ τὴν ἐποχὴ μας κάνοντας σύγκριση μὲ καταστάσεις καὶ ἀνθρώπους τῶν προσφάτων ἱστορικῶν χρόνων;

Θὰ προσπαθῶ νὰ κάνω τὸν διαχωρισμὸ (ὅσον ἀφορᾷ στὰ ἱερατεῖα) ξεκινώντας μὲ τὴν διενκρίνησιν ὅτι στὴν παλαιὰ Ἑλλάδα δὲν ὑπῆρχε τὸ «ἐπάγγελμα» τοῦ «κληρικοῦ». Δὲν ὑπῆρχε ἐπάγγελμα ἢ ιδιότητα «μεσάζοντος» ὁποιουδήποτε θεοῦ στὸν κόσμον αὐτὸν ▶

Επιπροσθέτως αποκαλύπτει ότι οι ναζιστικές επιχειρήσεις στην Ευρώπη δεν τερματίστηκαν με την λήξη του Β' παγκοσμίου πολέμου, αλλά συνεχίστηκαν ως το 1950 υπό την αμερικανική καθοδήγηση πλέον! Γράφει συγκεκριμένα: «Δεν έκδηλώθηκε -και δεν έκδηλώνεται ακόμα και σήμερα- καθόλου όργη για το γεγονός ότι οι δυτικογερμανικές επιχειρήσεις κατασκοπίας, που είχαν ως στόχο την ΕΣΣΔ, τέθηκαν υπό τον έλεγχο του Ράινχαρν Γκέλεν, ο οποίος είχε διεξαγάγει ανάλογες επιχειρήσεις στην Ανατολική Ευρώπη για λογαριασμό των Ναζί, ή για το ότι η CIA έστελνε πράκτορες και προμήθειες για να βοηθήσει στρατούς που έμπνέονταν από τον Χίτλερ και πολεμούσαν στην Ανατολική Ευρώπη και την Ουκρανία ακόμα και ως τις αρχές της δεκαετίας του 1950, ως τμήμα της "στρατηγικής του περιορισμού της σοβιετικής σφαίρας επιρροής", που επισημοποιήθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας Νο. 68 - Απρίλιος 1950». Αποκαλύπτει ακόμα ότι παρατηρείται και η ένιςχυση και χρηματοδότηση φαινομενικώς «άντισιμικτικών» καθεστώτων, προκειμένου να συνδράμουν την ισραηλινή πολιτική: ότι συγκεντρώνονται χρήματα από σιωνιστικές οργανώσεις με πρόφαση το όφελος του ισραηλινού λαού και γίνεται διασπάθισή τους από τους επικεφαλής: ότι γίνεται εκμετάλλευση του χιτλερικού δράματος των Έβραίων για να έπωφελούνται ποικιλοτρόπως οι Σιωνιστές εις βάρος των Έβραίων και των άλλων λαών: ότι διεξάγεται άνευ προηγουμένου στην Μέση Ανατολή ναζιστικού τύπου εκκαθάριση των Παλαιστινίων με την άνοχη κυρίως των Αμερικανών και πολλά άλλα πρωτοφανή για την πέννα ενός Αμερικανού πανεπιστημιακού!

Ο φόβος του Τσόμσκυ είναι πως ένα κομμάτι του ναζιστικού μηχανισμού συνεχίζει να ασκή πολιτική έξωσúa μέσα από τις ΗΠΑ με στόχο την παγκόσμια προώθηση των αμερικανοσιωνιστικών συμφερόντων σε βάρος της ειρήνης, της ελευθερίας και της ανθρωπότητας. Οί εκτιμήσεις του δεν βασίζονται σε θεωρίες συνωμοσίας ή σε εύφάνταστες εικασίες, διότι θεωρεί πως έτσι κι αλλιώς η συνωμοσία ένυπάρχει στο πολιτικό σύστημά μας, αφού δεν άσκειται άμεσα από τους πολίτες, ώστε να γνωρίζουν οι ίδιοι τα θέματα και να συμμετέχουν στην διευθέτησή τους βάσει του άρχαιοελληνικού προτύπου. Πηγή πληροφορόρησης του μεγάλου αυτού φιλοσόφου αποτελούν τα δημοσιεύματα του ίδιου του έν πολλοίς ελεγχόμενου αστικού τύπου και των πολιτικών άρχων στίς όποιες ό Τσόμσκυ επιτίθεται, ώστε οί θέσεις του να καθίστανται άδιαμφισβήτητες. Τέλος μάς έντυπωσιάζει καθώς έπισημαίνει: «Έχει κάποιο ένδιαφέρον να παρατηρήσει κανείς την σύγκλιση που ύπάρχει για αυτά τα θέματα (έν. της διεθνούς πολιτικής) μεταξύ της ισραηλινής άκροδεξιάς και του αμερικανικού

και μάλιστα μισθοδοτούμενου από το κράτος. Η προέλευση των ελληνικών ιερατείων χάνεται στο άπώτατο παρελθόν, αλλά γνωρίζουμε ότι πάντοτε λειτούργησαν ως όμάδες πολύγνωμων σοφών, που είχαν σκοπό την διαφύλαξη πανάρχαιων γνώσεων. Όσοι συμμετείχαν (έκτός ιερατείου) στα δρώμενα και τίς φροντίδες ένός ναού άφιέρωναν αυτόβούλως τον έαυτό τους σ' όποιο ιερό τους «δονούσε» καλύτερα. Ήταν μία προσωπική έπιλογή και πορεία.

Όσον άφορ ά στους ιερείς, δεν διακατέχονταν από ύστεροβουλία και ύποκρισία εις βάρος της κοινωνίας (δέν βλάπτεις κάτι, του όποιου είσαι όργανικό μέλος και όχι μέλος μιας ανεξάρτητης θεοκρατικής έξουσίας), και στην ιστορία του Κλασικού Έλληνισμού δέν ύπάρχει καταγεγραμμένη παρέμβαση του ιερατείου στα πολιτικά δρώμενα της Πόλης, σε αντίθεση με το πρόσφατο παράδειγμα της πολιτικής έπίθεσης στον πρωθυπουργό της Ελλάδας από τον άρχιερέα της Χ.Ο. Έκκλησίας, του όποιου τίς έξάρσεις έγκεντρισμόν και ματαιοδοξίας έχουμε βιώσει καθ' όλη την διάρκεια της θητείας του.

Όσον άφορ ά στο ρόλο των ιερατείων σε καιρό πολέμου: Έκτός του ότι το ποιόν των ανθρώπων που επάνδρωναν τα ιερατεία την έποχή εκείνη είναι διαφορετικό από αυτό των σημερινών «ιερωμένων», τί έννοει ό δρ. Μ. Καμπούρης όταν άναφέρεται στην βοήθεια που μπορούσαν οί τότε ιεροπράκτες να προσφέρουν, αλλά δέν το έκαμαν; Πρακτική (συμμετοχή στην μάχη), ψυχολογική ή οικονομική; Πρίν βγάλουμε συμπεράσματα, άς λάβουμε ύπ' όψιν τα έξής: • Οί άρχαιοέλληνες «κληρικοί» δέν άπαλλάσσονταν από τίς στρατιωτικές τους ύποχρεώσεις. • Ό κάθε βωμός είτε σε κάποια αύλη είτε σε

ἀριστεροῦ φιλελευθερισμοῦ». Σκεφτήτε πὼς αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐκτὸς ΗΠΑ πολλές φορές, στὰ καθ' ἡμᾶς γιὰ παράδειγμα.

Τὸ ἄλλο βιβλίο μὲ τὸν τίτλο «Μαῦρος Ἥλιος» εἶναι ἐνὸς Βρεταννοῦ συγγραφέα καὶ ἐπιστημονικοῦ συνεργάτη τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης, τοῦ Νίκολας Γκούντριχ-Κλάρκ, ὁ ὁποῖος ἀποκαλύπτει διεξοδικὰ τὰ πρόσωπα τοῦ νεοναζισμοῦ σήμερα. Παρὰ τὸ ὅτι ὁ ἱστορικὸς αὐτὸς δὲν κρύβει τὰ φιλοεβραϊκά του αἰσθήματα, δὲν ἀποκρύπτει λεπτομέρειες ἐβραϊκῆς συμμετοχῆς στὴν καθοδήγηση, χρηματοδότηση καὶ νομικὴ κάλυψη τοῦ παγκόσμιου νεοφασιστικοῦ κινήματος, ποὺ προασπίζει τὴν διαβόητη «Νέα Τάξη». Ὅπως ἀποκαλύπτει ὁ συγγραφέας, ἡ νεοναζιστικὴ προπαγάνδα ἀσχεῖται διεθνῶς μὲ ἐπικεντρὸ τῆς ΗΠΑ. Πολλὲς φορές καλύπτεται πίσω ἀπὸ τὴν μάσκα τοῦ ἀποκρυφισμοῦ καὶ τοῦ μυστικισμοῦ τῆς «Νέας Ἐποχῆς». Ἐχοντας σαφῶς ἀνελεύθερο καὶ ἀντιδημοκρατικὸ χαρακτῆρα, οἱ προπαγανδιστὲς τοῦ νεοφασισμοῦ στρέφονται κατὰ τοῦ ἑλληνοκεντρισμοῦ καὶ τοῦ ὀρθολογισμοῦ, κατὰ τῆς Ἀναγέννησης, τοῦ Διαφωτισμοῦ καὶ τῶν ἐθνικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐπαναστάσεων. Εἶναι τιμητὲς τῆς αὐτοκρατορικῆς ἡγεμονίας, τῆς ἀνατολίτικης δεσποτείας, τῶν φεουδαρχικῶν συστημάτων, γοητεύονται ἀπὸ τὸν θεοκρατικὸ μεσαίωνα, ἀπὸ τὸν χριστιανικὸ χιλιασμὸ, ἀπὸ τὸν ἰουδαιοχριστιανικὸ τύπου «νεο-παγανισμὸ», τὴν «μαγεία», τὴν ἀλχημεία, τὸν σατανισμό, τὸν ὀλοκληρωτικὸ καὶ αὐταρχικὸ ἐξουσιασμό, τὴν χειραγώγηση τῶν μαζῶν, τὸν σχεδιασμὸ γεωπολιτικῶν χαρτῶν, καθὼς καὶ ἀπὸ ἄλλες ἀνορθόδοξες πίστεις καὶ μεθόδους ἐλέγχου. Κυρίως ἀπευθύνονται στὴν νεολαία, προσπαθώντας νὰ ἀποκτήσουν πεπιθύνους ὁπαδούς, καὶ σύμφωνα μὲ τὸν Γκούντριχ-Κλάρκ κρύβονται πίσω ἀπὸ φανταστικὲς ἀφηγήσεις, ἀπὸ θεωρίες τρόμου καὶ συνωμοσίας, ἀπὸ τὴν θεωρίαν περὶ παγκόσμιου παγετώνα, ἀπὸ τὴν διδασκαλία γιὰ τὴν κούφια γῆ, ἀπὸ τὶς διηγῆσεις περὶ ἀνώτατης δύναμης καὶ φυλῆς «βρίλ», περὶ ἀγνώστων κόσμων, περὶ μυστικῶν χωρῶν, περὶ ἐξωγήινων ἐπισκέψεων, περὶ νοητικοῦ ἐλέγχου, περὶ στοιχειῶν καὶ φαντασμάτων, περὶ χαμένων φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ, περὶ «βρεταννοϊσραηλιτισμοῦ», περὶ καμπαλισμοῦ, περὶ ἀνυπερόβλητης ναζιστικῆς τεχνολογίας, περὶ διαφυγῆς καὶ ἀποθέωσης τοῦ Χίτλερ, περὶ Λεμουρίας, Θούλης, Ἀλδεβαράν, Νέας Ἀτλαντίδος, Νέας Ρώμης, δυσκοπότηρων καὶ ἄλλων φαιδρῶν φανταστικῶν ἀποκυνημάτων τῆς ἀρρωστημένης φαντασιοπληξίας τους. Ἐπειδὴ ὅμως θέλουν νὰ ἐπικαλοῦνται καὶ ἀληθοφανῆ ἐπιχειρήματα γιὰ τὶς φαντασιολαγνεῖες τους, ἔχουν ἐπινοήσει καὶ κάποιες ἐπιστημονικοφανεῖς θεωρήσεις, ἀρκετὰ γνωρῖμες στοὺς ἀναγνώστες μας, ἀφοῦ ὁ «Δαυλὸς» τὶς ἔχει καταρρίψει ἐπανειλημμένα μὲ τὴν βοήθεια τῆς ἀδογματίστης ἐπιστημονικῆς ἐρευνας καὶ τῶν σύγχρονων εὐ-

κάποιο ξέφωτο ἀποτελοῦσε ἕναν ναό, ἄσχετα ἂν καλύπτετο ἀπὸ κτίσμα ἢ ὄχι. Οἱ πρόγονοί μας μάχονταν «ὕπερ βωμῶν καὶ ἐστιῶν», δηλαδὴ μάχονταν νὰ προστατεῦσουν τὰ σπιτία τους καὶ τοὺς προσωπικούς τους ναοὺς ἀπὸ κάθε ἐχθρό. Σὲ κάθε σπονδῇ εἶτε χοῇ εἶτε ἀφιέρωμα εἶτε ἐπὶ κλήση στὸν ὁποιονδήποτε θεό ὁ Ἕλληνας γινόταν ἐκεῖνῃ τὴν στιγμῇ ἕνας ἱερέας. Καὶ τὰ ἰσχυρὰ ἱερατικὰ κέντρα ἦσαν πηγὴ ψυχικῆς ἀλλὰ καὶ πραγματικῆς βοήθειας. Ἄς μὴν λησμονοῦμε τὸν χρησμὸ τῶν «ξύλινων τειχῶν», ποὺ ἔσωσαν τὴν Ἀθήνα.

Ἄς μὴν ἔχουμε σὰν ὁδηγό μας γιὰ τὴ γνώμη ποὺ θὰ διαμορφώσουμε περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ χριστιανικοῦ ἱερατείου. Διότι ἔχει κατατεθῇ ἐπανειλημμένως μέσα ἀπὸ ἄρθρα τοῦ παρόντος περιοδικοῦ καὶ εἶναι μεθοδικῶς τεκμηριωμένο, ὅτι οἱ ταγοὶ τῆς Χ.Ο. Ἐκκλησίας ἐπληξάν κατ' ἐξακολούθηση τὸν Ἑλληνισμό κατὰ τὴν συμβίωσή τους μὲ αὐτόν. Μία συμβίωση ποὺ δὲν ἔχει σταματήσει νὰ φθείρῃ τὸν τόπο αὐτὸν ἀκόμα καὶ σήμερα. Ἐφτασαν π.χ. στὸ σημεῖο νὰ διαστρεβλώσουν τὴν Ἱστορίαν, γιὰ νὰ μᾶς πείσουν ὅτι στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας αὐτοὶ ἔσωσαν τὸν Ἑλληνισμό, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα πίσω ἀπὸ κάθε στεναγμὸ καὶ κλάμα τοῦ ὑπόδουλου λαοῦ ἦσαν κρυμμένοι οἱ ἡγέτες τοῦ Πατριαρχείου.

Ἀβάσιμη λοιπὸν ἡ ἄποψη ὅτι «ὅλα τὰ ἱερατεῖα τὰ ἴδια λένε καὶ τὰ ἴδια κάνουν». Ἀποψη ποὺ στιριζέται στὴν συνήθεια τοῦ ἀνθρώπου νὰ κρίνῃ τὸ χθές μὲ τὰ δεδομένα τοῦ σήμερα.

Γάσων Μαραγκάκης

ρημάτων. Πρόκειται για τις απόψεις περί «ίνδογερμανισμού», «ίνδοευρωπαϊσμού», «σημιτισμού», «άνατολισμού», «ίνδοαρίων», «προελλήνων», «ἐξ ἀνατολῶν τὸ φῶς» καὶ λοιπῶν φασιστικῶν καὶ ρατσιστικῶν ἐπινοήσεων.

Δυστυχῶς οἱ δηλητηριώδεις αὐτὲς μυστηριώδεις συγχύσεις διασπείρονται καὶ στὴν χώρα μας ὑπὸ τὸν μανδύα παράξενων παραδοξολογιῶν καὶ μετανεωτεριστικῶν ἀναθεωρητικῶν τάσεων τῆς ἱστορίας, ὅχι ὅμως μὲ γνώμονα τὴν λογικὴ καὶ τὴν ἐπιστήμη –ὅπως ἐπιχειροῦμε ἐμεῖς ἢ οἱ συγγραφεῖς Τσόμσκυ καὶ Γκούντριχ-Κλάρκ– ἀλλὰ μὲ ἄξονα τὴν προσωπικὴ τους ἰδεολογικὴ μυθοπλασία, ἀπορρίπτοντας τὴν ἐπιστήμη (ἐκ τοῦ «ἐπίσταμαι», ποὺ σημαίνει «γνωρίζω πολὺ καλὰ μετὰ ἀπὸ παρατήρηση καὶ μελέτη») ποὺ μᾶς κληροδότησαν οἱ Ἕλληνες, ὥστε νὰ μὴ φέρουν τὴν εὐθύνη ἀπόδειξης τῶν λεγομένων τους. Ἀδυνατοῦν νὰ κρύψουν τὴν νεοταξικὴ καὶ παγκοσμιοποιημένη ὑπερεθνικὴ τους ταυτότητα, ἐμφοροῦνται ἀπὸ ἀντιπατριωτικὰ καὶ ἀνθελληνικὰ συναισθήματα καὶ ὑποστηρίζουν ἀδελφές τους νεοφασιστικὲς τάσεις, ποὺ σχετίζονται μὲ τὸν ἄλβανικὸ, τὸν σλαβικὸ, τὸν τουρκικὸ, τὸν ἰσραηλινὸ καὶ σαφῶς μὲ τὸν ἀμερικανικὸ μεγαλοϊδεατισμὸ καὶ ἱμπεριαλισμὸ. Ὁ ἀπώτερος στόχος τους εἶναι νὰ δημιουργοῦν σύγχυση καὶ νὰ ἀποπροσανατολίζουν τὴν κοινὴ γνώμη ἀπὸ τὴν διανυγὴ κριτικὴ καὶ τὸν ἐντοπισμὸ τῶν αἰτίων τῶν προβλημάτων.

Καὶ οἱ δύο ἐπιστήμονες συγγραφεῖς, παρὰ τὴν διαφορετικότητά των προσεγγίσεών τους, καταλήγουν στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ καινούργια αὐτοκρατορικὸν τύπου πολυπολιτισμικὴ καὶ πολυφυλετικὴ πολυκοινωνία, ποὺ προσπαθεῖ νὰ κατασκευάσῃ μὲ τὴν ἐπιβολή της ἢ παγκόσμια ἐξουσία, ἀποτελεῖ κατάφωρη παραβίαση τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, τοῦ κοινοτισμοῦ καὶ τοῦ ἐθνισμοῦ. Ἡ νέα παγκόσμια τάξη ἐξουσιαστῶν προκαλεῖ διαρκῶς ἐντάσεις σὲ κοινωνικοῦ καὶ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος ἐπίπεδα, ἀγνοώντας προκλητικὰ τὸ δικαίωμα τῶν ἀνθρώπων κοινοτήτων στὴν αὐτοδιάθεση, στὴν αὐτονομία καὶ στὴν διαφοροποίησιν. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ τακτικὴ γεννᾷ τὸν ρατσισμὸ καὶ τὸν φασισμὸ ὡς κυρίαρχα συστατικὰ τῆς παγκοσμιοποίησης.

Αὐτὴ εἶναι μία διττὴ παρουσίαση τοῦ ἐκσυγχρονισμένου ναζισμοῦ, ποὺ ἐξαπλώνεται ὡς καρκίνωμα στὴν οἰκουμένη κατὰ τὸ πέρασμα στὸν 21ο αἰῶνα, ὅπως προκύπτει μέσα ἀπὸ τὴν μελέτη τῶν δύο αὐτῶν ἄκρως ἐνδιαφερόντων βιβλίων. Ὁπλιστῆτε μὲ γνώση καὶ κρίση μέσῳ τῆς ἀνθρωπιστικῆς παιδείας καὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἀντισταθῆτε! Ἀρκετὰ ἔχουμε ὑποφέρει ὡς χώρα, ὡς ἔθνος καὶ ὡς ἀνθρωπότητα – No pasaran!

Ἀλέξανδρος Χ. Μήτσιου

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΕΛΙΣΣΙΝΟΣ, *Οἱ Μῦθοι τοῦ Αἰσώπου*

Οἱ μῦθοι τοῦ Αἰσώπου «μεταπλασμένοι ποιητικά», ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Σ. Μελισσινὸς (αὐτοδίδακτος φιλόσοφος, λογοτέχνης καὶ σανδαλοποιὸς) λέγει. Ὁ κάθε μῦθος γίνεται ἓνα μικρὸ ποίημα κι ἀκολουθεῖ τὸ δίδαγμα του κι αὐτὸ μὲ ρίμα. Ἄς δοῦμε ἓνα ἀπ' αὐτά:

*Ὁ δειλὸς κυνηγὸς καὶ ὁ ξυλὰς
Ὁ κυνηγὸς τοῦ λιονταριοῦ
Ζητοῦσε νὰ βρῇ τὰ ἴχνη,
Κι ὁ ξυλοκόπος τό... λιοντάρι
Ὁλάνεργο τοῦ δείχνει.
Κι αὐτὸς μὲς στὴν τρομάρα του
Τὸ βάζει στὰ ποδάρια...*

*«Μπᾶ, ἐγὼ τ' ἀχνάρια ζήτησα,
ποιὸς γύρεψε... λιοντάρια!».
Στὰ λόγια εἶν' ὁ θρασύδειλος,
Μεγάλο παλληκάρι!
Μὰ κόβει λάσπη, μυρουδιά
Τὸν κίνδυνο σὰν πάρη...*

Στὸν πρόλογό του ὁ ποιητὴς-μεταπλάστης τοῦ Αἰσώπου ἀναφέρει τὸν λόγὸ ποὺ συνέθεσε αὐτὸ τὸ ἔργο: «... ἀποφάσισα νὰ δοκιμάσω τὴν ἱκανότητά μου καὶ σ' αὐτὸ τὸ πεδίο, εὐελπιστώντας ὅτι θὰ προσφέρω ἓνα τουλάχιστον γόνιμο ἔργο στὴν μαστιζόμενη νεότητά τῆς Ἑλληνικῆς μας Πατρίδας...».

Παν. Κουβαλάκης